MANUSCRIPTA
INSTITUTI OSSOLINIANI
II. 6896

6896

T E K I Ł E M P I C K I C H

Dział II

Pisma, pamiętniki, dokumenty osobiste

Tom XXIII.

Miscellanea

Str. 480.
dopisano str. 106a-b ; 241a-b ;
303a, 336a, 347a,
397a

6896/II

IX.

ПРОХОЖДЕНІЕ СЛУЖБЫ:

Когда въ службу вступилъ и произведенъ въ первый офицерскій чинъ; производство въ слѣдующіе чины и дальнѣйшая служба: военная, гражданская и по выборамъ; переводы и перемѣщенія изъ одного мѣста службы или должности въ другую, съ объясненіемъ по какому случаю: по волѣ начальства или по собственному желанію; когда отправился и прибылъ къ новому мѣсту службы; награды: чинами, орденами, знаками отличія, Всемилостивѣйшія рескрипты, Высочайшія благоволенія.

	Годы.	Мѣсяцы.	Числа.		Годы.	Мѣсяцы.	Числа.
Вступилъ въ службу вольнымъ разряднымъ на правахъ вольноопредѣляющихся 2 разряда въ 31 пѣхотный Симферопольскій полкъ	1875	Ноябр.	30	Выключенъ по переводу	877	Сент.	15
				Прибылъ къ полку	„	Октяб.	8.
				Подпоручикомъ	878	Іюня	23
				Зачисленъ по окончаніи Одесскаго пѣхотнаго юнкерскаго училища			
				Батальона	879	Января	11.
Унтеръ офицеромъ	1876	Іюня	16.	Утвержденъ въ этомъ званіи	„	Апр.	3.
Портупей юнкеромъ	1877	„	28.	Сдалъ экзамены и назначенъ (и назначенъ) командующимъ 10 ротою	880	Апр.	1.
Высочайшимъ приказомъ зачислился въ двадцать седьмой день Августа тысяча восемьсотъ семьдесятъ седьмаго года произведенъ въ Прапорщики съ переводомъ въ 22 Нижегородскій пѣхотный полкъ				Сдалъ роту старшему офицеру и назначенъ батальоннымъ адъютантомъ 2 батальона и одновременно производящимъ полковаго суда	„	Окт.	2.
	1877	Авгус.	27.	Назначенъ бата-			

X.

БЫТНОСТЬ ВНѢ СЛУЖБЫ:

а) Во временныхъ отпускахъ: когда уволенъ, на какое время и явился-ли въ срокъ, а если просрочилъ, то сколько именно и признана-ли просрочка уважительною; б) въ безсрочномъ отпуску, съ какого и по какое время; в) для пользованія ранъ: гдѣ именно, по чьему разрѣшенію, съ какого и по какое время; г) по роду оружія, безъ исполненія службы; д) въ плѣну: когда и гдѣ взятъ и когда возвратился на службу; и е) въ отставкѣ: когда уволенъ и когда вновь прибылъ на службу.

	Годы.	Мѣсяцы.	Числа.		Годы.	Мѣсяцы.	Числа.
Въ 24 дневномъ отпуску съ	1877	Декаб	7.				
по	"	"	31.				
Въ 28 дневномъ съ	1878	Сент.	17				
по	"	Окт.	16				
Въ 45 дневномъ съ	1880	Ноябр	13.				
по	"	Декаб	28.				
Въ 28 дневномъ съ	1881	"	8.				
по	1882	Январ	6.				
Въ 2 недѣльномъ съ	"	Іюля	15				
по	"	"	27.				
Въ 28 дневномъ съ	1883	Ноябр	29.				
по	"	Декаб	27.				
Въ отпуску для пользованія раны; въ плѣну у непріятеля и въ отставкѣ не былъ.							

IX.

ПРОХОЖДЕНІЕ СЛУЖБЫ:

Когда въ службу вступилъ и произведенъ въ первый офицерскій чинъ; производство въ слѣдующіе чины и дальнѣйшая служба: военная, гражданская и по выборамъ; переводы и перемѣщенія изъ одного мѣста службы или должности въ другую, съ объясненіемъ по какому случаю: по волѣ начальства или по собственному желанію; когда отправился и прибылъ къ новому мѣсту службы; награды: чинами, орденами, знаками отличія, Всемилостивѣйшіе рескрипты, Высочайшія благоволенія.

	Годы.	Мѣсяцы.	Числа.
сіонныхъ адъю- тантомъ 4бн- таліона . . .	1881	Январ	12.
Поручикомъ	1882	Апр.	28.
Судья должно- ность произво- дителя полково- го суда исполняетъ исполняющимъ 12 ротою . .	„	Декаб	29.
Судья 12 роту отчисленъ въ числѣ . . .	1883	Янв.	31.
Назначенъ чле- номъ полковаго суда			
Съ . . .	„	Февр.	5
По . . .	„	Сент.	11.
Переведенъ въ 23 пѣхотный Из- говскій полкъ	884	Янв.	16.
Отправился по переводу .	„	Февр	8.
Прибылъ въ полкъ	„	„	10
Высочайшимъ приказомъ пред-			

	Годы.	Мѣсяцы.	Числа.
веденъ въ Штабсъ Капитаны	1884	Сент.	3.
Состоитъ членомъ . . . въ	„	Іюнѣ	15
Временно ис- полняющимъ должность . .	„	Окт.	31.
Въ службѣ граж- данской и новы- борныхъ дворян- ствахъ не служилъ Всемилостивѣ- йшихъ рескрип- товъ и Высочай- шихъ благоволе- ній не получалъ			

X.

БЫТНОСТЬ ВНѢ СЛУЖБЫ:

а) Во временныхъ отпускахъ: когда уволенъ, на какое время и явился-ли въ срокъ, а если просрочилъ, то сколько именно и признана-ли просрочка уважительною; б) въ безсрочномъ отпуску, съ какого и по какое время; в) для пользованія ранъ: гдѣ именно, по чьему разрѣшенію, съ какого и по какое время; г) по роду оружія, безъ исполненія службы; д) въ плѣну: когда и гдѣ взятъ и когда возвратился на службу; и е) въ отставкѣ: когда уволенъ и когда вновь прибылъ на службу.

Годы.	Мѣсяцы.	Числа.	Годы.	Мѣсяцы.	Числа.

IX.

ПРОХОЖДЕНІЕ СЛУЖБЫ:

Когда въ службу вступилъ и произведенъ въ первый офицерскій чинъ; производство въ слѣдующіе чины и дальнѣйшая служба: военная, гражданская и по выборамъ; переводы и перемѣщенія изъ одного мѣста службы или должности въ другую, съ объясненіемъ по какому случаю: по волѣ начальства или по собственному желанію; когда отправился и прибылъ къ новому мѣсту службы; награды: чинами, орденами, знаками отличія, Всемилостивѣйшіе рескрипты, Высочайшія благоволенія.

Годы.	Мѣсяцы.	Числа.		Годы.	Мѣсяцы.	Числа.

X.

БЫТНОСТЬ ВНѢ СЛУЖБЫ:

а) Во временныхъ отпускахъ: когда уволенъ, на какое время и явился-ли въ срокъ, а если просрочилъ, то сколько именно и признана-ли просрочка уважительною; б) въ безсрочномъ отпуску, съ какого и по какое время; в) для пользованія ранъ: гдѣ именно, по чьему разрѣшенію, съ какого и по какое время; г) по роду оружія, безъ исполненія службы; д) въ плѣну: когда и гдѣ взятъ и когда возвратился на службу; и е) въ отставкѣ: когда уволенъ и когда вновь прибылъ на службу.

Годы.	Мѣсяцы.	Числа.		Годы.	Мѣсяцы.	Числа.

XI. Холостъ или женатъ; на комъ; имѣетъ-ли дѣтей; годъ, мѣсяцъ и число рожденія дѣтей; какого они и жена вѣроисповѣданія.	Холостъ
XII. Есть-ли за нимъ, за родителями его, или, когда женатъ, за женою, недвижимое имущество, родовое или благопріобрѣтенное.	Не имѣетъ
XIII. Подвергался-ли наказаніямъ или взысканіямъ, соединеннымъ съ ограниченіями въ преимуществахъ по службѣ; когда и за что именно; по судебнымъ приговорамъ или въ дисциплинарномъ порядкѣ; не былъ-ли оставленъ въ подозрѣніи по преступленіямъ, влекущимъ за собою такія ограниченія; когда, какимъ судомъ и за что именно.	Не подвергался
XIV. Бытность въ походахъ и дѣлахъ противъ непріятеля, съ объясненіемъ, гдѣ именно, съ какого и по какое время; оказанныя отличія и полученныя въ сраженіяхъ раны или контузіи; особыя порученія, сверхъ прямыхъ обязанностей, по Высочайшимъ повелѣніямъ, или отъ начальства.	Не былъ.

Года.	Мѣсяца.	Числа.

Въ службѣ офицера его не было обстоятельствъ, лишающихъ права на знакъ отличія безпорочной службы, или отдѣляющихъ срокъ выслуги къ сему знаку.

Командиръ полка,
Полковникъ Калашниковъ

Полковой Адъютантъ,
Подпоручикъ Ивановъ

11

Въ семъ послужномъ спискѣ пронумеровано
вано, прошнуровано, скрѣплено
ныхъ и припечатано
казенною печатью шесть /6/ листовъ

Поясовой Зубковъ,
Подпоручикъ Зяко[illegible]

Po wielka rozmowie z Krzysiem zjawiłeś Twój z rana raz, niespodziewanie — raz drugi z wielkim zawstydzeniem, opanowały całą mnie — O! wiesz prawdę, że wszystkiej mężczyźnie wpadło na podobny Twemu pomysł, niezłego mnie odpędzić Twej zazdrości, a tak opowiadałam Ciebie z wiem — Wie czy bym ja była na głos pomyślała — że wówczas już ja Ci byłam cenniejszej jak wczoraj a chociaż trochę lepsza, jak wczoraj rozjemodzę — Widzę ja już dla mnie tak ogromną ofiarę wzgardy — A wtenczas mów — widzę ja wszystko ciemno Twym przyjściem wprowadzi z Twoją Izabellą — Czy ty jeden zamiast rzucać się na niedobrą myśl — O! Ty mój ukochany Wzraciu — w Narodzie i Wzraciu mój — Jakbym kochała, oraz w Tobie prawego Polaka, jakbym mi małej, wartościowej przy Tobie wszystko zimno — i on mnie z Tobą się mierzyć? — mnie Tobie równać — i ja mam się niedbałej nie odzwyczaić — jakaż wyjątkowa ale mi tego, a nie zjątrzą Tatarowie przychodzi mi przez myśl zimniej obojętnie wszystko rozumieć się zimnemi, obcemi się sercem mojej przez ceremonii — bo na obojętność zdobyć się nie mogę — ja nienawidzę fałszu, a po tem co ja mam uczynić? — widzę to co jest do Ciebie w mem sercu jest czyste jak Ty — Daleko cię Ci było mnej przyjaźni, mnej miłości wzajemnej, gdybym obawiała przeciwko Tobie, i ja jeszcze do fałszywej ofiarności, niedobrym postępowaniem? — Nie, tego wszystkiego z Tych Mnie i nikomu z nikomu na świecie — Tobie? co jesteś moją chlubą przed mną samą — O! Boże jak pomagaj tem drugi ojca — mogę teraz umrzeć zrobiwszy — ale nie przedtej aż się pobawię z Izabellą bo by Ci było przykro tak samemu na świecie — a jak ja będzie mieć przy sobie — to Ci na wszystkich wyborach z przyjaźnią po mnie. Ja ja sobie wyobrażam takie słodkie Tagodne dobre, poważne — Ciebie nad wszystko kochające — a tak ona — bez przekazania Ciebie szczęśliwy — szczęśliwy i błędne — . — — — —

Moje ja się robi że ja Ci to wszystko piszę, ale wobec mej ja mówi słowa się gwałtem wydzierają, idą wiec to przykrem sercu, wiem że z nich przykrości mogą wyjść, ale nie obawiaj, mogę na zawsze przedzierać mi, albowiem pomiatam, że wszystko tam piszę, gdzie czysto i jasno, a wdzięczność i cnota, przed wszystko ciemność i niecność — Czy go mój Wzraciu przeczytał, widzę osobiście wartościowe — zyskał Wzraciu uczuciem — a skarpowat i inaczej zwierząt ofiarę Abrahama Synowi Boga mnie przychodzi gdy o tem pomyślę — Jeszcze widzę się czasu spotkać przedziadrzejszy — że Bóg nam przyjmuje wszystko

Ci

z rozumem ię siebie, ale mię porwała na ofiarę przez Boga przy
Bożem ołtarzu — — — Wielkość Twej Duszy upodobniła mię —
a ja! Wówczas nieodwzajemnym ię zmierzę porównać z Tobą, jednakże
zamilczeć nie mogę że ia ciebie podobieństwa charakterów marzyła — Ulotne
nie zgody, polarzyły z sobą — upodobania, przyjaźń — moralne odwagi,
wzgardzenie co bardzo obcowanie do siebie — Jednem słowem, że ja jeden wasz
byt Twój Tobą, a Ty moim Wrazem — Jedyny bez Ciebie zgoła Twój
Ukochany Ciebie ię na tym Wzorze poznać — Wzajdziesz u mnie to-
kim na zawsze spokojność — — — Wzamian za Twoje wielkie ofiary
mi Bożego dać ci nie mogę — nad całą moją nie zmiernie mamy —
cierpiącą miłość Siostry do Brata — a mniej wszystkie co jest serdeczne
prawe i godne nas obojga — — Że wracać we mnie jest Twoje ulamanie
na wielki wielkich amen — nawet i wtem czasie chociażby dzisiejszych
ciężkich wielki monety miał mi odstąpić — jednakże po tem nawet — jakiś
by ci zabrakło serce — pomnij że mamy kochane Napoleoniany lub
zawiłości Siostry przyjaciela niezmiennej — Ja zgoły jeden przez
Ciebie zapłacony — Twoja ofiara do Boga wszystkie inne wzięty ja
mnie — a do tego pierwsze mój drug osobisty — Lecz przyjmij jedyną moją
do Ciebie prośbę — zaniechaj ofiar podobnych — Ten jedyny, drogi! Oj bardzo
drogi Wzamian, do Twego zwrócenia do Twego życia dzieś mi ją prawo
Ty do Twego serca wytrwanie i zata przyjmaj Isabela — O! Bądźcie! —
Wzdrowi wszystkich obojga całą, wspólną, najpodzielną miłością i wielkim
powodzeniem — Pytasz się o mój smutek, i boli że ci się nieprzyjemny
to nie brak zapasu mój drogi — ani bez bojaźni utracenia Ciebie
oczach — nie, ani pierwsze, ani drugie — Ten słuchaj — przyjmuj
mi zapewne — że mowa Ludzka obfitaje w dobitne słowa obcowaniem
Stosunkowi, a ja chcę przed Tobą wypowiedzieć mój smutek
pokrótkim drugiś a to mi moje serce moje zamknięte
wbrzuchu — To tylko słowa mi Ty Bóg mi ci pozwolił, że
wyrażeniu mojem wyłącznym mniej z Ciebie zarzutu — Ale ja
się znekam tego — Ten mnie o tyle, ciebie sam mnie wszystkim
zmem dobrem i tem zarazem — A zarazem — zarazem —
mnie zapomnieć się tem czego ci dziś nie mogę powiedzieć —
mnie ja sama — ulotności Ludzkiej na ręce lub po mój zmarłej
obawą się mnie przestrzegą — My Ten Boga obawiamy Koniczny
mego świata, to jest drugi jeden i drugi — a wpośród Ulotnego
ja z mym Marjanem — Marjan — nikt na mnie mniej mo-
cniej Kochać Boga jak ja go kocham — Serce moje nie
zmyśla

wszystkim absolutnym wyborze, albowiem jestem tego przekonana — że
spodziewanego i lepszego od Niego nie ma na ziemi — Bóg jego tę mi
miarę niepospolitej wielkości Duszy dał — miłość do Niego nie
wahałam się jeszcze nigdy żadną inną porównywać — i ta moja mi-
łość spotkawszy jeszcze moje wybranie po za granicami jego
do mnie przywiązanie — a jednakże jak bolesnie do Niego jeszcze
całym całe zniżenie upokarzanie siebie — Do Niego te uczu-
cienia przeze do końca tym się rozpięła — Lata spodziewanie uczuć
mych nie mniejszym nigdy nawet od Niego — Nie mniejszym
gdyż czuję w mej duszy całą ich wartość całą ich świętość — i czuję
że nararem na gdyby kiedy spotrzeciła temi uczuciami przemocą
je odtrącił stroży i chłodem Jego od którego doświadczam je wzdrżała —
Lecz się jednakże bez obawy mogę je mamą o odwzajemnienie
na którym utrzymuje mi przeszłość — Dopomoż mi Boże jak
zawsze lat i na ten czas — Czyż mi uwierzysz Drogi mój uko-
chany, że ja się już przestać nie mogę, czy ja opadłam czy ja się
wzmocniam — że ja już więcej nie mogę, wobec dopełnienie co wiek
stanowiły duchowi — Lecz ja już nic od ludzi nie wymagam —
ja już do nich nie czuję — ani nie chcę — zawodzić, złudzeń
zawiedzenia — chcę spokoju — chcem widzieć do nich nie wrócić prze-
konego — i nawet wrócić czego podobnego wobec nie mogę —
Nieznosić mi się dla porównania — Czy ludzi którzy krzywdzą
Wiele mi się jednak złotko na Biskupie, którego nie wam słońca
wyciągnęło — . — Albo! bez duszy, która przez czas i nieszczęście, straciła swe różno-barwne kolory — — Spotrzegam
wobec jedno tylko ciche i mocne uczucie — ogromne wielkie porwa-
nie, przez które wszystko znika i tonie — Kochałam wszy-
stkich i wszystko aż do łzawienia — i pragnę, abym była szczęśliwą
i mocną ludzkim — Kochałam wiarę i wiarę od wybranych moich
ale te marzenie — marzenie — przeczucie — przeczucie — że z ludźmi
nie spieję wszystko zawdzięczyć serdecznemu kochaniu —
Czyż mi się nie odetnie upodobanym rodzaju pisania mej wielkiej
Ofiary — albowiem zamysłem się przebrać głębszem miłością
mam — i tylko przeczucie tych Pustelnic uczuć — wszystko
zero dla Ciebie — Boże chroń się Nami !!! ——

I czy mój Drogi wierzysz — mnie się odwzajemnia, przywiązuje — do tak krótkiej
znajomości — ale wówczas już ani oni ci ludzie — ani ja już
o tem — Miłość mogę, oni tych mi ziemi jeszcze i ja już ——

Niech Car i jego mongolska władza
oraz polityka jego przepadnie, niech
żyje stara Polska niepodległa, wol-
na i szczęśliwa wraz ze wszystkiemi
słowiańskiemi siostrzycami! —

O wyjaśnieniu Ojczyzny.

„Prześliczna to ustawa prusska cenzura. Córa ta niegdyś katolicko-kościelna, dzisiaj zaś o cuda nad cudami! — oblubienica protestancko-monarchiczna, przebrała wybornie filozofów polskich, czy chcą lub nie, w filozofów niemieckich, zacnem niezmiernie głębokich, bo hasających po bezdennościach eteru, a niedotykających nigdy ojczystej ziemi, prawiących ściśle-umiejętnie o wszystkiem, lecz tylko w obserwacyi i w ogóle; bez najmniejszego zastosowania do życia. Teraz pojmuję, co jest najwłaściwszym powodem, iż sławni mędrcy Berlińscy, od dawnych czasów cieszyli słuchaczy i czytelników samemi migdałami niebieskiemi." — Takie i tem podobne myśli nawijały się gwałtem, gdym otrzymał drukowaną w Poznaniu sławną książeczkę pod tytułem: „Stósunek filozofii do cybernetyki, jako sztuki rządzenia narodem." — Gdzieś np. wspomniał o konferencyach monarchów w Londynie o kongresie wiedeńskim, o rewolucyi francuzkiej lub Belgijskiej, wszędzie tam wykreślono troskliwie wyrazy: „Londynie, Wiedeńskim Francuzkiej, Belgijskiej." Cokolwiek odnosiło się

do Europejskich lub ojczystych spraw obecnych, miało związek z dzisiejszością i najmniej zajęć mogło rodaków, to zamazano tak w rękopiśmie iż nikt na świecie odmolić nie zdoła. Rozwodziłem się o polityce udzielnego narodu dać obszernie. Zostawiono. Sprawiedliwość wymagała, ażeby także polityce narodu uległego poświęcić kilka wyrazów. Czyniłem o przedmiocie tym z wielkiej oględności, ledwie dotykając najważniejszych punktów, ledwie nasuwając myśli, lecz nierozwijając ich należycie, odzywałem się półgębkiem: o Polsce ani słowka nieraz tem. — Pomimo tej wielkiej, iż się tak wyrazić, dla Rządu pruskiego grzeczności, którą każdy pisarz narodowy, wolens nolens, zachowywać musi, jeżeli chce w Poznaniu coś drukować; usunięto cały ów ustęp z rękopismu i przez to o trzecią część zmniejszono dziełko. Co najbolesniejsza, wycalono cel główny, a pozwolono drukować li strzępy do jego osłonięcia przed okiem wrogów rusztowanie. Tak tedy polityka moja wystąpiła w oderwaniu i w ogóle, a mnie, — co za honor! — wystrychnięto gwałtem na filozofa niemieckiego. Znalazłszy jednak zapiski, wedle których dawniej mniej więcej usnułem, poprawiwszy je nieco, zastósowawszy do płynącej chwili, i uwolniwszy od wyżej namienionej niezmiernej bo wymyślonej grzeczności, udzielam ich czytelnikowi. Nie są to ani wielkie ważne, ani zupełnie nowe myśli; nogą atoli komu innemu do czegoś lepszego posłużyć za materyał. Wysełam je na świat tak nieforemnie i bezładnie,

jak w tece je posiadam, albowiem inną pracą zajęty, mogę przyzwoitemu ich wyrobieniu dość czasu poświęcić. Niech przeto żyje cenzura pruska! Ona dała powód do niniejszych Urywków, których treścią: Polityka uległego w Ogóle, a bliżej polskiego narodu —

I. Naród pewien upadł i utracił dawny żywot polityczny. Był to straszliwy grom z czarnej, złowrogiej chmury; która od kilku wieków zbierała się nad jego głową. Naród taki wszędzie i zawsze sam temu winien, sam mówię, nie zaś kto inny, bo gdyby istotnie chciał żyć, umiałby się bronić. Zajmował się niezawodnie zanadto stronnictwami, temi ziarnami zgnilizny, a kruszcami szlachetnemi zwłoki martwej ojczyzny, i goniąc za szczególnemi celami, utracił z oczu cel główny, bulał i swywolił wtedy, gdy burza wznosiła się niezmiernie nad jego widnokręgiem; spał sobie spokojnie miasto stawiać na dachu kondaktor elektryczny. Znał li teraźniejszość, jak zwierze lub roślina, i dla tego nie spoglądał ani w przeszłość, ani w przyszłość własną, aż wreszcie stał się obu niegodzien: — Spadł nakoniec piorun i dom spalił! Dom znikł, lecz ludzie pozostali. Próżniak i głupiec staje się w takowych razach nieszczęścia ofiarą, i szlochać będzie na zgliszczach niewinnie, jak słaba niewiasta, aż go wraz z drogiemi popiołami na zawsze pogrzebią. Podły człowiek pójdzie a służebnika wrogów, będzie katował własnych braci, i wdzierał na rożen spłodzone od siebie samego dziatki.

Mąż dzielny mędrzec, postępuje inaczej. Robi sobie jeż
kie wyrzuty za dawniejszą lekkomyślność, postanawia mo
ralną poprawę, zastanawia się sumiennie nad samym sobą,
rzuca się do pracy, wytęża wszystkie siły, a po niejakiej do-
bie kary i pokuty, buduje nowy dom własny, równie wiel-
ki, jak niegdyś, lecz tysiąckroć lepszy, trwalszy i piękniej
szy. O, nie jedynie orężem rewolucye uwalniają z pod ob-
cego jarzma! Stanowią one li ostateczną dobitkę wroga! Ale
powstań nieotrzyma skutku, jeżeli nieszczęśliwy naród nie
zrobił wprzody rewolucyi we własnem we wnętrzu i nie pod
niósł się moralnie — Jeżeli tedy chcesz odzyskać niepo-
dległość Ojczyzny, nierozpaczaj nigdy, pracuj nad sobą,
wzmacniaj się wewnątrz, i miej wytrwałość! Co trzy
wieki walily, odbudować tego niepodobna w trzech latach lub
dziesięcioleciech. Dopóki niedowodzisz się sam wewnętrznie,
chociażby to kilka wieków trwać miało, — niedowodzisz się na-
wodzie zewnętrznie, i będziesz niewolnikiem! — Do moral-
nej przeto pracy nad sobą! ... Im spieszniej zabierzesz się
do niej, tem prędzej jej dokonasz i — Ojczyznę oswobodzisz.

3 Równie całego narodu, jak pojedynczego człowieka istota
składa się z trzech czynników: z ciała, z duszy, i z jaźni.
Wiele przemieszkuje siła fizyczna, t. j. moc zwierzęca i ro-
ślinne zdrowie; w duszy siła metafizyczna, t. j. myślenie,
wiedza, umiejętność, nauka, talent, jeniusz; w jaźni na
koniec siła moralna lub boska, to jest tęga wola, ni
przedsięwzięcie, śmiały cryn, gotowość do ofiar i poświęceń,

Epoka grecja.

Wiadrosmy nie pod przemagająca siłą nieprzyjaciół na-
rzyli, ale pod wtasną nie wolą, i wina upadku na-
rzego nie tyle leży w złości obcych, ile raczej w na-
szem wtasnem popuście.

Wreszcie na porządku dnia, a jednak bardzo krótka i natural-
na — nawet konieczna cnota narodu, poprzedziła ich
po nadego upadku — a jest nią miłość wolności i
nieprzyprowadzony wstręt do wszelkiego ustawia
jarzma — Ta to miłość wolności, rozwijana na gruncie
miłości wiary i ojczystego interesu, wyprowadziła ich
w zwycięstwo — zwróciła do ostatniego wysiłku wytrwałości,
i przywróciła ją w końcu do upragnionej niezawisłości,
i pełnym spokojnem upadek nad przeciwnymi.

Sąsiedzi nasi mieli wszystkie nasze wady — a wszystkiego nas
oto tego wtasnie ze cnoty naszej nie mieli — nie mieli
nawet miłości wolności — i dlatego byli obcym na
wszelkim pojedynczych walki.

I jak prawdą jest że w narodach rozpolitycznie nadanych,
dusza politycznego i gotowego życia jest duch tego, prze-
~~stępstwo przodków~~ — a cnota ~~ta~~ rozkwitająca ~~w narodzie~~ spro-
wadza upadek despotyzmu — Tak rzeczom wypłynie i zbra-
nie

dnie w wolnym narodzie, wolnośc zabijają. —
Musieliśmy upaść bo zepsucie powszechne, egoizm zniszczył cały moralny naród, a to prowadzi konieczne
nieuchronne śmierci. —
Nie jest to niestety teoria a fakcyi, ale prawda faktyczna. — Przykład to świeży bo na świecie nowy.
Wreszcie ale zasadę niepodległości naszej bo w 1791
r. podnosiły się głosy możniejszych obywateli, wzywające do
uporządkowania się, do ugody — jeden z nich tak powiada:
„Niebóg golący! co to dalej z nami, z tą naszą ogładzoną
„ludzie ajczyzną? wszystko już nieuad rozpoczęte, a nic dla
„tego na przyszłość nie uradzić. Konstytucja się nowy sejmik
„wielki pod imieniem konfederacyi, a prawa pewnego nie masz,
„prawa bez pewności nabyć trzeba, a wszystko z oporem idzie; a nie
„ca wielkie autorowie pismami swojemi naród, a panowie dawny
„go wzory, wzory mocarstwo ludu na przemoc, a nieuporządkowa
„ństwo; chcemy się na bezprawia wydawać, a nikt sprawiedliwości
„macać się nie może; wielu wszyscy ogólny upadek, a poprawić
„go nie chcą; niebezpieczeństwo się stokroć groźniejsze, a najwięcznem zbro
„dzi kmiecy czyją; dobrze go znacą; gadzina się mnoży, myszy i mole
„nad prawami dawnemi, które grzechy, ciemnota, opatrzność niena
„widzi i obca przemoc podsuwały powszechnie, a nie masz kto
„ich w stosy pogańskie palić rozkazał; niszczieje kmiecy
„pospolstwo, albo z głodu umiera i pod cudzemu upada podatk
kow

" bivio, a kapłan nie czynny z klasztoru chci-
" wy w szybach latających pomnażą nerki;
" gdy drzewa czasem o wodnistości nabawić
" a miliony robaków dla pożytku ubiorów
" niewolno pomnożyć; leżącą wodą, zaciągi
" najpiękniejsze talenta i zaraz- kto się z pro-
" bny towar papryka, a samochodziecy polonek
" ściąga już w kotlecie rzeką po uredy i pomoc
" miasto i t.d. "

Ten sam winnym miejscu pomiarda:
"... sam przejeżdżając przez miasto Pajęczno w Ar
" chidyecezyi Gnieźnieńskiej leżące, w którym
" podówczas pan i w szpitalu najuboższych, ni-
" działem piór razem trupów pod domu
" nie leżących, gdzie tylko bowiem mnie
" bem z sam pokrzywianem ~~opuszczam~~ pomi-
" lu, jednak dla nieznośnego fetoru nie mógł
" ani przebiegłem miasteczko, a wyjście o pół
" mile słomianej w karetnie na pogrzeb za
" niedziałem się z urządzaniem natury,
" iż miłościwy grobowiec pomienionego mia
" steczka, był to Illmoque Juris Doctor et
" Canonicus Cathedralis obecnie bardzo dużym
" nem grobem dobrze mieszkający, który żadnej
" wioski swojej od 200 pogrzeb nie

„ Lata; powołanie uczyniło mu sławę
„ w Dyecezyi Pomezańskiej, że plebanii tamtej-
„ szy zmarłego podrzuconego biedaka, chowany
„ go starannie po śmierci, a nie znalazły się
„ żadne przy nim pieniądze, na inną prawdziwą
„ przyczynę rozkazał. ....."

Mówiąc o handlu, powiada:

„ ....(Kupiec) ... powinien rzetelnie towaru nie
„ nie dać, ale owszem jak najuczciwiej pojrzeć,
„ zebrawszy się kilkanaście tysięcy nowego bi-
„ lonu i to z gotowizny dawna do kieszeni scho-
„ wawszy, pojedzie się do króla z prośbą
„ ani po rekrypt, który na rabaty oddaje,
„ kontrakt podpisze, kredytorów po zakątkach
„ gazetami wzywa; a potem zostawiwszy towary
„ resztami, cegłą, drzewem, rzemieślnikami długi
„ zagranicznemi i domowymi zgiełku; nabywcę
„ wykwitowawszy już pozbywionego kłopotu i kompta
„ macie prosperowanych wierzycieli jednych, a
„ drugich nabazgranym na drzewie w dechrecie
„ zapłaciwszy słowem w kal kotła handel rozp-
„ ryga, albo w razie nawet uczciwej prawdziwej
„ kontraktowej sprawy, pod cudzym kupcy imie-
„ niem ....."

1. Abyś mieć nastręcz przed Bogiem i ludźmi, trzeba sumiennie prowadzić swe życie w własnej woli i w własnego sumienia.—

2. Podchwyciwszy wolę innego, i odebrawszy mu wiedzę, to jest własne jego sumienie, kto na grzechy popełnione wtenczas odpowiada?—

3. Nawet do świętości niczego sumnić nie można, to jest niemożna go uczynić musem świętym.— Bo świętość jest własnym wyrobem osobistym, a więc nastręcz.— A nastręcz nigdy nie jest przez kogo innego wydobyta:— ani święty niemoże być świętym

4. Starożytni znali dogmat, według którego obrodnie utrzymane sprowadzały sumienie narodowe;— czego dowód znajdujemy w 3tym Pawle gdy po zarbicin otrzęsienia wylądował na wyspę, czego dowód mamy w Proroku Jonaszu.— Gwy chciwca na swą moralną przyczynę

5. Magnetyzm nie jest Duchem, a uzdrowienie magnetyzmu nie jest komunikowaniem Ducha. —

P.S. Odkrycie zbrodni Dopatrzonych na Polakach nie będzie dowodem, ale przyjęciem świadectwa złożonego prawdzie. Będzie rozwiązaniem węzła złych, co te świadectwa przyjmują i zdziera. — Będzie oczyszczeniem ziemi — przeszłej, a otworzeniem ona nie o zbrodniach. —

Opisuje po polsku, prosze Was, Stations, Réunions et Réceptions. – Stacye nazywają się jak podobno krzyżowki. – Staczye mają obowiązek podawać sobie przechodzącego, mordować go, i niedozwolić mu myśleć, samemu przez się. – Myśli nawet wydobyte z tej męki, którą ostawić Pan Bóg niemoże. – Na zgromadzeniach one tak, zebraniach (réunions) układają plan prześladowania, i najczęściej myśli są wstrzymane, które siłą się później przeprawadzić. – Zakładają sobie cel, który niby jest prawdziwy, drzewowego albo chcą stabrykować świętym, albo Księdzem, albo go orzenić. – Obiecują mu rozkle, że go chcą wcynić wielkim autorytetem, bogatym i inne mu dać benefisa jak się wyrażają. – Jedna osoba wyznaczona jest zwykle i delegowana na wynajdowanie zmarłego tow męki szukanego, którego nowia repentant a to najczęściej na zgromadzeniu przez pewne, jak gdyby można nazwać sumieniowi jednego, odpokutowanie ~~przez~~ zbrodni ~~którą~~ ~~mógł~~ popełnił przyjaciel; nadzwyczajnego ~~zbrodnia~~ (potworna) ~~bytu~~ ~~je~~ przez innego odzbawiony ~~ale~~ uprzedzy życie i ~~jego~~ własną wolę. – Opisuje to wszystko, krótko, ale dostatecznie, do zrozumienia; i na mapie charakterach rozmaicie między emigrantów dla przestrogi i ratowania. – Wielu bowiem podobno na głodu stoją, inni dali się uwieść. – Dają się tedy położyć jak mowią w krzyż święty, a właśnie to jest najwyższa prostytucja krzyża świętego. – Chrystus-Pan nastawił nam obowiązek moralny; to jedynie można krzyżem, kolcem boleścią stworzone przez ludzi, czy za krzyżem Chrystusa-Pana. – Położenie więc w krzyż, raczej położeniem do zbrodni i czarów można nazwać.

Opisywać więc szczegóły tej walki, wywartej na świecie grozy a utrwalonej przez ludzi; boć przecież ostatecznie swą obrońcą nie ma prawa schować się na Woli Pana-Boga. — Ja opisywać nie mogę, bo nie byłem świadkiem żadnych tych operacyi, a które pracami nowiej. —

Nie czyńcie więcej sekretu, bo przecież na obrońcach przysięgi nie wykonywali ście. — Bogu tylko prawa stanąć można, a ludziom prawdę nazwane winniśmy. — Pomogą Wam w opisaniu, nie wątpię Gospodyni Szczerym, i Bielinski Karol. — Pomów o tem z Bonnańskim, któremu posłałem dwie kartki dające inne szczegóły, a które, proszę się przeczytać. —

W sprawy francuskie nie mieszajmy się, bo oni wprawdzie zostali uczniami Chrystusa-Pana mają więc dostatecznie siły. — Nadewszystko nie wtrącajmy im obrońcy przed oczy między nimi despotów, bo o nich dobrze wiedzą: — chyba że je Polak na francuzie despotuje. —

Widziałem się szczęśliwego głosem na ulicy St-Jacques na rogu ulicy Soufflot; zamiast nawet być do rozmowy nie stanąłem. —

Już temu będzie jakiś czas, na Petit-Pont spotkałem się, i chciałym się ściskać ze mną mordują, nazwałem się, znać, że już o wszystkiem wiedział, może nawet spotkałem tego, szczególnego mię, a Morego podobno nazywają assistants, czy też accompagnants. — Za podobną nawet taxy Morzy ~~allumé~~ existują, to jest mordują Nowojazdych. —

Nie bój się mówić o tem przed wszystkimi, bo już wszystko to, robi na tego sekret, już i w kawiarniach o tem rozmawiają. —

Wsc. Eg. № 1 C. Wolny Gród Kraków 1875 29

№ 113 Primatem polskiego Towarzystwa nikogo nie było nie mógł propagandy Karolinizmu grać. Wszystkich Słowian Polski indyferentyzm i brak pewności, obrzydzenie Niemiec, ku Turcji tak przeciwstawienie Zygmunta Augusta mało co z częścią Europy dla Słowian Francuzów i obietnicami w czasie wojny Narodowego Towarzystwa. — Sobieskiego i Michałowskiego za pomocą Polski nie mogło. Samo Towarzystwo to ono było dla wojny Polski, Polska na głosie Michała Zakrzewskiego na Wschód Towarzystwo Polskie było b. Smolkowskiego ani Wincenty Lengiewicz — tylko całego Narodu uświadomienie Narodowe. Aby Europa Ziemi Zbawiciela nie Naród na Europę —

II) Co Moskal codziennie Mamy Rusi Sługa obszyć nie może. Kwestie "Wschodnie" Kwestie?

Polskie Legiony Po ostatnim rozbiorze polska emigracja starała się wzbudzić w innych państwach szczególniej we Francji współczucie dla losów Polski. — Dombrowski radził po bitwie pod Maciejowicami z resztą wojska przerzucić się przez Niemcy i złączyć się na wojska Koalicji i tym sposobem pokazać Francji, jak dla niej może będzie korzystną Polskę istniejącą jako osobne niezależne państwo. Lecz pomimo wielkich usiłowań dyplomacji polska emigracja nie wiele mogła. Bonaparte dla swych widoków, dawne Benedyktowe względy Polski sprawie. — Gen. powiedział Dombrowskiemu że naród wyniszczony nie powinien rozlewać naprzód obcych krwi za Polskę jeżeli sam dla siebie nie jest wolnym wywalczyć nie potrafi. Że Polska oprze się na odwiecznej. Wtedy Dombrow wpadł na myśl wzniecenia polskich Legionów. Legiony były przy tym na słuch. w Włoszech wielkie rozpoczęły się

lecz wszyscy nadobne narodowy charakter. Jeszcze przed
klasycznej niepodległej Polski — Legiony mały polskie
ofiarów, polskie kominy polskie mundury ~~tylko~~ tylko
francuskie organizacje — Legiony były podporządkowane
włoskiemu ale wstępujące do legionów nie mieli
mali służyć nie obcej sprawie ale swojej własnej
ojczyźnie — Powstanie wspaniałe legionów było dla
uświadomienia powstania we Włoszech
Legiony — jako przedstawiające polskie narodowe ~~przekonania~~
dwa pułki i plemy pamiętnych ~~z~~ z nimi dwoma
przysłały swoich upoważnionych ~~z~~ Były
dwory do uzupełnienia ~~wskazanych~~
przez siebie projektów mających zapewnić
nie polskie samodzielności — Projekty te były
różne ale żaden z nich nie przyprowadzał
Legionisci nie zrobili się tylko wojskami
i nie zapomnieli sobie że głównie radzić ich jest
służyć ojczyźnie dotychczas karać codzień
czytać zawsze z zgorzek i księżyc tyrańczych
się polskie wyskazało nawet gorzej dla legio
Wszystko to pobudzało życie polityczne
Gdy Napoleon został naznaczony po powrocie z Egipt
pierwszym Konsulem, Dombrowski mówił im
o potrzebach polskich legionów, które znajdowały się
prawie w materialnej nędzy. Wtedy wraz przy
jął ich dalszej służby naznaczył ~~w~~ za głów
kwatery Charlotte reszta armii — wojny
francji z Austrią polskie legiony odbyły wielkie
usługi, lecz same wiele poczuwały szczególnie
w bitwie pod Marengo — Dombrowski podał ~~plan~~
projekt — przeszła legiony z ~~Włoch~~ nazwała
się przez Styrmey, zajęcia Galicji, i utworzy
z części Polski zajętych przez Prusy i Rosję nowe
gły polskie. Rosja będzie wynagrodzona ~~Turcją~~
Prusy z ziemiami —

Lejm — ale działalność jego ograniczyła Rezydencja
nie mógł on nazna[illegible] ani
senatorów ani prezydenta ani zmieniać po
danego przez Senat kurzu ——

Prześcieradła 6 szt
Powłoczka — 4
Ręcznik — 6
Chusteczek 12 + 4+
Sakien 6
Koszul — 9+ 2 + 2
brat Kolor biab

+ Przy przeszukaniu znaleziono brak jednej starej chustki z czerwonym znakiem. Znalazła się w Łyoki D. 11 Oct 15-

130 = 20 6 = ~~[illegible]~~ ~~40~~ ~~120~~ ~~50~~ 111 5 6 4

Cer Prusa z Austrią się kroniczyła w 1801. 4 6 4
z Rosją był zamknięty pokój - i wreszcie
o utworzeniu niepodległej Polski nie było 37
Pracowanie było utrzymanie rozszerzenia przez
Polskim emigrantom we Francji i Francuzom w Rosji.
Poważne część legionów siły była ~~[illegible]~~ posłana
Dowództwo na stałe wyprowadzona do na wyspę
Dominika pod dowództwem Kalkowskiego 5
wyjęta była od różnej pory - ~~56~~ ~~[illegible]~~ 50
Drugą część była dana jako prezent królowi Etrurii
Ludwikowi - jakim sposobem legiony stracały swój naro-
dowy charakter Michelet

~~[illegible]~~ 128 „Zabezpieczone wielostronnym powinnościom
co mniejszam równowagi na zachodzie wreszcie
na obszarze tureckim wpływ mocarstwa
do utrzymania Europejskiego spokoju
mieli w Senacie zwycięzcy"

A Polacy Kościuszki robią wszystkie
wysiłki nowe niekwestionowane odbić krzesła na
Organizacja nadzieja powstawania
Grana Francuzami nadzieja opuszczenie ojczyzny
wyjazdu bez zapasu pieniędzy
Pod. Polska ~~[illegible]~~ starania
wpływ dyplomacji zgodzenia wszystkich
natychmiast wojskowych Polaków
do Francji i Włoch

Warunki ekonomiczne i społeczne - Najgłówniejsze
i główne potrzeby narodu

Plany Czartoryskiego: 1) utworzyć ~~[illegible]~~ Polski
z konstytucją 3 maja, podporządkowanie
Napoleona i jego potomków 2) utworzyć
otrzymać ziemie ukraińskie z konstytucją
tym ~~[illegible]~~ celem ~~[illegible]~~ cesarz, wyzwolenie
przez Polaków

Czartoryski: porozumienie dyplomatyczne
wojskowe polsko-pruskich prowincji

Джон Милтон О бессмертии души

Бессмертие души невозможно нельзя доказать разумно
нельзя — но допускает (вероятно) будущей жизни
Главная религия — Религия дома или человечества
— признак возможности существования высшего
Разума управляющего вселенной и поддержания
нравственного порядка — Сократ Платон
Сверхъестественное или душевное в природе
Монтень = Сен-Сюльпиций — Есть ли в природе
первичные причины, и разница которых чело-
век не в состоянии постигнуть хотя
сознанию этого не должен — его отношение
к ней. Религия (Конт): Церковь = Земное
человечество, — Англия (Великий Фетишь) — Правительство
(Великая Среда) Глава церкви = духовный руководитель
Республика и Запад т. Лафонт. в Париже в Лондо-
не т. Конгрев —
Религия Милтона = Религия дома — Культ человечества —
Сократ Гегель = проповедь рабочим читающим в собраниях Товарищества
самоуправления правительству Гибралтар Ирландия Индия
полная справедливость, принципата личности —
Мера Аристотеля Бог = Высший принцип в религии
дал нам путь к Нему —
Язык происхождение от санскрита Языков пра-
родов (Адам) от 500 корней (Макс Мюллер)
Экспериментальное Индуктивное
Почему они в природе люди и для чего человек
подобно другим животным должен бороться
за сохранение пространства —

Państwa ościenne się miały konieczność narodową zbyć
swemi wojskami terytorjum republiki Krzyżowe Austrje
szukały tylko pretextu i tą postępowi w nieskończony podły
sposób — masa polskich emigrantów bojąc się powró-
cić do kraju kotaliła się po ościennych terytorjach
państwach — według rady Ich ościennych mocarstw
rządy tych państw wydawały emigrantom paszporta
do Krakowa, zapewniając ich że tam im będzie dobrze
bo ich nikt nie będzie niepokoił. Również
z przejściowych w Galicji (dawały) wizowały
paszporta na Kraków — Granice w rzeczypospo-
litej według zasad konstytucji niebyły strzeżone.
Takim więc sposobem w Krakowie zebrała się liczna
emigracja — Senat i jego prezydent wielgłowski
kilkakrotnie zwracali się do rezydentów trzech
mocarstw a nawet do ministrów, prosząc ich
żeby Ci (przyjęli napowrót) zgodzili się na powrót
do kraju emigrantów, albowiem w Krakowie
obecnie bez wielu ludzi nie mających stałego
zajęcia i zarobku stoi się nieszczęście
Lecz ministrowie zwlekali się o odpowiedzi lub
wymawiali się trudnościami przy ich tylko emi-
grantów, spodziewając się że emigracja w
Krakowie sprawi jakie zaburzenie, co da
(słuszny(?!), powód zajęcia terytorjum rozjemczego
i ograniczenia i tak małej swobody rzeczypospo-
litej — Oczekiwany wypadek nastąpił
~~Zostało zabite~~ Wymarzonem w tamtem czasie
gazetach przedstawiał Kraków jako gniazdo
rozbójników jako złodziei, jako kuźnię fałszu
kieszonkowych i intryg — Zostało zabite

Szprey warszawskiej polucji – chociaż Senat wtedy zaczął wszystko rządzić Krakowa wyprawić wszystkich emigrantów, wszystkich tych co tak udział w Rewolucji 31 roku w przeciągu 8 dni – udało się wyprowadzić, ci Lasocki co się później i wyszedł w tej nowej ruchomości [illegible] i teraz prosił o zrobienie dla nowych wyjątek – chociaż odmówiły, i przysłuchiwać się podobny rozkaz Senatu, i Senat do Kr. oddział wojska pod dowództwem Kaufmana Zdecydowano poprzeć wykonanie tego rozkazu – Zaczęły się aresztu, rewizje, – wszyscy emigranci i powstańcy 31 roku wypraszani lub do swego kraju lub do Ameryki – były ustanowione komisje i prawidła do rozpoznania kto, czy rzeczywiście obywatelem Kr. – wojska pruskie i ruskie ustąpiły – został się tylko Austrja odział pod Kaufmanem – czekając na utworzenie 250 milicji pod wodzą austrjaka, aż ofiarowali [illegible] pod innymi pretekstami. Został ten oddział nie długo w Kr. Była utworzona linja pobrzeża "Kłonej brat dał się wprowadzić" jak wyrażali się rezydenci – pod wodzą Austr. lub [illegible] która nie dała się zupełnie od Senatu, zaczął odkrywać spiski, między natorytetach wzięli te nastąpiły czasy terroru, tak że nasamprzód [illegible] pociągnęli do odpowiedzialności ale Sen. odmówił się jako niepotrzeby od wtrącenia tego Prezydent Wielogłowski wyjechał do Szwajcarji po pewnym liście do Metternicha – Ihre [illegible] go wysłali – do Senatu wtedy Niemcy Szymolin i Faller – miał się [illegible]

Die Metallhüttenkunde von Carl A. M. Balling.

Berlin 1885.

Flugstaub (Gichtstaub – Hüttenrauch), собирающихся мелких частиц материалов, обрабатываемых в печах, которые увлекаются или искусственно или естеств. током и собираются своему уд. вису отлагаются ближе или дальше от аппарата, частью-это уносятся далеко атмосферою.

Flugstaub содержит механически увлеченные частицы руд и горючего материала; отсюда и соли мет.-ов и которые входили въ переработываемых руд в первоначальном виде; (и при окислении отдут сернистый); содержит еще вст для вещества, которые образуют пустую породу, сопровождающую руду но в других пропорциях: именно в Flugst-ъ так. образ. сорных частей породы — Так что Flugst представляет Ausgangsmaterial для получения подлежащего процесса (Edict).

Количество Flugstaub. бывает иногда сравнительно его постоянно присаживают к руд.; цвет. зависит отт содержащихся в нем веществ. Знание их его имеет цель устранить мешающие процессу – где потери причиняются.

Относящееся к составу Flugstaub'ов газы и пары во. случае вредны для растительного и животного царства; вырабатывают первые экономические но и гигиенические неудобства их улавливания необходимы.

Flugstaub и пары веществ, а также их соединения образуются при всех заводских процессах в этих аппаратах – поэтому всегда прибегают для улавливания их к конденсации. Этот теряющий ценные материалы.

1) получает непосредственно в продаж: pousssière, das Zinkbleioxyd von dem Wasserdampferfahren bei dem Reinigen der Bleie; 2) далом носит обыкновенно и смеси новой продукцией наименование (weisses und gelbes Arsenglas); 3) Сырой для получения вторично содержащихся в рудах металлов, которые собираются в пустотелых камерах

Kossmann: Preuss Ztsch Bd 31 p. 223

Flugstaub	Bleierz rosten	Schmelzen des Bleirostes zu Walter-Croneckhütte in Rosdzin	Blenderöfen Silesia hütte	Blenderöfen Zodiak hütte
PbO	62,80%	26,4%	14,690%	14,486%
ZnO	3,20	57,8	16.809	15.430
SO3	25,40	4,8	15.453	15.101
Ag	0,08	—	—	—
Fe_2O_3	4,44	4,6	21.135	25.495
CaO	1.96		1.117	1.640
Винт	1.50	6.00	—	—
CO	—	—	2.680	2.409
Al_2O_3	—	—	1.280	1,423
MgO	—	—	1.028	1.065
As_2O_3	—	—	0,937	2.066
P_2O_5	—	—	0,614	0,604
Нераств	—	—	18.146.	10.976

14690

Pb = 207 + 16 = 223

PbO

223 — 14690

207 — x

x : 14690 = 207 : 223

14969 × 207 = 4783 + 29938

3098583 | 223 = 13,89

223

868

669

1998

1784

2140

ZnO

65 + 16 = 81

81 — 16809

65 — x

x : 1681 = 65 : 81

1681 × 65 = 10926

10926 | 81 = 134,9

81

282

243

396

324

725

Poussière

		Bal. (naraw)	Brosz	Bal. egz	Brosz
Zn	—	80,00	86,5	84.463	88,2
ZnO	—	8,824	—	4 888	—
CdO	—	1.657	1,657	2,654	2.654
Pb	—	2.018	1,86	4. 245	3,87
Fe_2O_3	—	1.022	1.022	0,903	0,903
Al_2O_3	—	0,200	—	—	—
Mn_2O_3	—	1,815	—	—	—
CaO	—	2,804	2,80	2,464	2,46
MgO	—	0,675	0,67	0,239	0,24
Kohle		0,230	—	—	—
Wasser		1,020	—	0,420	~~0,420~~

Тенденция нашла, что осаждение Zn идет за 12 часов наличной поверхности — за то время осаждающаяся часть пропорц. квадрату поверхности в куп сфы сечан

5) Lothringer Apparat

Супервизия ся извлек свободу образец и нал не в выб поп, по 2 сфа со CaO, Al_2O_3 или смесь $FeSO_4$ и выдел Batsen навого — вес dus Pow, чтоб не блинчатой по фу

Об'ем времени газов:

SO_2 по Schröder наиб. близко по Birke — Linde, Pappel — — Eiche — Tanne Fichte Kiefer

Содерж SO_2 мерч газы до 2% объема

1) Winkler — CaO_3 $\frac{1}{100}$ N $KMnO_4$ сод SO_2 0,360% до 0,039% 2) Schnabel. ZnO 3) Reich

(X) Тенденция нашла, что осаждение Zn идет за 12 часов наличной поверхности — за то время осаждающаяся часть пропорц. квадрату поверхности в куп сфы сечан

Для удаления газовъ дыма, осаждающихся в
дверном люб струях: Flugstaub-condensatoren od
El- kammern (Giftfang) Они состоят из камеръ или
Каналов. Цель: охладить по возможности проходящие
газы и пары и предоставить им наибольшую поверх-
ность (Condensations-oberfläche), на которой могли-бы ар
Кубитры увеличить газовъ (прохождение газовъ) Большія простр (камер)
охлаждают газъ и уменьшают их быстрот, и ~~потому~~ по
они менее действительны, чем большій поверхность
Примѣч! Если ~~за~~ струя газа ударяется пушечным
выбора пушечина дойдет скорость ушедш, но имеющую
щій массы газа тяжелее, труба всасывает и
в собственно камеру газ попадает слабыми стру
и выгрызает со сот. высшія газовыя Ес
газ вертикал ударяет то через раз как
струя поворачивает вверх они захватывают
струю оприбившихся газов (Абсолютно
Конденсацію невозможно Ее необходимо сохра
нять для.

I Струя должна ударять

II Струя посредством камеры и S. повер.ность
(в наследств. Flugstaubkammern)

I 1) im Pontgrund

2) Stockai in Wenskeydale (Reisig und Dornen)

3) Griffith (Sprührad + Brause)

4) in Egleston Mill bei Alston in Cumberland.

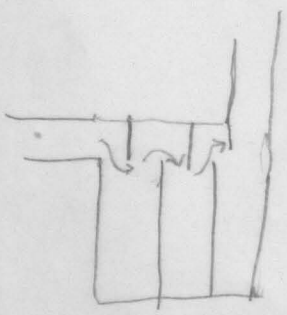
II (Kreuzsteg

1) in Richmond und Eureka Comp. Werken zu Eureka

2) Waterman Works bei Stoxton

3) Herring

4) Casmir & Freundenberg — Dem Flugstaub sind grosse Wand-
flächen nicht Räume ~~any~~ geboten worden (?)

P. Leszczyński

41

Pierwszy wypis aktu urzędowego przed Mieczysławem Jakubowskim, Notarjuszem przy Mocarstwowym Okręgowym Sądzie Okręgowego w Warszawie w 1940 r.

Repertorjum 2310.- (2310).-

Dnia trzeciego listopada tysiąc dziewięćset czterdziestego drugiego roku. Przed Mieczysławem Jakubowskim, Notarjuszem przy Mocarstwowym Okręgowym Sądzie Okręgowego w Warszawie w Kancelarji mojej, mającej się w Gmachu Sądowym w Warszawie przy ulicy Leszno pod N 493, w obecności świadków, osobiście mi znanych i przez prawo wymaganych przybyli posiadających obywatelstwo: Ostrysia Kozłowskiego pod N 18401 i Władysława Bogdana pod N 5286, w Warszawie zamieszkałych, stawili się osobiście mi znani z dobroci prawnej mocodawcy: 1) Władysław Orestowicz Wagner pod N 14 przy ulicy Sapiehy i 2) Mieczysław Wojciechowski pod N 46 przy ulicy Marszałkowskiej, obadwaj w Warszawie zamieszkali, działający w imieniu i na rzecz Stowarzyszenia Mechaników Polskich w Ameryce, Oddział w Polsce, na mocy: pełnomocnictwa, sporządzonego w dniu 3 Grudnia 1918 roku przed Notarjuszem Mieczysławem Jakubowskim pod N 533, w oryginale mi okazanego, a w odpisie załączonego do aktu niniejszego przedłożenia w dniu 23 Września 1942 roku za N. 1940 i b) na mocy odpisu pełnomocnictwa z Rejestru Sądowego Okręgowego w Warszawie, Wydział IV. (Oddział L. N 8) załączonego do tegoż aktu N. 1940 i stanowiącego oświadczyli, że Zarząd Miejscowy wymienionego obywatela Michała Leszczyńskiego, zamieszkałego w Rudzie-Śląskiej przy ulicy Sapiehy N 2 do czynności notarjalnych na Śląsku i Zielonych i majątkowych, należących do „Stowarzyszenia Mechaników Polskich w Ameryce" położonych w Rudzie-Śląskiej. Treścią tego Aktu Michał Leszczyński oświadczył jest: a, nabycie gruntu i budynku, położonego do Sekcji Nr 1 tamtejszej gminy i miasta, oraz przedawanie produkcji Sekcji, należącej do „Stowarzyszenia Mechaników Polskich w Ameryce" znajdującej się w Rudzie-Śląskiej, b, zamykanie i wydanie nieruchomości, tudzież

rzemieślników i robotników, określać zakres ich pracy i wysokość płacy; c) obliczać wszelkiego rodzaju należności za Bożonarodzenie i święta wielkanocne, podatki od kapitałów zakładowych i z zakładowych oraz obowiązkowe wpłaty i wypłacać w tych celu ceny i premie, otrzymywać od kasy i banków przypadające wszelkiego rodzaju sumy pieniężne, depozyty i wszelkie papiery wartościowe i kwitować z odbioru, zwłaszcza otrzymywać samodzielnie także przypadające korespondencje, przesyłki, pieniądze, paczki, ubezpieczać budynki, maszyny, inwentarz, sprzedawać i otrzymywać wynagrodzenie. Pierwszy wypis aktu niniejszego i następne na żądanie wydawać Michałowi Leńkiewiczowi. Akt ten w obecności wyżej wymienionych świadków, odczytano stawającym, przez nich samych do treści, jak i co do ustnego oświadczenia i jako zgodny z ich wolą, przyjęty i podpisany został. Kompletu niniejszego i na dwóch stronach jednej skserowanej zgodnego z oryginałem i zaopatrzonego w pieczęć do reperkotacji pod Nr 2010- Podpisali: Władysław-Czesław Wagner, Aleksy Wojciechowski, August Kamieński, Władysław Gogolek, Mieczysław Hulanicki, Notarjusz

Pierwszy wypis wydany od kompletu, zupełnie zgodny z oryginałem wieczystej do reperkotacji za 1921 rok pod Nr 2010, został wydany Michałowi Leńkiewiczowi - Warszawa dnia 15 listopada 1921 roku. Opłacono: za 1 str. w 3 wierszach i na 1 str. w 15 i 20 wier. kopr. „2310"-

Mieczysław Hulanicki
Notarjusz

MIECZYSŁAW HULANICKI * Notarjusz w Warszawie *

M. P.

Jakie ich mieszkanie Państwo i co ich otacza
Jedzą? Przedewszystkiem jak wasze zdrowie i ogólny
Wasz, a następnie jakie Wam nasuwa się pod wzglę-
dem materialnym? Utrzymanie ich musi wielce
pochłaniać, gdy się cenna prawie wszystko za
granicą. Wasz chłopiec (synia? Rafa czy Alesia?)
albo Kasia zapewne albo już chodzą?
albo Kasia zapewne gimnazjum — czy nie da-
leko i Wam robicie lub robić zamyślacie? A
finansa Wasze? Czy teściowska kontrola ich nie
w czymkolwiek lub wszystkiem? A ulubiona moja
Sonia jakiemu przedmiotowi oddaje się przeważnie?
Najmłodsza (Sonia) zdawnie na fortepianie objawia
zdolności a zapewnam Was i muzyczne usposo-
bienie widzę jeżeli ich nie przemyślę.
Ile nas rozdzieliło! Ile bólu i miłości tego biedne-
ciemnego Ś. Tyle zasad chwili do wtedy (do gimna-
zjum pełnego, Lusia ciągle mówiła, wciąż słuchej
potrzeby, gdy mówi o Paryżu dla zupełnego wy-
postrzegania się w tym wrzącym malarstwa — by
stary obuje powiedzieć wszystko do kresu.
Że przyjaciele do tchnie nam i Wam przyjaciół
w tymże zachowujemy pamięć, dowodem i wiersz tutaj
obecny — bo, mając do wiadomienia w kresach nowe dwa
interesy w Lwowie, nie do tego innego ale do Wer
odzywamy się.
A więc:
19 Jeden z dobrych moich znajomych chciałby nabyć w ko-
rzec 20 do 30 sztuk najlepszej tamtejszej fore
rzy do siewu, abym pomagał się przed Aleksiewa.
aby był taki dorzeczny jak tam jest ceny Polski
najlepszej fornicy (biedaluchy są kubanki); i ile kwota
je w Lwowie dobry 6cio pudowy wóz — Martynie
z Alchen Gw. był taki zajęty się tem Kupnem i
wyekspedjowaniem Kolejką tel: kupiony fornicy, abym
mawy pisanie na kupno fornicy, wozów i Konia

fne

przeniesienie pieniędzy na kwitey i wyznaczedzenia jéy—
Drugi interes jest taki: Córka jednego z nych takie ze dwiekroć znajomych wypadła ku jesieni i chwaliono sobie dawnie rzkawnie (w cenie od 12 do 16 r. za kwintal) Jeśli mie a to w Sarepcie magazyn nie zatrzeby mojéy i mię w dokumenci— W razie gdzby ią na to zgodzić, fabrykantka wyrobiłby mu up po 2 kopiéna kwintal gatunku na próbę, a gdzby próba wypadła pomyślnie, tj: gdzby magazyn przekonał się ze skarżonki jéy mocy sprzedawać z odpowiednim zyskiem, to fabrykantka wyrobiła taby zamówionąg ilość więcéy wyrobić, z zapłatą w miesiąc po odebraniu towaru a w cenie przy nawem zadaniu—
Acitc ja pomyślam coby zamarzyło, to zaraz ie na tych rachunkach magazyn miałby mniemiéy do 20 do 30 %. Z pozdrowieniem drugim interesem zdaję się do was Anno Iwanowna.
Jeżeli zaś a tabe śmiałością abarzam was mojém sprawami, to zaraz ie przekonam jesteście iż z wielkiej i serdecznéy przyjaźni gotowo jestem zawsze, być Wam użytecznym w Warszawie jeżeli tego czyście potrzeba— o nam nic wątpić nie zapomnę.
Proszę pozdrowić de mnie Mikołaja i Kubeczę— i temu obiecanemu [illegible] się pisarzowi do niego po mnie wyjdzie z Saratowa nie miałem od niego odpowiedzi, zawczas go już nie bede— a jest mi to b. groźno, bo bym przeniedrony się mój temu słowu bo zdolne zerdzenym, tym razem pokazuje się to bajką.
Pozostawi 25 lat przyjść na jednem miejscu bez kawnie nie można, nie bo Saratow ubogi dla mnie być nie może, i dlatego proszę [illegible] ojak najrzadziéj ogłoszyć i zmęczonym nie być.

1) Das Zinkhüttenwesen betreffende deutsche Patente B.H. 1881 N 19. cmp. 181
(aus Verh. d. Ver. zur Beförderung des Gewerbfleißes 1881. H. 3 S. 169.).

2) ~~Oest. Zeit.~~ Spirek. N 25–27 Oest. Zeit 1881.

Neuerungen im Zinkhüttenwesen
B.H. N° 35 1881 cmp 334.

3). N° 38 1881, cmp 361. Breslauer. Ausstell

4) Über Einfluss der Luft bei der Reduction der Zinkerze Binon BH. N3 cmp 27.

4) Vorrichtungen zur Condensation Zinkrauches an Zinkdestillirofen BH N°3 1881, 30

5) Oesterreichische Zinkpreise Nº16 1881 an 145 cm 180

6) ~~Neuerungen 1881 N° 35–334~~

Patera

Platner

Nash Loc

Patio

Douglas.

Kiss.

Keith.

1881

N 37

N 38 Freib. Hütten verke

N 2 Silb gewinnung aus geschwefelten Erze

N 20 Reizecht aus Amerika

N 45 1) Mansfeld.
2) Pilz (Freib)

N 36 Freib

N 37 1) Portug
2) Freiberg.

N 40 1) Por
3) Freib.

N 30 1) Fällung des Silb bei auslaugeProc
mit unterschl. Salzen | 1882 N 2 | ew 203
— N 25 – 243.
Top 286.
2) Agua Oxer

N 27 Chemische vorg bei amalgan

1882

N:22. 1) Gutzkow Verfahren der Goldscheidung in Californ. (207)
2) Uber. Oberhalle

N 24. 1) Tamm - auf nassem Wege.
2) Harz.

N 26 Oberharz

N:14 Edelsilber des Bleres Pb's und Rozan in 139

N 29 1) Fortschritte Au Ag.
2) Oberharz.

N 30 Entkupfern des Werkbleies durch Saigerung zu Freiburg

N 33 Hunt-Dugles Proces.

N 31. Arnolds Brom Amalgamation

N° 40 1) Modification der der trennung von Au, Ag u von Pt mittelst Zn.
2) Kissche Ag extraction
3) Rösten von Tell Goldverb

N: 28. Verhütt ~~Z~~ -haltiger Kupfererze
in Japan

N 15 Pattisonires des Werkbleies mit Wes
dange zu Pribram

N 16 1) Plattners Goldextract in Nevada
Calif
2) Roesslers zur abscheidung von
Gold, Ag, Pb u Cu durch ablasen.

N 13 1) Kupfer rafinatore
2) Kitzes Elektrolyt Werk

N: 11 Eberl Si-Werk

c / A

N. Firma. Die Synonyme der Firma ist die
Adresse der Fabr. und Firma 1887, p. 469.

Гостирание

I Источники эл-ва и передача работы по средствам эл-ва.

1) Гальваним. эл. 2) Термо эл. ток батар. 3) Машины: а, б, с.

4) Аккумуляторы.

Знач. эл. в. в этих обрасти.

Magneto und dynamo elektrische Maschinen. Bund II. тт 2. 1882 N° 14 p. 134.

Машины этого рода, служащія для полученія сильных эл. токов, оказались также в. полезными въ горномъ заводск. дѣлѣ

Въ горномъ дѣлѣ онѣ примѣнялись для эл. освѣщ. (ВН. 1881. p. 90, 479), для добыванія руд (ВН. 1881 p. 90, 467), для эл. обработки руд (1876 p. 57; 1879 p. 197.; 1880 p. 306; 1881 p. 446, 447 b Sch. d.) для полученія металловъ (Cu, Ag, Ni etc) изъ ихъ растворовъ и заводскихъ продуктовъ (Чугунъ, содержащаго серу (см. бр. <5%, см.), переводятъ плавкой) въ средн. гнѣзда печи (ВН. 1862 p 372; 1868 p. 172. 1878 p. 3 1879 p. 3 1880 p 143; 1881 p 254; 1882 p 8) къ разливанію металловъ (ВН. 1881 p 52. 1882 p 68.).

Уже въ 1875–1880 г. Bagueret примѣнялъ токи къ осажденію металловъ по посредствомъ сильныхъ токовъ сложныхъ гальв. батарей (ОН 1853, p 729 1856 p 2). Elkington для этой цѣли примѣнилъ эл. магнитную машину (Polyt Centralblatt 1867 p. 200). Какое широкое распространеніе получило въ настоящее время эл-техника можно судить по отчету F. Hobrecht'a über die allgemeine deutsche Patent und Muster-Schutz-Ausstellung in Frankfurt am Main in der Zeitschrift des Vereins deutscher Ingenieure

	вещ.	ден.
М	x	x^2
А	y	y^2
С	z	z^2

	вещ	ден.
Д	$\sqrt{x^2+63}$	x^2+63
Ад	$\sqrt{y^2+63}$	y^2+63
Вс	$\sqrt{z^2+63}$	z^2+63

вещ $= x+y+z$; ден $= x^2+y^2+z^2$

ден $= x^2+y^2+z^2+3.63$.

	вещ.	ден
M_m	$x+11$	$(x+11)^2 = x^2+22x+121$
M_a	$y+23$	$(y+23)^2 = y^2+46y+529$
M_e		ден: $x^2+y^2+z^2+189-(x+11)^2-(y+23)^2 =$ $z^2-22x-46y-461$

M_m не может быть Д. сбуд M_m может быть $\begin{cases} I) - Ад \\ II) - Вас \end{cases}$

M_a не может быть Ад сбуд M_a может быть $\begin{cases} 1) Ре \\ 2) Вас \end{cases}$

I)

M_m будет Ад. : из условия урав $x^2+22x+121 = y^2+63$ следует что $y > x$

отсюда видно что M_a не может быть Ре. (т.к. тогда должно $x > y$)

итак сделали M_a будет Вас. ~~M_e будет~~ и тогда:

$y^2+46y+529 = z^2+63$ откуда $z > y$; сделали M_e буд Ре

I) M_m будет Ад; M_a будет Вас; M_e буд. Ре Усл. $\begin{cases} y > x, \; z > y. \\ z > y > x \end{cases}$

(α) $x^2+22x+121 = y^2+63$; (β) $y^2+46y+529 = z^2+63$; (δ) $z^2-22x-46y-461 = x^2+63$

(α) $y^2 = x^2+22x+58$; (β) $z^2 = y^2+46y+466$; (δ) $z^2 = x^2+22x+46y+527$

(α') $y^2 = x^2+22x+58$

(α') и (δ) $x^2+22x+58 = x^2+22x+58$ — тождество.

(β) и (δ) $y^2+46y+466 = x^2+22x+46y+527$

$y^2 = x^2+22x+58$ — (δ')

Т.к. (α) неправильное урав решать вычисл знаках (из $y > x$)

тогда такие равны (β) (т.к. тогда $z > y$) далее выбрать для y наи-

делаем из (β) соответственное значений $\underline{x}$ и все эти значения $\underline{x}, \underline{y}, \underline{z}$ ... будут искомыми — они будут удовлетворять (α) и (β), а след и (δ) для (β) есть прямое следствие из урий (α) и (β) $\alpha+\beta=\delta$

II. Мы будем Вас (уже из 2 ур-я $x^2+22x+121 = z^2+63$ следует ур-е) $\underline{z>x}$

Необходимо Ма будем Ре ($y^2+46y+529 = x^2+63$ следует) $\underline{x>y}$.

и также Ме будем Ле.

$\underline{\underset{(\alpha)}{\text{Мы будем Вас}}}$; $\underline{\underset{(\beta)}{\text{Ма будем Ре}}}$; $\underline{\underset{(\delta)}{\text{Ме будем Ле}}}$. Тут $\begin{cases} z>x \\ x>y \\ z>x>y \end{cases}$

(α) ... $x^2+22x+121 = z^2+63$; (β) ... $y^2+46y+529 = x^2+63$; (δ) ... $x^2-22x-46y-461 = y^2+63$.

(α) ... $x^2+22x+58 = z^2$; (β) ... $y^2+46y+466 = x^2$ (δ) ... $22x+46y+y^2+524 = z^2$

(β и δ): $x^2+22x+58 = 22x+46y+y^2+524$

$x^2 = y^2+46y+466$ ... (δ) тождество

III (I) Все урии (δ) есть линии; они суть прямой решетки первых 2х (α и β) Это видно так сле:

$(\alpha+\beta)$ $\underline{y^2}+z^2 = x^2+22x+58+\underline{y^2}+46y+466$ — $z^2 = x^2+22x+46y+524$.

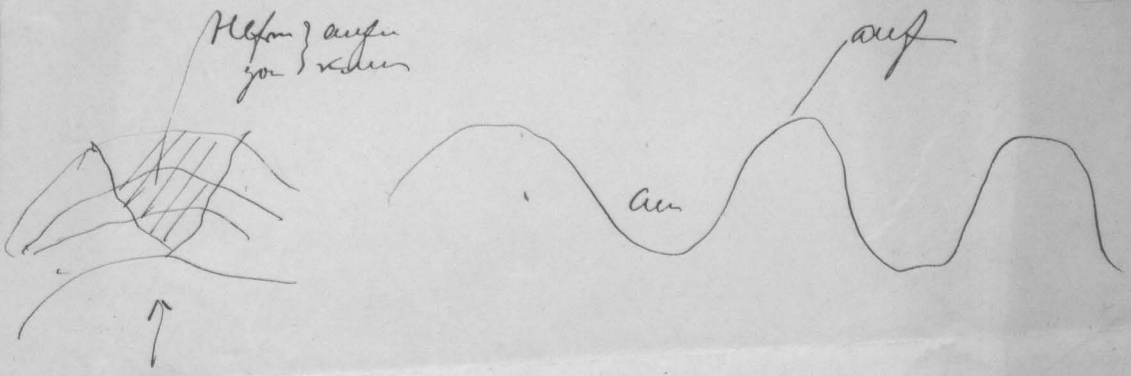
которые и суть урии (δ)

(II) Точно также и здесь $\delta = \alpha+\beta$

$x^2+\underline{x^2} = \underline{x^2}+22x+58+y^2+46y+466$ $z^2 = 22x+46y+y^2+524$ которые и суть (δ).

Сле для описания значений для x, y, z работать здесь только два неопределенных урии (α) и (β). Значения удовлетворяющие (α) и (β) удовлетворят конечно и (δ)

1-й слой песку. нефти : 0,880 – 0,904.
2-й " 0,870 – 0,880
3-й " 0,860 – 870
Уд. у-ть
Ит = 2 0,87 0,844

Повторение

Порода { Плывуны { Аллохасийск. образов. { иногда сопут. арг. пески с.б. нефть В.И.
Порода { Нефтесодержащие формации { Глины, мергели с нефтесодерж. Пески или { Солонокры, гипсонос. Н.П.

Нефть = Предельн. углеводород: $C^{n}H^{2n+2}$ (для алканов) + Ароматич. углевод.
+ Антрацен + Органич. кислоты (для мыл.
+ Углеводород $C^{n}H^{2n}$ (углевод. и нафтеновые кислоты)
+ Вещества осадочн.: 2% солянокисл. раствор
+ 2% кислоты: Уксусн. и экстракц. + Фенол
+ Вещества: Fe, Ca, Cu, Ag Σ (расст. сабочн. газ.)

Уд. в.: 0,878, 0,872, 0,869, 0,843

Т. кип. 0,780.

Удельн. уд. в. 0,864 - 0,90

(Конец Горки).

На основании вышеизложенных данных, для производства 5.000.000 пуд. кокса, годовой сбыт которого вполне обеспечен, потребуется добывать каменного угля 14.285.715 пудов, или для круглого счета 14.300.000 п., из коих 10.000.000 п. мелкого угля пойдет на выдулку кокса, а 4.300.000 п. Крупн. угля пойдет в продажу.

Таким образом, финансовая операция коксового производства, в указанном размере, выразится в следующем виде:

I. Расход

1. Основной капитал.

На приобретение площадей, предварительные расходы, устройство рудников, и коксовальных печей и пр. - - - 500.000 р.

2. Оборотный капитал

а). На добычу 14.300.000 пуд.

ушей, по 2,5 к. пуд ... 357.500 р.

б) На приготовление
5.000.000 пудов кокса,
по 5 коп. пуд - - - 250 000 — 607.500

Всего расхода .... 1.107.500 р.

В действительности предприятие может быть устроено и пущено в ход с гораздо меньшим капиталом, так как часть надобности может в количестве всей годовой оборотный капитал. Рассчитывая только на два оборота в год, оборотный капитал определится в 303.750 р.; Синдов., с полною уверенностью в успех предприятия, можно приступить и к нему с капиталом в 803.750 р. (500 000 + 303 750).

II Доходы.

1. От продажи 4.300.000 м.
уток по 5,7 коп. пуд . . . . . 245.100.
2. От продажи 5 м. м.
кожи по 17 коп пуд 850.000

Итого валового дохода . . . 1.095.100 р.

Капитал. ремонт и новое годовой
оборотной капитал 607.500

Чистый доход . . . 487.600 р.-

Кіеф

Какъ изъ отдѣльныхъ разрозненныхъ личностей (единицъ) произошли болѣе крупныя общественныя единицы (національности, какія стадіи развитія должна была пройти каждая національность, т. е. какія свойства должна была она постепенно пріобрѣтать для того чтобы удержаться и побѣдить въ борьбѣ за существованіе? (Какимъ путемъ происходитъ т. наз. естественной подборъ національностей как результатъ борьбы за существованіе). Образованію національностей было результатомъ борьбы за существованіе одна изъ первыхъ ступеней цивилизаціи (первый шагъ цив. есть общеніе людей в большія единицы высшаго порядка), она же и поддерживала ее; (удержаніе) вещественіе эпохи борьбы сохранялись умственные усилія человѣчества, т. они толкаютъ путешественниковъ къ военному искусству и т. д. за существованіе и заставляютъ образомъ давать побѣду націй произведшей ихъ, а слѣд націй болѣе развитыхъ.—

I. Первый періодъ. (от существованія образованія нац-ей) Борьба національностей т. е. первый шагъ ея на пути цивилизаціи — былъ періодъ легальности — повиновенія стѣснительнымъ обычаямъ. (Періодъ отучивания от привычки к принятию) В этомъ періодѣ человѣкъ пріобрѣтаетъ понятіе о законѣ, научился размышлять и предугадывать послѣдствія своихъ поступковъ, отсутствовалось сознаніе порядка и дисциплины. — Правительство было сильное, соединяющее в своихъ рукахъ власть свѣтскую и духовную; оно опредѣленно карало всякій родъ его занятій, чтобы развить въ нихъ привычку однообразія, запрещало подъ страхомъ наказанія всякія сношенія нѣкоторыхъ національностей (торговлю), вставляло каждую національность представителя собою образецъ для подражанія — Это былъ первый періодъ Неизмѣняемости, пер. — однообразія. Вышеуказанныя свойства должны были обладать національности, чтобы вступить въ борьбу за существованіе. Но на этой стадіи развитія не должна была остановиться національность, если она хотѣла побѣдить в б. за сущ. Остановившіяся погибли (Ацтеки Мексики) Для Побѣдителей т. наз. которые перешли во 2ой періодъ: Пер. Измѣняемости и прогресса. Онъ были невозможны въ Iмъ періодѣ, но вмѣстѣ съ тѣмъ для большаго самостоятельнаго существованія нац. необходимо было, чтобы сила легальности, повиновенія обычаю не побѣдила естественна стремленія къ измѣняемости, а слѣд и совершенствованію. Этому способствовали: 1) Совершенство Политическихъ учрежденій (деспотизмъ вовремя войны как средство вспомогательное порядка, значеніе народнаго представительства вовремя мира и при рѣшеніи важнѣйшихъ вопросовъ как средство развивать критику а слѣд и способность измѣняемости) 2) Скрещиваніе расъ, вводящее въ нац. разнообразіе идей а слѣд и увеличивающее способность измѣняемости. Франція.

Pani Stanisława budzi się
przyjemnie – w domu cicho
oleza oddycha równo spokoj-
nie. Panna Eleonora przed
przewróca się na drugi bok
bo miała właśnie sen b. b.
przyjemny, ledwo miała cza
zauważyć – przynajmniej
jej się tak zdało si pani
Stanisława spi doskonale
Ja zaś leży z otwartemi
oczyma – i myśli – Nieśc
chwała Bogu nie nie kaszl-
lała – ale jak tam Aleksan
der kochany – jak on nie
prześpał – ale pewno śpał
dobrze bo ja każdy ruch jego
słyszę – Dzięki Bogu – Pewno
nawet już w polu ale idy

wyjść Nicky – a mnie wrócić
z wodą – tam chodzą po potu
wypije. I tak myślę dużo ko-
dy kroć kąpie oni – i wróci mo-
nego. Nareszcie dwoje pocz-
ęła się na Tośkę – ciuchy mo-
nawet zamiast wstać – wsta-
zamyśla jak wtorki poniedz-
dz na tę izbę na tę myśl
i dumają nad rozwiązaniem
tej wielkiej kwestyi czy po
w myśl Tośka Symkiewi
wiecki daje rozkłada się uży-
się spać – on przynosi wo
kładnie do picia – ona dwo
się ułożyła w pościel
żywo się rozpalał i trzaskały
ki mięto – Daisy powiesił
się po potoczek Cam Hamil
ona stroży – i myśli sobie
powiedzieć Tośka pies Daisy

Że się — pewno kwiaty pokaże ja ją o to powiadam — Narzeczeni Pani Stanisława będą tylko czasu z obawy otuchy Oleśnicy postanawia wakacje i po ciebatku wymknęła się z dziećmi do pisania — na zwiedzenie okolicy powietrze — Ona drugi wiek ja oneziwi — ii to jej ojcowska rada podnosi się wiek ale coś dokonuje się ii dobre to czas nie potrzyta pomocy trzeba się więc podzielić losem i Czekać obudzenia Oleśnicy ja budzi — jedynym ratunek u Mamy innej ratunku ja wołają Mamo Mamo ręce można będzie dać na spacer. Wyprowadzam p. Stanisława do domu jak widzę i wyprowadzam ubrania zapłacę do kasjera kasika pokoju

kuje plenzykaniu. Podczas
śniadania — zaczyna się
parzenie herbaty i kawy.
Ola wyskakuje ze swego pokoju
i wyjrzawszy patrzy się
niecierpliwie biegnie: Stasia
p. Aleksandra. Ola go spotyka
i prowadzi do pokoju Zofii spotyka
ich Pani Stanisława
której nareszcie udało się
wydostać na swobodę —
Panna Eleonora z zadowoleniem
niem nalewa kawę — wszyscy
p. Aleksandra — ale pomimo
mu woli przeszywa ją
się na myśl: Stasia — ta
piękna dziewczyna — będzie
i wymyty się blanszerka
z brzytwą — brzytwą — brzytwą
ciemna — przedziwna — brzytwa
boku — Oto — dalej się opowie
przy podróży do stro-

Dzisiaj zakończyliśmy
przepraszanie za obrażenie
Pani Marji. Dowiedziałam
się o tych wszystkich
myślach - podczas gdy
Zbawiciel modlący kona-
ny jest na całem ciele
Stanisław zamiast odpowiedzi
zaśpiewał jeszcze głośniej
i wreszcie zamknął oczy.
Pani Marja decyduje się
wtedy spojrzeć na Jezusa
owiał przebity - ale zaraz
przeraża się i 26.
raz zwraca się do Zbawiciela
który już tylko ciężko
jęczy na krzyżu... i wi-
dzi że wszystko zakrzepło
Jezus wzniósł oczy
ku niebu a głowa
mu opadła na ramię
Pani Marji Stanisław

Dan nvsanayenda nw
nwa - Nadesrè pamne
sowkadja a pkòwy jùt
stasiek byt i kilka razy
v drupwa yp enerjièrnè
jè jùż wskawai' dżdż-
rzeyo żeri w putni dstory-
nnyè. a Pani' Mary è
fynuzkasem nnyè swej
stasika - kotenkw daj'
ażyjkż nnyè jè po-
nnlenieku v.a.dżòinnè
nnè - stas' krotkw nw
do kurż i wzekri' kaw
nnnyy - nè chcż nie
chcż nie kżdż - Pani'
Mary è zutannyè ogie
w jè podnę nieskrzyd-
lnwa - powiedziała kw
fak krzyżnnè - żè ża-
nżè sowkadjè fa nny

dobrze – ale widać
w dzień coś złego –
usiuchła się wówczas
daj ja go uspokój –
Pani Marja obwiła
się i zagrzała się
na zmianę radzenia
w pokoju.... Stała
dymiąc papierosem uspokój i obo-
wiązywała się o wielko
wnej ciszy. Na matki
w nakazie pić wieczór
wyszła do salonu
gdzie wszyscy dawno
już byli – za nią
szedł Matki – a Księżyc
Stasiek Januszyn.
Oleśka biegła za sobą
nie go on b. nie lubi a
więc protestuje – wcho-
dzi na to ja. Ty z nudy

a Żuk Skopiec wstał
już — Drzy. pur ypoz
matki wóta co stao
nie bieya oi myty
zimny wody wzbeyx
się dudent Dukow ja.
Zygmund. i Stas sa.
dwolony przebiegł
our prek pokoj. ja. Sto.
obejya. wychodzi wsie
się siadł do kawy
dodaje wrzk jur kyłko
pzno pan Mary i
Symeasem Pan Stanis
pyta o zdrowie yosz
zwrócił. jak pan i Mary
spała i dzwiadzy się
se smutkiem ~~Stasia~~
nie wiele dobrego.
Ilonicky się kawa zpoje
wieniem się Pan St. ale
oto p. zdeksaver drale
zpoglądając ku pan

Eleonora prosi o
filiżankę herbaty — w
wypełniwszy to zlecenie
zabiera koszyk i puszkę
z cukierkiem — i wycho-
dzi z pokoju ny przej-
rzeć jéi niczego nie chce.
Dzy się to dzieje Pani
Stanisława odbywa nara-
dy z kulbakiem co do śnia-
dania i obiadu. Ale Pani
Zachowuje przytem należy-
tą powagę — której in-
petnie. odpowiada postać
kucharza przejęta wykona-
niem swego zadania. Nareszcie
skończona — Pani Stanis-
tawa czuje jak gdyby jéj
ubyło jakiś ciężar — w tem
wchodzi panna Eleonora.
Tuba jéj powierzchowność
zapowiada co przekraczego

okazuje się ów „z panią
Stanisławą żadyspozycyą
dwu półtora wyraz jaj i dwie-
ście wiary – nie ego własnie
w domu nie ma – lub
tak nie wiele że nie mo-
ma wszystkiego wyszafować
gotowanych lecz a zdoby
się – i nawet wszystkiem
się dla konieczności jeść
koyel – cnoyel – najmniey 22 –
lub 33 jaj. Co za zawada nowej
w czasie kłopotu. Pani Stanis-
ława robi mordebus ostępuje
Panna Eleonora odchodzi bez słowa
pluszyk swoje – i znowu się wszyst-
ko pokoi. – Podczas śniadania
zaczyna się wspaniałe
osób – P. Aleksander stoi
przed swoim miejscem w pos-
tawie orła wyżej. i kłopocze
się nowej nieustającej

p. Zygmunta – kto z nas
chciałby koniecznie pokochać. – Ale wiem pewnie
że się to uda: Jeszcze
zrukają do śniadania – aż
skończy się że on posadzi
na stole dzieci do
porządku. Zjawia się b. prędko
siadają wszyscy do śnia-
dania. w tem kto z biorąc
kawałek by sobie malowi-
dy upuszcza go na ziemię
oddechy zabawowe – wszyscy
wrzekają wiadomości co
zostało z kawałki – o!
zrzędzić! okaruje się
iż odpisywanie stryjka
można nabawić dokonał.
Śniadanie kończy się spokoj-
nie wnikają półpuszki i wraca
z nimi butelczki z likorem

a natomiast serwetki, których każdy stara się brać
co najwięcej. Podają herbatę — Panna Eleonora emutuje
gościom swoje najrzadsze
filiżanki szklanki nadane
W Pan p. Zygmunt przed
wnierza przez pokój z rapką
w ręku i z dziką pod pachą
Zygmuncia dokoła — do wyjścia
ręki do powszechnej uwagi
wołać — a tak w pod
pachą — Wyobraź pani
Stanisław — woła do
Anny przez cały pij
herbatę — później poj
dzie z Zygmuntem — siedzą
annuno spoglądają na
wszystkich. W pan Pani
Marja — wstają od stołu
po angielsku pary pod
poprzez. Pani z Zygmuntem

Życzymy w Sobie 79 [illegible]
na Lego Kawalerskie, grzecz-
nosci te najpewniej nie
odmowi. A. Zygmunt zgadza
się nawet dodaje dwoielkie
przyjemnosci Pani —
Zaczyna się zdobywanie
fortecy. A. Zygmunt broni
się zawzięcie. U Pani Marji
mina dygnitarska podchodzi pani Stanisława
po przyjacielsku grozi
palcem wtedy to się zwycięzca
zlituje — patrzy — kiwa
głową — patrzy na jed-
nego to na drugiego wresz-
cie mowi wskazując nie mo-
ni jeden i drugi — Boże
wie co — za chwilę pod-
chodzi — dziwnie dziwne
przez nie rodzi — by
walka rozpoczęta

O. Alexander wstaje
bierze Pana Stanisława
z Nią spaceruje rozmowy
o wychowaniu — widzi
Olesia Papa papa robaczki
Wyjdą zpocona — pić chce —
otwarcie Papa z całą powa-
gą wkłada palec za kołnierzyk i nie można
nic wyłowić. Ola wraca
się na strych. Papa dwoi
można na spacer = powiół
Ale dziecko odpowiedzi:
powiół drogi i wy-
lecia. Tymczasem wołka
kończy się — z ogólnem
niezadowoleniem. Potra-
ca nie wraca [illegible] punkt
jeden — i na peronie. Dyżury
wreszty godziny p. Zyg. nie
wybił dzieciom do war-
szawiery nie upadku

Ten w prawdzie ciebie
ko. i tayodzie się to-
mary. że Pani Maryja
poprawiała się ciągle
a że wtedy mimo że
i jemu b. było ciężko
ręj z drugim sposobem
jnie można było inaczej
postąpić. Panna Eleonora
dziwna za dobrą gwardię
siada przed furtecą z miecz
najpierwiejszy - i z góry
spogląda na pastuszka
który ośmiela się wol-
ny z Nią. Ona potem
się jeszcze gorzej Panna
Eleonora dowodzi że go
poleca na wybicie - prze-
ciwna strona ukłonem
nad losem ciężkiego stanu
upada Panna że pułkow-

przyszedł do pannny
Eleonory - która wstaje
i wychodzi nieco wcześniej
bo. p. O. Alexander
tymczasem zasiada do
J. Zygmunta - i pan gorzko
i dwie dorosłe - po której
każdy przy swojem zostaje
niemniej przeto wychodzą
z bankietu wcześniej -
przynajmniej p. Zygmunt
na widok tego u pani
Marji ten Fry krzyczą
jak z fontanny - bo dwa
tak rzuca - nerwowa
baba - słowem się wszystko
dobrze pani Marja uśmiecha
się zmęczenie. Idą do
stołu - Wszyscy siadają
obiad ciągnie się długo
szare dzieją tyrki i nore
jadują - Leon i ten pani
Marja znajdują bolesć

всього голосів (137)

всього 442 Прізвище 83

1) Правило — ~~64~~ (буд. 19) + 1
2) Національ — ~~88~~ (" 18)
3) Центр Ко-ко — ~~32~~ (" 3)
4) Октябрист — ~~96~~ (" 0) + 2
5) Лівоцентровий — ~~61~~
6) Лівий Ко-ко — ~~6~~ ~~XXXX~~
7) Polnie Ko-ko ~~9~~
8) Прогресист ~~32~~ + 16 (буд 2)
9) Кадетів — ~~52~~ + 7
10) Трудов — ~~8~~
11) Соц. Дем — ~~15~~
12) Безпар. (6) ~~8~~ (буд 1)

184 + 1 = 185

129 / 23 } 152

416 буд 45. 26

(43)

185
152
337
98
7
442

20
20
8
88
137

Прав: 1) самодерж.
2) совершає думи

Центр ненависне до народу
Октябр — зайнятий не на народ

Лівоцентровий — бажання реформ
поділяє в цілому

Безпар не задоволена: праві — це жовта (Комісар печать) — їхні голови
Центр — народ стратив за Столип — Кадет; право
давно обіцяне тепер на цьому кадетська конференція
Так далеко не йде ненависть. Хрещатицько — Трудов; інтелігенції
Скрізь ці теми: робітник — бідність на селі дуже вибух
потім реєстр робіт
~~Ріжа~~ робітник не всіх партій

Prawdy niezaprzeczone. a1) 85

II. Nie brać się za nic nie rozpatrzywszy wprzód wszelkich możebnych skutków. (nie brać – znaczy: jakkolwiek się do rzeczy – mianowicie z cheiwości pieniężnej:) Przykład. Lekcje w Michałowicach 1873. wyjazd do Czarnec i stroski a przeto – 210 rs.

I) Nie mieć do czynienia ze znajomymi, a najbardziej z matkami dzieci na lekcjach. Przykład: Rajewicze, Kurlini, Swiełowy. 1872 – 1873

III.) Wziąwszy się za jakieś obowiązek, spełniać go sumiennie, nie odkładając do późniejszego czasu. Przykład. Bohdanowicz Paulin 1872 – 1873

IV. We wszystkich swoich sprawach występować sumiennie, umowy zawierać sumiennie, nie mszając się w to Ojca, i nie pokazując się jawnie do sprawa z Michałowskimi – 1873 r.

V. Nie być nigdy w nieokreślonem położeniu, a mianowicie być jak gdyby na łasce u kogo – nie być obowiązanym komu, żeby mi dał wiedzieć że nie ja robię łaskę a mnie robią. być skrępowanym w swoich czynach Przykład: Pobyt w Czarnockich 1873

VII) Dowiedziawszy się o czem nieprzyjemnem, nie dawać posobie to do poznania, chyć przyjemnym - Przykład wrzeźni 20. Stu. 1873 r. Uf

D. 19go Września 1881 r. Ad 87

„Je suis las de vivre", oto co mogę o sobie powiedzieć w tym roku. Nic i nic widzę pomyślnego w przyszłości. Kocham Rodziców, chciałbym najprzód coś dla nich zrobić, a widzę pewne niemożebność, i to przekonanie zabija we mnie wszelką energję do czego kolwiek. Pusto i ciemno na około i przed mną. Wszystkie wielkie nadzieje rozprysły, wszystkie marzenia zniknęły. Zaczynam niby teraz nowe prawdziwe życie, ale cóż mi dały poprzednie 7 lat nauki. Nic i nic. Przekonałem się, marzyłem że wiedza tych 7 lat zrobi ze mnie wprawnego żyda, że przez ten czas utoruję sobie drogę, po której potem pójdę bez trudów i zgorszenia. Łudziłem się, że droga ta wyprowadzi mię do stanowiska głównie na tym, dobrobyt materjalny zdawał mi się rzeczą podrzędną, która sama przez się przyjdzie, jako konieczne następstwo stanowiska, do którego wszystkim mi[illegible] że dojdę. A w rzeczywistości czegoż dopiąłem? Do żadnego stanowiska ani dobrobytu nie doszedłem, ani

nawet nie jestem na drodze do nich. Agnieszki
te marzenia podtrzymywały moją w ciągu lat,
co rok spodziewałem się jakiegoś cudu dziejowego, który
stanowczo i pomyślnie wpłynąłby na moją
przyszłość. Jakże teraz trudno rozstać się z temi
marzeniami, pogodzić się z myślą, że się jest
mierniczą, przeznaczenie którego jest nędzne
wegetowanie.

Tymczasem z europejskiego położenia nie ma
wyjścia. Przytem wszystkiem przepada energja,
a na jej miejscu zapanowała apatja. Czy to
na zawsze? Cóż mogłoby mi dodać nowych
sił, stworzyć ze mnie nowego człowieka, peł-
nego życia i gotowego do wszelakich usiłowań?
Oto jak myślę zrozumienie że jest wyraźny
cel i możność jego osiągnięcia. Gdyby mi
ktoś wskazał ten cel, gdybym spostrzegł, że
po walce, po usiłowaniach czeka mię wolność
szczęście i zadowolenie, abym odbył się ze
mną, wtedyby mi silny i gotowy do życia

Ale któż mi wskaże ten cel? Któż rozjaśni otaczającą mię ciemność? Któż tam, ażeby mię zawołał, wierzył we mnie i wlał tamże miłość wiary w serce. Takiego autorytetu nie mam M. M. niby mój rozum, ale mój rozum nie rozumie, ona nie pojmuje ciągłego na mnie fatum, z mię nie mogę wydrzeć bóg gorącego mej ciężary i znaleźć mniej współczucie i poparcie. Z mię trzeba nieuchronnie wpaść w natury i jeszcze przeszłości swe położenie. Bo i cóż może wynieszę znaszego stosunku? Wobec chorobliwie nie ma mi nic daje oprócz chwilowych przyjemności ~~jest~~ różnego gatunku, przytem przyjemności zatrutych wszelkich przykrych bolesnych zawiedzeniach, jako następstwach złożenia się. Zadrwić mię impetuje, ~~to~~ ~~zatrzymać~~ wstrzymać mię „od kaloru miłości," jej niewie Mama, ten stosunek mi może. Ale mógłby być jeszcze dodatni rezultat tego stosunku. Ujemne zaś jego strony są wielkie. Najprzód sam się coraz bardziej wiążę, a tymczasem tak jak się zwykle koń-

czy podobne stosunki ten się rozwinąć nie może: dlatego że ja jej nie widam i zwiększenie się na całe życie nie obiecuję nasze szczęście ani pewnej wzajemności, które muszą stanowić i stanowią główny, a w obecnej chwili nawet jedyny cel mego życia. Druga zaś przyczyna, dla której powinienem zarzucić ten melodramat, jest ta że nie szczerze tutaj się i tem wystawiał niekorzystnie na jej obecny stan, tak i na przyszłość. Nie mogę zaś mieć w niej przyjaciela, a którego w obecnym razie, pewnego i współczującego, nie mogę tutaj znaleźć nie kochania, przy której zapomniał bym w upojeniu miłości choć na chwilę o wszystkim innym, znów zupełnie zerwać i zupełnie się nie widywać. Tak nie widywać. Bo i cóż przyszłe mi z tego widywania? Szczęście albo dalszy ciąg komedyi, cobym [illegible] niegodnem mnie jako szczerego człowieka, a [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

bo z nią o tem co mię boli, i czem ja teraz żyję, co zaprzątło całą moję myśl nawet nie mogę. Mieć trzeba zegar tarczę, choćby nie grała, ale stoły też muszą powstać, że moje prawy i dla stoły się jego sprawami i celami; stoły zapomnieć o sobie, stać się wyjęciem ziemię, jednem słowem stać się drugiem mojem ja. Wtedy że gdybym miał tamtego człowieka, to sam stałbym się innym, wziąłbym się energicznie do dzieła i może bym czegoś się dopiął. Wtedy nasze życie moje byłoby lepsze i milsze mi. Ale czyż ja tego człowieka znajdę! Czyż moje życie przyszłe marnie bez tej pociechy. Może czyż ja nie zasłużyłem na pomyślne szczęście, na wiarę że wszystko jeszcze zmieni się na lepszem, że ja będę wynagrodzony za [illegible] cierpienia, [illegible] przebyłem już nie mało.

Dziś (19) miałem rozmowę ze Steinem całowieczną. Ten zecka nas i rozumie mię; zanim jednak mogę rozmowić się. Zdaje mi się, nie umiem, boję się, że jak mi się zdaje, nie umiem przekonać w drugich rzeczach że wszystkie potrzeby nasze wymagają jak najprędszej zmiany — Ale może umiem, nie wiem napewno; boję się wyprowadzić stanowczo to niepewność raz sformułowana staje się pewnością. Stanie dodał mi trochę otuchy i zachęty. On umie radzić i dobrze radzi

29go Wr.

Wróciwszy do moich osobistych interessów trochę się rozjaśniło. Dziś byłem wieczorem u Matowis. Byłem w teatrze, jak to niwiesz, i zdaje mi się po zrobiłem dobre wrażenie. Rozmówiłem się opowiadaniem o swoich biedach. Pani wyjechała za młodego Porlewski; może wostatnim razie coś się przez nią zrobi, jeżeli potrafię się nastroić tak, żeby ona była na nawzajemność. Przeba wreszcie byłoby coś rozumnie zrobić.

Dowiem się w Lon. czy jest nadzieja drogi legalnej. Jeżeli nie ma, trzeba zdobywać pieniądze tą drogą przez Pol. Stoję wtenczas przyszłości, gdybym tylko o nią dbał, byłaby przecież zapewniona. Trzeba eksmyślić się i wtedy wziąść się do starań ——

93

Chodziło o Dobrzeńską ss ka zapewnienie Autorowi byłoby, gdyby się wydostał z Sam

P. 26 IX

Wczoraj byłem u Maś. Pytali się czy ich odezwanie nie przypomina mi domu wariatów. Odpowiedziałem banalnością. Ale wreszcie samej nie domu wariatów

i)

Сонъ, какъ треть жизни человѣка.

М. М. Манассеиной (Вѣсн. Евр.) 1888 г. кн. 9, 10, и 11.

Сущность сна. Сонъ есть отдыхъ сознанія.

Физіологія нормальнаго сна. Дыханіе у мужчинъ становится грудным (выше (абдоминальнаго) брюшнаго — у женщинъ оно всегда (костального) грудное-реберное) — вдыханіе становится болѣе продолжительнымъ ($\frac{10}{12}$ вместо $\frac{8}{12}$ дня, т. е. выдыхательная пауза составляетъ менѣе $\frac{2}{12}$), количество вдыхаемаго воздуха уменьшается съ 7 литр. (во время бодрствованія) до 5 литровъ на минуту. Газообмѣнъ ~~уменьшается~~ (или понижается): количество CO^2 выдыхаемой уменьшается, а количество поглощаемаго O увеличивается. Сердечная дѣятельность слабѣетъ: пульсъ вмѣсто 70 до 54 въ минуту, t° тѣла падаетъ рѣзко до 36,05° С (ночью до 36,45° С.), кровеносные сосуды на поверхности тѣла расширяются (явленіе наблюдается уже съ вечера). объемъ разныхъ членъ колеблется, но вообще уменьшается. Головной мозгъ. Во время сна бледнѣетъ и объемъ его уменьшается — анэмія головнаго мозга, вѣроятно сокращеніе въ немъ кровеносныхъ сосудовъ, раз-

мирает и минерализация, способствует процессам торможения и возбуждения (паралича) и кровообращению и составляет главный признак нормального сна.

Спинной мозг не спит во время сна. При пробуждении, при внезапном повторяющемся раздражении (звука, света) и даже при резком перерыве сна головной мозг (проф. Мосso) и увеличивается в объеме. Электрическая кожи увеличивается вследствие притока крови к поверхности; мозговой отек набирает сил во время увеличивается — отсюда легкость пробуждения и потребность воздуха в спальне. Деятельность желудка, кишек, почек и прочих органов вторично подавлена в слабой связи со спящим — Второе сосредоточение крови во время сна является: в крови образуются кислые шлаки, исчезающие от бессонницы.

Нервная система. Органы чувств и периферические нервы остаются и во время сна способными к деятельности; не спят: спинной мозг и чувствующие нервы, а также и двигательные. Примеры: птиц, спящих на одной ноге, солдат спящих на фронте. Точно также не вся часть головного мозга спит; бодрствуют центры, управ-

вычеркнуть двигательные, центры слуховые, связанные с др
внегар.
ощущениями, (хотя эти внегаровские, перерабатываемые в
центральной части первой сигнальной в ощущения
не переходят никогда в сознание). Вторым глубоким сном
сна, т. на сколько сознание спит + можно опре-
делить напр. силой звука, который необходимо произвести, чтобы разбудить сознание (Бурдон
мерит по ширине высоты на полях) Глубина сна
в начале текст: последн. часов 2-го часа
усиливается быстро первого и второго часа (забыть
до 20-ых годов 8-го часа текст 8-го часа, пока забыли сна
потерять, опять повышается и до середины некоторых
уровня держится на ней); возбудить этого первого
2-3 часа сна наиболее трудно.

Таким образом, спящий мозг чистый и слуховые и двигательные, и осязательные и другого рода ощущения, можно говорить и действовать даже, в промежутках
между сном, причем он ~~так~~ не помнит обо всех
действиях; мозг чистый волю и внимание (ум
проснулся в определенный час и в обе)
на определенной дозе слабый звук — но не просы-
пается от другой дозы сильных звуков — Следовательно
прекращение всякого сознания

вставка

другія функціи могут проявляться, хотя в ослабленномъ видѣ. (Сновидѣнія вызываютъ усталость и дѣятельности самыхъ разнообразныхъ способностей души. Засыпаніе бываетъ только устраняетъ упорядоченныя внѣшнія — публичныя ослабленіемъ произвольной внѣшнедѣятельности сна съ открытыми глазами.

Теорія сна. Анемія головного мозга, сокращеніе сосудовъ в мозгу, уменьшеніе в немъ притока крови способствуютъ к мозгу сну и вызываютъ сонливость. Гуи Патрикова со сдѣланіемъ Вокрешь симпатическія влагалища, окружающія кровеносныя сосуды шеи, наполняютъ симпатическую, сдавливаютъ кровеносныя сосуды и замедляютъ кровообращеніе; в слѣдствіе чего кровь головныхъ полостей спинной спячки симпатическихъ нервовъ, которые сжимаютъ в мозговыя оболочки профранцузах. Химич. теорія сна в главныхъ чертахъ заключается в томъ, что сонъ наступаетъ, когда истощается запасъ О в тканяхъ крови. Теорія эта, какъ замѣтилъ Вундтъ, разсматриваетъ жизнь вегетативной (растительной) стороны сна — Причина сна есть убыль силъ организма, сонъ есть время отдохновенія

сознанія. Люди съ слабо развитымъ сознаніемъ (дѣти), или съ быстро утомляющимся (нервные люди - Кюрлат) и засыпаютъ быстро. Животныя не имѣющія головнаго мозга ~~или имѣющія плохо развитый~~ совсѣмъ не спятъ; у нихъ сильнѣе преобладаетъ спинной мозгъ надъ головнымъ. Этимъ менѣе потребность сна. Старики представляютъ 2 категоріи: у одного сознаніе ослабѣваетъ, быстро утомляется – и они нуждаются въ большемъ количествѣ сна; у другихъ органы остаются крѣпкими, а для какихъ условій эти органы дѣлаютъ ему менѣе внимательнымъ и сонъ не утомляетъ менѣе и потому онъ мало спитъ. Вообще люди съ сильно выраженной индивидуальностью, сильнымъ характеромъ спятъ мало. Вотъ сущность психо-физіологической теоріи сна.

Необходимость сна. Сонъ б. необходимъ, какъ пища; безъ пищи можетъ жить 20 дней, безъ сна 5 дней. Вслѣдствіе этого можно сказать, что время, въ которое не можетъ происходить питаніе или возстановленіе силъ – для того нуженъ сонъ.

II Патология сна (и ослабление мышечн.)

1, Бессонница бывает: а) неполная, сопровождающаяся мышечной, нервной слабостью (у людей с крайне раздражительными сосудо-двигательными приборами); она отражается вредно на всех органах, особенно на мозге) б) полная, которая быстро следует (будет смерть на 9-ые сутки)

* Т.е. не происходит никакого отдыха, что доказывает уменьшение веса тела от бессонницы

Люди, склонные к приливам крови к голове, люди впечатлительные, склонны к бессонице. Так как сон обусловливается анемией головного мозга. Все причины, способствующие приливу крови к мозгу, расширяя его кровеносных сосудов, влекут за собой отсутствие сна: Чрезмерный умственный дефект, перестроение мозговой (паралич, расширение кровеносных сосудов в мозгу), физическое утомление, вызывающее усиленную работу сердца, холодные ноги, сильная радость или горе и пр. Средство против долой бессонницы: холодный компресс на голову, детская ванна — так при ерии кровеносн. сосуд мозга сокращаются а кожные сосуд расширяются. Мало кровные [illegible] с пищей в переполнен. пищ.

ний, не заснул в постели, то при расслабленном сознании сгусток из сосудов, кровь напоминает фонд мозга. Напоминание онемудка пищею вызывает аналогию головного мозга и кости — Дискуссия головы и шеи даже способствует сокращению сосуда и сну. Обратно сознательная деятельность требует сильного прилива крови к головному мозгу; люди со слабым развитием центр-видной системы, отвлекающей кровь от мозга об. группы + ребенок мало кровью об. группой, склонны к интеллигентным при гармоничном положении. — Таким образом бессонница находится в связи с сознанием парадоксальным сознанием. Если сознание возбуждено, или если оно не может у данного лица когда оно удовлетворительно раздробимо — наступает бессонница в последнем случае (у некоторых наиболее умственно). При сильной боли, сильно возбуждающей сознание нельзя заснуть; но во время сна, когда сознание спит, боли слабые, при пробуждении сознания боли усиливаются; наркотические средства (x) уменьшают боли и при этом притупляют сознание, производя в нем временно-

(x) Только наркотические средства: не боль раздражает (притупляет) но бессонницу, сознание наркотиков может перейти в наркотический

Как согласуется с бессонницей?

Спячка у людей происходит от сильной умственной или физической утомляемости (от потрясения сильного (кончился снег 30 г.)) от потери крови, или без повода; она сходна с спячкой у животных: окоченение, ослабленный обмен, чувствительность понижена — разбудить трудно — сознание прерывается на долгое время когда засыпали. Иногда в спячке кратковременная (всех мышц) рвота, обкатывает головные при разных болезнях, в разговоре, ходьбе. Они обращ в сон поворотие (ходьба и т.п.) и даже просыпаясь продолжает работу, прерванный разговор и т. Такая болезнь иногда эпидемическая, передается по наследству (Вестфалия — die Bleeker — об. кровь мало разводит) с довольно сладкими сновидениями. Иногда, спячка может достичь глубины в различных и напоминает смерть. В целой области спячка ослабевает. Пример спячки продолжительной. Процесс спячки длился 465 дней; в течение 8 недель мог обращ провел в спячке 1698 г. = 4 год 7½ мес. Средств против спячки электричество, которое производит гипнотическую сосуд, уступает

го на одно ухо и слабого на один глаз — оно за-
сохло, стянулось по направлению кругового глаза и ушной
дуги. Обилие и разнородность внезапных развивает
сознание и интеллигенцию; ослабление одного из
5 2-х чувств вызывает ослабление и других и вообще
внезапительность всего организма (притупление
ими глухих, или слепых пр.). Истощение организма
от болезни или от других причин, ослабляя сознание
и все другія причины, действующія в виде наслаж-
ній усиливает сонливость.

Зимняя спячка при t° +5 — −8°; во время ей наблюдает-
ся значительная неподвижность — дыхание и сердцебиение за-
медляется, но t° тела почти на всем выше окру-
жающей атмосферы (есть индивидуальныя разницы)
Летняя спячка, в жарких странах ей подвержены
холоднокровныя живот. — тоже мышечное оцепенение
Холод и тепло действуют одинаково: расширя-
ют кровеносные сосуды периферические (кожа краснеет)
и располагают ко сну. (кожа краснеет)
Спячка условна или отдельные сутки или
более в извѣстной местности (Африка) — Эндемич

Как согласуется с бессонницей?

Спячка у людей происходит от сильного ослабления от потрясения системы (кажется спит 30 ч)
нашего физического и умственного, (от истощения
от потери крови, или без повода; она сходна
с спячкой у животных: окоченение, ослабление
обмена, чувствительность потеряна — разбудить трудно — сознание прерывается на длительное
время когда заснули. Иногда в спячке кратко-
временная (весьма мало) обнаруживает головные бо-
ли разных категорий, в разговоре, ходьбе, она обыкно-
венно (ходьба итп) и часто просыпается
продолжает работу, прерванный разговор и т.
Такая болезнь иногда эпидемическая, передается по
наследству (Вестфалия — die Schlafen — об. время
мало разговоров) с долгими спячками.
Иногда, спячка может достичь глубины в которых
не наблюдают смерть. В целом обмен сил
ослабевает. Пример спячки продолжительной.
Процесс спячки длился 465 дней; в течение 8 месяцев
больной не проявлял (боевых) в спячке 1698 г = 4 год 7½ мес
Средняя норма спячки длительности, которая
производит гипнотическую сосуды уменьшает

тонуса их органов. Вообще большие силы
затрачивает условий с большими особенностями
или перерывами сознания у предрасположенных к
мигрени и первыми больными.

Патологии сознания. Анатомический субстрат
сознания перерыв в головном мозгу. Когда-нибудь
какие-либо причины, ослабляет мозговой сознатель-
ный деятельность – усиливаются рефлексы, то
они уже не задерживает и не подавляет свою дея-
тельность. Идет возвращение рефлекторной дея-
тельности, идет кашель, судороги, асфикция, что-то бывает
при гаранье головного мозга. Животные в этих
случаях очень сходны по рефлекторным
действиям. Также крепкий, безвольный сознание
сходно со судорожными больными которые вообще
сходное явление у менее дифференцированных масс
Укрепление исчезающего сознания это слабо,
что выпрямленная лица не соответствует осуждению

При органической мозговой деятельности работают
все элементы, входящие в состав анатомического
субстрата сознания. Работа происходит непро-

ривно, долгое время – припоминаний некоторых деталей при умственной работе (вчера) и наоборот внезапно, что на ней уровень весь запас материала, никакой другой пищи в это время не принимает — потому сон как отдых утомленного организма и долгое пассивное лежание, необходимые пищи. Однообразие ощущений, покоя и чувств оказывает организме и вредно влияет на интеллект. — потому однообразный труд (или физический труд) утомляет сознание и вызывает сон. Причем гипнотизеров заключается в утомлении сознания и было бы сна нужно однообразное утомительное слухового или другого ощущения. Сам организм вообще слаб, до человека легко попадает в сон и тут развитой привычки в перерывах сознания любит засыпать от самой легкой причины, найдет отдых полностью умственных рук. Где перерыв организма ослабляет его и может привести к судорожным болезням и т. д. Отчего сильное утомление

У эпилептиков, у которых также наблюдается сонливость, развивается вялость и апатия

ике, Эти нервные нервные проявл. в массах (общество)
массовые, рефлекторные акты (подр. пашка) психических эпи
демий. Люди спинно-мозговой фазы стои
ки к рефлексам с слабым сознанием. Кроме
рефлексов, у них (у Запад. людей) (эти слабые сознания, эти слабые
подражательность (дети - дикари - обезьяны) Когда
знание было никогда явлению; во время болезни
не и происходило от ней ослабления созна-
ния, усиливается даже подражательность.
Подражать больные будут не только тому, что
видят, но и что слышат, т. будут способны
к словесному внушению и вообще всевозмож
ной подражательности. Гипнотический сон пита-
ется силой (ослабляется от научно-
тических средств не не нормальной сна,
а здесь не происходит этапов сна.
Сомнамбулизм Во время сна нет мышл.
сферы не спят и только способны совершать
сложные и вполне целесообразные движения
акты. Сомнамбулизм проявляется в сне умо
помешных, нервных и в физич. труде, уме-

ние его на яву устранимо сомнамбулизм.

Автоматизм – повторение различных актов бывшего сознания, наблюдается при различных поражениях центральной нервной системы. Во время припадка больные сознание и даже ощущения посредственности бывают совершенно нарушены.

Перерыв сознания может происходить от шума и др. поражения мозга, по устранении причины сознание работает далее, начиная с момента, когда оно было прервано.

Раздробленное сознание у идиотов, когда нет ни одного сознания работает – потому что условия не могут быть и позднейшее во сне бывает ~~никогда не бывает~~ сна.

Иногда при отсутствии единства должно говорить о том, что все бодрствующие ряды человека распадаются на 2 до 6 и отдельных рядов.

Органы речи и мышления у людей, обладающих правой рукой, в левом полушарии (вторая левой мозговой ~~руки~~ левая рука имеет центр речи) Если во время бодрствования работает левое полушарие – во время сна оно отдыхает

и в высшем нервном функционировании правое, управляющее левой рукой (отвлеченные и специально приобретенные главным образом левой рукой) условный образно. Одно полушарие мозга, сами другое у данного индивидуума, возбуждает условно полушарие и заставляет двигаться обоих

29 Дек 82

III Гигиена сна

Количество сна должно соответствовать потребностям пластического питания; вообще оно обратно пропорционально развитию сознания. Дети, у которых анатомический субстрат сознания еще не до развит, должны спать больше, т. к. сознание их быстро утомляется, но чрезмерное количество сна, вызываемое искусственными способами, ведет к привычке, вредно, т. к. мешает (при этом в ночное направлении отвлекает и анализирующая деятельность сна) правильному чередованию торможения и возбуждения ребенка. Количество полезного сна 0,5–1,5° С., аномально мало и чрезмерно сон). Не прерывать сна. Во первых 4-6 нед. ребенок должен спать 22 ч.; от 1 до 2 лет – 18-16 ч, 2-3 л. – 17-15 ч, 3-4 л – 16-14 ч 4-6 л – 15-13 ч., 6-9 л – 12-10 ч, 9-13 л 10-8 ч. При переходе от 8 лет к полному возрасту: 9-10 ч, затем 8-9 ч и

только по окончании роста, ок. 19-20 л. – 7 82, тогда
для здоровых взрослых людей 5-7 г. У старичков потребность 10-12 г
2 перегрузки.

Изменяется она время как без дневные сокращения,
ведущее к ее атрофии. Против сокращения же
прибор перед сном, бром, клизма, ванна, обтирания,
и вообще не борются с ними, привычкою (аспирин на сон)
(газ, кислород) постепенно (массаж) они к комнате бодрости, чтобы нужно для
процесса пищеварения, питания и отдыха сокращения ве-
дут к опущению и к расстройству газообмена
(увеличение CO_2) и питания (уменьшение белкового питания),
Сокращения желудка тогда они безвредны, от отсут-
ствия интересов вообще от безразличия внешнего
специального мира: дитя засыпает тотчас, как обычно
без раздумья. При легком, часто перерываемом сне не
происходит питания и даже сон не освежает. Нужна
Бессонница: избегать всегда развлечений, проводить всегда
одновременно занятия, успокоительная ванна (28-29°R), легкие уп-
Шумное переполнение желудка уменьшает отодвигая
вверх грудобрюшную преграду, уменьшая емкость
легких, уменьшая поглощение O_2
а во время сна дышат O_2 запасами для нужд бодр-
ствования) и нарушает ход физиологических процес-

к часто приобретаемым вещам
выбрасываемым при
ходе крови из мозга
(газ, кислород) постепенно
(массаж) они
общее расслаб-
ление идет, спать
и т.п.

обычно они, для
удобства сношений по-
лезно было бы
стать около выключателя
электричества.

и поверхн. дыхательных всех органов – отсюда обилие
хрипов сосочных звуков и духа. Вдыхание сбл на сон
и всех процессах велико; в детях выдыхание CO_2 идет бодр
менее, чем при сбл (100 : 113); сбл расширяет сосуды
и усиливает умственную сопряженную деятельность
Темнота придавливает сознание, и лишая его многих
необходимых ощущений – рефлексы в детях усиливаются
Этими усиленных рефлексов и фантазий, при отсутствии
сознания, объясняется чувство страха в детях
Обстановка сна Окна на ночь в дет. отделениях открытыми не
оставлять; в других случаях требуется большая вентиляция.
В спальне необходимо иметь повышенный
запас свежего воздуха; вентиляция должна быть без
струй холодного воздуха (легкая прослойка кофе) Темпер
для взрос 10-12° R; для детей: после грудного возраста
для 18-19° R, на 1-м году 1-м мес. 18-17° R, на конце 2-го – 17-16°
а на 4-м мес. – 16-15°; на втором году 15-14°, а с 3-х – 4-х л.
14-12° Жел. Излишнее детей спанием вызывает гипо
мышцы головы, образование сверхдолгих выпотов
и общей пассивности, из расслабления сосудов головы и
мозга ~~головы~~ и развития сосудо-двигательного отдела
угнетения их тонуса, Недостаток кислорода также

способствует накоплению CO_2 и усилению дыхания, но вдох-ре органы голова и шея сильно должна быть открыты; выдох-ре рот должна закрыт. Необходимо также упражнять себя во время сна перемене положение тела. Перемена эта полезна и при бессоннице. Воспаление гортани легкое от сна на грудь бок, воспаление в основании легких от вдыхания по нос от выдыхания через рот. Сон с открытыми глазами в особенности при болезни сердца происходит вследствие сна во время быстрого движения глаз. Сон с открытыми глазами, т. е. при котором происходит недостаточное закрытие век и расширение сосудов глаз. Работы проф. Мейнерта показали, что различные состояния нашего организма, все функции его внутр. органов, вся душевная жизнь — имеют связать с теми или иными изменениями в кровеносных сосудах и напряжением их стенок, а потому всякое расстройство сосудо-двигательной сферы ведет за собой изменение функций и является источником других расстройств и болезней, и тем более душевных.

Время засыпания и вставания должно по возможности соображаться с природой и вставать лучше при солнечном свете; поэтому зимой надобно ложиться и вставать раньше, чем летом.

После необходимо провентилировать на солнце, даже не должна быть мягкою. — Днем не следует подушек а перин, а вместо них должны служить матрацы и при этом должны быть

Отправление нужных стульев и отделений как-бы надо стараться вводить в обыденное расписание однако-же чем теплее отделение после, как они были.

Сон вообще есть хорошее лечебное средство в болезнях, исключая болезни от слабости средней деятельности, также сон располагает к кровотечениям - поэтому при таких болезнях он вреден; также и в судорожных болезнях

Излишняя чрезмерная потливость, происходящая от накопления CO_2 в организме, уменьшается, если спать при 18° R днем и даже летом.

Большинство людей умирает от 4-8 ч. утра и от 4 до 8 ч по полуд.

Курение усиленное возбуждает беспокойный, нервозный сон

Просонки - момент, когда человек не овладевает
и не сознает, что и как и где он
своими сознанием; продолжительность просонков зависит
на возраст и индивидуальность сознания и его анато-
мического субстрата. Просонки играют важную роль
у людей с высшей нервной деятельностью и у людей фле-
матиков.

Сильный характер - это твердое, сильно развитое
субъективное сознание; такое может сильно возбуждаться
только действию средств, прерывающих действие
сознания (наркотики); наркотик должен сначала
от самых первых дней жизни сознание, и сверх
первично-моторных центров, образующих сознание, и
потом сломать его душевную близость - Чтобы
них сверх первого сознания новое сознание - Нор-
му (здесь) перерыва сознания (от наркотиков, подр. боль-
шого возбуждения, опьянения, не меньше сна) ослабляет
сознание и ведет к душевной, подорвет душевное (больное).
Просонки (здесь) укорачивает (здесь не ослабляет сознание)

между сном и сознанием существует (была) непрерывная
связь - глубина и полнота сна обусловливает
развитие и силу сознания

208
1888

113

Суждены Вам были порывы
Но ничто не дано совершить!

 2/5 Dek. 1885

Прогресъ культуры вызываетъ новыя потребности, невозможность удовлетворить ихъ порождаетъ несчастіе. Отступленіе или регрессъ культуры обезпечиваетъ счастіе.

Невозможность въ будущемъ, при неудовлетворенной культурной жизни испытывать все-таки болѣе интенсивныя пріятныя чувствованія и внегалактическій, безъ культурной вполнѣ удовлетворенной

Hartmann: „Phänomenologie des sittlichen Bewusstseins".

Ограниченіе скученности ада Сократа, даже въ несчастіи, счастливѣе, по субъективному чувству, сытой свиньи. (Удивительно.!)

(Брандесъ „Берлинъ, какъ столица Германіи". (Въ. Евр. Окт. 1885г.)

Сельскохозяйственное 2 задачи: содѣйствовать распространенію культуры въ массѣ (либералы) или распространенію наибольшаго количества счастья, наибольшее количество людей (соціальныя утопіи) сливать въ одну.

Тѣмъ не менѣе необходимо стремиться, чтобы (повышеніе культуры) просвѣщеніе массъ, или иначе говоря, распространеніе культуры на массы шло #по ея уровню и послѣдней средствъ къ удовлетворенію вновь появляющихся съ культурой новыхъ потребностей. Иначе фонадъ экзальтеній, недовольство его и бурныя

превороты

("Renan Souvenirs d'enfance")

Счастье личное человека: в тех пор[ах] истории [и] на[ложенных] обстоятельствами, по признанию [субъектом], [т.е.] принятых им на себя обязанностей. Сюда же относятся и удовлетворение потребностей; сами по какой-либо потребности признана субъектом по тому-либо законному, то удовлетворение ее [есть] обязанности по отношению к своему я — и неудовлетворение этой обязанности, т.е. неудовлетворение подобной потребности вызывает страдание и порождает несчастие.

К таким личным потребностям отнесем и потребность самосовершенствования, улучшения как самого себя, так и окружающей обстановки (материальное благосостояние). Потребность эта посылана жизнью, сама она [вместе] зародилась, повсюду стремление к лучшему: нравственному, умственному и материальному же мере [и] никогда прекратиться [не] в человеке. Человек

достигъ одного, но на этомъ не остановится, онъ въ силу всякой стремится далѣе, такъ какъ потребность его состоятъ не въ достиженіи извѣстной цѣли (у которой онъ тотчасъ стоитъ) а въ постоянномъ стремленіи впередъ. Потребность стремленія впередъ т.е. прогрессивную, всесторонняго, какъ мнѣнію, такъ и внѣшняго, подобна потребности дыханія. Человѣкъ дышетъ постоянно, не можетъ запастись дыханіемъ на продолжительное время; въ теченіи всего времени должно быть — точно такое и съ стремленіемъ впередъ: остановки могутъ быть только весьма непродолжительныя. Человѣкъ не можетъ отказаться себя въ этомъ стремленіи, какъ не можетъ отказаться въ дыханіи.

Но если нѣтъ воздуха, человѣкъ задыхается, невозможность дыханія, погибаетъ. или, если у него нѣтъ легкихъ. Точно такъ, когда внѣшнія обстоятельства, или собственная его вина, не-

Поэтому
Если бы в человеке средства совершенствования, лучше пробуждались в применении к потребностям

Форма какая-либо, климат, но возможности удовлетворять потребности улучшения себя и своей среды — человек будет, задыхаясь, в переносном смысле, и может погибнуть. Если же внешняя обстановка и собственная природа в человеке средства, позволяют ему совершенствоваться, стремиться, идти вперед и он действительно идет, и он исполняет обязанность по отношению к самому себе, удовлетворяя законную и присущую ему потребность — он счастлив. С этой стороны.

Удовлетворение всех потребностей законных и присущих человеку, и есть полное всестороннее счастье. Но если идеал перед человеком, к которому плохо мо-

Жемъ стремится.; но каждый
шагъ на пути къ удовлетворенію какой-
либо потребности, ~~этот~~ Каждый, такъ сла-
бый, добытый нами и брошенный,
ей кусокъ — доставляетъ намъ ми-
нуту счастья. Эти минуты удо-
влетворенія составляютъ изъ своихъ минутъ
страданій, происходящаго отъ не-
удовлетворенія другихъ потребностей,
которыя такъ требуютъ поэтому
той минуте — Въ этомъ заклю-
чается человѣческое счастье.

Возбудить потребность и въ ея удовле-
творенію получить человѣка въ невозможность
удовлетворить ихъ — значитъ содѣлать
его несчастнымъ

Отсутствіе потребностей или крайнее
скудость такая ограниченность ихъ, что всѣ
они удовлетворены — есть полное счастье.

Обилие потребностей и обладание
средствами всѣхъ ихъ удовлетворить есть
полное небольшое полное счастье:

extrêmes se touchent

Человекъ неравенный имѣетъ много потребностей, нѣкоторыя изъ нихъ онъ удовлетворяетъ другія нѣтъ; поэтому число какъ тѣхъ и другихъ ограничено такъ что сумма пріятныхъ и непріятныхъ впечатлѣній незначительна. Такой человѣкъ имѣетъ свой баланса сласти выравнивающійся небольшими числами выравнивающимися +от или −от разность Полюси баланса $= a - b = c$ гдѣ $c > 0$. баланса $= f(a-b) = f(c)$

Полюси человѣка этого развитія, число потребностей его увеличилось, въ то же время увеличилось (отъ развитія) чувствительность т.е. впечатлѣнія, какъ пріятныя отъ удовлетворенія, такъ и непріятныя отъ неудовлетворенія потребности; сдѣлалась сложнѣе. Каковъ будетъ его теперь его баланса сласти

Если въ одинаковой пропорціи (въ m разъ) увеличилось число какъ удовлетворенныхъ такъ и неудовлетворенныхъ потребностей, то теперь разность

I – str 17 (partye angielskie)

121

A – 27

II – 41, (kongr 8my w Kul), 45 II – 51 (skład partyi w parlam)

42 Morrison

47. 3ci rok rządzi [illegible] u steru rządu stoi [illegible]

liberałowie: Campbell-Bannerman (od r. 906)

Konferencya delegatów z Nowej Walii w swej rezolucyi wyraziła się przeciw kollektywizmowi 118 str. przeciw 27

Ang. parlam. – matka parlam-u. Self-governing country – nie sprawdza się przepowiednia Chamberlaina że po 3ci – lekal liberali się przegospodarują

O partyi ang. gdzie?

Królewski rozkaz parlamentowy ang-ski ogłosił manifest o przystąpieniu do socyal, powszechna zasada kollektywnej własności i wspólnego rządu zgodna jest z nauką Chrystusa (i tchnie ciepłem)

Mowa Georga Lyord o przesileniu ekon w Lord

Postanowiono zebrać materyał w Kberl II – str 42

Brucy Socya proponuje jako środek 8 godzinnego dnia pracy i zwrócenie uwagi

30 M. głosowanie w Izb. parl. w sprawie bezrobot. wniosek ministerstwa
na które = 351 było tylko 49 (195 przeciw 146); przeciw ministr
unionistów + irland + robot + kilku radyk.

Przemysł ang nadal się rozwija od 2 lat – nawet te gałęzie
którym zagrażała najwięcej konkur. np. przem. włókienn
a przynajmniej dwa „chômage". Socj-ści utrzymują, że bez roboty jest
500.000, według oficjal. między tradeunionistami na 1000 było bez roboty 41-42
szczególnie w przemyśle budowlanym i górn-czym masowemu – Jest niebezp
przypływu robotników rolnych i polaków i żydów. Każda partia wy-
rażnie te sprawę w partii i daje swe rozwiązanie:

1) Unionists wrogi protekcjonalizmowi, żądają ustawodawstwa większ
rob-stwu i przedmiotom owoców. Grav forces.

2) Socjalis proponują które-by zarząd 6 mies robót przymusowych tych
którzy deliberement et habituellen są leniwi, ale zmniejszenie miejsc
pracy do pomocy pozbawionym pracy. Władze wedle Darlycharl
asistance law kontrolowałby ich zdrowie nie fr rocznie

3) Liberals socj. widzą wszelkie zjawiska ubocznie
widzą wzrost pauperizmu niezależnie i dostrzegają wtym
mal społecznych – obok prosperité industrielle – tylu ubo

4) radyk. swoją rozwiązanie wprost 1) i 2) rozum – Unionist Liberal
daje też – a potrzeb: prawo od. rolne, które by powstrzymało przy-
pływ do miast i emerytę starości, które zmniejszą
zmniejszyło wyd dobrow-e i dodaj miejsce w workhouses
i wolną gr-ę. Ha pomocy chômeurs (obrecono to w mowie tronowej)
Prez nowe prawo nad stock daje zapomogi Caisson de
secours régionales

John Burns dawny socjal agitator | mowił o tem | o co też
pr robót, co ma robić, o ten że w land z głodu nie umrzą
Leader part ouvr: Kenderson wzniósł nad jego progr
i obiecał pomoc partyi –
Lab Part teraz w parl decyduje, rozstrzyga i part liber od-
uchyle! niej zależy

На днях розданы Студентам Горного Института
новыя ✱ Правила, для учащихся въ Горн. учеб. зав.
утвержденныя г. Министромъ Нар. Имн. 2-го Июня 1888 г.
Всѣ измѣненія, данныя въ новыхъ правилахъ сравнительно
со старыми, носятъ одинъ общій характеръ; именно
имѣется въ виду, чтобы затруднить поступленіе
въ Горн. Инст. и окончаніе въ немъ курса. Первая цѣль,
имѣется въ виду затруднить поступленіе въ Горн. Институтъ
и окончаніе въ немъ курса. Вторая цѣль,
и въ особенности Кадетскихъ корпусовъ
Горнаго Института Горныхъ Инженеровъ. Цѣли эти выразились
въ слѣдующихъ измѣненіяхъ, противъ бывшихъ прежде
время. Горныя инженеры не должны легко поступать
были раньше; и что въ настоящее время Горн. инженеръ принуж-
дено давать
дено давать посвящать себя дѣятельности, несоотвѣтствующей
ихъ спеціальности. На вопросъ Горн. Окружн. Инж. почему
не обращаются въ Горн. завед. не обращаются въ Горн. Округе
заботиться, Горныя, округа-мѣстныя, имѣютъ ихъ обычно. Инженеръ отвѣчаетъ, что прежде давала средства
заведенія состояли въ томъ, чтобы давать своимъ воспитанникамъ
Въ приказахъ Горн. зав. — достав. свое воспитаніе, чтобы изъ Горн.
возможно лучшее образованіе, а никакъ не затѣмъ, чтобы себѣ въ
имѣ обезпечить матеріальныя отношенія на будущее время
можно еще отмѣтить, какъ причина указанная нѣкоторыя
трудности въ Горн. Инж. Корп. Горн. завед.
въ приказахъ, Горныхъ инженеровъ. Нельзя не согласиться, что слѣдуетъ
причину эту искать въ общихъ экономическихъ условіяхъ
отсутствіе инициативы у частныхъ лицъ.
времени переживаемаго, въ какихъ отчасти и степени практической
подготовки, которою обладаютъ Горн. окончив. курсъ въ Горн. Институтѣ,
другихъ не въ числѣ Горныхъ Инженеровъ, въ числѣ Горн. инженеровъ,
съ небольшими, можно считать большими для Горнаго и Государ-
ственнаго, к-Россіи, обладающей громадными минер. богатствами,
которыя еще будутъ разработаны въ будущемъ, и которыя
потребуютъ значительнаго числа свѣдущихъ людей. въ Горномъ

Постараемся теперь указать Наметить общій характеръ новыхъ
главныхъ
правилъ, посмотримъ, чѣмъ они въ частностяхъ отличаются
отъ прежнихъ. Во-первыхъ мѣста за право слушанія лекцій и
Инж.
полный курсъ наукъ по спеціальности Инж-а значительно повышены, выгодно
Инж. округа настоящее время платятъ въ Горн. Институтѣ, которое должны от-
вносить тяжесть въ нашъ учебный годъ; разсрочка при этомъ не
допускается. (Подобныя условія трудно выполнимы для многихъ
желающихъ поступить въ Горн. Институтъ, и которому можно задать
тотъ вопросъ.) Во-вторыхъ новыя правила вводятъ обязательное посѣ-
щеніе лекцій для всѣхъ учащихся въ Институтѣ. До настоящаго времени
правило это

Во второй курс допускаются правильно вышедшие в вольнослушатели
удостоившиеся перевода постоянных лекций; удостоенные, желающие быть
оставленными вновь, должны не позже 1 Дек подать прошение
Кот. отправляется
на имя Помощника Инспектора (двухрядными отсутствующие удостоенные
из Инстр. класса) в противном случае назначенное им стипендиатство
будет отдано другому из слушателей, отправившихся в двухгодичную
ее службу, разделенную другими лицами, двухгодичное отсутствие
удостоенных из числа вышеуказанных
удостоенных по прош. выше за собою увольнение по Инстр. весьма
должны в правилах перед. высшей военной школы числа кроме лекций
Во первых настоящая должны правила обязательно посещать
лекции относящиеся вычисть ко стипендиатству кто они если
и небыли внесли обязательно, но в военное время
получившие эти стипендии должны быть возможно
на гнаны за (постоянными) занятиями и посещать
все утро от остаются во время от 9- до 2, 4ом в
Инстит. Инструк. Во будущ. время эта будущ. распоряже-
ния не всех удостоенных стипендий в высшей стр. отсутствие
освобождает удостоенных этих курсов. Многие из удостоенных
в Гор. Инс, также как и вольнослушатели ун. завед, сюда без
в самих (занятий). Для того чтобы иметь возможность получить
высшее образование, они должны кончить удачно благодаря
постоянным занятиям, приобретают возможность удостоенных
в высших учебн. зав. Естественно, что тем лицам
удостоенных давший предоставляющийся им удобный, чтобы
приобрести необходимые сведения из знания. Легко-ли мо-
жет случиться и часто случается что эти постоянные занятия будут
отвлекать ученика и не дадут ему возможности
вовремя все утро провести образом
или иных лекций в Инст. (Для удостоенных, поправ-
ших в подобных усло-, а также от. много, рисующих быв
удостоенных из Института). Удостоенных, находящихся в подобных усло-
виях, а также от много, поставлены в безвыходное
положение: или остаются без удобного для них
чтобы иметь возможность посещать лекции в Инстит. и тем терпеть
лишения, или оставить Гор. Инст и перейти в ун.
ун. завед, где в вольнослушатели нет стипендий
Мера эта особ. будет тяжело отзовется на студентах
1-го и 2-го курса, т. к. они не имеют почти расчета на стипендии
на основании
В правилах сказано, что удост. 1-го курса стипендии от Инст не
получают, и вообще студ. выш. воен. школ и

и т.д. обратно общее число учащихся в Гор
ном Инст, ~~в~~ и отд. книг хр в библ. ун.

Наши уставы главнейшим отличием новых уст
от старых; все они стремятся к одной определен
ной цели; посколько они отвечают социалистическ. потребу
будущ.

Ко правилам для учащихся в Гор Инстит.
присоедин Правила для пользования библиотек.

Библиот, в сказанных выше пределах, предназначена ис-
ключ пособием для профессоров, учащихся в Инст; ~~все~~ все
книги ей могут пользоваться горные инж и все
лица служащ. по Гор Упр.; но право получ книги на дом
имеют все учащ. Не имеют
что учащ. не имеют права получ
книги на дом. ~~Отказ в выдаче книги в библиотеке отказ~~
~~только в исключительных случаях~~ будет он в особых то
~~Время пользования~~ ~~частями~~ устанавливается для учащихся возможно
~~полезным образом~~ пользования книгами ~~не~~ ~~ограничено~~ (все ограничения они обяза
тельно будут на первых). Наша газета, что
бы отклик учащ. ~~Горного~~ Инст. на ~~все~~ ~~все~~ ~~все~~

К[ро] Во втором полугодии правление вычитает во обязательство всех учащихся неправильно посещенных лекций; учащиеся, желающие быть отчислены с работ, должны не позже 1 дня подать заявление в правление Института (дирекцию) (для учащихся отсутствующих из Института более 2 недель) в противном случае правление оставляет за собой право удержать с учащихся стоимость проезда в оба конца. Естественно, что тем лицам, которым будет предоставляться для работы, должно быть обращено особое внимание на необходимость посещения лекций. Могут ли учащиеся, которые по каким-либо причинам не будут посещать лекции, рассчитывать на получение стипендии? Все время, пока учащийся будет числиться в Институте, он должен работать в мастерских Института. Работа эта будет распространяться на всех учащихся старших курсов. Многие из учащихся в Гор. Инс., также как и в других учебных заведениях, имеют возможность получать образование, отчасти работая по своей специальности. Для этого они должны иметь возможность работать в мастерских Института в свое свободное время. Естественно, что тем лицам, которым будет предоставляться для работы помещение и материал

Samara 17/29 Marca 62 r.

(au général Potapow)

Mon Général

Veuillez recevoir mes remerciments les plus sincères pour votre bienveillante intercession, dont je vous suis surtout redevable de la faveur de Sa M. l'E. d'abord, dans la permission accordée à ma famille de venir me rejoindre et puis dans l'augmentation de mes subsides.

Encouragé par votre bienveillance déjà éprouvée, j'ose recourir encore à V. E. en invoquant sa protection, pour obtenir le consentement de S. M. à ma demande contenue dans ma requête du 15 de ce mois, remise à S. E. M. le Gouv. de Samara. Je donne à V. E. ma parole d'honneur de n'abuser en rien la permission que j'y sollicite — d'aller au devant de ma famille.

Sur la foi de l'arrêt qui me condamne au séjour à Samara, V. E. peut bien me supposer un dérangement d'esprit, dont cependant je suis tout à fait libre Dieu merci — Vous pouvez vous en assurer, si vous avez la bonté de lire mes écrits, qui ont occasionné l'arrêt en question. J'ose vous en prier mon général, — non pas à cause de ma personne — mais parceque vous y trouverez, je le crois fermement, des idées, dont l'application peut être extrêmement profitable au bien de l'empire. Au moins vous y trouverez une preuve irrécusable de ce que j'ai toujours dicté à mes jeunes élèves de la jeunesse dorée de la quatrième section, dont j'ai eu l'honneur d'être le chef pendant deux années.

Veuillez, mon général, excuser mon écriture illisible, mais je suis encore malade, et je ne vois que d'un seul oeil.

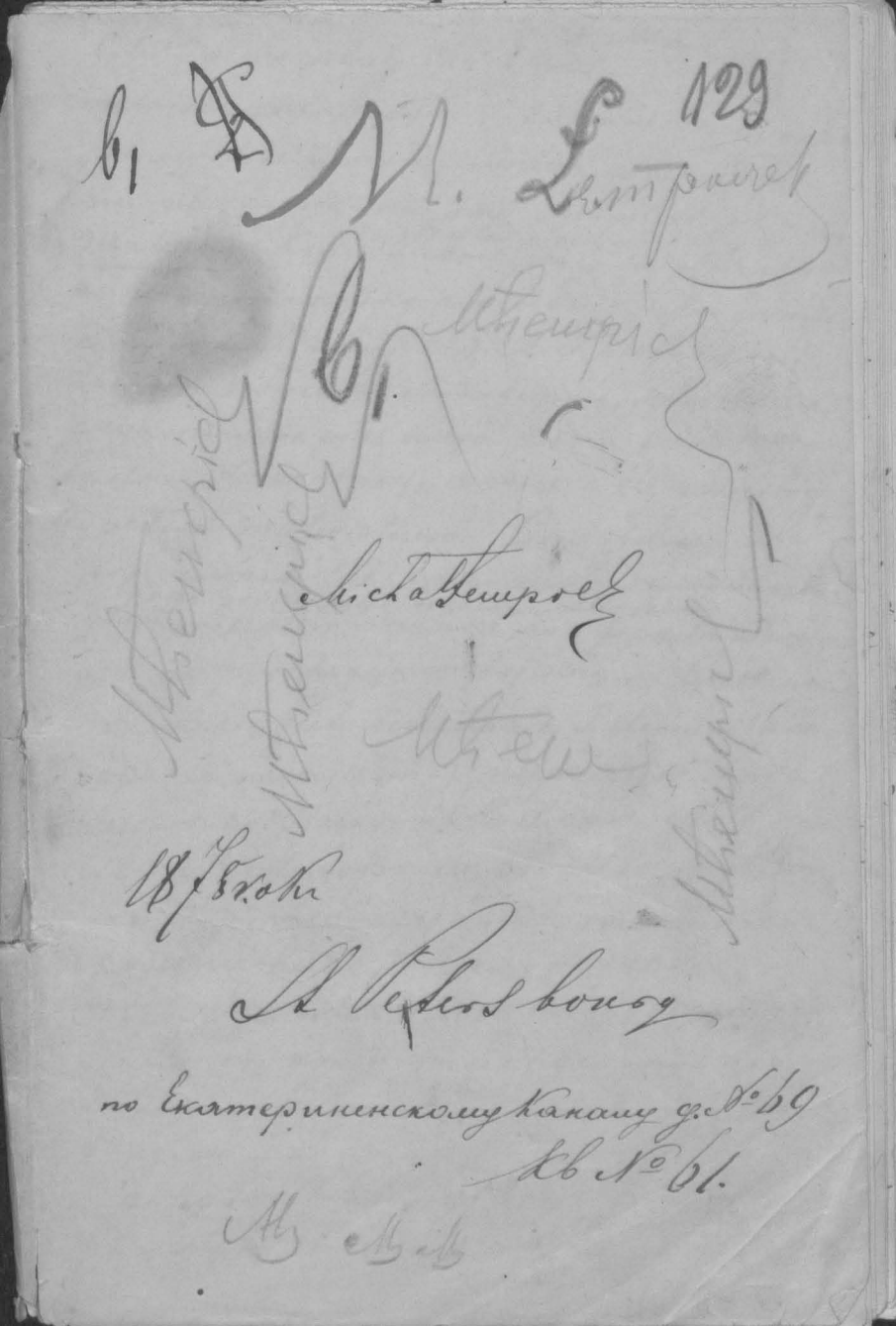
Daignez, mon général, me croire avec le plus profond respect

de V. E.

Samara 30/3 62

le très humble et très obéissant serviteur

Th. Ch. Ch. [illegible]

Człowiek ma potrzeby dwóch rodzaj: D. 26 Lg
materjalne = potrzeby ciała i duchowne = nerwowe
potrzeby duchu umysłu; wszelka praca mająca
na celu zaspokojenie jednej z tych potrzeb jest pracą
użyteczną. Dla ogółu i dla jednostki pożyteczną
Wyższe dzielenie pracy na produkcyjną
nie i nieprodukcyjną wprowadza tylko zmieszanie
w terminologji: 1) Skell nazywa pracę
sługa pośrednio-produkcyjną, gdyż oparta,
wykonywana przez niego jest niezbędnie po-
trzebna dla produkcji a więc i dla wzrostu
bogactwa materjalnego. Praca doktora jest
przez niego Skellem nazwana nieprodukcyjną,
bo nie produkującej, bogactwa materjalnego
gdy tymczasem równie jak i poprzednia ona wpły-
wa na produkcję materjalną — Rozróżnie-
nie wyższe jest nadzwyczaj subtelne (i nie-
oparte na niczem,-) niepotrzebne i nie-
mające podstawy. 2) Następnie Skell zmu-
szony jest w pracy produkcyjnej również
jak i w nieprodukcyjnej rozróżniać
pracę użyteczną i nieużyteczną
3) Później zawadza: Praca nieprodukcyjna
dla jednego kraju może jednak być pro-
dukcyjną tj powiększać materjalne bogactwa
drugiego —

Wszystkie te klassyfikacje pracy będą
zupełnie zbyteczne, jeżeli rozróżnimy się na

użyteczny i nieużyteczny. Użyteczny dla ogółu (i powinna być użyteczny dla pracującej jednostki) byłby nazywali pracą rezultaty której zaspokajają jakkolwiek rzeczywistą potrzebą człowieka, — nieużyteczny, produkty której, bądź materjalne, bądź innego charakteru zaspokajają tylko potrzeby nienaturalne, urojone a zgubne dla ludzkości. Idzie więc tylko o to, żeby rozróżnić jakie potrzeby trzeba zaspokajać jakie źle.

Mill sam zauważył mylność i nieadekwatność swego rozdziału pracy.

Mówiąc o wydatkach robotnika dzieli je na produkcyjne konsumcyjne i nieprodukcyjne
na konieczne i niekonieczne, czyli zbytkowne.
Do pierwszych zalicza także nie wydatki na nierzetelne rozrywki, jakoto na teatr, koncerty i t.p. albowiem te przyjemności są niezbędnie potrzebne dla podtrzymania w robotniku ochoty i zapału do pracy. Ztąd by więc wypadało że jest produkcyjną praca muzyka, aktora, którzy swoją grają ~~pod~~ dostarczając robotnikowi rozrywki, podtrzymują w nim energję, a tem samem wpływają konieczne na produkcję materjalną, która nie mogłaby istnieć bez tej produkcyjnej energii. Mill to spostrzegł. Do jej uwag

„Należy nie tylko zwracać uwagę na pracę produkcyjną i nieprodukcyjną 133
ale także odróżniać pracę zasobodawczą
do konsumcji produkcyjnej od pracy ma-
jącej na celu dostarczanie zasobów kon-
sumcji nieprodukcyjnej, czyli należy
odróżnić pracę łożoną na utrzymanie i powię-
kszanie produkcyjnych sił kraju, od pracy
użytej w innem celu!" Aczkolwiek doktor
aktor, muzyk, powiększając, utrzymujące
siły kraju produkcyjne nie powiększają
przez to zasobu i produktów tych sił
tj bogactwa materjalnego kraju, czy nie
postępują równie jak sługa który pil-
nując budynku ochrania robotni-
ków pracującym czas, którzyby ochra-
ni musieli poświęcić na to samo
ta teraz mogą ten czas obrócić na
produkcję — A zatem i sługa równie jak
i muzyk, aktor powiększają siły
użyte do produkcji, a przez to i tych sił
zwiększa ilość produktów tj bogactw
materjalnych — Zatem praca jednego i
drugiego z tych samych pobudek tj
zapływy na materjalną produkcję
tj na produkcję materjalnych bogactw
powinna według określenia Mallabyd

nazwany pośrednio produkcyjną, bo w jedną i drugą mają te same do tego prawa

Określenia Mille:

Bogactwa „są to wszelkie rzeczy użyteczne lub przyjemne mające wartość handlową" – (Valeur en échange)

Później Mill ostrzega że wyraz pod słowem bogactwo bierze rozumiał bogactwo makroskopowe

„Społeczeństwo bogactwo złożone jest z poszczególnych nagromadzeń: dużych wszelkich produktów użytecznych, które zarazem może być nagromadzone pod warunkiem być poszukiwanym za bogactwo.

Praca produkcyjna jest to praca, mająca na celu utworzenie użyteczności stałej, nadanej już to ludziom, już to przedmiotom i rzeczom istotom ożywionym i nieożywionym, praca produkująca użyteczność nadaną przedmiotom materialnym" a wyraz tego wypada: „praca pośrednio czy bezpośrednio powiększająca masę bogactwa w Kraju i Ludności czyli"

Cherbuliez rozumie: Praca stroża lub żołnierza wpływa dobroczynnie na produkcję i na nagromadzenie materyalnych bogactw a więc może być nazwaną produkcyjną dlatego że podaje ochronę – produkowanie

były nadawanie użyteczności ludziom lub rzeczom szybciej i pośpieszniej.

Praca malarza autora itd. ma nie nadaje niczemu żadnemu materjalnemu przedmiotowi użyteczności, nie sprzyja temu nadaniu, bo ma tylko jedyne na celu dostarczenie przyjemności rozrywki.

Ale tak nie jest, albo przynajmniej tak być nie powinno. Potrzeba, dla której powstały prace podobnego rodzaju, wynika to wymaganie ludzkiej natury. Człowiek nie może ciągle produkować, pracować — powinien mieć chwile na zdrową rozrywkę, stanowiącą odpoczynek po pracy, i zaspokajającą potrzeby duchowej strony człowieka. Zgodnie z tym powstały sztuki muzyki itd. Po pracy ludzie się zbierali dla odpoczynku, zdolniejsi z nich zaczynali śpiewać, grać, tańczyć malować — dla swojej przyjemności. Ale to nie było ich jedynem zajęciem, i oni nie brali za to zapłaty. Następne najważniejsze zasady, podziału pracy "ludzkości" znalazła, że było dla niej dogodniej, jeżeli ci ludzie, porzucą wszelką inną produkcyjną pracę, która

im dawały środki do życia i pozwoleg by
jedynie swemu zawodowi, będą (chętnie) dostarczać
producentom przyjemności, a za to producenci będą im płacili i dawali środki do ży-
cia — Mnie się zdaje że przeszkoda nasz mysl
leli że brak by rozrywki nie byłoby pro-
(lub byłoby bez porównania mniejsza)
duxcji że ta rozrywka podtrzymuje ich
energję w pracy produkcyjnej. Ta właśnie
była przyczyna, dla której powstały podobne
rodzaje prac — Ten powinien był zrodzić i cel
tej pracy. Tylko z takiem celem praca jest
pożyteczną, sprzyjającą produkcji materjal-
nej a więc i produkcyjną —
Lecz Słowami ludzie nadali zupełnie in-
ny cel tej pracy. Owocow jej rozrywa-
(w oczach ich)
ją tylko po wielkiej części ludzie, którzy i
tak mają za dużo przyjemności; na
prace rozrywkę ci oni zapatrują się jako
na środki do podtrzymania sił pro-
duxcyjnych, i energji; lub nie mają żadnej
pracy
dla siebie ale jako ogół — [illegible] zabawa
dla zabawy, bo ich zasada stwarzają
oni dla wytłomaczenia sobie teorji „este-
tycznych potrzeb" człowieka, i utrzymują
że ich estetyczne potrzeby są wyższe

niż estetyczne potrzeby ogółu, że onimi
dla wyższych natury
się słyszeć dobrych śpiewów, dobrą muzykę
widzieć dobre obrazy. — Taka 1137
praca, owoce której zaspakajają
potrzeby urojone zgubne zepsuciu, kwitnącej
nic nie robiącej części społeczeństwa jest
pracą nieużyteczną i nieprodukcyjną
dla 2 następujących powodów
Ludzie pozwalający tej pracy nic
nie produkują ani bezpośrednio, ani pośrednio.
tymczasem, otrzymawszy sobie inny zawód
mogliby kolwiek produkować a więc
zwiększać zapas bogactwa narodowego
z pracy. Używający produktów tej pracy
i płacący za nie grubo, nie mając pie-
niędzy
niędzy mogliby potem obrócić (nie kapi-
talizując) na coś korzystniejszego,
dla ogółu, a nie dla jednostek, jak jest
teraz, które właśnie się płaszczą koło siebie.

Aponiewoż trzeba najprzód być sytym
żeby a później słuchać z przyjemnością śpiewu lub muzyki — każdy
więc lepiej robi dla ogółu, jeżeli bierze się
do pracy mającej na celu zwiększenie
materjalnych bogactw kraju —
Trzeba żeby robotnicy mieli do najprzód
wszystkie konieczne potrzeby za-

spokojone. Podczas pracy prawdą potrzebna jest jakaś
rozrywka, i on bowiem ma w niej swoje miejsce, bo
jest niezbędna potrzebą jego natury, on
na nią zasłużył — Praca artysty jest dla
tego odpowiadającemu zadaniu, natyle
jest pożyteczną — Ale jeżeli ona zaczyna
zaspokajać drażniąc przyjemnie
słabe nerwy znerwicowanych leniuchów,
stanie się nieużyteczną i szkodliwą i nie
powinna istnieć —

Sztuki piękne mają tylko tak ograniczone
prawo istnienia —

Sztuka jest jednak zadaniem każdego
zdrowego
zdrowego
dążyć się o to żeby każdy miał (niezbędne
dostateczne
konieczne potrzebne) środki dozwolone i do
zaspokojenia swych nierównych potrzeb,
a więc powinien współdziałać na
gromadzeniu materjalnych bogactw kraju
(ułatwiać) produkowanie te byle jak
lepiej przy pewnych rozrywkach danej
pracy z czym, tylko w takim razie
(pewni) mądrzy
ludzie mogą się obrać sobie za zawód
specjalny: dostarczanie tej rozrywki pro-
ducentom, praca ich wtedy będzie za-
szczytną, kiedy oni także pośrednio
współdziałać będą wzrostowi bogactw

i podniesienie dobrobytu —
Kerebutni Lopuchpanol le Sous.
139
29 Paźdz. 75
Rząd Austryjacki polecił, prowincye Galicyi Polski, szlachcie wypełnienie różnych obowiązków, jak względem chłopów, jakoto wytrzebienia rekrutów, podatków, bez pierwszej instancji zprawem cielesnej kary — obowiązkowej, które tylko uciążliwe dla chłopstwa być to miało na całą rodzinę ze brzemiennymi, i wdowie w chłopach nienawiść do obywateli, gotęż robią i łaźnie i urządzają (podbudzając chłopów przeciw panom) czy duchowieństwo przy każdej okoliczności.
Kiedyś 1848 miała wybuchnąć powstanie z demokratycznym charakterem, rząd rozpuścił (Austrya) szlachcie chce powstać Polski żeby nie dopuścić rządu do nadużycia chłopów ziemią, czego chce zrobić — Jeszcze wpierw szlachta chcąc to złożyć złożyć że trudno uciążliwe dawne obowiązki zwracała się do cesarza z taką prośbą, ale rząd milczał chcąc do osięgnąć swego celu)
Gotęż gdy nastąpiła powstanie i w Galicyi powstańcy zwracali się do chłopów chcąc ich skłonić do powstania, ci nietylko nie wzięli udziału, ale rzucili się na

powskańców, powiązałich zabrali 330:
80 odprowadzili do Zamościa, gdzie Brandt
for. z Wallmoden czekował ich wódkę
, zapłacił za pierwszych po 10 za drugich
po 5 florenów —

Obuje wiadomości mamy z Wrocławia z
Kolonii, Gandu Krakow —

Bez odbiorców odbiorców
Autor Fakhra, rozpoczynając bez porządku
bez związku, nie związanych pogrupuje
ogólnej myśli. Fakhra nie cyta
w niższym wydaniu niektórych zdań
. Czytając, że Fakhra
czytamy, widzimy, że autor
zmierza ku bezpieczeństwu,
bronić odkrywać powiedzenia
Hedwigi z odpowiedzialnością odpowiedzialnego.
Jeśli przyjmie na wojnę
Sama mieć ubezpieczenie wszelkie
kowanie mnie i obok jest
Materiał, — Kak bezpieczeństwo
Zarzuca Fakhra Sowiecki
Znaczenie dla dalszych wydarzeń,
ale do odpowiedzi, że

жущем жене поэтому о описываемой книге — он не выдерживает критики. Притом автор не обладает воображением, он не умеет (рисовать) в уме (воображать) картины увиденных; есть правда у него попытки изображать окружающее, но эти попытки робки и не убеждают полностью. Устав "Описание Кракова в Краков. Антиквар. 1834 и восстание в Кракове 1846" — Автор не оканчивает тебе своего рассказа. Приведя мне 3х государств, в которых была напечатана книга, ни слова о том, как эта книга была принята в Кракове, Австрии, Пруссии, Англии, Франции, Америке, хотя факт заинтересованности (вопрос) этих стран был очень важен. Эти — (фамилии) исторических заблуждений Автора по этому сочинению любит судить Цензура. Мне цензура обязана (тем) что все заблуждения некоторых

Автора есть только три ученика, не
менее всякая дара воображения, и умение
обобщать факты, руководствуясь логическими
целями, и законами управляющими ими,
Способность художественно рабо-
ать в формах избранного жанра,
и умение образно подготовлять
материалы для более значи-
тельных произведений — единственная
задача Автора обращает
страстное, хотя вдумчивое и вни-
мательное внимание Самсона на которая
Антонарья Автора к Австрий-
цам — Конечно автор отказывается от всякой
Я сам, как и все русские журна-
листы, повсюду встречал широкое
внимание, полиция украинского
скаго государства, отношение к
нем самое, всякие затруднения
в Его Величества ремесла в полиции,
полиция арестовала, отношение
Московского скаго государства к
Малороссии, Кто и другие подобные
скаго народного языка

выписывать всегда только лишь
Российскую (но не Русскую) периодику.

Новости Финляндии

Москва 2-го Окт.

Вот типичная характеристика государственного
мужа — творца нашей внешней политики,
построек, по отношению необходимых
чтобы из характера ~~никого~~ одного
действовать, переходит к будущему
какой мудрый нужно руководствоваться
двумя данными: 1) характеристика
внешних и 2) характер
одного лица. Другие не судьи нескромно
нашему, они не умеют никак понять
ценам и убедиться в такой
характеристики ни этих ни
иных сей ни другой времени. Ср
русско сборник фактов, фактов,
по-то, которых необходимых
них никакой цели, никакого
отношения имеют значения

Москва 3-го Окт.

Prodrugie Anglij ugrasi
ponowai Selenenbyj zimnyhuj Li:
1) Teore: kan vzgret Kamienu vzgorajdy
2) Travart: Kobotnik najdi Slenicuhuju
3) Caprbal — Lisbonne de
(Ногу Ева за Май Ева)

Zdy zniesić jaką kolwiek instytucyą, niedogodną dla publiki, trzeba w niem zajdzień publicznych wiadczących obszerniejszych lub jaśniejszych charakterystycznych wypadku, które byłyby zamówione - powinny bywać Gazety artykuły otwarte dla podobnych uwag dwa specjalnie dniości lub założony jaki Organ z tym celem, bo nawet przy najlepszych chęciach władzy wyższej stosować się do potrzeb lub wygód publiczności nie jest ona często w stanie im zadość uczynić zbrak wiadomości o tem jak pewna instytucyja w praktyce okazała się dogodną lub niedogodną dla ogółu i jakie. często nawet bardzo zmiany mogą ją zniesić w należytym kierunku

---

Huxley a dalej une fois: Catholicisme. moins christianisme = voilà la religion d'Auguste Comt. Soudevise esth: Sacrifice pour le sacrifice.

Le gouvernement représentatif

par J. St Mill.

Chapitre I Jusqu'à quel point les formes de gouvernement sont-elles une affaire de choix. —

Il y a deux théories qui regardent la nature du gouvernement et des institutions politiques. Selon l'une les formes du gouvernement sont les dépendants comme tous les autres servant à atteindre un but proposé. Elles ne produisent que les questions de fin et de moyen. Elles sont faites par l'homme, qui est libre aussi de les faire ou de ne pas les faire, et de les changer conformément à un but proposé. Il ne faut que reconnaître, quelle est la tâche imposée aux gouvernements, et ensuite rechercher quelle forme de gouvernement ou quels moyens sont les plus propres à l'accomplissement de cette tâche — trouver la meilleure forme, la persuader aux autres et les exciter à la demander — voilà ce que doit faire chaque homme. Ils regardent la constitution comme

Le gouvernement n'est qu'un art pratique
une machine à vapeur.

2/ L'autre théorie suppose que la science du
gouvernement est une branche de la science
naturelle - Les institutions fondamentales
politique sont les produits spontanés
de la nature et la vie du peuple, de ses la
bitudes, et de ses instincts et de ses besoins.
Les formes du gouvernement ne sont pas
une affaire de choix, nous devons
les prendre, comme elles sont
comme nous les trouvons, que étudier
leurs propriétés comme nous le fai-
sons avec les autres faits de l'univ-
vers pour nous y adapter.

Ces théories comme toutes les
deux, prises comme les théories ex-
clusives sont également absurdes -
Mill propose une nouvelle théorie,
qui sur les deux précédentes, bor-
nées par quelques considérations.

Il constate que chaque peuple n'est pas capable de manier toute espèce de constitution; mais il ajoute mais que rechercher la meilleure forme du gouvernement n'est pas une chimère mais un emploi hautement pratique de l'intelligence scientifique. Ainsi les institutions et les formes du gouvernement sont capables de deux mais seulement dans limites posés par trois conditions.
1) Le peuple, auquel on propose une forme du gouvernement doit consentir à l'accepter, 2) il doit avoir la capacité et la volonté de faire ce qui est nécessaire pour en maintenir l'existence
3) il doit avoir la volonté et la capacité de faire ce, que cette forme de gouvernement exige de lui, et sans quoi elle ne pourrait atteindre son but
Ce dernier signifie, que dans nos recherches de la meilleure forme du gouvernement, nous devons toujours nous conformer à l'état actuel du peuple, à ses capacités morales intellectuelles et actives. Quelle bonne. Que l'intel-

tution soit par elle même, quel soit les avantages qu'elle propose — elle sera nuisible et inadequate si elle n'est pas conforme au developpement du peuple, par ce qu'elle ne pourra être accomplie dans toute son étendue et éveillera chez le peuple le désir trop supérieur à ses aptitudes.—

Chapitre II du criterium d'une bonne forme du gouvernement —

Comme la forme du gouvernement d'un pays donné est dans certaines limites l'affaire du choix, il faut donc avoir un certain criterium, qui nous dirigerait dans ce choix — Le gouvernement dans ces limites est un moyen pour atteindre un but proposé (le bien être du pays), il nous devons donc savoir, quelle est la tâche du gouvernement, c'est à dire quelles sont ses fonctions. Ces fonctions changent toujours (selon l'état) suivant les différents états de la société — Mais toujours la tâche du gouvernement est de satisfaire certains besoins de la partie de favoriser certains intérêts de la population — Nous etas-

serons dans ces intérêts par groupes déterminées, indiquant par là les qualités nécessaires à un gouvernement, pour favoriser chacun de ces divers intérêts.
Le gouvernement qui réunirait toutes ces conditions au plus haut degrés sera le meilleur.

Mais la classification de ces intérêts n'est pas une chose facile.

Ordinairement on divise les besoins de la société entre les deux chefs d'ordre et de progrès c'est à dire de permanence et de progression. Dans son acception la plus étroite ordre signifie obéissance l'ordre ainsi compris n'est que la condition nécessaire du gouvernement, mais n'est pas la fin pour laquelle il était créé.

Mais dans un sens plus vaste l'ordre signifie que la paix publique n'est pas troublé par aucune violence privée - c'est aussi une condition nécessaire du gouvernement mais pas le critérium de son excellence.

Ainsi même les mots d'ordre et de permanence saisis dans leur sens le plus étendu lorsqu'ils signifient la stabilité des avantages existants, les conditions de progrès ne sont autres que celles de l'ordre à un degrés plus grand; les conditions de la permanence sont

celles du progrès dans une mesure moindre. Le progrès comprend toujours l'ordre, mais l'ordre ne comprend pas le progrès. Ainsi il sera mieux de laisser en dehors le mot: ordre et de dire, que le meilleur gouvernement est celui, qui a le plus de tendance vers le progrès c'est a dire vers l'amélioration.

Mill propose une nouvelle division. Toutes les opérations bonnes du gouvernement vont à travers si les masses sont plongées en ignorance stupide et malhonnête donc le premier élément du bon gouvernement est la vertu et l'intelligence de la communauté; d'où résulte, que le gouvernement et chaque institution sera les meilleurs, s'ils tendent avec le plus de force à développer chez les membres de la communauté les qualités morales, intellectuelles et actives: de la dose de ces bonnes qualités dépend absolument le bien, que peut faire le gouvernement dans ses opérations pratiques. Mais encore il faut regarder le mécanisme c'est à dire l'organisation du gouvernement. Plus est considérable la somme de ces bonnes qualités, que les institutions de pays peuvent développer, et par moyen d'une constitu-

tution représentative et de l'intelligence et de la vertu supérieurs répandues dans la communauté, à peser plus directement dans le gouvernement, plus est considérable la quantité de l'intelligence et de la vertu supérieures, qui étaient répandues dans la communauté, mais que le gouvernement au moyen d'une constitution représentative savait amener à peser plus directement sur le gouvernement et sur la population — plus est meilleur le mode d'organisation, meilleur est le gouvernement. Ainsi il y a deux modes d'opération du gouvernement: opération comme agent d'éducation nationale et ses mécanismes pour diriger les affaires collective de la communauté. — Le second mode varie beaucoup moins que le premier —

Ensuite Mill donne un exemple, comme les formes du gouvernement doivent changer selon le développement intellectuel, moral et actif de la population. Toujours la meilleure forme du gouvernement sera celle qui donne au peuple la chose, faute de laquelle il ne peut avancer bien sur la voie du progrès —

Mais le gouvernement, après avoir rempli sa tâche, c'est à dire après avoir guidé quelque temps le peuple sur la voie du progrès, doit cesser, et donner place à une nouvelle forme de gouvernement, qui favoriserait son avancement ultérieur. Nous trouvons souvent dans l'histoire un pareil cas très regrettable. Le despotisme paternel de la Chine, après avoir amené la population sur un certain point de développement devait changer mais il resta, et la population s'est donc perpétuellement sur ce même degré et n'avance plus (parce qu'elle ne peut pas) faute de la liberté intellectuelle et de l'individualisme, qualités nécessaires pour le progrès, et que ne les institutions qui l'avaient élevée jusqu'à là la rendaient incapable d'acquérir. Chez les Juifs c'était tout autrement — la religion n'était pas là la considération de haut ce qui était une fois établi et l'obstacle à une amélioration ultérieure. Ils avaient les prophètes, qui se regardaient eux-mêmes

comme inspirés d'en haut, menaient
le peuple toujour sur la voie du progrès.
Il en résulte que le mérite indispensable
du gouvernement, en faveur duquel on
peut lui pardonner d'ailleurs presque tous
c'est qu'il se prête, ou qu'il ne s'oppose
au moins, à ce que le peuple franchisse
le pas qui le sépare d'un degré du progrès
supérieurs. —

Mill se propose un tel plan suivant
dans nous nous ferons un idéal de la forme
du gouvernement la meilleure en soi,
qui savoir serait le mieux plus que toute
autre le progrès = amélioration de toutes sortes
et degrés, ensuite nous examinerons
quelles sont les conditions nécessaires
pour que ce gouvernement puisse agir
selon ses tendances, et par conséquent
nous verrons les défauts qui rendent le peuple
incapable d'en recueillir les fruits.
Alors nous pourrons juger, quelles sont
les circonstances, dans lesquelles telle
une forme du gouvernement peut être introduite, et dans quel pays, quelles seraient les formes
inférieures du gouvernement, les plus propres
à faire traverser à la communauté

l'espace intermédiaire pour atteindre cet état intellectuel où elle serait prête à recevoir la meilleure forme du gouvernement, si elle est encore dans un état où il serait impondent de lui donner cette forme. - La première partie c'est à dire
D) l'examen des conditions nécessaires pour ~~guérir~~ la meilleure forme du gouvernement sont avec profit introduite dans un pays sera le sujet de cet ouvrage. 2)
D) la recherche de ~~la~~ l'idéal du gouvernement

Chapitre III L'idéal de la meilleure forme de gouvernement est le gouvernement représentatif. Au commencement chall demontre, que la conception: „si on pouvait trouver un bon despote, la monarchie despotique serait la meilleure forme du gouvernement" est radicalement fausse et très pernicieuse. ~~Encore~~ tendant un pareil gouvernement l'intelligence et les sentiments du peuple entier sont consacrés aux soins des interêts matériels, à l'amusement et l'embellissement de la vie privée. Le despotisme même bon, c'est à dire celui, qui où il n'y a d'oppression positive de la part des

fonctionnaires prépare toujours le peuple
à accepter un despotisme pire — l'escla-
vage — mais cependant dans les cas de la
nécessité urgente, on peut avoir recours à
la dictature temporaire, comme à un remède
pour guérir certains maux de la société, ~~et~~
si on ne peut pas le faire avec des moyens
moins violents. —

Pour apprécier l'excellence du gouvernement
représentatif il s'agit de savoir:
I) dans quelle mesure il pousse au bien
public par l'emploi des facultés de chacun
et II) quelle est son influence sur le
développement de ces facultés —

I.

Sa supériorité par rapport au bien être
actuel repose sur deux principes: 1) les intérêts
de chacun ne peuvent être en pleine sûreté, que
dans le cas si (quand) chacun lui-même a la force et le
pouvoir de les défendre; 2) La prospérité générale
s'élève d'autant plus haut, et se répand d'autant
plus largement, que les facultés personnelles
de ceux qui ont la charge de la développer sont
plus intenses et plus variées —
Le gouvernement représentatif ~~devra~~ rem-
plit ces deux conditions c'est à dire, donne
à chaque individu la protection de lui-même

contre la malfaisance de ses semblables et
la confiance en lui même dans la lutte contre
la direction d'intérêts communs par les deux qui seuls les
la nature. Mais la condition nécessaire du
gouvernement représentatif est que chaque plus intelligents
classe prenne part dans le gouvernement;
ce n'est que chaque classe elle-même qui
peut opérer de ses propres mains l'amélioration
positive et durable de sa situation; une classe seule
appelée au gouvernement sacrifiera à elle les
intérêts des autres. Si une classe est ex-
clue, les membres ne pourront appliquer ses
facultés à améliorer leur état et par là ts
coopérer à la prospérité générale. Et les membres
d'une autre classe eut désormais les affaires
de cette classe exclue ne pourront se mettre
sur le point de vue des membres de cette
dernière. La participation de tous aux bien
faits de la liberté est la conception parfaite
du gouvernement libre

II.

Le gouvernement despotique, qui demande de ses
sujets une pleine soumission à la volonté
des supérieurs, comme aux nécessités de la na-
ture, produit un type passif résigné à obéir.
Au contraire le gouvernement où [illegible] chacun
de sujets ~~partici~~ prend part, est favorable

au type actif, et développe dans les individus l'activité l'énergie. Il s'agit donc de savoir lequel de ces deux types est préférable sous le rapport d'excellence intellectuelle pratique et morale.

a) Toute supériorité intellectuelle est le fruit d'un effort actif. La culture compatible avec un autre type est une culture vague et faible; le progrès est incompatible avec le type passif, s'arrêtant à la contemplation, et il est ouvert aux caractères sereins et énergiques.

b) Par rapport à l'amélioration pratique la chose est encore plus évidente. Le caractère qui améliore la vie humaine par une heureuse application d'idée à la pratique, n'est pas celui qui cède, mais celui qui lutte avec les forces naturelles, pas celui qui rêve creux, mais celui qui pénètre les réalités.

c) Sous le rapport de la prééminence morale on peut hésiter au commencement. La qualité nécessaire du caractère passif c'est la résignation. Mais cette résignation est au fond pour la plupart le mécontentement mêlé d'indolence et d'abandon de soi même. - L'inertie, le manque d'énergie et d'activité causent toujours l'envie. Celui qui est mal doté, et qui ne porte pas en lui la puissance de les acquérir un jour les avantages, qu'il

possède pas encore, grâce à son énergie, jette toujours un regard de haine et de malice sur ceux, qui sont mieux dotés. Ainsi les conséquences morales de la passivité sont nuisibles. Les êtres les plus envieux sont les Orientaux qui sont aussi les moins actifs. Au contraire celui qui s'agite plein d'espoir d'améliorer sa situation avec son énergie et ses capacités est porté de bienveillance pour ceux, qui tendent au même but, et qui l'ont atteint. Ainsi sous tous les rapports le type actif est préférable au type passif, d'autant plus que le premier peut facilement acquérir toutes les qualités qui sont excellentes dans le type opposé. Il en résulte que le gouvernement représentatif, qui favorise l'activité et l'énergie est préférable au gouvernement despotique qui favorise la passivité et la résignation. — Mais la condition nécessaire est que chaque classe, chaque individu prenne part au gouvernement. Seulement dans ce cas le bien être de chaque classe, et par là le bien être général pourra s'améliorer. Outre cela la participation, même la plus humble aux fonctions publiques est utile parceque'elle élève le niveau intellectuel

et moral de chaque citoyen, ce n'est que dans ce cas que le citoyen apprendra à sentir qu'il fait partie de public, et que l'intérêt public est le sien, il cessera alors de regarder son prochain comme un rival, un concurrent, mais il le traitera en associé, en alliée. — autrement si les hommes n'ont aucune idée d'intérêts collectifs, si toute pensée et tout sentiment d'individu est absorbé dans lui et dans sa famille — les plus hautes aspirations du législateur seront n'iront qu'à faire de la masse un troupeau de moutons paissant innocemment côte à côte. Ainsi la seule forme du gouvernement qui puisse protéger le progrès et celle où participe le peuple tout entier, où chacun est admis à une part de souveraineté, et cette participation dépendant du degrés de civilisation. — c'est à dire la forme représentative Dans l'antiquité c'était le peuple tout entier qui gouvernait le pays mais maintenant à cause de la grande population ce serait impossible, et le système précédent est remplacé par le système représentatif

Triman Comparative Politics. —

Chapitre IV A quelles conditions de société le gouvernement représentatif est-il inapplicable.

Pour que le gouvernement représentatif soit applicable dans un pays, il est nécessaire que trois conditions suivantes soient remplies:
1) Que le peuple ne s'oppose à l'accepter
2) ——— ait les qualités nécessaire pour le maintenir 3) Que le peuple ait la capacité ~~de~~ de faire) remplir les devoirs qui sont nécessaires pour que le gouvernement représentatif fonctionne avec le profit des sujets.

1) En quant au premier l'obstacle se présente rarement, si le peuple est opposé, c'est principalement au fait de changement mais pas au gouvernement représentatif lui-même

2) ~~Si l'opinion~~ ~~l'exécutif chez un peuple n'est pas soutenu~~ Si les autorités qui doivent contenir et montrer l'exécutif ne sont pas ~~assez~~ soutenues par l'opinion et le sentiment assez puissants il peut arriver que le chef d'un parti assemble assez de force pour faire un coup de main et arriver au pouvoir absolu.

3) Quand il n'y a dans un pays, qu'un petit nombre d'hommes, qui prennent intérêt aux affaires générales d'état, c'est à dire quand l'opinion publique n'est pas encore formée et les électeurs n'employeront leur droit de suffrage qu'à servir leur intérêt privé ou l'ambition

le peuple n'est pas prêt à livrer batailles pour ses propres intérêts

réel de leur localité ou celui d'un homme avec lequel ils sont liés. — et alors les fonctionnaires d'un tel gouvernement ne tendront pas vers le bien être général—

Ici suivent les exemples, qui démontrent que dans certaines conditions il est préférable pour un peuple de lui donner un autre gouvernement que le gouvernement ~~que le gouv~~ représ, parce que celui-là le ferait franchir rapidement plusieurs phases du progrès, tandis que le gouvernement représ ne l'opérait pas du tout, ou le ferait beaucoup plus lentement, parceque alors le peuple serait abandonné à ses propres tendances naturelles—

Quand la nation est encore presque sauvage et lui faut un pouvoir une autorité despotique qui l'apprenne à obéir— car l'obéissance est le premier (degrès) principe élément nécessaire de la civilisation—

Quand le caractère du peuple est trop passif, c'est à dire & la nation se soumet promptement à une tyrannie il ne peut pas obtenir un gouvernement représ. parceque alors il désirerait ses tyrans pour ses représentants et le joug au lieu d'être aboli, ne deviendrait que plus pesant. C'est dans pareilles circonstances que la lutte de deux souverainetés près du roi et de ses vassaux protége & abrége le progrès de la nation, diminuera chez elle l'habitude de se soumettre à l'oppression—

C'était ainsi en France où le roi encouragea tous les efforts des serfs pour s'affranchir à l'égard de leurs maîtres et de se placer sous sa domination directe, qui naturellement devait être plus légère. Le premier pas sur la voie de la liberté fait — la nation y avançait rapidement.

Un des plus puissants obstacles du progrès c'est l'esprit rivétéré de localité; la monarchie absolue réussira beaucoup mieux que le gouvernement représentatif à fondre une multitude d'unités politiques insignifiantes dans un seul pays et par là mènera la nation plus vite sur le chemin du progrès. L'histoire démontre aussi qu'en Grèce et le gouvernement des rois contribua par l'opinion précéda toutes les institutions libres —

Ajoutons, que s'il y a dans un pays une groupe des étrangers, appartenant à un peuple supérieur et beaucoup plus avancé que ne l'est le peuple de pays, le gouvernement étranger de ce de cette espèce, sera beaucoup plus profitable pour le peuple que le gouvernement représentatif même. De fait sera aussi le gouvernement despotique dans ces cas, tout à fait exclusif de l'humanité qui se rencontrent rarement si rarement —

C'est un cas assez fréquent qu'il y a dans un pays une portion de population peu nom-

heuse, mais qui a sur la noblesse la supériorité marquée de la civilisation et de qualités diverses. La meilleure chance de progrès pour un peuple ainsi fait consiste dans l'existence d'une autorité dans la personne du principal gouvernant de la classe, parce que celui qui a cœur de sa position trouve l'intérêt à élever et améliorer la masse dont il n'est pas jaloux, parce qu'il y trouve le contrepoids de la caste dont il est jaloux. Parmi les éléments, qui ont une grande influence sur la forme du gouvernement chez un peuple il faut marquer les deux diverses inclinations : l'une est le désir de commander, l'autre est le besoin grand de subir le commandement. — Un peuple chez lequel la première inclination est prédominante — est le peuple de coureurs de places, il y est formé une multitude de places et l'excès du gouvernement exercé par et sous sur chacun devient monstrueux. Chez cette nation un homme préférera la chance quoique souvent lointaine et improbable d'exercer quelque portion de pouvoir sur ces concitoyens à la certitude pour lui et pour les autres qu'on exercera sur eux aucun pouvoir tutélaire. Un tel peuple peut facilement retomber sous le pouvoir d'un aventurier hardi. Au contraire si la seconde inclination

est prédominante chez un peuple il est le plus propre à accepter le gouv. repré.

Chap V. Des fonctions qui appartiennent aux corps représentatifs —

x Le peuple n'obéit que le pouvoir utile nécessaire dont il approuve la raison, mais dès que cette autorité dépasse les bornes prescrites, il résiste et rappelle sans cesse à ses gouverneurs qu'il veut être gouverné à son aise et non autrement —

Une constitution ne sera stable, que lorsqu'elle donne la suprématie véritable à ce membre du gouvernement, qui a le pouvoir réel le plus grand — Mais il faut savoir bien ce qu'un corps représentatif doit faire lui-même directement personnellement et ce qu'il doit seulement contrôler. Le corps représentatif ne doit ni administrer ni législater. Ces fonctions veut, comme exigeant une éducation et une pratique et la connaissance profonde du sujet — une instruction spéciale préparatoire pour leur accomplissement doivent être confiées à des employés choisis soit par l'assemblée soit par la couronne, qui garderaient leur place pendant — de mauvaise conduite —

qui soient responsables devant l'assemblée nationale, qui à chaque moment pourraient s'en débarasser en refusant à leurs actions le sceau de l'assentiment national. Ainsi le corps représentatif ne doit que délibérer et discuter — son véritable office n'est pas de gouverner, mais de surveiller et de contrôler le gouvernement, de mettre en lumière tous les actes, d'en exiger l'exposé et la justification; il doit veiller à ce que les employés soient (bien) choisis honnêtement et intelligemment, contrôler leurs actions critiquer leurs traités, et les casser, s'ils abusent de leur charge et de nommer leurs successeurs — le rôle des assemblées est d'indiquer les besoins du pays, d'être un organe pour les demandes populaires, un lieu de discussion pour toutes les opinions sur les affaires publiques. Ainsi le corps représentatif est l'élément de la volonté de la nation, il donne les instructions aux fonctionnaires publiques qui dirigent réellement les affaires

2144 à 887

et choisissent les autres fonctionnaires, mais qui sont responsables de leurs actions devant la nation; veillir à ce que les fonctionnaires agissent selon les instructions données et au cas contraire les remplacer avec des autres —

P.ex Quand à la préparation des bills.

Il doit être formé une commission, dont les membres seraient nommés par la Couronne mais pour un temps déterminé, mais qui pourraient être revoqués à chaque moment par la société, l'assemblée — Les membres doivent être les hommes instruits propres par leur éducation et leurs études à l'accomplissement des devoirs qui leur sont confiés. Cette commission présenterait l'élément d'intelligence tandis que l'assemblée serait l'élément de volonté. L'assemblée donne aux membres de la commission les instructions conformément auxquelles il doivent former les bills. Ensuite le

ces bills déjà faits sont présentés à la Société nationale, qui a le droit tout de les accepter ou de les rejeter, ou enfin de les renvoyer à la commission pour les réexaminer si elle les désapprouve qu'en partie —

En général l'assemblée nationale peut arrêter toute mesure de ses employés et lui refuser la sanction nationale.

Chap. VI Des infirmités et de ses dangers auxquels le gouvernement représentatif est sujet —

1/71

175

2 школы политической экономии

I) Манчестерская = Либеральная. 1776

В основу общественного устройства кладется свободная конкуренция, как наилучшее средство увеличения производства. Признавая полную независимость личности и всех прав недопускает никакого вмешательства (государства), правительства в общественные дела, т.к. контролера и регулирующ. пр. — Наука по ее мнению должна дать средства для удовлетворения потребностей отдельной личности, а необходима ей собирательного ума. В основу всех рассуждений принимает типичная личность человека — человека вообще, абстрактного, единственная цель которого в обществе получить наибольшее и дать другому наименьшее. Наукой доказано что счастье каждого человека существенно от приобретенного по ср. Субъективное счастье = приобретенное / обычное мерило

или другой психологической закон:

Качественные возрастают: 1, 10, 100, 1000

а ощущения количеству: 0, 1, 2, 3

Несмотря на то, что казалось бы, ср. этими двумя законами правильность

1. Индивидуальность, она всецело
жертвует интересы на алтарь наиболь
шего производства.
2. Этическая школа. Отодвигая на
задний план вопрос касающийся как
большого производства, а преимущест
венно касается способа, на разных
формах общества, к на средство наиболь
шего удовлетворения потребностей от всех пре
кратностей судьбы и наилучше гармони
ровать его личное счастье. Принцип
она освящает новым светом во фор
мах кооперации древних и средневеко
вых особенности, на которой наука по
бирается поставить крест, ее стре
мится найти не как на тормаз к
наибольшему производству, пока
не выразю гарантию обеспечивающую
существование интересов. Такие
образом близкость по этой теории
не должна быть независимой, она
должна подчинять и привлекать ассо
циации (что напоминает древнейшую
(Ср- в языке дерн) и личная сво
бода приносится в жертву для инте
ресов и счастья. Такие взгляды
не подлежат. Эти, разница между
ней и социологией существенно зде

Прогресс = развитие в физич. мире (органическом)
есть дифференцирование видов, бо́льшее
разнообразие форм отбором мирным при
способлении их окружающей обстановке
Прогр. в нравственном мире есть бо́льшее
развитие понятий и лучшее более
точное их определение —
Ра полов словарь — общая физиг-фон — Крит
вступления вопрос. Этнографы Эр Энцикл. Словар.
Удивительно, народ всегда более расположен
к карикатуре, нежели к ра разным
нечаяниям: само уб. уничтожение и одним
словом ведр человек — кьеркегаард
Удивительно первое мужчина и женщина в
Свете Развитие их возрастает Вследствие
постепенным развитием некоторой цивилизации — усы борода, развитие волосяных
частей, вообще — все Ра некоторой цивилизации, кроме этого женщина обладает

ф этих исследований
Но мне кажется что мало понятно для доверия
чрезвычайно сильной [illegible] Сравнение человека увеличивает свое состояние материальное
и явления [illegible] Следовать Эр при
Но их никто не станет опровергать что в
человеке в своих действиях и в своей общежи-
тельной жизни руководится и обращается побуж-
дениями, которые родятся из потребностей и
вытекающих из них явлений должен потому

Ex. pol – jest to nauka badająca prawa produkowania, zamiany, rozłożenia, i konsumowania bogactw – ona bada fakta i wyprowadza z nich ogólne wzory nie robiąc na uwagę rzeczy tak uczyszczonych objawowi czynników które mają bezpośredni wpływ na zjawiska, tak postępuje i wszelka inna abstrakcyjna nauka np. mechanika racjonalna-teoretyczna — Zadaniem Administratora (który a więc i sztuki praktycznej) zastosowującej teoretyczne wzory nauki, będzie jak najlepiej ustawić siły, które odkryte prawa za pomocą których działają według praw ukazanych kazuistyką Ex-pol, aby rezultat ich działania najwięcej odpowiadał założonemu celowi pożytku każdy administrator powinien zwrócić na uwagę te czynniki charakteryzujące dane miejscowości lub epoki, które zmieniają rezultaty nie a które nie były uwzględnione w teoretycznej Ex. pol bo ta odkrywa tylko ogólne prawa [illegible] ogólnej natury ekonomicznej we wspólnej współczesnych epoch, krajowych

okoliczności wpływających na [illegible] [illegible] [illegible]

Евреи и поляки в Юго-Западном крае

Автор брошюры, признает что Польша есть особая национальность имеющая высокоразвитую культуру литературу и вне даже русских, но он народу и старается доказать, что Малороссы суть (есть) русская ветвь к которому принадлежит он и Москва и что они по своему происхождению и по интересам своей будущности

Цифра обычно выступает хозяином и Польши; точно также по его мнению и Польша Юго-Западная область занимает свои узкие национальные польские земли на более широкие русские, смешав с Малорусским народом и тем самым со всей Россией

Задача правительства есть содействовать ассимиляции Польши Западного края в русском основе в школе университете и органах свободной печати. Одним словом Автор стремится к обрусению Западного края, и только одно в том, что он стремится (желает) для этих целей применить средства и время, чтобы, что-то [illegible]

Въ сынъ Европы № Іюль 75

Корреспонденція изъ Варшавы. Скачки и Гродзкія игры, Правосл. — католич. разладицы по его стопамъ безнравственныя обрядовая мастерскія гравюры на камнѣ и басни Крыловыя — Многочисленность самоубійствъ, убійствъ, разбоя, ужасъ звѣрства до которыя достигаетъ чисто Русская природа Шайки разбойниковъ — Цѣлованіе —

петербургское правительство. Польскую народность Царь и онъ не трогаетъ, не требуетъ отъ нея Ассимиляціи, переводя Русскую, признавая Имъ отдѣльное существованіе и отдѣльное литературу, и даже на послѣднюю и на сейчасъ которой должна бороться Русская литература своими правами обязанностями чтобы привлечь на свою сторону любовь Польскую Западнаго края —

Вотъ какое право имѣетъ между Русскими Православными людьми и католическими міръ тѣхъ разбоевъ Польскихъ вѣковой многій міръ Правительства успѣшнѣе.

Historyczny czas dokładnego wyjaśnienia, ale
Lubelszczyzna nadal Litwy jest długie, ale
do Rusi – nie całkiem, choć tam byli Litwini
Jagiellonowie
Dorjentowanie – nasuwa myśl, Ruś – to przez z
zagadnienie narodowe wyznanie – Religii pomijamy bo nie
powinno
Ze nowej myśl nie chcieli tylko przynależności
a nie narodu – i to jest ich wyraz religijny nie
ugii, ortodoksyjny mogłoby się 75. – Rozwój dawnej
z Rusią
tomaszowski jednak nabrała kształtu. skończyła
się z unią –
Fakt narodowego charakteru tam jest wyłącznie
na ortodoksyjnej próbie – dopiero pod ich przyjęciu mówią Ukraińcy
się ukraińcy – długie wystąpienie –
Złoty Grometi i unici i Zgromadzenie Polski.
Stanowczo dawno 72r. miejscowe – długi pobyt
Rosja nawet wypowiedziana jako ortodoksyjna a nie wyłącznie
Rosja – / Bez brzegu nowego etnicznie nie można –
Tam wymaga nabycia polskiego, ale etnicznie Europy –

nie [illegible] zbyt odeszli od rzeczy aby mogli wrócić
zagadnienia praktycznego życia; wskutek tego wśród; z przeciwnej
obrońcy stanowisk i wrót powrót ewol z drugiej wrogiej
strony obecni rabini, pragnący go zbuc i wśród całej na nowo
burzy przeciw. Kościół zdrowe i w rezultacie for wyraz wyra-
żnia. Obok innych mamy orzeczenia (potrzeba - wątpliwości
pas - rozsądek) rzeczy tabachy rzeźnicy; obok wykreślenia
w for do Żydów nie zmieniają zdania nowe, dość rzadkie
dane rewolucjonistów. z zamiarem hodowli p. Wincenty. Jeden
Rabin dod. zaś na uwagę, że [illegible] Ks. nie ma żyd pogr, bo
Wtedy wyk. sąd przestał pleure żyd, bo pracuje - przed lat
chrześc.; rok, wreszcie analfabetów, był dobrze jedyn za deportacje
Sam bydło Żyd, na które w Ks odbywała się [illegible]
Stosunki obu stron

4/ urnape za uprawnieniem do wyrażania wolności
w [illegible] i [illegible] (Pol Lob i Żyd)
[illegible] sprawy prawosławnego
Dyr Rabbi mówi [illegible] "przy" dyr, a nie
Żydem dyrekcji, która w miejscu [illegible] przy-
ży do [illegible] rozst. dyr nowy i wyłonienie [illegible]
2 ew. przy. Chodzi [illegible]

ANTONI OLSZEWSKI
Inżynier-technolog
SOSNOWIEC, Fabryczna 26.

SOSNOWIEC, d. 8 Lutego 1911 r.

Szanowny Panie,

Jak się o tem p. Przepełski wczoraj w Warszawie już po widzeniu z SzPanem dowiedział, zamierza Gazownia Warszawska wiercić nową studnię miast starej popsutej, na reperacyę której złożyliśmy w tych dniach ofertę; odpowiedzi dotychczas nie otrzymaliśmy, kol. zaś Przedpełski za swej wczorajszej bytności w Warszawskiej Gazowni nie zastawszy p. Grabowskiego nie mógł się z Nim rozmówić; te intencye Gazowni wydają się mam tem bardziej prawdopodobne, że rezultat insrumentacyi starej studni, ~~dla~~ która mogła by trwać długo, byłby zawsze wielce wątpliwym. Podobno pertraktują z Zawadkim, który się bardzo około tej sprawy kręci.

W końcu tego tygodnia, lub najdalej w początku przyszłego jeden z nas będzie W Warszawie w odnośnej sprawie, ponieważ jednak zależy im bardzo na pospiechu, obawiamy się bardzo aby nas Zawadzkinie uprzedził i aby Gazownia się z Nim nie związała przed skomunikowaniem się z nami, prosilbyśmy więc bardzo SzPana aby był łaskaw przy sposobności pare słów dyrektorowi Gazowni, lub też p. Grabowskiemu w odnośnej sprawie powiedzieć.

Łączę wyrazy głębokiego szacunku i poważania, z jakiem pozostaję.

Antoni Olszewski

3) Rury, buty stalowe i filtr, będą dostarczone po cenach

za 1 bież. rur o śred. zewn.
o grub. ścian wraz z połączen. po Rb.

Za 1 stopę bież. filtra, składającego się z rury szwejsowanej perforowanej, owiniętej grubą siatką miedzianą galwanizowaną (p/g załączonego wzoru), po Rb.

4) Firma M. Łempicki i S-ka wykona wiercenie pod własnem kierownictwem, za pomocą własnych maszyn, narzędzi i majstrów

Strona zaś powierzająca robotę udziela do dyspozycyi firmy M. Łempicki i S-ka na cały czas trwania robót: miejsce niezbędne do ustawienia przyrządów wiertniczych, oświetlenie w razie prowadzenia roboty na nocną zmianę, wodę, niezbędny materjał drzewny, który po ukończeniu robót będzie zwrócony, pomoc w ludziach ( ), mieszkanie

oraz konie do stacyi dla przejazdu personelu firmy. Przewóz narzędzi i materjałów z na miejsce robót i z powrotem, odbędzie się kosztem i staraniem strony powierzającej robotę.

5) Warunki zapłaty: koszta installacyjne będą zbonifikowane przy akceptacyi niniejszej umowy; zapłaty zaś za rury i filtr, dokonane będą po każdorazowej dostawie. Zapłata za wiercenie będzie

Rozum w tym się zawiera, że [illegible] w [illegible] [illegible]
skutków wynika wynika [illegible], bo nie można mieć
ery, na razie jednak przed w tobie [illegible] [illegible]
— przeciwny kierunek formy mowy [illegible]

jako przeciwna próba „demonstracyjna" [illegible]
przed obraz [illegible] grotesowy, [illegible] z tobie [illegible]
narysa

P) prop pewnej grawer [illegible], nie podaje się
jednak pan przez które mała [illegible], Pardot
[illegible] [illegible] Paroz [illegible] a nie [illegible]
rek nie oszczędzało

Celow
Jan zabez nie [illegible] pest dni zrozumieć, że
czyż się, że obraz jawnych rzeź, zabrać sprzed
były

Так гр. Ужр. Гоше при был гаф. Вельтшиваг
в Оссоры с[ъ] с[ынов] Казур и перевезли ему квартиру
Работавший на гоше сын Казура Людвиг подрос
своим дурост вызывал на себя жалоб с[удеб]ор[ган]ов по[ли]ц[ии] по работ
ней гер. и угр. дом бургерд был его с[удеб];
Людвиг Казур поступал на роб падшук завод [illegible]
но оставался там не долго, пок как и дя его [illegible] ко[ло]
ни дор; возвращался опят на гоше до Рождв и
по пробыв отуда был опят принимали. Смерт дя
Казура застала сн сына на роборе на гоше; вы-
звали сейч по телеф с гувернер побур угр
Гоше опиоар на сем Спиридову по уре в вечер
ибо, 1902 т. е 4 часа после убийс, оказалось необходи, вабз
сн дур потер, увозит сн с[удеб]; по когда преду
Эдарду вмест Бальи, гр. Гоше просбыв Люд. Каз знал
Гоше раньш преф, по поезд Люд бы
не пошел и опят пришел; — Ко. и сам Гоше
был, Людв Казур да дерзост, и пенстр подавц роб,
фаст был опят отштрафован; поиб на гоше сдуп
робор. оба сына Люд и Гоше

3/

Rozum na nowo ~~się~~ ~~wszy~~ nowy ~~g~~ dzan w tym
dz. ~~dz~~ ~~dz~~ ~~dz~~

NACZELNY KOMITET NARODOWY

DEPARTAMENT WOJSKOWY

L. .....

Przy wszystkich pismach należy powołać się na powyższą liczbę czynności

Piotrków, dnia 22 grudnia 1915.

Wielce Szanowny Panie !

Imieniem własnem i Departamentu Wojskowego NKN składam niniejszem Wielce Szanownemu Panu serdeczne życzenia z okazyi nadchodzących Świąt i Nowego Roku.

Proszę przyjąć wyrazy szacunku i poważania

LEGIONY POLSKIE * Departament Wojskowy N.K.N.

Wróblewski

~~разб~~ и на вопросъ кр. Фонака на одномъ изъ
судовъ кот хар 1-го мая 1899 г, когда по всему
было вывѣшено около десяти флаговъ (на мачтахъ сра
жевлех, забо и к т п), флагъ ор укр. кот былъ поднятъ
спит и туркомъ в гриди, гр Фонакъ удостоверилъ
в томъ смыслѣ наслѣд. убiйствомъ, так кот самъ флагъ вывѣ
шенъ флагъ ни для кого не сост тайны и был ко
нов. помощь, вмѣстѣ.

~~Бол~~ Кедровъ бывшiй пристрой явки убiйство
подсмотрѣлъ кот бр ри, Янъ Лакуръ, нѣсколько мѣс
по дор. въ дер. Сельдъ всего 22 апр / 4 мая 1899; убiйца гр сотри
кар оказался спит по нашу сторону, трансформатора, изъ которой кар хар
помѣщ одна, была разбита пом гр Ричард. по нов кот
после убiй, управ кот бр помощ два окна числа
аргументовъ убiйство его, побѣда, какъ была убiйце квал;
стор. укр дом. был открыт. авторитетъ, имѣлъ
въ собств экипаж Фонака ~~не был~~ с дистанц не нашелъ помѣщ
Робертъ писавшiй (в числѣ хар 4-хъ гел.) и был помощ
вмѣстѣ арестъ по вышеизложенному был выпущенъ и не смѣлъ
в списокъ лицъ причастныхъ убiйству.

Убiйцей Янъ Лакуръ работ на кот обв бр Ке
сѣдовъ, кромѣ него работали еще его стар сын
Жюль и мл сын Жозеф. Сыновья Лакуръ отличал
ись дурн поведеніемъ, не посѣщали, склонн къ зимо
мѣлосердiю и отецъ неодноркр на нихъ жаловался; почто-
му послѣ оставались на нихъ и сосѣди Лакура по квартѣ,

До 1891 г на копях общества Бо Ренард тягла всѣ надсмотрщики, кетсейгера и др. служащіе были русскіе подданные, выходцы изъ сосѣдней Корки Семеди, имѣя в виду которые не своими правилъ. кассу и дѣлались не народки заработокъ у себя на родинѣ. Съ указаннаго года, безъ всякихъ мѣръ и меди служба туземцевъ была замѣнена мѣстными уроженцами, руси надзоръ съ сими установилъ правилами отношенія между уроженцами и рабочими, заработокъ плата увеличилъ, и болѣе туземцевъ по мѣрѣ возможности удовлетворялись, строгости ихъ были сняты и вообще было обращено вниманіе на ихъ бытъ и нужды. Результатомъ такой перемѣны было полное спокойствіе на копяхъ. Со дня сего не было забастовокъ и другихъ волненій среди рабочихъ, съ другой стороны не давали поводовъ къ мѣрамъ. Изъ всѣхъ уроженцевъ Корки Бо Ренардъ имѣетъ въ настоящее время 3 человѣкъ, выборъ которыхъ, благодаря хорошему, Бо Ренардъ не ошибся. Они пользуются большимъ уваженіемъ среди своихъ товарищей и всѣхъ туземцевъ вообще. Изъ всѣхъ бывшихъ, могли, кромѣ своихъ уроженцевъ, только 2 человѣка, которые и теперь служатъ. Одинъ изъ нихъ, Кристофъ, служитъ 20 лѣтъ, другой 15 лѣтъ. Оба они пользуются большимъ уваженіемъ среди своихъ товарищей. Они являются посредниками между начальствомъ и рабочими, они являются защитниками рабочихъ,

w N 16 Życia W-gr Redakcja Jabłonowskiego 195

Odbyła nabór można nieć rozne zdania; jedni uważają za przykład zgotowania mi takiego stanowiska drukiem za napisanie prostej frazesu, gniotu, jaki stanowi ją – sąd pod tym względem musi pozostawić zupełnie wolny. Co innego, kiedy się mowi o konkretnym przykładzie publicznego wystąpienia życia wydział – wtedy, aby wydać sąd, należałoby się oprzeć na faktach prawdziwych a nie fałszywych.

Nie mam zdania powodu przypuszczać w Redakcji złej woli, by chciała zaszkodzenia mi dobrem imieniem i ocenieniem w opinii tych, którzy mnie nie znają lub mnie nie słyszeli. Przypuszczam raczej, że Redakcja powzięła w dobrej wierze wiadomość fałszywą, jaką przez pomyłkę nie sprawdziła ze źródła sprawdzonego i na tego dla podstawy Redakcja przytoczyła nieścisłe fakty.

Na rok Saturn nie uczęszczałem, byłem natomiast obecny przez 10 lat (od 1891 do 1900) ćwiczeń rok. Hr Kerr wykład prowadzący. Zajęcia były mocno nudne – wprowadzenie do wszystkich w Zagłębiu. Przybyłem na [illegible] Na wyjątkowo ogólna rok Kerr, jedyna z całego Zagłębia otrzymałem nagrodę (dla mnie Herbarium) na wydziale w Par w 1900 roku idą, jako pierwszy obok złote medale Zerok rok byłem naprzód w Zagłębiu a stosunek a prawda wszystko było tam, że przez całe 10 lat na rok. hr K nie byłem zdolny, chociaż przybyłem się ona na sąd zawodowy., i w zapasie zawodowym nie byłem nauczyciela przedmiotu nauczyciela. było przed nauczycielem. Wszystko mię stanowi nic. akcja a reakcja organizacja. sprawa była w swoim czasie dość głośna i wam w prasie zawodowej; nie ręczę za nic Byłby Red zachowałabym się prawdziwie i chwilę trochę zebrać myśli poznać mnie to lat pracy w Zagłębiu – sądzę, nie miałaby ona Redakcja mię za bardzo pan nadto i nagan, podt. ob. Czas płynie, wspomnienia się zacierają; pozostaje wtedy o mnie pomyśl prawdziwy, który zapewne się pan stał w każdym razie [illegible] zupełnie mnie, wiele, jasne podaje Ant. Życia W.

Projekt odpowiedzi na pismo

W 1903 r. przesłała na Skarbu, jak dyr. Stat. Zakł. Sta, zaskarżenie tam podane w ramach, które umieszczają pracę pod i w 1906. roku skarżono to opuścić, jeżeli pracę [illegible] zagra W 1909 roku [illegible] zaczęto na kierownictwo Kasa Pracy, która [illegible] od r. 1905, a w r. 1910 zmarł [illegible] na [illegible] gabk. [illegible] nie dostaje tu „Kasa chleba", ale [illegible] za swoją pracę (cyfra [illegible] [illegible] Kasi [illegible] bez pracy może się [illegible] z dwóch rzeczy Kasie zabrać. Do tranu nie zaliczył i ich [illegible] nie można na stałe mieć chorych — bo pracę od 1909 r. (czy w [illegible] w r. 1910) [illegible] nawet nie było. Natomiast zwolnienie [illegible] [illegible] które [illegible] [illegible] [illegible]

Kobo nre występ 1997

1) o zanurzeniu rzek
2) o przekładni prądu
3) o ~~kapt~~ gwarancyjnych pożałowa
mów i samych port
4) o telefon

Nie obcinay Salomona
słuchawce

Talent od Boga } aut jedna
praca od Cst } aut drugiej.

41, 51 Bat jagiełła wkoda 122 Bat
61, 72 (bat dwie Bitwy), 77 odwrócone polska
Swegalo 47 94 o Batach
112 o Betrubey → 116

199

Batory 122
Słowo (Dwie C)
Bat 129, 139 (Batory)
Krymer - Drwięzacz
Twórca Polski

Apokryf bitki
123, 4, 5
Polska bat
(Wielkie Kanclerz)

138 - Wielkość
Dar Mapow 140, 41
Komisja prób 148
Powstał obraz 168.
Obrona Szpiega 170
211 Soct - Szpieg

Szkoła Doktor Faust

Król w sowietom znaleźli asylum jonel
antysemityzm
Bolsz i fasz 236 - 248 (Generał Rowad)
O Kopyrtek 267
Porządek 270 Rycerz ordyn
284/3 o chłopach
oBr 296/7
Maj 310 (Zemsta na Bors
323 - Intuitiv 328
Wyprawa 331
Król - Żołnierz 335

Polska Dwie 193

Rozdział Jerozolima : Rzym – Dzieje

368 Napis
372 o uzdrowieniu człowieka
387 : Rzym typ dachu
387 skomunikowanie z Rzymem 389/390
305 Porównanie w Talmudzie (Wodos – Rzym)
Wyprawa Kaj.
w Rzym 416.
O człowieku § 37

430, 41 Miasto Rzym nie znaczenie odrazu
Ludność portowe strategiczny znaczenie

201

1) Pietrasowi w Pan i Wiedz kabryki nie robić przepisanych ordynacji + zastępować go chory Stubax

2) Karty dla chorych

3) Wedrodz przyjechał z 104 pułku 9 Gy

D. 17 Gr 97

Dziennik. Stube chor na noc
Pomoc nadole - leczyć sobą

Apteka
wotrenie
prosim

Dr wypisała zaraz po zabraniu wizyty

---

1) Schaarc skaleczył na warsztacie u niego wentrek 1 cz ale stuk przyjął go bardzo mocno

2) Łóżka stolik, krzesła umeblowanie szpitalne zatrz 14 St 98

Obey chory przychodzą do Ambulatorjum
rewizja kurs do Schön-
Felczer leczy chorych do Lampy.
Rewizje mebli w mym dozorze
Obsługa ~~w szpitalu~~ medyczna
~~szpitalu~~
Akuszerka Wierzbicka
Warjacki 2 kolei.
~~Kontrola~~ Kiedy Zonnes z wyjątkiem zagranicy —
Pawełczyk skarży się, że szczęki wredok
11 - II - 98
Projekt od Chamielok'a
2 operacje obcym (Kwiatkiewicz 2 gr
Lasman 3 gr III
18 - III - 98
Rumowie
Rumowie się 1) cyrkuł z Stomatyka ?
Lazarewicz z Apt. Schlab
Zamówiony Kolaw
zostać w domu

$C_1 = ma - nb = mc$

и если $c > 0$. то и $C_1 > 0$ и C_1 больше c въ m разъ — и ~~тъ~~ ~~стопровъ~~ но $\mathcal{F}$ въ то-же время и получаемый индукціи силовъ $\mathcal{F}$ балансъ сдѣлъ новая функція

$$\mathcal{F}_1(C_1) = \mathcal{F}(mc.)$$

Вопросъ только въ томъ какая эта функція?

Но обыкнов. a (число удвоистыр. пар) вокрасаеръ не такъ быстро какъ b такъ что при развитіи человѣка $a_1 = pa$ и $b_1 = rb$ гдѣ $p < r$.

Тогда разность $C_1 = pa - rb$. могъ быть $> nm < nm = C$. и тогда балансъ выразится $\mathcal{F}_1(C_1) = \mathcal{F}_1(pa - rb)$.

Такимъ образомъ разность C, C_1 суть функціи отъ числящихъ красторазженій человѣка средствъ S.

$$c = F(S)$$
$$C_1 = F_1(S_1)$$

Слѣдъ балансъ сдѣлъ выразится

$$\mathcal{F}\{F(S)\}$$

Скорость гон = $F(a-b)$ — a = число удовлетв по пр, b = число неудовл пр

$a-b = f(s)$ — s. средства в распоряжении человека как мин величину

Следовательно.

Скорость гон = $F[f(s)]$

---

a. изменяется в a_1 пока $a_1 = ma$

b —— в b_1 —— $b_1 = mb$

s —— — s_1 —— $s_1 = ms$

$a_1 - b_1 = f(s_1)$ $s_1 = f(a_1 - b_1)$

$s_1 = f_1 ms.$

тогда скорость = $F_1[m(a-b)]$

$F_1\{m$ a-

ск = $F_1\{m.$

ск. = $F_1(a_1 - b_1) = F_1[f(s_1)]$

$s_1 = ms.$

следов. ск. = $F_1\{f(ms)\}$

Человека

Итак скорость зависит прямо и главным образом от числа пунктов в его распоряжении средств

Ко функции Бинасси стоит для развития головка среза, вообще говоря, большую подсечку чем для пересвиданий — так что пересвидание головки для не промывает своего тыльного на предмет, когда эта функция равна или приближается к 0 гильза нетленно-вольтовому.

Чтоб свойства функции $F(a-b)$

при a стремится к 0 } $F(a-b)$ имеет скачок мгновенно отрицательный, которая при $a=0$ $F(a-b)=-\infty$
и b постоянно

при $a=b$ $F(a-b)$ тоже мгновенно знак $\frac{0}{0}$ не 0

при $a=0$ и $b=0$ } $F(a-b)=\frac{0}{0}$ неопределенно

при $b=0$ какое-бы ни было a } $F(a-b)=+\infty$

при b стремится к 0 } $F(a-b)$ начинается мгновенно
$a \neq a$ пол } знак

Sam nomprednoscz nprodzbodem, nemobran
ne mozes co nomymnisz — dur rzuca
sy wsze, chce sy wydobyc z podzei pa
nowanda ale ona jak fatum zmusza
co idc po pnonej drodze. Konra
dek. Oburza sy na prozn Wajdeloty,
kto va, budzi chec pezzeze w kolebce,
budzi chec slawy i milosc Ojczyzny
ale sa to tylko wytryki niewolnika
skutego, ale majacego swej woli, cale
zycie Walen dziala i pracuje dla zadowol.
nienia tej potrzeby
Obudzic potrzeby; nie dac mozliwosc sy
zadowolnienia jest to oko zac na mysli
Tantala.

nie batoby

Antotypowa swego rysu st-ka do bedeker

2.07

jeśli o bato to beraan wobec pa 905r

Kaun

Ostrow-nah

Ziel Finlandia

Stół stolem

Utwordzenie Stan —

? Kraj ?

cyto znamy nie brał pewnego udz

ktory nie będzie mocnego

odpowiedz

Maja 903r.

chorla arcorp,

do postow nie wobec prac bedz

Norm na granice formalnych

D. 920

{ bi mnie nie udrowie

a ja mówi, że sprowadza nowe czasy.

Wyborny nieporzeb kredyt na obwiat

wydatek,

poprawa 450m pyt ~~Za~~ prawo bytu — za dowie

nem czego

zależy od dobrego

Zwei Dinge vorgen
Konnen sie sehen arg
gneden bevor sie sind
vor Zwiegen

Poor Telefon
so gern
Adresse Haag
Duffelaarsven

Telefon 500
Pumps 310
Kuper
Schuh Kap
Bett Zelt

Papier da
Zelt
gneigt Koffer

Stern
Sonne
Bord
Sonnen
Zorn! Straßenbahn
O Kw. pol
O Kolege
Kirchlich

Topfen

Zwischen entweder (so rot) vg. Blumen Anzug
Arm a etc — alle Reihe Fuß Augenbrauen

Ogólne pokrótce
kształcenie
psychologii
polskiej
krótce z tym kurs

Uwagi głębokiej myśli

Noszenie brody zabr
Obrzędowo i symbolika 211
Jedzenie i obrady ryby w for
my — różnica od Polan; zacho
wanie zdrowia —
potrawy były communo-wspólne
z trentinkami widzę pano
wanie o kotletach

Libijskie
Czaliki - trakerniki
Kneby dopuścić: Vaneki
w miarę przywiązania do spraw
do cresnych
Ze wszyst robią modę,
porady konieczne 6) Istota
1) Jedzenie 2) Wychodz 3) Rozpust
upierdz dziecka 5) przez konsumpt
Czyto wiązania kultowe? artyst

Wtr

1 Czarne zonar 3.90
jedw. - x 90
poprzed fa x 90
2) Piasa jed x 90 } 12.00
3) Sparne tid 2 40
4 — Pasek — 5.90
5.
6. Parasol — 16.75
7. [illegible] 17.75
8. Rozyplacz 1.90.
9.
10

11 — Worek — 5.90

12 Filcele — 5 px 55 2.75

Krawaty — 2.45 — 2.45 } 9.80
Szpilki 1.90 2.45
Rek 3.75 1.90 2.45 2.90

Smolensk – Morszansk na Opeuls —

Smolensk – Oreł	360
Oreł – Jelecł	167
Jelecł – Kraż	129
Kraż – Kozłow	60
Kozłow – Riazsk	90
Rażsk – Morszańsk	120
	926

Na Moskwę.

Smolensk – Moskwa	392
Moskwa – Riazań	185
Riazań – Rażski	108
Razsk – Morszańsk	120
	805

20 Febr. 72.
Lissow.

Das ganz das Manuskript ist bei seiner Geburt nur ein Schreibmaschinenblatt, auf welches die Inspirationen, die er in seinem Leben macht, alle übertragen sind werden, die es empfangen und auf ihren Zeiten setzen und ab bis zu seinem Tode allmählig aufhellen. Diese Worte, die er in seinem Herzen liest, sie bilden die Richtschnur seines Lebens, sie führen ihn zu mehr ihrer Vollkommenheit zu Freude oder Leid, sie geben seinem Charakter eine melancholische und trübsinnige oder heitere und lebhafte Richtung, mit einem Worte, sie bilden das Grundgerüst, auf dem alle die Farben, Nuancirungen, Abtönungen, Reflexlichter hervorgezaubert, die seinem Charakter eigen sind. –

Popularność

215

I

Dziś Wigilia

II 217

GENERAŁ ROZWADOWSKI

Pius X i prasa.

Wydawany w Lugdunie tygodnik katolicki *Semaine religieuse* cytuje następujące słowa Piusa X, wypowiedziane do jednego z dziennikarzy francuskich:

— O! tak, prasa! Ludzie jeszcze należycie nie oceniają jej znaczenia. Ani świeccy katolicy, ani duchowieństwo nie zajmują się tą sprawą tak, jak powinni. Starcy mówią, że to zbyteczna nowość, bo dawniej ratowało się tyle dusz, nie troszcząc się wcale o prasę. Łatwo to powiedzieć: „dawniej“. Ale ludzie zapominają, że dawniej trucizna złej prasy nie była tak rozpowszechniona, a tem samem i antidotum w postaci dobrej prasy nie było tak potrzebne. Nie powołujmy się na dzień wczorajszy, bo jesteśmy ludźmi dnia dzisiejszego. A dzisiaj jest faktem, że bezbożne pisma oszukują, zatruwają i psują lud chrześcijański. Budujemy kościoły, wygłaszamy kazania, odbywamy misje, zakładamy szkoły, ale to są daremne wysiłki. Wszystkie te godne pochwały starania są bowiem bezowocne, jeżeli jednocześnie nie umiemy posługiwać się ofensywnie i defensywnie bronią katolickiej, uczciwej i szczerej prasy.“

znowu od tego zamiaru całkowicie odstąpiono, a dalsze plany zaopatrywania Pragi w gaz są następujące: Zakłady przy ul. Książęcej znajdują się w odległości kilkuset sążni od trzeciego mostu, część więc produkcji tych zakładów skierowana będzie rurami przez trzeci most na Pragę, co łącznie z gazem, dostarczanym przez rurę na starym moście, wystarczy dla obsługi Pragi przynajmniej do czasu powiększenia się ludności do 100,000.

Dopiero po przekroczeniu tej liczby zwiększona konsumcja wymagać będzie zbudowania specjalnego zakładu pomocniczego na Pradze.

= Wywóz do Turcji.

Wobec tego, że bojkot towarów austrjackich w Turcji może, jak to już zaznaczaliśmy, otworzyć pole zbytu dla przemysłu polskiego, redakcja miesięcznika *Patrjotyzm polski przemysłowy* komunikuje nam, że zawiązała już odpowiednie stosunki z Turcją i służy wskazówkami przemysłowcom, reflektującym na udział w ewentualnej akcji wywozowej.

Według tej informacji, w Turcji mogłyby znaleźć zbyt przedewszystkiem: wyroby pończosznicze, rękawiczki, obuwie, artykuły mody, przetwory chemiczne i farmaceutyczne, mydła tuale-

Итакъ, Прутковъ существовалъ. Что же сдѣлалъ для страны этотъ безсмертный пробирный писатель?

Можетъ быть я не правъ, и можетъ быть русскіе историки литературы, въ родѣ Гершензона, не согласятся съ моимъ мнѣніемъ. Но я считаю, что произведенія Козьмы Пруткова, въ противовѣсъ застывшему бездушному своду законовъ Россійской Имперіи, являлись всегда какъ бы жизненной програмой, которой руководствовались въ трудную минуту всѣ лучшіе русскіе граждане—отъ государственныхъ секретарей до художниковъ-кубистовъ включительно. Правда, строгіе біографы Пруткова—братья Жемчужниковы и графъ Алексѣй Толстой—увѣряютъ, что, «будучи умственно ограниченнымъ, Прутковъ давалъ совѣты мудрости; не будучи поэтомъ—писалъ стихи; полагая быть историкомъ—разсказывалъ анекдоты, и не имѣя ни малѣйшаго пониманія потребностей отечества,—сочинялъ для него проекты управленія». Но развѣ это, въ концѣ концовъ, плохо? Сами біографы въ одинъ голосъ заявляютъ, что Прутковъ смѣлостью завоевалъ себѣ литературную славу,—а въ административныхъ занятіяхъ своихъ блестяще осуществилъ принципъ:

«— Усердіе, въ которомъ слышится команда, все превозмогаетъ».

Перу Пруткова принадлежатъ прежде всего стихотворенія, въ которыхъ безсмертный директоръ пробирной палатки превосходилъ великія идеи и пути творчества, по которымъ идутъ сейчасъ и Ѳедоръ Соллогубъ, и Александръ Блокъ, и Анатолій Каменскій. Возьмите, напримѣръ, стихотвореніе:

«Когда въ толпѣ ты встрѣтишь человѣка,
Который нагъ,
Чей лобъ мрачнѣй тумаинаго Казбека,
Неровенъ шагъ,
Кого власы подъяты въ безпорядкѣ,
Кто, волія,
Всегда дрожитъ въ первическомъ припадкѣ,—
Знай: это я!»

Развѣ здѣсь не сочетается причудливая муза Александра Блока съ музой Зинаиды Гиппіусъ? А вотъ цѣломудренное творчество Анатолія Каменскаго:

«Однажды къ попадьѣ заползъ червякъ за шею.
И вотъ его достать велитъ она лакею.
Слуга сталъ шарить попадью.
— Но что ты дѣлаешь? — Я червяка давлю!»

Ѣдкая сатира Ремизова была также предвосхищена Прутковымъ. Только Ремизову не хватаетъ той естественной кристальной ясности и сжатости, которая является признакомъ крупнаго сатирическаго таланта и которая такъ легко давалась Пруткову. Едва ли Ремизовъ когда-нибудь достигнетъ того идеала, до котораго дошелъ Прутковъ въ слѣдующей своей эпиграмѣ:

«— Вы любите ли сыръ?—спросили разъ Ханжу.
— Люблю,—онъ отвѣчалъ,—я вкусъ въ немъ нахожу».

Писалъ Прутковъ и мистеріи, въ которыхъ предупредилъ мистицизмъ, богоискательство и богостроительство нынѣшнихъ белетристовъ-философовъ. Въ «Сродствѣ міровыхъ силъ» мы видимъ поразительную по художественному замыслу картину, мистическая красота которой не превзойдена ни Леонидомъ Андреевымъ въ его «Маскахъ», ни Ѳедоромъ Сологубомъ съ его Недотыкомкой или съ мечтой о прекрасной Лилитъ. Возьмите только дѣйствующихъ лицъ мистеріи: Ровная Долина, Великій Поэтъ, Высокій Дубъ, Звѣзда Небесная, Дупло, Сова, Кочка, Веревка. Развѣ эти вдохновенные образы не встрѣчаются у Андреева, Сологуба или у болотныхъ чертенятъ Александра Блока?

Однако, высшаго пункта творчество Пруткова достигло въ его безсмертныхъ «Плодахъ Раздумья», въ его глубочайшихъ мысляхъ и афоризмахъ, въ которыхъ понынѣ черпаютъ силы и мощь не одни только колежскіе секретари и регистраторы. Афоризмъ: «Смотри въ корень» создалъ въ Россіи цѣлую эпоху обнаженія корней государственнаго организма любознательными философами. Другой афоризмъ: «Воображеніе поэта, удрученнаго горемъ, подобно ногѣ, заключенной въ новый сапогъ»—сохранилъ также до сихъ поръ глубину своего значенія, заставивъ современныхъ молодыхъ поэтовъ ходить безъ башмаковъ. Афоризмъ «бди»—никогда не умретъ, пока есть портные, шьющіе разницу для различныхъ вѣдомствъ и питающіе административныя самолюбіе и гордость. Но есть, нужно сознаться, у Пруткова много афоризмовъ и устарѣлыхъ. Смѣшно звучитъ, напримѣръ, теперь, въ эпоху женскихъ съѣздовъ, изреченіе: «Если у тебя есть фонтанъ, заткни его». Въ отношеніи къ лицамъ административнымъ устарѣлъ также афоризмъ: «магнитная стрѣлка, непреодолимо влекомая къ сѣверу, подобна мужу, который блюдетъ законы», а со времени разбора народными представителями правительственныхъ декларацій, устарѣлъ смыслъ афоризма: «никто не обниметъ необъятнаго». Въ министерствѣ финансовъ не признаютъ уже вѣрною мысль «Не все стриги, что растетъ». И единственно, что остается свѣжимъ сейчасъ изъ мыслей, высказанныхъ Прутковымъ пятьдесятъ лѣтъ назадъ, это то, что «камергеръ рѣдко наслаждается природой» и что если Государственная Дума терпится нѣкоторыми членами Государственнаго Совѣта, то только потому, что «и терпентинъ на что-нибудь бываетъ полезенъ».

Да, великъ былъ поэтъ и философъ Козьма Прутковъ! И живи онъ сейчасъ, ему навѣрно поручили бы писать руководящія статьи въ «Россіи».

А. Ренниковъ.

очеркъ» Залѣскаго, такъ и осталось айной. Экспертъ Захарьинъ, устанавливая актъ вытравленія, заявляетъ, что возстановить прежнюю подпись можно лишь путемъ фотографической экспертизы, что потребуетъ много времени. Свидѣтельница Мокѣева удостовѣряетъ, что сторожъ Сидоровъ дѣйствительно существовалъ. На вопросы, какой же это былъ сторожъ, свидѣтельница поясняетъ: «секретный», ходилъ по секретнымъ дорожкамъ, а за жалованьемъ являлся къ ея мужу, десятнику, нынѣ уже умершему. Залѣскій дополняетъ: для предупрежденія какихъ-нибудь неожиданностей при проѣздѣ Высочайшихъ Особъ, онъ разрѣшилъ десятнику имѣть отъ себя сторожа, каковымъ и былъ Сидоровъ. При возникновеніи дѣла онъ пытался разыскать этого Сидорова, но оказалось, что въ Царскомъ Селѣ проживало 46 Сидоровыхъ и всѣ—Николаи. Среди цѣлаго ряда оглашенныхъ показаній неявившихся свидѣтелей существенный интересъ для дѣла представляетъ показаніе пристава Царскосельскаго уѣзда Піотровича, который, во-первыхъ, категорически опровергаетъ то обстоятельство, что шоссейныя дороги содержались при Залѣскомъ въ образцовомъ порядкѣ. Вопреки показаніямъ другихъ свидѣтелей онъ говоритъ, что дороги были такъ запущены, что ему то и дѣло приходилось составлять протоколы, однако эти протоколы уничтожались царскосельскимъ исправникомъ Смеганниковымъ, большимъ пріятелемъ Залѣскаго. Этотъ исправникъ главнымъ образомъ занимался тѣмъ, что составлялъ для Залѣскаго справочныя вѣдомости мѣстныхъ цѣнъ на матеріалы и цѣны эти, конечно, весьма и весьма преувеличе-

терялись и пытались протестовать, но городовые, окруживъ всѣхъ, усадили ихъ въ моторы и отправили въ участокъ. Отъ какихъ-либо объясненій дуэлянты отказались.

Наша прислуга.

Нѣсколько дней назадъ г-жа Л. наняла въ одной изъ посреднническихъ конторъ прислугу, молодую женщину, именовавшую себя Агафьей Никулиной, что и удостовѣрялось ея паспортомъ. На другой день послѣ поступленія на мѣсто, служанка скрылась, похитивъ кое-что изъ имущества г-жи Л. Воровку удалось вскорѣ задержать и тогда оказалось, что имя ея Агафья Брынкина и что она неоднократно судилась за кражи, которыя всегда совершала однимъ способомъ, проникнувъ въ дома подъ видомъ прислуги.

12 января жандармской полиціей Николаевской дороги задержанъ у ст. Тосно кр-нъ Витебской губ. Борисъ Петровъ; подъ платьемъ у него найдено значительное количество проволоки междугороднаго сообщенія съ Москвой, на днѣхъ похищенной на перегонѣ между станціями Тосно—Волховъ.

Нападеніе грабителей.

12 января двумя громилами совершено крайне дерзкое нападеніе на квартиру артельщика Михаила Горбатова д. 22 по Витебской ул. Вчера днемъ Горбатовъ съ женой ушли, прислуга осталась на кухнѣ. Во время ихъ отсутствія двое злоумышленниковъ посредствомъ подобраннаго ключа проникли въ квартиру и, найдя дремавшую на кухнѣ прислугу, связали ее и заперли въ чуланѣ, послѣ чего выломали всѣ хранилища и стали укладывать вещи въ узлы. Въ это время уже возвращались домой супруги Горбатовы. Замѣтивъ, что двери открыты, Горбатовъ направился звать на помощь полицію, жену онъ оставилъ на лѣстницѣ. Пока Горбатовъ спускался внизъ, злоумышленники вышли изъ квартиры, сбили Горбатову съ ногъ, зажали ротъ и связали ей руки и ноги, завязавъ вмѣстѣ съ тѣмъ ротъ тряпкою. Затѣмъ грабители пытались скрыться, но были задержаны вернувшимся съ полиціей Горбатовымъ. По дорогѣ въ участокъ одинъ изъ грабителей толкнулъ сопровождавшаго его дворника и, несмотря на преслѣдованіе, успѣлъ скрыться, второй же былъ доставленъ въ участокъ, а оттуда въ сыскную полицію. Онъ оказался лишеннымъ всѣхъ правъ, семь разъ уже судившимся за грабежи и кражи Павломъ Мяэле. Назвать соучастника онъ отказался. Собранныя въ узлы вещи громилы оставили [на лѣстницѣ.

На второй день Рождества изъ квартиры дворянки Клипецкой была совершена кража разнаго рода вещей и драгоцѣнностей на сумму въ нѣсколько тысячъ рублей. 11 января былъ задержанъ въ одномъ изъ ломбардовъ нѣкто Андрей Соколовъ, который пытался заложить нѣкоторыя изъ вещей, похищенныя изъ квартиры Клипецкой. Соколовъ сознался въ кражѣ; при обыскѣ въ его квартирѣ нашли много разныхъ вещей. Соколовъ, нѣсколько разъ судившійся за кражи и лишенный всѣхъ правъ, оказался главаремъ воровской шайки, оперировавшей въ Петербургѣ и его окрестностяхъ. Полиціи, благодаря засадѣ, устроенной на квартирѣ Соколова, удалось арестовать всѣхъ главныхъ членовъ этой воровской шайки.

Въ больницѣ доктора Бари одинъ изъ душевно-больныхъ, недовольный за что-то больничнымъ служителемъ Савченко, воспользовался удобнымъ моментомъ, набросился на Савченко, повалилъ его на полъ и, зажавъ ему рукой ротъ, сталъ грызть его. Пока Савченко освободили, онъ былъ уже настолько серьезно изгрызенъ, что его пришлось отправить въ больницу.

12 января, въ седьмомъ часу вечера, былъ пожаръ на чугунно-механическомъ и литейномъ заводѣ Лангензипена, на Петербургской сторонѣ, въ запертой обрубочной мастерской литейнаго отдѣленія. Мастерская повреждена огнемъ, попорчены ремни вентилятора, модели и тигли для отливки мѣдныхъ машинныхъ частей.

Самоубійства.

Вечеромъ, 12 января, въ одной изъ квартиръ д. 30 по Б. Пушкарской ул. студентъ Политехническаго института Георгій Селикановъ, 23 лѣтъ, въ припадкѣ внезапнаго умопомѣшательства разбилъ окно въ своей комнатѣ и выпрыгнувъ на улицу съ высоты второго этажа, бросился бѣжать съ дикими криками по улицѣ. Онъ бѣжалъ къ Невѣ, руки и лицо его были окровавлены. Около Крестовскаго моста студента задержалъ докторъ, проѣзжавшій на извозчикѣ. Душевно больного студента отправили въ больницу.

12 января, въ 7 ч. утра, въ квар-

Głoszono, że kanclerz żelazny nie ma żadnych „zasad“; że obce mu jest wszelkie „uczucie“; że nie przyświeca mu żaden „ideał“. Bismark był tylko w polityce — realistą. Nie znosił ideologów i doktrynerów. „Polityka — mówił w 1870 r. na trybunie parlamentu — nie jest żadną nauką; to — sztuka.“ Gdy w 1863 r. cały parlament skłonny był do okazania sympatji nam, polakom, a nawet do dodania nam... odwagi, Bismark oparł się całą siłą temu — sentymentalizmowi. „Osobiście — pisał w liście prywatnym — nawet współczuję polakom, ale jeśli sami istnieć chcemy, musimy polaków wytępić *(ausrotten)*. Cóż winien wilk, że go Pan Bóg wilkiem stworzył? Nawet go za to właśnie zabijają... gdy się uda.“ Oparł się też „podtrzymywaniu“ niemców na Węgrzech, bo Węgry podrażnione tem, gotowe są wejść w aljans z wrogami Niemiec. A Favre'owi w Wersalu powie po francusku: *„La patrie veut être servie et pas dominée.“* I doda po niemiecku: „Ojczyźnie trzeba służyć tak, jak okoliczności pozwolą, nie według własnych zasad i poglądów.“ Po Sedanie Bismark-rojalista nie puszcza na tron Francji Burbonów, ale popiera rzeczpospolitą, albowiem król Burbon mógłby pozawierać dla Francji sojusze, a rzeczpospolita francuska będzie odosobniona. Z Bismarka też ust padło lapidarne określenie: *Die Politik ist die Lehre vom Möglichen* — Polityka jest nauką o tem, co możliwe jest do osiągnięcia.

razem w okres agitacyjny, w tym sensie, że bawiący goście, na Szlązku zatem niemieccy, nadają uzdrowisku charakter niemiecki. Właściciele zakładów, pensjonatów wywierają w gminie wpływ olbrzymi, wprowadzają w niej język urzędowy niemiecki, tworzą z niej kolonję niemiecką. Ludność miejscowa i okoliczna, mając źródło zarobkowania, poddaje się wpływom niemieckim. Uzdrowisko powoli staje się rozsadnikiem niemieckiej kultury i agitacji. Zupełnie inaczej wyglądałyby szląskie uzdrowiska, gdyby były w rękach polskich.

Przed dwoma laty był do nabycia Ustroń. Chodziło tylko o 30,000 koron, aby nabyć zakład, a z nim i wpływy w gminie. I należy tu podkreślić, że mimo poszukiwań jednostek nie znalazł się nikt z polaków, któryby rzucił marną kwotę i nabył doskonale rentujący się zakład.

Ustroń kupili niemcy, uczynili z niego niemiecki „*kurort*“. Z całego Szlązka zjeżdżają tu niemcy, urządzają wiece, zabawy, a nauczyciele niemieccy z Bielska na rozmaitych „*volksfestach*“ tłumaczą szląskiej ludności, że „*die grössten Ochsen sind die Polen!...*“

Zaledwie dwa lata minęły niemieckiej „działalności“, a liczba polskiej ludności w Ustroniu spadła przy spisie o 357 głów, w Jaworzu—o 146 głów. Podobnie dzieje się w innych uzdrowiskach.

Sądzę, że społeczeństwo polskie przez liczne

tualność w tym względzie bardzo surowo jest karana.

× **Podwójne podpisy.** Ilustracje amerykańskie często reprodukują fotografje miljarderów tego kraju oraz ich autentyczne podpisy. Ale gdyby kto zechciał sfałszować taki podpis na czeku bodaj z całkowitą dokładnością, ten rychłoby się przekonał, że kasjer banku nie wypłaci mu na ten podpis ani grosza. Każdy podpis czekowy amerykańskiego finansisty lub przemysłowca różni się stale od tych; które widzimy w ilustracjach i któremi się posługuje w życiu prywatnem, a kasjerzy ze swojej strony dokładnie znają tajemnicze znaczki i właściwości tych podpisów. Co prawda, takich podpisów oryginalnych jest bardzo mało, gdyż zwykle panowie ci wyręczają się swoimi sekretarzami.

× **Arystokratka angielska w tinglu.** Niezwykła rozrywka czeka wkrótce „dandysów" londyńskich. Na początku r. p., w jednym z teatrzyków popisywać się będzie jako tancerka bosonoga w powiewnym stroju greckim prawdziwa „lady", córka nieżyjącego lorda Cromartica i wnuczka ks. Sutherlandowej. Lady Constance Stewart-Richardsonowa, która się już może wylegitymować 15-ym z rzędu mężem, uchodziła dotychczas za jedną z najekscentryczniejszych i najzapaleńszych sportsmenek. Jej jazda konna, celne strzały i pływanie znane były w całej Anglji. Już w r. z. zaczęła uprawiać tańce solowe w pewnych salonach nowojorskich, a obecnie, chcąc zebrać znaczniejsze sumy, jak twierdzi, dla urzeczywistnienia bardzo szerokich planów sportowych, „poświęca się" i wstępuje na deski... tinglu.

Przegląd prasy zagranicznej.

Bojkot towarów niemieckich.

Warszawski korespondent niemieckiego miesięcznika *Zeitschrift der Fabrikanten und Händler landwirtschaftlicher Maschinen und Geräte.* (Czasopismo fabrykantów i handlarzy maszyn i narzędzi rolniczych) donosi z radością, że bojkot towarów niemieckich w Królestwie Polskiem okazał się niemożliwy i ogłosił już zgoła niedwuznacznie kapitulację...

Oto jego słowa:

„Zapoczątkowany swojego czasu bojkot towarów niemieckich w Warszawie i Królestwie Polskiem osiadł na piasku i polacy mogą sami przyznać, że zrobili zupełne fiasko.

Część kupców warszawskich zawiązała wprawdzie stosunki z francuskimi i belgijskimi fabrykantami wyrobów galanteryjnych i ztamtąd towary sprowadzała. Porozumiewano się także z fabrykantami czeskimi, aby ztamtąd zamawiać maszyny rolnicze dla Królestwa. Oprócz tego wyjechał cały szereg kupców warszawskich na wiosnę do Anglji, gdzie ich bardzo serdecznie przyjmowano, a konsul angielski w Warszawie wypracował nawet cały szereg okólników, w których określał bliżej towary, nadające się do wywozu i dobrego odbytu w Królestwie.

Usiłowania te jednak spełzły na niczem. Stosunki, zawiązane z fabrykantami belgijskimi i francuskimi, musiano pozrywać, gdyż dostawcy ci byli za drodzy i dawali kredyt niedostateczny. Niemcy są o wiele tańsi, a prócz tego ofiarowywali i dziś jeszcze ofiarują długie kredyty. Do zamówień w czeskich fabrykach maszyn wogóle nie przyszło, gdyż okazało się, że w tej branży czesi są tylko pośrednikami firm niemieckich. I w stosunkach z anglikami skończyło się wszystko na wymianie grzeczności, gdyż wysokie koszta transportu z Anglji do Królestwa stanęły na przeszkodzie zamierzonym tranzakcjom.

Wydało się zresztą, że cały szereg firm warszawskich, które utrzymywały, że sprzedają tylko francuskie lub belgijskie towary, wcale ich nie prowadziły, a swoich odbiorców zaopatrywały wyłącznie w wyroby niemieckie.

Od dłuższego czasu wzmaga się przeto znowu dowóz niemieckich wyrobów galanteryjnych i maszyn rolniczych do Królestwa, a i w innych dziedzinach handlu objawia się coraz większe zapotrzebowanie towaru niemieckiego. Od wielu już tygodni przechodzi przez stacje graniczne Aleksandrów, Skalmierzyce i Sosnowiec około 300 wagonów wyrobów niemieckich dziennie. Z tej liczby przypada na towary galanteryjne 100 wagosów, reszta zaś głównie na maszyny rolnicze, a także na chemikalja, surowiec żelaza, antracyt, koks i t. d.

Polski bojkot nie zdołał tedy zaszkodzić przemysłowi niemieckiemu, którego wywóz, pomimo wszystko, wzmaga się coraz więcej."

Tyle korespondent niemiecki. Byłoby pożąda-

ne, aby koła kupieckie Warszawy zabrały głos w tej sprawie i skontrolowały ścisłość powyższych doniesień.

Orędzie mikada.

Dwa stowarzyszenia japońskie: Towarzystwo wychowania wojskowege i Towarzystwo „Skiyadan", założone w celu krzewienia etyki japońskiej według przykazań, zawartych w katechizmie „Bushido" postanowiły z dniem 1-ym stycznia rozpocząć wydawnictwo miesięcznika, redagowanego jednocześnie w dwóch językach: angielskim i japońskim p. t. *Duch Japonji*.

W odezwie programowej powiedziano, że zadaniem miesięcznika jest „prowadzenie ludzkości do prawdziwego szczęścia" według zasad „Bushido", o którem, niestety, narody europejskie mają przeważnie błędne wyobrażenie. Chodzi tedy o to, aby wyjaśnić czem jest prawdziwe Bushido.

Po tym wstępie ogłasza redakcja reskrypt cesarski o wychowaniu, który brzmi, jak następuje:

„Wiedzcież, moi poddani!

„Nasi cesarscy przodkowie ufundowali nasze państwo na szerokiej i wiecznie trwałej podstawie, głęboko i mocno wkorzeniając cnotę. Nasi poddani, zawsze zjednoczeni lojalnością i synowskiem przywiązaniem, składali z pokolenia na pokolenie dowody piękności cnoty. Ona stanowi chwałę istotnego charakteru naszego państwa i tu również leży źródło naszego wychowania. Wy, nasi poddani, bądźcie po synowsku przywiązani do waszych rodziców, kochajcie braci i siostry; mężowie i żony, żyjcie z sobą w zgodzie; przyjaciele, bądźcie sobie wierni; bracia, zachowujcie się skromnie i z umiarkowaniem. Niech wasza dobroć ogarnia wszystkich. Uprawiajcie nauki i sztuki, przez nie rozwijajcie umysłowe władze, udoskonalajcie moralne. A dalej, dbajcie o dobro publiczne i zajmujcie się potrzebami społecznemi, zawsze szanujcie konstytucję, słuchajcie prawnych przepisów. Jeżeli przyjdzie potrzeba, zaofiarujcie się mężnie państwu. W ten sposób zachowujcie i utrzymujcie szczęśliwość naszego cesarskiego tronu, który z niebem jest współczesny i z ziemią. Tak bowiem nietylko będziecie olbrzymami i wiernymi naszymi poddanymi, ale nadto przysporzycie chwały najlepszym tradycjom własnych przodków.

„Droga, tu wskazana, nie inną jest, tylko tą samą, jaką nam nasi cesarscy przodkowie przez swą naukę pozostawili w spadku — drogą, którą mają iść zarówno ich potomkowie, jak wszyscy poddani—drogą nieomylną po wszystkie wieki, prawdziwą wszędzie. Pragniemy brać ją sobie z wszystką czcią do serca, wspólnie z wami, naszymi poddanymi, abyśmy razem osiągnęli tę samą doskonałość.

„Dane 30-go dnia, 10-go miesiąca, 23-go roku Meidżi". Obok pieczęć mikada i podpis.

Nie przestając na tym reskrypcie, mikado dodał odę własnego utworu, zaczynającą się od rady: „Poprawiajcie wzajem sobie błędy, żyjcie w przyjacielskim zespole — taki jest duch prawdziwej przyjaźni". Prezydent „komisji poezji" w departamencie służby nadwornej, baron Takasaki, napisał do tej ody komentarz, w którym czytamy: Jeżeli błąd się zdarzy między przyjaciółmi, to wierność prawdziwych przyjaciół tem się objawia, iż jeden drugiego upomni i sprawi błędu naprawę. Choć są w świecie przyjaciele, którzy czyn dobry wysławią, rzadki jest przyjaciel, który wystąpi przeciw złemu czynowi. Słowa cesarskiego reskryptu: „przyjaciele, bądźcie sobie wierni" znaczą, że przyjaciele mają się wzajemnie i lojalnie wspierać, więc upominać się— nawet choćby przyszło wystawić się na gniew upomnianej osoby. I właśnie w takim duchu jest napisana cesarska oda.

Trzy artykuły poświęcone są ludziom „bushi" i cnocie „Bushido". Na szczególną uwagę zasługuje rozmowa o „Bushido" między jenerałem Nogim a redaktorem miesięcznika, Takahaszim.

Nogi tak mowi:

„Bushido, to jest to, czego nas rodzice najskrzętniej dzień i noc uczyli od czwartego lub piątego roku naszego życia, gdyśmy zaczęli mieć jakąś świadomość rzeczy dokoła — chociaż wstyd mi pomyśleć w sędziwym dziś wieku, jak często owym sprzeniewierzałem się naukom. Zdaje mi się, że nie potrafię określić bushida inaczej, jak przez powiedzenie, że jest to zastosowywanie praktyczne (nie zaś teoretyczne omawianie) zasad lojalności, synowskiego przywiązania, prawości i odwagi. Innemi słowy, bushido znaczy: wytworny duch i doskonałe obyczaje, które znamionowały od wieków i mają po wszystkie czasy znamionować naszych „samurajów" (japońską arystokrację). To stanowi istotę ducha Japonji."

obrazie umieścić wierne kopje. Daję tu za przykład bazylikę Watykańską. W kaplicy chóru, po lewej stronie od wejścia, jest obraz N. M. Panny, w tej bazylice, ozdobiony koroną z gwiazd brylantowych, ale na obrazie tym są tylko kopje, a przepyszne gwiazdy z wielkiemi soliterami brylantowemi, przechowują się w skarbcu bazyliki, gdzie je oglądać można. Widocznie, we Włoszech, ludzie są ostrożniejsi.

E.

Obywatele republiki.

(Mowa Roosevelta w Sorbonie.)

Były prezydent Stanów Zjednoczonych, Roosevelt, wygłosił w sobotę po południu, wobec dwutysięcznej publiczności, w największej sali Sorbony paryskiej, odczyt p. t. „Obowiązki obywateli republikańskich". Słuchali go „nieśmiertelni", pocci, ministrowie, politycy i wogóle kwiat inteligencji francuskiej. Roosevelt mówił po angielsku. Mówił prawie z pamięci, rzadko tylko zaglądając do rękopisu. Niekiedy jakieś silniejsze słowo tłumaczył na język francuski.

A oto jest w najzwięźlejszym skrócie treść tego wykładu, w którym przemówił mądry nauczyciel życia.

Ja i wy — mówił Roosevelt do swych francuskich słuchaczów — jesteśmy obywatelami wielkich demokratycznych republik. Republika demokratyczna to próba urzeczywistnienia rządów ludu, przez lud i dla ludu; a jest to olbrzymi eksperyment społeczny, który równie łatwo na złe, jak na dobre obrócić się może. W tej próbie wszystko zależy od przymiotów obywateli, gdy przeciwnie tam, gdzie jeden lub kilku mężów panuje, wszystko zależy od przymiotów panującego. I dlatego trzeba zalety zwykłych współobywateli podnieść wysoko, a stać się to może tylko wtedy, jeżeli zalety wodzów na jeszcze wyższym stać będą szczeblu.

Zdrowe ciało, zdrowa dusza, a przedewszystkiem charakter, oto na czem republika opierać się musi. I dlatego obok pielęgnowania ciała i ćwiczenia intelektu niezbędny jest rozwój cnót pospolitych: panowania nad sobą, poczucia, odpowiedzialności i zmysłu społecznego. W tych cnotach tkwi wola i siła do pracy, do walki w razie potrzeby i do rodzenia wielu zdrowych dzieci. Przeciętny obywatel musi być tak wychowywany do pracy, aby bezczynność uważał za hańbę, a także, aby w chwili niebezpieczeństwa był dobrym żołnierzem. Szlachetni filozofowie oburzają się na niesprawiedliwość wojen. Ale są sprawiedliwe i niesprawiedliwe wojny, i nie należy tak postawić pytania: „Czy ma być wojna, czy pokój?" lecz raczej: „Czy prawo ma panować, czy nie?" A odpowiedź wielkiego narodu na to pytanie powinna brzmieć: „Za jakąbądź cenę tak!" Ale największą klątwą dla kraju jest bezpłodność, a z najsilniejszem potępieniem winna się spotkać bezpłodność rozmyślna.

Utrzymanie siebie i swojej rodziny, tudzież troska o własny byt materjalny — mówił dalej Roosevelt — jest niezbędną podstawą dla każdego obywatela, który chce być pożytecznym członkiem swej społeczności. Ale ta podstawa straci swoją wartość, jeżeli na niej oparty nie będzie wyższy typ życia. I dlatego nie uważam wcale miljonera, człowieka, który jest tylko bogatym i niczem więcej, za siłę dodatnią w społeczeństwie republikańskiem. Kto zdobył większy majątek, niż potrzebuje na utrzymanie siebie i najbliższych, a nie składa swemu narodowi odpowiedniej daniny, temu trzebaby wytłumaczyć, że jest wprost niegodnym członkiem społeczeństwa, że nie należy go ani podziwiać, ani mu zazdrościć, że wśród ogółu obywatelstwa tylko nizkie miejsce zajmuje.

A jak dar robienia majątku, tak i dar wymowy powinienby w republikach demokratycznych oceniany być jedynie według użytku, który z niego robi orator. Mówca świetny, oszukujący publiczność, mistrz frazesu, który upaja, ale nie rozjaśnia, jest człowiekiem szkodliwym. A to samo powiedzieć można o więcej nowoczesnym i więcej wpływowym bracie retora: o dziennikarzu. Władza jego jest wielka, ale ta władza nie zasługuje ani na szacunek, ani na podziw, jeżeli nie jest właściwie użytą. Może on przynieść dużo pożytku, ale także nieobliczone szkody wyrządzić.

Dobry obywatel w dzisiejszem niezmiernie skomplikowanem państwie nie może także być doktrynerem i fantastą. Równie szkodliwa jest mądrość szkolarska, która chce rządy sprawować, jak nieziszczalne obietnice uwodzicieli ludu. Byłoby słabością odrzucać pożyteczne zasady ludzi dlatego tylko, że ludzie ci są przypadkiem socjalistami, ale absolutną równość już Abraham Lincolu uznał za

utopję. Dopóki nierówne są zdolności, kwalifikacje i wartość roboty, nierówne też musi być wynagrodzenie. Usiłujmy niwelować ku górze, ale nigdy ku dołowi. Gdy ktoś się potknie, dobrze jest go podtrzymać, aby znów stanął mocno na nogach. Ale gdy ktoś już leży, próżna to strata czasu wlec go po ziemi. Nie wolno nam obiecywać równej zapłaty temu, który pracuje, i temu, który od pracy ucieka. Z drugiej strony musimy każdego człowieka oceniać według jego osobistych przymiotów. Jest wielu ludzi, nazywających się socjalistami, z którymi do pewnej granicy można doskonale pracować. Byłoby głupstwem odrzucać wszelki postęp dlatego, że jego orędownicy w niektórych punktach chcieliby posunąć się do krańcowego absurdu.

Są wreszcie obowiązki obywatelskie państwa wobec innych państw. Nie jestem zwolennikiem głupiego kosmopolityzmu. Tylko dobry patrjota może być dobrym obywatelem świata. Właśnie bardzo patrjotyczny naród jest najpożyteczniejszym członkiem w rodzinie ludów. We wzajemnym stosunku narodów powinnoby oszustwo tak samo być wyłączone, jak w wzajemnym stosunku uczciwych jednostek. Dla prawa narodów niema jeszcze, niestety, instancji egzekutywnej, ale wraz z jego rozwojem znajdzie się z czasem i taka władza, która zmusi do uszanowania jego przepisów. Musimy popierać każdy ruch, który przy załatwianiu sporów międzynarodowych usiłuje przemoc zastąpić pośrednictwem. Tymczasem jednak powinny narody pamiętać, że w ostatniej instancji posiadać muszą wolę i siłę, aby módz pomścić krzywdy, doznane od innych. Wierzę poważnie i szczerze w zwycięstwo pokoju, ale jeżeli pokój i sprawiedliwość staja przeciw sobie, pogardziłbym człowiekiem, któryby nie bronił sprawiedliwości, choćby nawet świat cały rzucił się na niego z ogniem i żelazem.

Tak mówił Roosevelt, wielki republikanin, wielki mąż stanu i jeden z najtrzeźwiejszych umysłów współczesnych.

TEATR MAŁY.

„Koncert", komedja w 3-ch aktach Hermanna Bahra.

Jakby kto zamówił wesołość i śmiech! Dawno sala teatru Małego nie rozlegała się takiem echem prawdziwej zabawy, jak to miało miejsce wczoraj, na premjerze świetnej komedji autora wiedeńskiego, Hermanna Bahra, „Koncert".

O sztuce dochodziły od dłuższego czasu niezmiernie pochlebne wieści; wiele osób widziało ją w Wiedniu na scenie „Volksteatru" i te przywiozły z sobą jaknajlepszą o utworze opinję.

Wyrażano tylko obawę, czy teatr Mały podoła zadaniu, czy wystawi komedję z tą samą precyzją, czy artyści potrafią wykrzesać te iskry brylantowe humoru, zawartego w przepysznym djalogu, czy rozwiną barwną wstęgę efektownej gry scenicznej, nie zacierając tych rysów oryginalnych i głębokich, które utwór w sobie zawiera.

Mówiono, że ten „Koncert" Bahra trzeba grać koncertowo, to znaczy po wirtuozowsku, wytwornie, szlachetnie, a przytem lekko, swobodnie i w wysokim stopniu dowcipnie.

I okazało się, że teatr Mały wcale nie porwał się, jak to mówią, z motyką na słońce; świadkowie naoczni oryginału wiedeńskiego stwierdzili, iż dyrekcja sceny małej, warszawskiej, zachowując samodzielność układu i świeżość własnej inwencji, umiała sztukę odtworzyć ze wszystkiemi kolorystycznemi zaletami, jakie „Koncert" posiada i jakiemi mienił się w interpretacji sceny wiedeńskiej: teatr Mały, jego dyrektor, K. Zalewski i artyści, święcili tryumf jaknajgorętszej pochwały.

Teatr trząsł się od oklasków, a rozbrzmiewał chóralnemi wybuchami śmiechu, tylko w przypadkach wyjątkowych tak zgodnie rozlegającemi się podczas akcji i zrywającemi się co chwila, przy każdym zwrocie myśli w niepospolitym djalogu.

Istotnie „Koncert" Bahra, to jakby koncert rzeczywisty, w którym rolę współrzędną odgrywają w harmonijnym zespole kompozytor i wirtuozowie, biorący udział w wykonaniu dzieła. Słychać jakby muzykę na scenie, muzykę, która tętni rytmem dziarskim i pełnym animuszu, a uderza czasami głębszym akordem, niby od niechcenia wydobytym na zewnątrz. Lekkość formy bardzo zręcznie oplata przewodnią myśl utworu, odznaczającego się satyrycznym nastrojem, dosadnie zarysowanym i subtelną ironją w traktowaniu życia mieszczańskiego, przedstawionego w nowem oświetleniu, w świeżych sytuacjach, dowcipnie wyłowionych w trochę mętnej i brudnej wodzie niemieckiego sentymentalizmu.

samodzielna „dla walki klasowej". Nie jest ona jednak odrodzeniem partji z czasów przed zjednoczeniem. A nawet nie będzie się nazywała partją „allemanistów", chociaż Allemane pozostanie na jej czele. Do szeregów nowego stronnictwa przyłączyli się, i to w znacznej liczbie, nozziowie i adherenci Guesda.

× **Bezrobocie adwokatów.** Istnieje we Włoszech obawa, że bezrobocie adwokatów rozszerzy się na cały kraj. Obecnie strajkują przedstawiciele palestry również: w Piemoncie, Genui, Perugji, Florencji, Spezji, Rzymie, Neapolu i Pawji. Zgromadzenie adwokatów Lombardji, odbyte w Medjolanie, postanowiło dnia 2-go marca rozpocząć bezrobocie ośmiodniowe.

× **Hr. Aoki.** W Tokjo zmarł, przeżywszy 70 lat, hr. Aoki, b. minister spraw zagranicznych i b. poseł japoński w Berlinie. Należał on do rzędu pierwszych młodzieńców japońskich, którzy kształcili się w Berlinie. Po ukończeniu tamtejszego uniwersytetu, poślubił on niemkę, pannę v. Rhade. Gdy w roku 1870 utworzono w Berlinie poselstwo japońskie, Aoki został jego pierwszym sekretarzem. W roku 1885 odwołano go do Japonji, gdzie przez szereg lat piastował teki ministerjalne różnych działów. W roku 1892 mianowano go posłem w Berlinie; po sześciu latach sprawowania tego urzędu powrócił do Japonji, skąd znów powołano go na stanowisko posła w Waszyngtonie. Wkrótce jednak musiał porzucić tę godność, nie zdołał bowiem pomyślnie dla swej ojczyzny rozwiązać zatargu z Kalifornją.

Autobjografja Roosevelta.

Sensacją zagranicznego rynku księgarskiego jest obecnie książka Teodora Roosevelta p. t. „Z mojego życia", którą już przełożono na język niemiecki, wkrótce zaś będzie ona niewątpliwie dostępna dla wielu innych narodów, posiada bowiem takie zalety, że musi zdobyć popularność.

Roosvelt jest bezsprzecznie najbardziej interesującą postacią Ameryki i jeśli opowiada historję swojego życia, to właściwie jest to tylko jeden rozdział z jego życia, bo któż zdoła przewidzieć czy Roosevelt znów nie wyjdzie na szczyty życia publicznego i czy historji jego życia jeszcze nie wzbogacą wysokiej ceny zdobycze.

Słowo wstępne Roosevelta — to cały program człowieka, zawarty w niewielu wyrazach:

„W autobjografji mojej są, oczywiście, rozdziały, których jeszcze napisać nie mogę. Mniemam, że zarówno dla narodów jak i jednostek jest rzeczą wielkiej wagi dążenie ku zjednoczeniu pewnych grup właściwości, które rozproszone stają się zbyt liczne i, niestety, bezużyteczne. Dzielną praktyczność spotyka się na każdym kroku, szczytny idealizm także nie jest rzadki, lecz konieczne jest połączenie tych właściwości, a połączenie to zdarza się niezmiernie rzadko. Miłość pokoju jest wśród słabych, krótkowidzących i trwożliwych, w przeciwieństwie zaś odwaga bywa często w ludziach złych instynktów i złego charakteru. Żadna z tych zalet sama przez się nie posiada wartości. Tylko silni i mężni ludzie, którzy mądrze kochają pokój, w których poczucie sprawiedliwości góruje nad jego umiłowaniem, są zdolni wśród narodów całej ziemi szerzyć prawo i sprawiedliwość, pracować dla sprawy ludzkości.

„Wobec ogromnej różnorodności stosunków socjalnych i przemysłowych naszych czasów, musimy z żelazną energją i bez wahania zużytkować wszystkie nasze siły i zdolności, a jednak nigdy zachowanie naszych sił zjednoczonych nie przyniesie pożytku, o ile człowiek przeciętny nie będzie strzegł poczucia swego obowiązku, dążności oraz odpowiedzialności. Muszą być rozwijane wszystkie cnoty, które w państwie mają rozległe pole działania. Ale cnoty obywatelskie podobne są do kurzu na wietrznej ulicy, jeżeli nie wspierają się na mocnych i tkliwych cnotach rodzinnych, polegających na miłości mężczyzny do kobiety i na tem, że oboje radośnie podejmują wspólny obowiązek względem swoich dzieci. Panować musi najwyższe poczucie obowiązku, połączone nierozerwalnie z radością życia; wstyd ogarnia na myśl, aby można było prześlizgiwać się mimo twardej pracy życia, jednocześnie zaś odczuwać zachwyt dla wielostronnej piękności życia. Z płomienną duszą i umysłem promiennym powinniśmy to spełniać co nakazuje nam chłodna rozwaga. W przeciwieństwie do zbrodniarza, musimy stosować nai-

większą łagodność, jednocząc ją z nieubłaganą walką z czynami występnemi. Musimy względem innych być sprawiedliwi i wspaniałomyślni, jednocześnie zaś rozumieć, jakie to haniebne, jakie nędzne, jeśli przeciw uciskowi nie występujemy mężnem sercem i twardą dłonią. Czułość powinna łączyć się z nieugiętą odwagą i gotowością podejmowania wysiłków, znojów i niebezpieczeństw. „Wszyscy za jednego i jeden za wszystkich" — piękne to hasło, ale pod warunkiem, aby każdy pracował z mocą i nie był drugiemu ciężarem. W naszych wielkich demokracjach współczesnych musimy nieustannie starać się, aby z ojczyzny naszej uczynić taki kraj, w którymby ubogi, ale dzielny pracownik mógł żyć jak należy i w którymby bogacz, działający nierzetelnie, głuchy na wymagania obowiązku, nie znalazł miejsca dla siebie; musimy zarówno bogatych, jak ubogich oceniać według ich postępowania, nie zaś pozycji towarzyskiej. Powinniśmy z jednakową surowością potępiać pospolitą, złości pełną, zazdrość nienawidzącą człowieka za to, że posiada on dobrobyt, zarówno jak potępiać wyższość egoistyczną, patrzącą z pogardą i odpychającą człowieka, którym los zgotował twarde życie."

Roosevelt jest demokratą, ale dumnym ze swoich przodków.

„Dziad mój ze strony ojcowskiej— mówi— był pochodzenia czysto holenderskiego. W młodości swojej mówił on jeszcze językiem rodzimym; jako chłopiec był w Nowym Jorku w holenderskim kościele reformowanym na ostatniem nabożeństwie, które było odprawione w języku holenderskim. Prapradziad jego, Klaes Maetensen van Roosevelt, przybył w r. 1644 do Nowego Amsterdamu jako „osadnik", bo tak z dumą nazywano w XVII-em stuleciu wychodźców, którzy przybywali pod pokładami statków żaglowych, a nie parowców, jak obecnie. Od owego czasu w ciągu siedmiu pokoleń każdy z nas rodził się na wyspie Manhattan. Matka moja, pochodzenia irlandzko-szkockiego, urodziła się w Pensylwanji. Była to kobieta rzadkiej dobroci i siły charakteru, które to właściwości określały jej stosunek do męża i synów."

Wiele wdzięku posiadają opowiadania Roosevelta o jego latach dziecięcych, pełne miłości dla ojca, matki i rodzeństwa.

Książką swoją przeszły, a może i przyszły prezydent Stanów Zjednoczonych dowodzi, że nietylko jest mężnym pułkownikiem, przedstawicielem imperjalizmu wielkiej rzeczypospolitej po drugiej stronie oceanu, nietylko apostołem pokoju, badaczem przyrody, gospodarzem rolnym i myśliwym, lecz także świetnym dziennikarzem i trochę... poetą...

Bal Wiejski

na rzecz młodzieży włościańskiej kształcącej się na Nauczycieli Ludowych w *Seminaryum Nauczycielskim* przy ul. Wielkiej 31, odbędzie się w Sobotę 21 Lutego w Salach Resursy Obywatelskiej.

Komitet organizacyjny: pp. Jadwiga Stanisławowa Lubomirska, Marja Czesławowa Światopełk-Mirska, Marja Sobańska; pp.: Włodzimierz Czetwertyński (syn), Czesław Światopełk-Mirski, Franciszek Radoszewski.

Obowiązki gospodyń raczyły przyjąć pp.: Helena Adamska, Janowa Bełdowska, Władysławowa Barcikowska, Leonardowa Bobińska, Feliksowa Bogatkowa, Władysławowa Balińska,, Bogdanowa Biernacka, Bronisławowa von Blumowa, Tadeuszowa Mondwid-Białozorowa, Robertowa Bernhardtowa, Tadeuszowa Brochocka, Eugenjuszowa Bielińska, Zofja Brinckenhofowa, Pawłowska, Chrzanowska, Mansfetowa Ciemniewska, Witoldowa Czerniejewska, Stanisławowa hrabina Chołoniewska, Alfonsowa Chłopicka, Bohdanowa Chełmicka, Włodzimierzowa księżna Czetwertyńska, Henrykowa Dymszyna, Andrzejowa Dowkontowa, Wacławowa Dzierżawska, Ludwikowa Domańska, Leonowa Dzięgielewska, Stanisławowa Dzierzbicka z córkami Marją i Heleną, Piotrowa Dąbkowska, Stanisławowa Fiszerowa, Marja Franaszkówna, Władysławowa Froelichowa, Feliksowa Ficka, Hugonowa Friedowa, Janowa Furuhjelmowa, Franciszkowa Górska, Wacławowa Gaszczyńska, Aniela Gąsowska, Władysławowa Gaszczyńska, Jerzowa Gaszyńska, Janowa Gebethnerowa, Ludwika Gerlachowa, Józefowa Grosserowa, Jerzowa Grużewska, Władysławowa Grossmanowa, Franciszkowa Głowacka, Aleksandrowa Gancwolowa, Franciszkowa Gołembiowska, Zbigniewowa Gniazdowska, Karolowa Hildtowa, Janowa Hirszowska, Aleksandrowa Horwatowa, Janowa Horodyska, Józefowa z Łabęckich Husowa z córką Martą, Julja Hołyńska, Bolesławowa Ignatowiczowa, Józefowa Iżycka, Wacławowa Juch-

nony". Nawet po jego zgonie nie wolno wglądać w zacisze stosunków, które w żadnym akcie publicznego rozgłosu nie przekroczyły dyskrecji tego zacisza.

Ale ostatnie ogniwo tkliwości 70-letniego muzyka dyskrecji tej nie zachowało. Miłość Masseneta była przedmiotem—rozpraw sądowych.

Oto, jak się przedstawia ta „plotka pośmiertna":

Massenet upodobał sobie pannę Lucy Arbell na bohaterkę *wszystkich* swoich oper. Nie pozwalał wystawiać *żadnej* bez udziału tej pięknej istotnie, ale mało muzykalnej i niezbyt równą skalą głosu obdarzonej blondynki o głębokich oczach czarnych i o kształtach „Carmeny" Goya.

A że nie chciała jej akceptować ani Wielka Opera, ani Opera komiczna, przeto „Don Kiszota" dał Massenet do trzeciorzędnego teatru Gaité lyrique, na którego scenie piękna Dulcinea zbierała oklaski wraz z kompozytorem. Z tej samej racji teatr p. Gunsbourgha w Monte Carlo miał przywilej premjer, bo z ich tytułem ukazywało się na afiszu nazwisko panny Arbell.

Po śmierci Masseneta (plotka łączy ten wypadek z osobą i zaciszem artystki) pozostały w rękopisie opery: „Amadis" i „Kleopatra". Oczywiście ręce dyrektorów wyciągnęły się po te partycje, które, nawet przy wyczerpaniu się tematycznem twórczości Masseneta, są perłami wobec innych tworów młodej Francji.

Aliści panna Arbell uprzedziła rejentalnie i wydawców tych dzieł, i librecistów, i dyrektorów teatrów, że *nie wolno* im wystawiać pomienionych oper bez jej udziału, a to pod karą 100,000 fr. za przekroczenie zastrzeżonej klauzuli.

— Nie wolno,— powiada artystka—bo w dwu dokumentach, które pozostawił mi Massenet, najwyraźniej i bez żadnych zastrzeżeń nadaje mi *wyłączne* prawo do roli Amadis (zobowiązanie z d. 18-go stycznia i 29-go maja r. z.) i do roli Kleopatry (dopisek do zobowiązania z ostatniej daty).

Wydawca Heugel, który prowadzi układy z teatrami, broni się przeciwko takiej wyłączności, krępującej tranzakcję. Librecista Henryk Cain umywa ręce od sporu, a dyrektor Gunsbourgh (który ma wiele, bardzo wiele do zawdzięczenia Massenetowi) walczy—faktami dokonanemi. Bo oto zapowiedział wystawienie „Kleopatry" w operze Monte Carlo z udziałem pani Kuznieców w roli tytułowej.

Kto zwycięży? Czy spadkobiercy legalni Masseneta i osoby, które prawo wystawienia nabyły bez zastrzeżeń, czy artystka, uposażona w dokument piśmienny? Czy taki dokument obowiązuje dyrektora? Czy wogóle *takie* zobowiązania mają moc prawną?

Wątpliwości te rozstrzygnie trybunał cywilny Sekwany za dni kilka.

a. r.

27 luty 914 W 58 k XV.

Amilkar Cipriani.

Patrjota i rewolucjonista we Włoszech, garybaldczyk i komunista we Francji, więzień wygnaniec, na śmierć ongi skazany, Amilkar Cipriani, został niedawno pięcioma tysiącami głosów swoich rodaków medjolańskich, powołany, jako poseł do parlamentu.

Jest on niewątpliwie jednym z najbardziej interesujących ludzi współczesnych, postacią żywą i zarazem legendową, dlatego więc, warto bliższą z nim zawrzeć znajomość.

Urodzony w r. 1844 w Rimini, jako żołnierz piętnastoletni, wolontarjusz, bił się z męstwem lwa w Palestro i Solferino. Mając lat szesnaście dezertuje z armji królewskiej do Garibaldiego i pod jego wodzą bierze udział w walkach pod Milazzo, Maddaloni i otrzymuje rangę podporucznika. Kończąc lat siedemnaście, mógł pochlubić się uczestniczeniem w trzech wielkich bitwach i dziesięciu potyczkach. Schwytany w Aspromonte przez żołnierzy królewskich, zdołał zbiedz do Garibaldiego.

Nieco później, udał się do Grecji, wziął udział w powstaniu przeciw królestwu, zebrał garść ludzi, z którymi opanował samego królewicza, nazajutrz jednak, z rozkazu rządu tymczasowego, był wygnany za ten zuchwały postępek.

Jako młodzieniec dziewiętnastoletni uczestniczył w ekspedycji angielskiej zorganizowanej celem odkrycia źródeł Nilu.

W r. 1864 w Londynie, mając lat dwadzieścia, śni o utworzeniu rzeczypospolitej powszechnej... Odtąd wszystkie czyny Cipriani'ego dążyły do urzeczywistnienia tych marzeń.

W r. 1866 walczył przeciwko Austrji, w r. 1867 za Kretę. Gdy powrócił do Aleksandrji chciano go zamordować. Wciągnięty przez dziesięciu rodaków w zasadzkę został ciężko poraniony, ale dzielnie się bronił i sztyletem zabił jednego z przeciwników. Wygnany udał się do Londynu, tam nawiązał blizkie stosunki z Mazzinim i został... fotografem, aby na chleb zarobić.

Mniej więcej w owej epoce Cipriani uczynił rzecz nadzwyczajną: ożenił się. Ten człowiek niezależny,

namiętny kochanek wolności, zakochał się w francuzce, pannie Adolfinie Ruć... On był piękny; ona bardzo nadobna, pochodziła z rodziny mieszczańskiej, która nie mogła pogodzić się z tym związkiem... Córeczce, zrodzonej z tego małżeństwa, wygnaniec, tęskniący za swoją ojczyzną, nadał imiona: Fulvia, Lavinia, Italia, Roma. Było to d. 15-go stycznia 1870 r., a 15-go sierpnia tegoż roku dowiedziano się w Londynie o porażkach francuskich. D. 4-go września nastąpiło ogłoszenie rzeczypospolitej, siódmego zaś Cipriani już był w Paryżu, a następnego dnia przywdział mundur żołnierski. Po walkach pod Dijon, w których brał udział z Garibaldczykami, był mianowany pułkownikiem 19 pułku piechoty. W Buzenval i Montretout walczył bohatersko. Po zgonie pułkownika, który poległ na polu walki pod Roquebrune, objął dowództwo pułku i stawił czoło większej części armji pruskiej. Jenerał Thomas ofiarował mu krzyż; Cipriani odpowiedział listem następującym:

„Dziękuję za zaszczyt! Nie przyjmuję krzyża, ponieważ odznaczenia sprzeciwiają się moim przekonaniom, wreszcie my, Garybaldczycy, przyjmujemy takie zaszczyty dopiero po rozbiciu swoich namiotów w obozie nieprzyjacielskim."

Po upływie kilku tygodni Cipriani brał udział w ruchu komuny. Uczestniczył w walce jedynie d. 3-go kwietnia, bo nazajutrz uwięziono go w Chateau. Skazany na śmierć zdołał uniknąć rozstrzelania, ale rada wojenna w Wersalu skazała go na deportację na całe życie.

Zesłany do Numei i po upływie ośmiu lat ułaskawiony, powraca do Anglji, gdzie pozostawił żonę i dzieci. Po przybyciu na miejsce, dowiaduje się, iż pierwsza umarła ze zgryzoty, a drugie znikły. Powraca do Francji, ale zostaje wydalony 1-go stycznia 1881 r. Jedzie do Włoch. Tam aresztują go i stawiają przed sąd, oskarżając o zabójstwo; rozpoczęto śledztwo w dawnej sprawie aleksandryjskiej. Wbrew oczywistości, że Cipriani zabił swego rodaka Santiniego, działając w obronie własnego życia, wbrew świadectwom najwiarogodniejszym, sąd skazuje Ciprianiego na dwadzieścia pięć lat więzienia.

Umieszczony w Porto Longono, na wyspie Elbie, Cipriani pozostaje przez osiem lat w ciemnej celi, na łańcuchu, przymocowanym do muru, w nocy zaś leży na łóżku skrępowany. Łańcuch wyżłobił ślady w posadzce kamiennej, ponieważ Amilkar, aby nie stracić władzy w członkach, chodził od ściany do ściany. Oswoił pająka, lecz dozorcy zauważywszy to, zgnietli go.

Po ośmiu latach pozwolono więźniowi używać przechadzki. Gdy wyszedł po raz pierwszy, padł bez zmysłów, oszołomiony powietrzem. Wreszcie wskutek nieustannych manifestacji ludowych otrzymał amnestję. Opuściwszy więzienie wyjechał do Francji.

Człowiek ten, którego nie ugięły żadne doświadczenia, znów rzuca w wir walki; z wszystkich sił boryka się w imię braterstwa międzynarodowego, nie będąc nieświadomym surowości prawa...

W r. 1897 wraca do Grecji, walczy przeciw Turcji, otrzymuje ciężką ranę pod Domokos i znów przyjeżdża do Paryża. Zostaje dziennikarzem i w „Petite Republique" rozwija swoje idee, przemawia na zebraniach i w ciągu lat dwunastu walczy w szeregach socjalistycznych.

W r. 1909 doznał wielkiej radości, odzyskał bowiem swoją córkę i to w okolicznościach rzeczywiście wzruszających. Zaślubiła ona wybitnego malarza-ilustratora Jakóba Welu, zmarłego przed trzema laty. Ten pewnego razu przeglądając encyklopedję Larousse'a, przeczytał artykuł, dotyczący Cipriniego. Uderzyły go pewne daty. Sprawdziwszy, papiery swojej żony, przyszedł do przekonania, że słynny rewolucjonista jest jego teściem. Udał się do Cipriniego, ten jednak przyjął wiadomość bez przekonania, niemniej rzekł:

— Mam sposób niezawodny przekonania się, czy pańska żona jest moją córką... Proszę ją przyprowadzić.

Pani Welu czekała w drugim pokoju za chwilę więc stanęła przed domniemanym ojcem.

— Jakie są pani imiona? — zapytał Cipriani.

— Dziadkowie moi nazywali mnie Julja, właściwe jednak moje imiona są: Fulvia, Lavinia, Italia, Roma. Matka moja nazywała się Adolfina Ruć.

Nie było wątpliwości... Ojciec i córka przeżyli chwilę wielkiego szczęścia.

Przed kilku laty mógł zdobyć względny majątek: Rochefort proponował mu za pamiętniki sto tysięcy franków, jeden z wielkich dzienników angielskich sto pięćdziesiąt, ale Cipriani odmówił:

— Życie moje nie jest romansem — rzekł.

Taki jest ten nowy poseł do parlamentu włoskiego, nieugięty, dumny, stanowczy i prostolinjny.

Można nie zgadzać się z jego ideami, ale trzeba podziwiać wielkość jego charakteru.

Wybór, dokonany przez medjolańczyków, jest faktem znamiennym.

W niedzielę, d. 1-go marca, między godz. 5 a 10-tą wiecz.,

w salonach RESURSY OBYWATELSKIEJ

odbędzie się

CZARNA KAWA,

na którą zapraszają panie:

Mieczysławowa Apoznańska z córką Jadwigą, Ferdynandowa Borkowska, Zofja Brochocka, Włodzimierzowa Budagowska, Zofja Chamska, Irena Chełmicka, Marja Chmielewska, Marja Cybulska, Celina i Janina Dangel, Jadwiga Domaszewska, Helena i Marja Dzierzbickie, Marja Dziewulska, Zofja Felińska, Joanna Glińska, Eugenjuszowa Grodzka, Marja Hannemanowa, Irena Hebdzyńska, Helena Hertzówna, Zofja Horwatowiczówna, Helena Irick-Iwańska, Janina i Gabrje-

słoniowej.

× **Pamiętniki Li-hung-czanga.** Jedna z najciekawszych książek współczesnych, to niewątpliwie pamiętnik Li-hung-czanga, omawiana obecnie w prasie zagranicznej. Obfituje ona w obserwacje oryginalne i pogłębione filozoficznie. Li-hung-czang skarży się na swoje dostojeństwo, które niekiedy przytłacza go swojem brzemieniem. Jaka szkoda,— mówi on — że nie jestem nieokrzesańcem, posiadającym dromadera za cały majątek. Mógłbym na brzegu ulicy, albo w stajni położyć się koło swojego zwierzęcia i spać spokojnie aż do rana. Ale ambicja moich lat młodocianych i praca 40-letnia obdarzyła mnie starością, pełną trosk i udręczeń; dziś już nie mogę zrzec się wielkiej odpowiedzialności, będącej dorobkiem mojego życia. Li-hung-czang nigdy nie przyjmował u siebie cudzoziemców i oto, mając lat 75, gdy mógł mieć nadzieję, iż umrze, nie postawiwszy nigdy stopy na obcej ziemi, musiał wyjechać do Petersburga, ztamtąd zaś wracał do ojczyzny przez Amerykę, czyli odbył podróż naokoło świata. Ale nie stracił równowagi ducha, ani dał się oślepić; obserwuje i notuje. W Niemczech widzi Bismarka i Kruppa. „Każdy z tych ludzi— pisze — zdaje się być na miejscu właściwem; Krupp, który spokojnie fabrykuje swoje wielkie armaty, i Bismark, zajmujący stanowisko, na którem te armaty może zużytkować." W Ameryce podoba się Li-hung-czangowi burzliwa podróż „przez ocean zwarjowany", ale Nowy Jork nazywa miastem w świecie najgorszem. W Filadelfji pokazują mu dzwon wolności, który już nie wydaje dźwięku, ponieważ pękł. I polityk chiński pyta żartobliwie: „A może wolność także pękła?" Zbadawszy dużo ludzi i wiele rzeczy, Li-hung-czang przychodzi do takiej konkluzji: „Przyszedłem do przeświadczenia, że pod wielu względami wiele narodów, zaopatrzonych w wielkie armje i floty, musi przed oczyma świata ukrywać bardzo wiele nędzy."

polu prawie zupełnie zanikła. Kontentowaliśmy się prawie wyłącznie dostarczaniem pracy przygrywającym do tańca na balach i wieczorkach niewidomym! A przecież Królestwo Polskie liczy aż 7,000 ociemniałych!!

Dopiero kilka lat temu z inicjatywy prywatnej powstało Towarzystwo opieki, zalegalizowane w końcu roku 1911.

Towarzystwu przewodniczy dr. Gepner i Róża hr. Czacka, inicjatorka.

Od początku swojej roboty Towarzystwo posiada przytułek przy ul. Dzielnej, którym mieści i utrzymuje osiem starych kobiet niewidomych.

Od października r. z. powstał założony przez Tow. dom opieki przy ul. Złotej 76, pod wezwaniem św. Antoniego.

W zakładzie tym 20 dziewcząt stałych i 4 przychodnie uczą się czytać i pisać systemem Braill'a; wychowanki wyrabiają plecionki na kapelusze, wyplatają krzesła, robią koszyki i t. p., a co dziwniejsza, biorą czynny udział w pracy życia codziennego. Do nich należy pomoc w kuchni, sprzątaniu, praniu i prasowaniu i tym podobne czynności.

W obszernym oddziale uczy się koszykarstwa przy specjalnym instruktorze 17 mężczyzn przychodnich i 3 stałych.

Oprócz tego jest w zakładzie 8 chłopców od 10 do 14 lat i dziewięcioro małych dzieci niewidomych.

Wszyscy otrzymują—tak stali, jak przychodni—pożywienie całodzienne, ubranie, a przychodni—zapomogę na mieszkanie.

Oprócz koszykarstwa, rozpoczęto próby z modelowaniem w glinie i, rzecz dziwna, ubodzy niewidomi chłopcy okazują do tej roboty wiele zamiłowania i uzdolnienia. Czułość dotyku zastępuje im wzrok. Z wymodelowanego przez instruktora przedmiotu nietylko robią dokładne kopje, ale nawet kombinują i tworzą bardzo ustowne ornamenty.

[illegible] prowadzenie innych jeszcze

— **Niektórym ludziom do rozwagi.** Jeden z najwybitniejszych przedstawicieli zmaterjalizowanej Ameryki Teodor Roosevelt opublikował następujące aforyzmy, które przydałyby się do rozwoju pewnym ludziom i u nas.

1. Słusznie cenimy sukces, lecz czasem przeceniamy go, jeśli zapominamy, że rezultat mógł być uzyskany środkami, które powinnyby go uczynić obmierzłym i pogardzanym przez człowieka „honoru".

2. Żadna bandycka organizacja średniowieczna nie prowadziła bardziej wstrętnego życia niż byłoby życie dla ludzi, dla których handel i przemysł stanowią wszystko i którym wyrazy: honor narodowy, sława, śmiałość i odwaga, prawość i brak egoizmu stały się bez znaczenia. Wyłączny materjalizm wyłącznie komercyjny ideał ludzi, dla których ojczyzną jest ich kasa, w istocie swej jest rozkładowym i poniżającym. Jest taką samą prawdą obecnie, jak było nią zawsze, że żaden naród ani człowiek nie żyje tylko chlebem.

3. Są ludzie, niezdolni ocenić jakiejś zalety, niestanowiącej wartości handlowej, którzy nie rozumieją, że poeta może daleko więcej zdziałać dla kraju, niż fabrykant gwoździ, nie zdają oni sobie sprawy, że żaden zasób ekonomicznego dobrobytu nie zastąpi braku cnót bohaterskich, ani zdoła sam w sobie rozwiązać groźnych problemów socjalnych.

4. Materjalista jest przedewszystkiem krótkowzrocznym. Dla pewnych ludzi handel i własność są bardziej święte, niż życie lub honor, znacznie donioślejsze, niż wielkie myśli lub wzniosłe uczucia, które jedynie mogą stworzyć naród potężnym.

5. Winniśmy być równocześnie uczciwymi i mężnymi, służyć wysokiemu ideałowi, a przecież stosować metody praktyczne.

6. Moc fizyczna jest dobra, moc umysłowa jeszcze lepsza, ale wyżej od obu trzeba cenić cha-

rosyjskiej piechoty, zniszczył [illegible] kiestański, a nie wiedząc, że idzie kontratak z naszej strony, zebrał kilkudziesięciu artylerzystów swoich z osłony dział i zarządził na własną rękę bezpośredni kontratak. Wespół z bawarskim baonem i pułkiem 4-ym Roji wzięto 2 karabiny maszynowe. Fakt ten nienotowany nigdzie w kronikach bitewnych — artylerja bierze jeńca — nową chwałą opromienił waleczne legiony nasze.

Miejsce postoju 1 brygady
3 sierpnia. *M. Dąbrowski.*

Angielska satyra na przedłużanie się wojny

Londyński „Daily Mail“ zamieszcza następującą satyrę na temat stosunków, jakie będą panowały w 32 roku wojny światowej:

1 stycznia 1946 r. Rozpoczynamy więc 32 rok wojny światowej, a ludzie tak się już do niej przyzwyczaili, iż wielu obawia się, że wybuch pokoju mógłby doprowadzić do upadku obyczajów i wogóle do obalenia całego ukształtowania się porządku społecznego czasów obecnych. Tak np. oświadczył mi mój przyjaciel, iż pokój sprowadziłby na niego ruinę finansową; był on bowiem przed 32 laty piwowarem, browar swój zamienił na fabrykę, wytwarzającą gazy trujące, a wszyscy jego współpracownicy zapomnieli już oczywiście, jak się wyrabia piwo. Z tego rodza-

Pro i contra.

— Pan dobrodziej już z powrotem?—zagadnąłem wczoraj spotkanego na ulicy pana Władysława, z którym rozmowa zawsze jest miłą, jako z człowiekiem pewną część roku przebywającym zagranicą, i umiejącym dobrze patrzeć, a obserwacjami dzielić się ze znajomymi.

— Ha! powróciłem — odparł—choć dalipan nie było po co przyjeżdżać do nudnej brzydkiej Warszawy. Cóż jednak robić? Mógłbym spokojnie żyć w Szwajcarji, Szwecji, lub takiej Belgji, ale psia... kosteczka! człeka zawsze coś ciągnie do swoich, a tęsknota nie da spocząć spokojnie. Może to głupie uczucie, lecz u nas Polaków choroba to nieuleczalna.

Wstąpiliśmy do poblizkiej cukierni na kawę czarną i tu gawędziliśmy tak długo, że aż kelner chrząkał raz po raz, dając nam delikatnie poznać, iż zajmujemy zbyt długo stolik marmurowy.

— To jakaś nowa cukiernia—rzekł pan Władysław, rozglądając się po sali i zaraz dodał:

— U nas ciągle powstają nowe zakłady handlowe i przemysłowe. To objaw niezdrowy.

— Dlaczego?

— Hm! dużoby o tem mówić. Jeżeli pan jednak chce posłuchać, to wytłomaczę się bliżej. Dlaczego u nas stare firmy, istniejące wieki całe, są tak nieliczne, że na palcach jednej ręki można je policzyć z Fukierami na czele. W Krakowie są Wenzlowie, Treutlerowie, Helzłowie, Jaworniccy. Armułowiczowie; w Poznaniu Anderszowie, Leitgeberowie; w Niemczech, Francji tysiące zakładów przechodzi z ojca na syna. W Warszawie tego niema. A czy wie pan dlaczego?

Bo u nas bardzo rzadko kto lubi swój zawód i pracę, jaka mu w życiu przypadła; przeciwnie niemal każdy na swem stanowisku czuje się przez los pokrzywdzonym, i do czegoś innego stworzonym a więc do zmiany swego zajęcia ciągle wzdycha.

Oczywiście, przy takiem usposobieniu praca nie może być dokładnie i dobrze wykonywaną; większość uważa ją tylko za „malum necessarium“ i pracuje, jak się mówi, tylko „byle zbyć“.

Przez to wytwarza się mało „wartości“ i dobrobyt społeczeństwa nie może się podnosić.

Rzemieślnik pragnie stać się kupcem, kupiec—kamienicznikiem, kamienicznik—obywatelem ziemskim, ślusarz — inżynierem, dentysta—lekarzem i t. d.; a jeżeli stać się nim nie może, to przynajmniej chce się pokazać przed ludźmi czemś innem, niż jest w rzeczywistości.

Przykładów przytoczyć możnaby bez końca.

Brak jest, z wielką ogólną krzywdą, „krystalizacji“ społeczeństwa; nie chodzi tu o „kasty“, ale o grupy fachowych ludzi, bez których to grup żaden organizm społeczny istnieć, a tembardziej rozwijać się nie może.

Jeżeli spojrzymy na społeczeństwa zachodnie, zobaczymy tam rodziny, przez szereg pokoleń pewnemu zawodowi oddane, zawód ten doskonalące i do niego myślą i sercem przywiązane.

U nas nic podobnego; syn uważa prawie za ubliżające dla siebie pozostać przy odziedziczonym po ojcu warsztacie pracy; fałszywa ambicja — dziedzictwo przeszłości—pcha go do zmiany, do przesunięcia się na inny szczebel społeczny, który wydale mu się zaszczytniejszym.

W teorji uznajemy już słuszność zasady, że żadna praca nie hańbi, ale od stosowania jej w praktyce życiowej jakże jesteśmy dalecy!

Tak mówił p. Władysław i miał zupełną rację.

Wut.

Artykuł tendencyjnie przemilczany

Dla bogatych ludzi Poznań nie nastręczał nigdy pola do rozwinięcia życia na wielką skalę. Ten gatunek żydów wolał też obrać sobie jako siedzibę Berlin, Frankfurt nad Menem, lub w najgorszym razie Wrocław. Do Berlina pociągnął między innymi także adwokat Lewiński, ożeniony z panną Poznańską z Łodzi, mąż ostentacyjnie manifestujący swoją „niemieckość“, chociaż jeszcze w gimnazjum na popisie deklamował „Alpuharę“ Mickiewicza i chociaż rodzony jego brat przebywa w Włocławku.

W Poznańskiem pozostali zatem albo tacy, którzy opierając się wyłącznie na klienteli niemieckiej, zmuszeni są zarobkować w handlu, albo też ludzie wolnych profesji, jak adwokaci, lekarze, dziennikarze itp.

W handlu zniknęli żydzi prawie zupełnie i dziś o tyle tylko jeszcze się trzymają, o ile prowadzą tranzakcje z Królestwem Polskiem, Litwą i Wołyniem.

Tu tkwi cała tragedja sytuacji. Gdyby nie lekkomyślność obywateli po stronie rosyjskiej liczba mieszkańców żydowskich, choć już obecnie taka niewielka, zmalałaby jeszcze

Potroszę — tak, a potroszę — nie. Samo bojkotowanie nie wystarcza, trzeba wpierw stworzyć swój własny handel, ażeby ten człowiek bojkotujący mógł u rodaka zaspokoić swoje potrzeby. Potrzeba dalej stworzyć kapitały i ludzi. Pierwsze zdobyć można tylko drogą zbiorowej oszczędności, drugich nie wykształci szkoła, lecz życie samo i praktyka.

Krocie znaleźć mogą byt i dobrobyt na tem polu, w każdym też razie zawód handlowy lepszy jest i korzystniejszy, niż garnięciesię na służbę po urzędach, wszystko jedno czy państwowych, czy prywatnych.

Poznańczycy błogosławią dziś chwilę, gdy Bismark zamknął im drogę do wszelkich urzędów. Prawda, że skrzywdził tem wiele jednostek, może tysiące nawet, ale dźwignął z biedy całe miljony Polaków. O tem nie godzi się zapominać w Kr. Polskiem, gdzie wszelkie ograniczenia idą jedne za drugiemi, a nowe projekta się knują. Opanowanie handlu nie jest łatwe, latami trzeba się do tego zabierać. ale ono jest możliwe. *Exemplum* poznańskie *docet*.

Wł. Trąmpczyński.

PORWANIE.

(W zakładzie Ś-ej Jadwigi.—Uwiedzenie.—Zniknięcie ofiary).

Miasto nasze posiada dwa czy trzy schroniska, w których kobiety samotne, za bardzo skromną opłatą, otrzymują mieszkanie, całodzienne życie i pieczołowitą opiekę.

Są to zakłady na poły dobroczynne, nie mogąc bowiem istnieć z opłat pobieranych od pensjonarek, dek swych protektorów i członków honorowych.

W liczbie tych schronisk pierwsze miejsce zajmuje istniejący od lat kilkunastu przy ulicy Wiejskiej „Zakład św. Jadwigi“.

Dzięki troskliwej, iście macierzyńskiej opiece, jaką przełożona i go-

241a

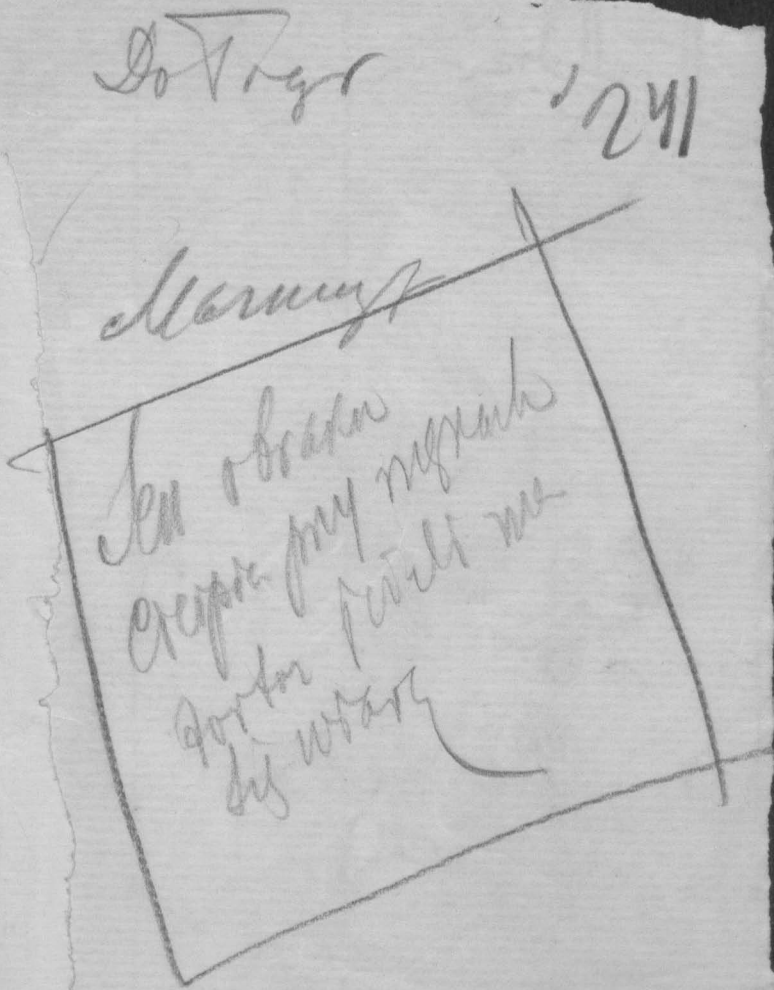
Odczyt: Sfinx - Zagadka
Nocka. Chwast - Wiadomość
podać się śpiż (chemia) - Tabela
niedopust złoto - przewodnik
idea (anti wcześniej) dar
ramart cyprian - Nowa Ukraina
Ich. Ideał generatorowy
czekoladowy (recepturowy) pudełka
pycha — harmonijne
wiersz | Wissen - ist zu Tod

---

fruwać fran o powietrzu wtórny
Tabwow - dyplom polarnik)
prochy dach.

Te

Adres Introlog

213

Rosja za Mickiewicza przeszła „Samowar ciemiężenia"
Żeromskiego – Dziś czuje sob. stracił powagę

Nie chcę oklasków cesarskiej rasy
Bo bez mej Polski nic nie mówię nie czuję"

Rosja: absolut, nicość!
Wyssał ją jej Zachód

Charakter a intelligencja – różne rzeczy
nadzwyczajny charakter nie inteligencja

Brak ludzi fachowych – miernota rządzi – brak wprawy
nie wykształcenie zawodowe

Tam M. L.

Duch nasz skażony, skrępowane ciało;
a „w imię prawdy" i „w imię nauki"
odstępcy trują nasze dzieci, wnuki.
Więc nic prócz zemsty nam nie pozostało.

Faryzeusze, sofiści, zbrodniarze
szydząc bezczeszczą ofiarne ołtarze;
i dziejów Polski najpiękniejsze karty
czerni, przeklęcia zdrajców tłum zażarty.

Za ich przykładem wrogów zastęp dziki
złorzeczy Polsce; wzniosą się okrzyki:
„To naród godzien wzgardy" — każdy woła,
gdy przed katami nie chcemy zgiąć czoła.

Wróg bez litości pastwi się nad nami.
Tryumf morderców głosi zgraja wściekła;
ziemię zmieniła w straszną otchłań piekła.
Bagnet i działa rządzą naradami.

Gdy nędzną trzodą społeczeństwa ciało,
gdy zamiast ludzi, pasą się bydlęta, —
by zbawić ludzkość, każda zemsta święta,
i nic prócz zemsty nam nie pozostało.

I Ty bądź godnym świętej zemsty synem.
Mścij się miłością Polski, słowem, czynem.
Stań w zwartym groźnych mścicieli szeregu,
aby Nemezis wyrok popchnąć w biegu.

J. B.

22ᵍᵉ Grudnia 1889.

I

w % art

Przywóz

	22	23	24	25	26
Anglja	7,0	8,1	7,5	7,9	10,4
Austrja	10,2	8,7	11,7	9,6	6,8
Czechosł.	6,5	4,8	5,7	5,5	5,0
Francja	4,3	3,8	4,9	5,9	7,4
Niemcy	37,0	43,6	34,3	31,0	23,6
Rosja	?	?	?	0,6	0,8
Rumunja	?	?	?	1,5	0,9
węgry	0,8	0,6	1,0	2,4	1,0
W. Włochy	1,4	1,9	5,0	4,1	4,7
St. Zjed.	15,6	15,3	12,4	13,7	17,4

Nr 4/27

Wywóz

do Angl.	4,1	5,8	10,5	7,9	18,1
Austr.	11,0	9,3	10,1	12,4	10,3
Czechosł.	4,8	4,8	7,9	11,0	8,8
Fran.	1,8	2,1	4,2	1,7	3,6
Niem.	49,5	50,6	42,4	41,3	25,3
Rosja	?	?	?	2,8	1,9
Rum.	?	?	?	4,9	3,2
Węgry	2,8	1,6	1,9	2,1	1,8
W. Włoch.	0,3	0,6	0,5	0,7	2,0
St. Zjed.	0,8	0,6	0,6	0,7	0,7

Przywóz

	1 kw 26	1 kw 27
Anglja	11,1	9,5
Austr.	6,4	6,0
Czechi	4,5	5,2
Fr.	7,0	8,1
Niem.	20,7	24,9
Ros.	0,9	4,4
Rum.	1,1	1,4
St. Węg.	1,2	2,0
W. Wł.	6,8	3,8
St. Zj.	17,7	12,6

Wywóz

1 kw 26	1 kw 27
15,5	10,7
14,3	10,6
12,3	8,4
3,4	2,2
24,1	28,5
1,9	2,6
3,4	3,5
1,9	2,4
1,4	2,9
0,9	0,8

Nr 10/27

72

Taor pest eka okeny; Polk pus
pesk wreh wor dla zwrga ewyck ok he
2 zagr. Poh pest kehs lips org h
i wsy pr. w. Jar. wrele zn or
he pocw prgn wgn jaj — wge
ter w r. 1924 pred wlenk er
, i pred wan w r. 1924 — 16,2 mrlg
zt, w r. 1925 — 467 pr. a w r. 19
26 do 74,2 zn. Ne wgnes bar
pn nane bog sol; wgwa sol. mege
być znan pod (pny k. cen i pnyst
do wgn zagr rynk, kin rek on
k-n w r. 1924 za 2,5 zł
25 — za 1,2, w r. 1926 pr. do 0,6 mrlg
Taor mogł bić pod wgn gnack nap
o ole zwy es w pocw wed rapny,
co pert nem w znach dyk bey
znap on P. a wn
wgn ker nap

Podział art nar wyn, tj ar kar
wagon expor nie spow i dk pr. exp ozag
nalicz: węgiel drew, prk wap., cyn i cem,
i żelazowy ow ~~warto~~ (w r. 1926) ok 60%
~~nasz~~ wark cał nar exp, proc powyż na
węgiel — 19,3 %, na dr 15,8, na wap 6,0, na cyn
7,4, na ce 6,5

Wyn węg wzrost znan w r. 1926
w por z r. poz, wskaz Niż ct. na zagr aug
Dopust 1925 r gt odk węgla bity A (we
1924 do 60% cał nas exp węg), obecnie węg
nasz znacz da rol nasz rynku (p. Sa. Włoch
chiń kgh akc. ady pe ukr, Bł Dok na ras
dla zwoz w T. i. węg węg w P. W r. 192
Wyn 14,3 m ta węg i wzr na n 252,1 mln zł
(w r. 1925); Bm k za 144,4 m l. — Do
tar dla wyn w r. ub. Bm ko pol. węg

Znaczny wzrost ~~węg~~ wyn dr w ko odk
Nat ~~pod~~ wzr nast węg. obcz: znan obr.
dr dla ~~bity~~ rol znacz pr pas (ra), proc
na ~~węgiel~~ wzr i exp pow na exp, w r. 1926
wyn dr ok 45 mlg ton i dk za nie 206,3 m
zł.; zkd na przypada na

Pod nat zkod dla rol Tat

St.

Poza wyn art pow a przyw pas węgl
~~Stanowią~~ art prod rpw, rol; nr pocz
~~węgiel i~~ w r. 1926 ~~węgiel exp. p. w zbożowa~~
i węgl za gr ~~exp~~ nor gat zkor w węgla głos
nie je rpw,
węg w ywoz węg nie rp; rozm gat zkor (pikra
nafor rp ~~nie~~ kwas rzgk — Włn nar
nar Jerzei kora z ~~sam węgl~~ rzgk pow
Cenny cyfry, te obr nast okr
nar węg; Za gol wzr węg przyp
(w r.

~~XX~~ X

W ood 1926r ~~skat~~ wes zł prow 253
za a, za, ' w ~~opał o pot.~~ pow z r. 1925
spad Ikla o pot (jow nowy, z) cały dnyp
zmu za ~~ze~~ pnyp (o 370 nowy)
i avt ep. o 280) wres zarest za (ptrol o 50
Tsfored ~~dnyp~~ wyt xawdrs za pu sal nab
~~Ikla~~ ~~za zar Ikla~~ uy Ikl
Ikla ka i'loicka pawskat Ben a wow pu pog
zi, gdyi (ep. exp ~~gok~~, wyr ~~skat~~ akain)
zwres za wpu sar (ws) a spad wyn gok
wyr (do 15% ogoten W. 1926

370
250
650
50

zawdrs

19,3
15,8
6,0
4,5
55

Wggiel — 19,3% (25 zwr
Drewo — 15,8 (20,6)
Kapt 48,4 6,0 — 70
Cynk inne 6.2 — 15 — 623
54,6
Cukier 6,5 + 25,0 = 31.

55,9
56

Ar spór 412 000
85
327

25%

327 | 1306
25

3270
2612
6580

900 | 1306
6

Ikl ~~Ikl~~ Sor 713
623
90

Wgr got gr pn wt — 14

podat — 56
Zyw — 25
56

Wgl — 19,3
Drew — 15,8
Kap — 6,0
Cynk — 7,3
Sora pot + inne 6,2 = 54,6

Ja dow
zwor pa 14. 14
wy got
pi'n — 100 —

26
6,5
32,5
cm

Ar zy u cm 6,5
in 25,0 — 31,6
13.8
100,0

Prod spor

~~got wyr~~

Zyta 713
623
900 | 1306
1842
1580 6

kapla (Rum)
1 aja dol
Dreb nep

Debet — Rk Dawnych Właścicieli Firmy. — Kredyt

1911				1909			
Lutty	28	Kwota z Magistr. Warsz. z zapisu hipoteki Góra Kalwarja —	1604	Sierpień	1	Saldo z ksiąg. pomocn.	4389
Marzec	31	Do Saldo za sprzedane marki na znaczkach z lat 1901-1903	1115	1911 Lipiec	31	Rozrachunek „Debet"	8479
		Ogłoszenia z Gazety Poleryjnej z zapisu Góra Kalwarja	149				
Lipiec	31	Do niezlikwidowana kaucja na Drogi Żel. W. W.	100 —	12868			
				12868			12868
1911 Sierp	1	Rozrachunki do uregulowania	Rb. 8479				

L. Z. + O.

Biuro Wiertnicze i Robót Górniczych
M. Lempicki i S-ka

Wtl. Vs k.	375		(100 zł)
Groch	— 20 Ka	na jed	(na 12,5)
Łóżko Wojsk	100 "	"	(50 zł)
Cegła	25	"	(100 zł)
Gost	20	"	(100 zł
Wars Cur	16		(100 zł
Pr Leg	50	"	(50 zł)
W kop W	20		(100 zł)
Mob	10		(50 zł)
Orth	25		(25 zł)
Para	50		(25)
Rus	25		(50)
Jabł	10		(10)
Kabat	10		(100
Sup	10		(40)

13/VII

KONTROLA PAŃSTWOWA

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

WARSZAWA, UL. ŻÓRAWIA № 44

TELEFONY CENTRALI:

505-73, 505-74, 505-75 i 505-77

DN. 11 lipca 1925 R.

№ 7780/c.

Do Pana Michała Łempickiego

w Bydgoszczy

ul. Szopena Nr.2

Wydział Personalny Najwyższej Izby Kontroli zawiadamia Pana, że w dniu 11 lipca 1925 r., wpłacono do Banku Zjednoczonych Ziem Polskich na r/k „Michał Łempicki w Bydgoszczy ul. Szopena Nr.2" sumę zł 82.- tytułem należności za tłumaczenie ustawy Pruskiej o Izbie Obrachunkowej.- O otrzymaniu powyższej sumy uprasza się zawiadomić Wydział Personalny N.I.K.P.

Naczelnik Wydziału Personalnego

K. Ossenowski

Radca

Drukarnia Państwowa № 26434. 5-X 24. 2000.

Wczoraj 11/VIII 940 Bajorowe 259

Nocowanie podczas ubiegłej

wiosny: Kochwiki, ale z Głuchy

P. Sok mitrowskie

P. Abra

Pestynowka Z grabiny

mętowica auta

Lipny Słowa ciężka praca

Auto zawsze się spóźnia Kapsle

na Konę będzie pewna kara

~~P. Tar~~ ~~P. Abram~~ Vorobkowska

P. Sok ~~P. Chudow~~ Z Jeziorka

P. Ref ~~P. Sowk~~ ska u

P. Zbrl P. Abram nauc

Директоръ Департамента Земледѣлія, Д. Я. Слободчиковъ, свидѣтельствуя Вамъ свое почтеніе, считаетъ долгомъ довести до Вашего свѣдѣнія, что на открывшейся въ ИМПЕРАТОРСКОМЪ Сельскохозяйственномъ Музеѣ выставкѣ по сельскохозяйственному опытному дѣлу (Соляной городокъ, ходъ съ Рыночной ул.), объясненія будутъ даваемы ежедневно отъ 11 ч. до 1 ч. дня и отъ 8 до 9 ч. вечера г.г. экспонентами, а отъ 1 ч. до 4-хъ ч. дня Выставка открыта для посторонней публики.

261

ПРЕДСѢДАТЕЛЬ
Бендинскаго Уѣзднаго
КОМИТЕТА
ПОПЕЧИТЕЛЬСТВА
о
народной трезвости.

№ 3
28 Февр. 1898 г.
г. Бендинъ.

Милостивый Государь

Въ засѣданіи Бендинскаго Уѣзднаго Комитета попечительства о народной трезвости состоявшемся 25 Февр. сего года Вы, Милостивый Государь избраны членомъ-соревнователемъ этого попечительства.

Обязанность члена-соревнователя состоитъ въ томъ, чтобы приносить посильную помощь культурной дѣятельности попечительства въ духѣ правительственныхъ предначертаній, направленныхъ къ распространенію среди населенія здраваго понятія о вредѣ неумѣреннаго употребленія спиртныхъ напитковъ и къ изысканію средствъ для предоставленія населенію возможности проводить свободное время внѣ питейныхъ заведеній.

Предварительно представленія, чрезъ Губернскій Комитетъ, на утвержденіе Г. Варшавскаго Генералъ-Губернатора списка избранныхъ Уѣзднымъ Комитетомъ членовъ-соревнователей, я имѣю честь покорнѣйше просить Васъ, Милостивый Государь, въ возможно скорѣйшемъ времени, почтить меня увѣдомленіемъ: согласны-ли Вы принять участіе въ качествѣ члена-соревнователя, въ высокой и просвѣтительной дѣятельности попечительства, призваннаго ВЫСОЧАЙШЕЮ волею къ жизни для блага и пользы мѣстнаго населенія.

Прошу принять увѣреніе въ совершенномъ почтеніи и преданности.

Его Высокоблагородію
Г-ну Лентицкому,
Директору кассы
"Градъ Венардъ". –

Предсѣдатель

В отвѣтъ на отношеніе отъ 28-го мин. Февр. за № 3, имѣю честь покорнѣйше сообщить, что я согласенъ на принятіе обязанностей члена-соревнователя Бендинскаго Уѣзд. Ком. попеч. о нар. трезвости

ТАВРИЧЕСКІЙ ДВОРЕЦЪ.

Artykuły

Chrześciaństwo.
Wyście kwiat Polski
Dwie deklaracje
do Rzeczy Krup
Rilegra i Szkota / Kelso do
Zwycięstwa
Manewr

Chrześciaństwo a rycerstwo

W ros. wiecz. na wstęp zawsze prawo
nie chrześci. opra się mamot, głodom. i da życie cnotliwe
obrowiu wiary o dobrem bycie
Surogaty — sofizmaty — Zanik wyższe moralne — moral. wstrętny
wyrwać się z niewoli { rozum, teatralności i pozy — a być wielkim w zaciszu
Nic nie odstadad
Żałosny ten napisał nie dzień dobre przeżić
Skupienie uwagi — rozwaga
Potrzebuje stat się wytrwałym, a nie żywą wiarą
Jest zapał, a niema poczucia obowiązku, ale zapał się traci
a nie powstaje poczucie obowiązku
{ Żyć tak, jakbyśmy mieli umrzeć zaraz
{ Pracować tak, jakbyśmy mieli żyć wiecznie
Elastyczność myśli i bezdogmatność wytwarza surogaty } prawe moralne wrodzone rozum cnoty pracy

Ideał jest nieosiągnięty ale już jest Bóg, dążyć w dobrym
Kierunku do niego
Cele życia ewyższe: zdobycie Nawy, przyjaciół (miłość)
Robimy ewyższe nie dlatego nas obchodzi
zaprzepaszczenie Boga ze stanu } , ale ludzkie sprawami
Poeci mistycy zbrodnia i doskonałość
Ojczyzna polska była piękna: nie grabiła, nie robiła
Trzeba umrzeć, żeby żyć
Ofiara ciche — wielkie Tajemnica dwie ofiary świata Tajemnica ofiary — Pokora
Amoralność — choroba dzisiejszych organizmu narodu
Sprawiedliwość cnoty dwóch stron.

Nasz polski miał na celu wolność człowieka (za naszą i waszą wolność)
Nacjonalizm ma na celu panowanie (imperializm)
Proste dzieci i mędrcy zdobywają prawo nie trudno, bo
ewyższy ludzie są ofiarami doktryn, lub rutyny.
Mówimy często o ludziach, którzy są przebitkiem wielkich
mas idei, a nie o idei — bo pieniądz ewyższy, a nie
duchowi; dla ducha materia pod ziemią
Nic nie giniе, żadna ofiara nie pozostaje bez skutku, tylko
czasu trzeba dużo.
Człowiek sam nie wie, jakie ukryte są w nim potęgi
Rozum przewiduje brak (zbrodni) wypadki Opatrzność
U nas zazdrość wkłada rękę Patrons Deus ex machina
Każdy chciałby pomóc mędrcy: Znajdą one siłę, kiedy zajdzie
Nowe ewyższe: 1) cierpliwość 2) gościnność 3) tolerancja
4) przemiana o swych wolnościach dyplomatach a bezczelna
nie gotyku, ale ze stylu prostoty

57 D. 19 st. narlejo nowa prier w roa, w tym cale
abq deley mogli protofor dost. swe rady o prze
W czasie prezes Rej na nyd bols wyjr wojny Ukrain i Ru
a nor lud dzjw ze 3 wojsk wyra rej nakazyr raz w
ri dzi cum Ros dyrektor prier bydz pop pow protest Ew
a w Tad na pet jui podwodzen

Trzec osr rok norp. rej D. 30 z natan pa
wrdow na ponuyk stanek. Napre pos i Tr rapne
ze deley sejm, swoje ad wnet ua ro
prawa reprezent narod Ukrainy i ze nadal w sejm nor. deley bedz
nieskut nowi deley nar, wybra prier rady, Ubr sa spotm wyp
gorqce protest dan ze str deley nar, która zaru nyd
bol ,, ze zamiast dan na narod prepro zatw arm
an ros ja ze st deley ceu, w dan stanel

6

Imć ma prawo ~~act~~ do repr nar ura ~~ou~~ do a kw[ego]
do ~~samodzielnej~~ zawier ustaw międzynar i ze

Tu hr. Kel ust.

Pozostaje kwest ~~rozstrzygnięcia~~ czy do tego norm
nie przeszło, ~~a~~ wymaga ~~jest~~ must osnowy ustawy
Obok ~~przepisu~~ normy międzynar na skutek tej, wyst rów
wyr zasadnicze normy wew ogł samow nar. P.K
z Cre ww pr ze. dalsze mowy przewiek nowe
w tej sekcji kon nie ma ~~żad~~ wtd powodzi pr
a po Tu ~~zamiast~~, że Powinna ~~być~~ do rokow
Imć przeszła a ~~wyst~~ nabyć wyb skut pod. dla ust
pr zach gr Ros. Że ~~tego~~ pod ~~do~~ ~~mowy~~ wyr z pos 9 i 10
L dzien iż, że ~~ekr~~ ewo ~~była~~ mot konwer

n 1490

Bronisław Skoczyński, Adwokat Przysięgły

w Piotrkowie, ul. Pocztowa № 14—2 piętro

d. 16. I. 1915 r.

Z-ca (Krupka) mil. dla p. Niedzielnej obra-
mata. B. Skoczyński

269

ГОСУДАРСТВЕННАЯ ДУМА.

Созывъ четвертый.—Сессія 2.

ЗАСѢДАНІЕ СОРОКЪ ПЕРВОЕ

въ Пятницу, 21 Февраля 1914 г.,

въ 11 час. утра.

Предметы занятій:

1. Доклады редакціонной комиссіи (докладчикъ—Папчинскій).

2. Второе обсужденіе по докладу комиссіи по судебнымъ реформамъ внесеннаго Министромъ Юстиціи законопроекта о нѣкоторыхъ измѣненіяхъ въ порядкѣ производства и рѣшенія дѣлъ въ департаментахъ Правительствующаго Сената прежняго устройства (№№ 197 и 249, IV/2, розданы 14 Января и 6 Февраля; докладчики комиссій: по судебнымъ реформамъ—гр. Беннигсенъ и бюджетной—Антоновъ).

Кони говорят об освободительных делах —
наследователь (Дьяконов — монархист)
Кони говорят о деле о Пон — Самарове

Малиновская — политическая

Nadesłać w wersji
1) Bartoniewicz
2) Jaworski
~~3) Wł. mit. – Olszewski~~

1) ~~Pro – Memoja [illegible]~~
2) Sixor – opinia dotycząca [illegible]
Aleksandrowa
3) Konsyst prawosł
~~4) Landsb gmin rewolucja~~ ~~wiec~~ zwrot
~~[illegible]~~ Leandrowicz
5) Rzecz Zapolska ugoda / wyrok
sej zwycięs – raport rewizyj
skutki dom rabunku, kłótnia
6) Pod bilet podatku na Senols
handlową w Warsz – nakaz
na brak gruntości
~~7) Płoce i Lusia – [illegible]~~ 3y
8) ~~Umowa kup~~

Ks. Wars a prawdz proces
w sprw pols – ks. Jes
Kodeks Gran

241

§4. Wydawnictwa
(dawny §6.)

p. 1. Dziennik urzędowy
p. 2 Rozmaite wydawnictwa.

§5. Inne wydatki
(dawny §7)

p. 1. Rada Naftowa
p. 2 Rada Handlowo-przemysłowa
p. 3. Rada Kreml. Śląska
p. 4 Rada chemiczna
p. 5 Kwalifikacja prawa górniczego
p. 6. Międzynarodowy Instytut Chłodnictwa.
p. 7. Międzynarodowy Instytut Handlowy.
p. 8 Rozmaite komisje, konferencje, komitety.
p. 9. Różne wydatki.

Wydatki związane z wydzierżawianiem praw poszukiwań naftowych — przemysłu do przedsiębiorstw przemysłowych

1

243

Hatzfeld 8 god. dziś pracuje
o treściwie wtedy Hoyningen
Spuenneck Protesty
zwoz rob. przeciw wojnie
R. dzien. 10 z 10 gr. po 5 dł.
(. 81 faut qu'elle soit atmosphy
Ze przy: Kontyngens podat
za zwłoki — pod wpływ
Oberen w fr. a me co i dupka?

Gral. Obarowy
Lit. Francuzki
Rząd Dien. Norbertyan
Nawałnica przeciw żydom w
Prezyd. w Nydg. wydalenie
Straż Slar
Nap na Stolb
wrzod. wont ubrzyn w Lipc
Nata

effektyw. realna
dyspozycyjne

1

~~Kurf. pros. p. bald w Bad~~
~~P. Lemos Lemos Spr.~~
~~Parnisok / 2 wre 2 Forey~~ 6/K
~~Lesbury Krzyso~~
~~Gruda K. Rzepy Tarnow~~
Na 8 St 10 gor. prosy
Rewa Rzepy Zamoy
1 R = 2.66 25

266
37
1862
798
9842

~~Zolcow Rol~~
Dwor o 4 P
~~Okrzyd drogi~~
~~Kol. Nata Tlug~~ Narkiert

Nowosolna

Azkow - Dwory - Sulzy

Kowiny / zamarkow

Wolność (swobody), nie zmuszanie
żadnej władzy, nawet Boga, do gorzeń
Zgorszenie, ordo – ordre
zmuszenie chrześc
ausy - cuop
ausy - chrześ
Wrażliwość do Chrześ

~~Farcy d pwrót~~
~~Sarkon d pwrót~~

Rozstać nas wypadł u
i prace

~~Do Tary. Wiem o Swoj~~

Courage des gra idées - Politiq.
ber wieck idzi pod samodz zapęcz
Hea Jagre
Bolon klub w gybe - ja czyta
Rozgrzeszenie Lec
effendum detrimentum

Do
Pana Jur. Kempiensiego
w Jn.

Na skutek polecenia Pana Dyrektora Departamentu N. O. powracam Sz. Panu 1 egz. nowelu preliminarza Min. Rol. Rol.

Jul Sostyk
referent w/sp. rol.

14/VI. 22/r.

Do Paren = 274
de L-gr
Sepse od Dor
Pop od Mor

3.100. Lepra

~~Rany cudi wojna~~

~~Cukru otmcw~~

~~Pacjenta mysl for~~

~~drugie~~

~~Lod kotaci~~ are

~~Kraci 12 Ovat~~

Łukasz Stworzowski (1588 - 1656)

Łańcut skarbnik Koronny Pols

Inż. Henryk Kikinger

radca górniczy

18 - 171

279

d. 6 stycznia 1916 r.

Porozumienie Koła Przełożonych z naczelną Komendą Skautingu.

1/ Nie uznajemy rozłamu wśród młodzieży skautowej.

2/ Skauting powinien być organizacją jawną.

3/ Szkolne drużyny skautowe organizowane są przez poszczególne szkoły i pracują autonomicznie pod ich bezpośrednią opieką. Drużynowi, plutonowi i zastępowi wybierani są z pośród skautów i mianowani przez N.K.S. po otrzymaniu zgody szkoły. O ile szkoła nie zgadza się na nominację, albo żąda usunięcia szarży czynnej, to podaje N.K.S. powody; w razach wyjątkowych szkoła może tego żądać bez motywów. N.K.S. stosuje się zawsze do żądań szkoły w tych sprawach. N.K.S., wydając rozkazy i instrukcje drużynowym, komunikuje je jednocześnie szkołom, w których są drużyny skautowe. Drużynowi zaś przed wykonaniem rozkazów zarówno zakomunikowanych szkole, jak i otrzymanych od N.K.S. ustnie, powinni porozumieć się ze szkołą. Rozkładu czasu, przeznaczanego na pracę skautową dokonywa rada drużyny w porozumieniu i za zgodą szkoły.

4/ Nad pracą szkolnych organizacji skautowych czuwa Wydział Oświecenia. -

Wła. p. Stanysiaka. 281 7

3,000 Karteli Rb. 12.—

a conto 5.—

7.—

Zapłacono
Kowal

LUDWIK LEŚNIAKOWSKI

DRUKARNIA

WYKONYWA:

ADRESY

BILETY WIZYTOWE

BLANKIETY

BROSZURY

CENNIKI

CYRKULARZE

KWITARYUSZE

RACHUNKI

REKLAMY

ZAPROSZ. SLUBNE

I T. P. W ZAKRES

DRUKARSTWA

WCHODZĄCE

GUSTOWNIE · TANIO I PUNKTUALNIE

WARSZAWA · MARSZAŁKOWSKA 113 · ZIELNA 8

TELEFON 75-93

RÓG ZŁOTEJ.

DRUKARNIA

SKŁAD MATERJAŁÓW PIŚMIENNYCH

D. SUCHECKI

Warszawa, Niecała № 11, róg Kotzebue.

28/VII 1916 r.

Rachunek

dla W. Starzyńskiej.

300	koperta zwyczajnych rb.	2-10

ZAPŁACONO

z podziękowaniem

D. Suchecki

Warszawa, d. 28 Lipca 285 1916

PAPETERIE

T. DOMAGALSKA

DAWNIEJ

ALFONS SZUSTER

WARSZAWA, KOPERNIKA 26.—TELEFON 762.

Rachunek

dla Pani M Stawczyńska

A. S.

100	Kart Zaproszeń	Rb	20 00
500	Kart Czerpanych		7 00
			27 00
	Dano i conto		5 00
		Rb	22 00

Zapłacono
Domagalska

DRUKARNIA

i

SKŁAD MATERJAŁÓW PIŚMIENNYCH

D. SUCHECKI

Warszawa, Niecała № 11, róg Kotzebue.

29/VII 1916 r.

10

287

Rachunek

dla W. Pani Skarzyńskiej

100	kopert	kop.	80

ZAPŁACONO

z rachunkiem

D. Suchecki

DRUKARNIA

SKŁAD MATERJAŁÓW PIŚMIENNYCH

D. SUCHECKI

Warszawa, Miodowa No 11, róg Hoffmana.

289

St. WINIARSKI, Warszawa, Nowy-Świat 53.

właściciel IGNACY ROMAN BARABASZ

HURTOWY i DETALICZNY SKŁAD PAPIERU,

MATERJAŁÓW PIŚMIENNYCH, RYSUNKOWYCH i INŻYNIERSKICH

oraz KSIĄG BUCHALTERYJNYCH, REGESTRÓW GOSPODARSKICH i GALANTERYI.

PRZYJMUJE ZAMÓWIENIA NA SPECJALNE KSIĘGI BUCHALTERYJNE,

oraz na WSZELKIE ROBOTY DRUKARSKIE i LITOGRAFICZNE.

Wyborowy atrament „Kopjowy Warszawski", Antracetowy i do piór samopiszących.

RACHUNEK

11

31 Lipca 1916

1	arkusz pergaminu	Rb	12.60

ZAPŁACONO

St. WINIARSKI, Warszawa, Nowy-Świat 53.

właściciel IGNACY ROMAN BARABASZ

HURTOWY i DETALICZNY SKŁAD PAPIERU,

MATERJAŁÓW PIŚMIENNYCH, RYSUNKOWYCH i INŻYNIERSKICH

oraz KSIĄG BUCHALTERYJNYCH, REGESTRÓW GOSPODARSKICH i GALANTERYI.

PRZYJMUJE ZAMÓWIENIA NA SPECJALNE KSIĘGI BUCHALTERYJNE,

oraz na WSZELKIE ROBOTY DRUKARSKIE i LITOGRAFICZNE.

Wyborowy ajramant „Kopjowy Warszawski", Antracytowy i do piór samopiszących.

RACHUNEK

291.

JAN RUDNICKI

WARSZAWA
DZIKA Nr. 69

MECHANICZNA FABRYKA
KAMIENIARSKA

PRACOWNIA
ARTYSTYCZNO-
RZEŹBIARSKA

TELEFON FABRYCZNY Nr. 14-91
TELEFON MIESZKANIA Nr. 168-09

12

Dnia 3 Sierpnia 1916 r.

Rachunek dla W. Pani M. Starzyńskiej

TŁOCZNIA WE. ŁAZARSKIEGO. WARSZAWA.

Za wykonanie i wykucie napisu na bloku granitu		
zgadrono	Rb.	100 00
zaliczono	"	50 00
pozostałe zapłacono		50

MECHANICZNA FABRYKA
Kamieniarska
JAN RUDNICKI
Warszawa, Dzika 69.

Rudnicki

13 Wydatki na obchód 5 sierpnia.

	Rb.	Kop.
Napisanie aktu	10	—
Sprowadzenie, porzalowanie i odstawienie trumny	3	—
Nabożeństwo u św. Franciszka	50	—
Robota przy obsadzeniu krzyża i napisaki	7	— 5
Rozestanie listów na wieńce	4	—
	74	— 5

Warszawa dn. 5/III-91 roku. Małgorzata Skarszyńska.

ZAKŁAD
Blacharsko-Ornamentacyjny
St. KOZŁOWSKIEGO
Warszawa, Marszałkowska 141.
Telefon 279-22.

WYRÓB TRUMIEN METALOWYCH.

d. 6/VIII 1916 r.

295

14

Rachunek

dla W. P. M. Stawryńskiej

DRUK FR. ORZECHOWSKI, KRÓLEWSKA 9.

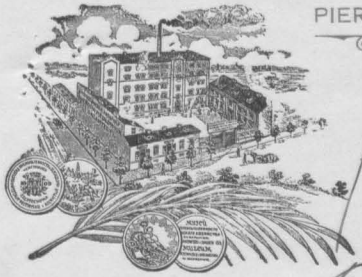
Za szpalerowanie i przygotowanie modeli do malowania	Rb. 3. 50
Za zrobienie daszka i przylutowanie do blachy miedzianej	
rynar z rurką cynkową do spełpanienia i z kalkulowaniem	4. —
	Rb. 7. 50

Kasjerowa
St. Kozłowski

Wykonywa roboty ornamentacyjno-budowlane. Krycie kościołów, wież, domów, konserwacja dachów. Wyrób liter do szyldów, latarń, oraz galanterję.
ROBOTA SOLIDNA. CENY STAŁE.

Publ. ss. Lourdes cum pie
obtenuntur ex Specu
297
A Rezzi ss.
27/8 1900 / 5

21 Lösung
VII

PIERWSZA W KRAJU FABRYKA METALOWYCH WIEŃCÓW, ORNAMENTACYI, KWIATÓW I GALANTERYI.

EMIL RAUER

WARSZAWA, STALOWA 47, DOM WŁASNY.
TELEFON 14-97.
SKŁAD FABR., SENATORSKA 22. TELEFON 14-36.

229

16

WARSZAWA, D. 7/VIII 191 5.

WIELMOŻN a. Pani Starzyńska

Ilość sztuk		Cena za sztukę	Rub.	kop.
1	wieniec ciemniony	2	25	
	anto		10	
	pozostało		15	

Za EMIL RAUER

Kwitowano

Zapłacono

BIURO
TECHNICZNO-BUDOWLANE
BRACIA HORN i RUPIEWICZ
Warszawa, ul. Mazowiecka 7
TELEFON Nr. 13-82.

WŁASNA FABRYKA PAROWA
STOLARSKO-CIESIELSKA
LUDNA Nr. 6. TELEFON Nr. 9-31.

W ...

301

17

W ...

Warszawa, d. ... 191 ... r.

Rub. 50

Wypamie Rubli Pięćdziesiąt za wykonanie i postawienie Krzyża Dębowego na stokach Cytadeli, od Str. Starozakonnych, z napisem i Kwatery.

Warszawa d. 7/VIII 1916 r.

18

Warszawa, d. 7 Sierpnia 1916 r. 303

TŁOCZNIA WŁ. ŁAZARSKIEGO

MARSZAŁKOWSKA 114

DAWNIEJ BANKU POLSKIEGO
□ ZAŁOŻONA W ROKU 1827 □

TELEFONU NR. 34.47

Rachunek dla Wielmożnej Pani M. Starzyńskiej

D/z

DATA	Nr. pokw.	Nr. obst.	Za dostarczone W. Pani			
		1834	1000 egz. biletów pod krzyż na papierze własnym	zł.	3.	50
		1836	1000 egz. zaproszeń na nabożeństwo żałobne, na papierze dostarczonym	"	3.	20
		1835	500 egz. biletów dla organizacyi, na papierze dostarczonym	"	2.	50
				Rbl.	9.	20

ZAPŁACONO
L. Łazarski

| DATA | Nr. pokw. | Nr. obst. | | |

3030

Warszawa, d. 7 Sierpnia 1916 r.

TŁOCZNIA WŁ. ŁAZARSKIEGO

MARSZAŁKOWSKA 114

DAWNIEJ BANKU POLSKIEGO
□ ZAŁOŻONA W ROKU 1827 □

TELEFONU NR. 34.47

Rachunek dla Wielmożnej Pani M. Starzyńskiej

w m

DATA	Nr. pokw.	Nr. obst.	Za dostarczone W. Pani	
		1842	500 egz. Zaproszeń, form. 4° z ½ ark. na papierze własnym	Rbl 4.75

ZAPŁACONO

L. Łazarski

| DATA | Nr. pokw. | Nr. obst. | | |

KOPJA. 315

WYROK SĄDU HONOROWEGO.

Sąd honorowy składający się: z Józefa Stypińskiego, jako przewodniczącego i Wacława Dunina, Antoniego Smiechowskiego, Gustawa Zielińskiego i Kazimierza Zielińskiego, jako członków, na posiedzeniach swych w dniach 2 marca 1916 roku, 5 marca r.b., 9 marca r.b., 13 marca r.b., 23 marca r.b., 5 kwietnia r.b. i 1 czerwca r.b. na skutek żądania pana Zdzisława Zalewskiego rozpatrzył sprawę, wynikłą pomiędzy p.p. Zdzisławem Zalewskim a Stanisławem Antoniewskim, jako członkiem Ekspozytury Warszawskiej Naczelnej Komendy Polskiej Organizacyi Skautowej z powodu rozesłania przez tę ostatnią okólnika z dn. 25 stycznia 1916 r. i aneksu do niego z dn. 26 stycznia 1916 r., zawierających zarzuty obrażające pana Zdzisława Zalewskiego, i po zbadaniu dokumentów, przedstawionych przez strony i przesłuchaniu świadków przez nie wskazanych a także powołanych z inicyatywy sądu, przyczem świadkowie z obowiązującej ich dyskrecyi zostali zwolnieni wobec sądu przez pana Zdzisława Zalewskiego, doszedł do konkluzyi, że zarzuty zawarte w okólniku i aneksie, a mianowicie:

1/ że "pan Zdzisław /Zalewski/, stojąc fikcyjnie na czele odłamanych, przez cały czas trwania rozłamu pozostawał potajemnie w byłej Naczelnej Komendzie Skautowej".

2/ że "pan Zdzisław /Zalewski/ był przez cały czas w Naczelnej Kom. Skaut., zdawał jej raporty i z własnej inicyatywy podjął się tej roli dwulicowej, mającej na celu poddanie nas /młodzieży odłamanej/ prawowitej władzy".

3/ że "pan Zdzisław /Zalewski/, opowiadając zgodnie z naszemi najgorętszemi życzeniami, że dąży do połączenia z Junactwem, z dru-

giej strony poza naszemi plecami, przeciwdziałał ze wszelkich sił".

s ą n i e s ł u s z n e .

4/ Zarzut zaś, wyrażony w zdaniu: "cała sieć intryg cienkich nici pajęczej polityki, jak mówi sam pan Zdzisław /Zalewski/, osnuwa część komendy, a zwłaszcza p. Zdzisława /Zalewskiego/ - w stosunku do pana Zdzisława Zalewskiego nie został potwierdzony.-

Sąd Honorowy doszedł do przekonania, że:

ponieważ sprawa była bardzo skomplikowana,

ponieważ w sprawie rozłamu był cały szereg intryg,

ponieważ porozumienie z Junactwem nie zostało załatwione w myśl życzeń odłamanych -

pan Stanisław Antoniewski działał jednak, jako członek Ekspozytury, w dobrej wierze, nie przypuszczając, że posiadane przez niego dane są jednostronne i niekompletne, tembardziej, że był podtrzymywanym w swoim mniemaniu przez przeciwników odłamu.

Oryginał wyroku i wszystkie dokumenty i protokóły, zostają w przechowaniu przewodniczącego sądu Józefa Stypińskiego, kopie wyroku zostaną stronom doręczone.

Warszawa dnia 1 czerwca 1916 roku.

Podpisy: Józef Stypiński,
Wacław Dunin,
Antoni Smiechowski,
Gustaw Zieliński,
Kazimierz Zieliński.

Zgodność niniejszej kopji z oryginałem poręczam

J.Stypiński

Dnia 12 czerwca 1916 roku.

ZARZĄD m.st. WARSZAWY
DZIENNIK CŁÓWNY
26. DZIE. 1916
№ 15974

Wydział Pomocy dla Ludności
K. O. m. W.
№ 5807
27/VI 1916 r.

Do

Jasnie Oświeconego

Księcia Prezydenta

K...ch Deta...
Polize.-P...idium, Warschau
Eingeg. 23 VI. 1916
Tagebuch Nr. 7a

Jestem wdowcem
Mam obecnie lat 56,
Jestem zdolny do pracy
Rodzina moja wymarła
w roku 1863 w Lubelskiem
pod Junkowskim, w Radomskiem
pod Grabowcem zostałem raniony.
Posiadam świadectwa na to
miejscowych obywateli.
O, Stokrotnem położeniu
mojem mogą poświadczyć
P.P. Józef Skerutopf i Dyonizy
Zaborski (Miodowa 12, Zakroczymska 9
Składając los mój w Twoje
ręce Jasnie Oświecony Prezydencie
pozostaję pokornym Sługą

Lwpt. Spichrzewicz

Do sprawy
Ob. Lwpt. Spichrzewicza
Wydz. Pom.
30/7

Warszawa d. 22 Czerwca 1916

K. O. m. W.
OKRĘG II
Otrz. 14. LIP. 1916
Odp. 296.

Kapitulna 6 m 6.

309

ZARZĄD STOŁ. M. WARSZAWY
WYDZIAŁ POMOCY DLA LUDNOŚCI
RADA II OKRĘGU
NOWE MIASTO 4.
▽△▽

Warszawa, d. 15. VII 191 6 r.

Wielmożny Pan
Michał Lempicki
Przewodniczący Komitetu Obchodu 3 maja 1916 r.
w/m.

W załączeniu przesyłamy prośbę Leopolda Kraszewicza, uczestnika powstania 1863 r., który zwrócił się do nas, przez Wydział Pomocy dla Ludności, z prośbą o zapomogę.

List p. Augusta Kręckiego, przewodniczącego Kasy Pomocy Uczestników Powstania 1863 r., do którego wspomniany P. zwracał się również i który dla braku odpowiednich funduszy zmuszony był prośbę jego pozostawić bez skutku, przy niniejszym również załączamy.

O wysokości udzielonej zapomogi, dla porządku, raczy Wan nas zawiadomić, i pozostajemy

z poważaniem

2 załączniki

Sekretarz Rady II Okręgu
J. Waszkiewicz

Przewodniczący Rady II Okręgu
Stanisław Zadrożniak

№ 4254 311 d. 5/8 1916

DRUKARNIA

Romana Kaniewskiego

w Warszawie, Nowy-Świat № 54.

Telefony 15-56 i 278-02.

Wysłano

dla W. Klub Strzelecko-Narciarski

Sienna 4/2

Ilość	WYSZCZEGÓLNIENIE	Rub.	kop.
10000	Rysunków z tekstem	75	00
10000	Odezwa		

Zapłacono

Rysunek zwracam się

Komitet obchodu
Rocznicy 5 Sierp. 1864 r.

Roman Kaniewski.

50 kg

210
99.46
110.54

21.96
250
25
99.46

Warszawa, d. 7 Sierpnia 1916 r.

Marszałkowska 121, róg Siennej.
Telefon Nr 1514.

313

I. WADOWSKI

FABRYKA FARB OLEJNYCH.
Skład Papieru,
Farb, Materjałów Malarskich, Rysunkowych
I PIŚMIENNYCH

Farby Olejne:
z FABRYK
ARCUS w Warszawie.
J. BLOCKXA w Belgii.
KARMAŃSKIEGO w Krakowie.
LEFRANC'A w Paryżu.
G. B. MOEWESA w Berlinie.
WINSOR i NEWTON w Londynie.

Farby do Akwarelli:
WINSOR i NEWTON w Londynie.
BOURGEOIS w Paryżu.
CHENALA w Paryżu.
GÜNTHER WAGNERA w Hannowerze.
LAFONDA w Paryżu.
TALENSA w Holandii.

Farby do Porcelany:
A. LACROIX w Paryżu.

FARBY i SZKŁA
do Heliominiatur.

FARBY EMALJOWE.

Płótna Malarskie
Belgijskie, Francuskie, Bawarskie i krajowe.

PŁÓTNA i FARBY Gobelinowe.

Pastelina, glina, wosk
i narządka bukszpanowe
do rzeźby i modelowania.

Wzory do malowania.

WYROBY Z DRZEWA
do malowania i wypalania.

Płótna i Farby Pastelowe.

Stalugi, Rejsbrety, Szkatułki, Bleitramy.

FOTOGRAFJE.

SPRZEDAŻ i OPRAWA
OBRAZÓW OLEJNYCH.

WSZELKIE ARTYKUŁY
Malarskie, Piśmienne i Rysunkowe.

Abonament wzorów do malowania.

21

Rachunek

dla W. Stowarzyszenia Obchodu 5 Sierpnia

6	słowików #2	06		36
3	" strusiopiórowe	25		75
6	obsadek do piór	10		60
3	gumy „Pelikan"	"		30
3	" " „Słoń"	15		45
1	fud: piór stalow:			50
500	ark: papieru ½°		4	00
500	kopert handlow:		3	00
1	cyrkiel		1	50
2	skrobaczki	70	1	40
2	stołowidła	25		50
½	kut atramentu		1	00
1	rewersat		1	50
15	ark: kalki do maszyn			75
4	kalamarze	40	1	60
12	ark: kalki do masz:			60
500	kopert słonkow:		2	50
6	ark: bibułki i grzebień			65
		Rb.	21	96

Wręczono dnia 7 Sierpnia 1916 r.

I. WADOWSKI
WARSZAWA
Marszałkowska 121

7 SRP. 1916

Charakter 05 kg

110 22
24 42
8530

92

Warszawa, d. 9. VII 1916 r.

NOTA

Dla W. Klub Lit. Naukowy

Zima 9-2

1. Paska papiana № 315
karnallowego pojedyn.
R6 2 50

Zapłacono

T. Parkowski

Y4

SKŁAD POCZTÓWEK,

MATERJAŁÓW PIŚMIENNYCH

i marek pocztowych do kollekcji

HENRYK PASZKOWSKI

Warszawa, Nowy-Świat № 9.

Telefon № 222-61.

Sklep w Niedziele otwarty od 2—5 po poł.

25

Nabożeństwo w kościele Zbawiciela
w dn. 6 sierpnia 1916 r. rubli 10,- (dziesięć)

Dr. Klemensiewicz.

317

№ 24

d. 12 sierpnia 1916 r.

DRUKARNIA | **A. PĘCZALSKI i SYN** | **LITOGRAFJA**

TELEFONU № 60-70.

WARSZAWA ERYWAŃSKA 214.

319

Dyr. K. Ilskiego.

Rachunek dla Wielmożnego ~~Ks. Głoskiego~~ Ks. Głowackiego

Za druk 430 blankietów łącznie
z papierem Rb. 3 –

Blankiety były wykonane dla Komitetu Obchodu
~~5 VIII~~ 1864 r. z napisem: „Komitet obchodu
rocznicy 5 sierpnia 1864 r."

Ks. Głowacki

Data 29/VIII 916 r
uregulowano

Pęczalski

25

Kap. 50 exploatacija u

Kninjanjcima - kn. 2 Zrinski

1916

R. Hlad. 321

8/VIII 1916

96

323

Rubli 241 (dwieście czterdzieści jeden)
na zamówienie kraty do ogrodzenia krypty
na stoku Cytadeli dnia 4. X. 1916 otrzy-
małem

L. Skrzyńska

Sumę powyższą, 241 (dwieście czterdzieści jeden) rubli od p. M. Lempickiego otrzymałam. – M. Skarżyńska.
Warszawa, dn. 12/II – 9/7 roku.

325

~~№2~~ №1

~~wpłacono 4/VII~~ Rs

Rachunek wydatków połączonych
z zakupywaniem nabożeństw

u św. Floryana	5 rb
u Bernardynów	5 rb.
Dorożka za 2½ g. à 1,20	3 rb.
Razem	13 rb.

Otrzymałam

Magdalena
Marja Pawlikowska

Zapisano 4/VII 1916 MB

A 5 2

327

Otrzymałem wł 3 (trzy) na wydatki
przy ekspedycji listów od Komitetu
obchodu Racławicy 5 dzienników

4/VII 16 r. M. Meluch.

329

Komitet obchodu
Rocznicy Sier. 1864 r.

STEMPLI KAUCZUKOWYCH i PIECZĘCI METALOWYCH
PNEUMATYCZNYCH

PIERWSZA W KRAJU FABRYKA
DRZEWORYTNIA
I ZAKŁAD GRAWERSKI

5/VIII 1916

L. Czyżewski dawniej Z. SUCHOWIECKI

EGZYSTUJE OD 1880 ROKU.

Warszawa, Wierzbowa 6. (Hotel Angielski.)
Telefon 134-32.

Rachunek

Na 20.

1 Stempel Kauczukowy Z wiel.

Rb: -.80 kop

ZAPŁACONO

1 poduszka 50 kop
1 but tuszu 30 "
Warszawa dnia 3/VIII 1916 r. 80 kop

Łącznie Rb. 1.60

331

Komitet obchodu
Rocznicy 5 Sierp. 1864 r.

Pan Prezydent m. Warszawy
Hoz. 40

4 SRP. 1916

ZAPŁACONO
I. WADOWSKI
WARSZAWA
Marszałkowska 121.

SKŁAD PAPIERU, MATERJAŁÓW PIŚMIENNYCH i RYSUNKOWYCH

Farb i Wszelkich Przyborów Malarskich

I. WADOWSKI

Warszawa, Marszałkowska 121.

Telefon 15-14.

Słuszne reklamacje uwzględniane będą w przeciągu 8 d. od daty wystaw. rachunku. Skrzynie liczy się po c

wpł. 7/VIII 1916

Rachunek № 65

Komitetu Uroczystego Obchodu 333 na dn. 5/8 916 r.

1500 kokardek gumarant. – biał. z agrafką po 10 ½ Rb. 150 –

30 " " " z końcami 25 7 50

Razem Rb. 157 50

Odebrano 9/VIII 916 r.

Kasjerka

Zapłacono

Warszawa 4/8 916. Pokwitowano sumę Rubli 157 50 kop

Sprawdzono – sto pięćdziesiąt siedm i kop 50 –

5/VIII. 1916

otrzymałem

Emisaryusz

335

Józef Ostrowski,

członek Rady Regencyjnej,

ma zaszczyt uprzejmie prosić

W Pana

do siebie, Krakowskie Przedmieście 5, na wieczorowe zebranie męzkie we środę, 31 Października 1917 roku o godzinie 9 wieczorem.

Ubranie frakowe.

A. CHOPJWIECK.,

MK3.20

AF6

336a

Wypłaciłem portaicom
za rozwożenie zawiadomień
o zebraniu likwidacyjnej
8. 6. VIII. 1916. Rb. 1.60

S. Piwnicki

Jacques Schéser. 334

Né en 1874. Religion catholique.

Sorti de l'École Supérieure des Mines de Paris le 1er Juin 1899. Ingénieur Civil des Mines.

1er Juin 1899 - 1er avril 1900 - Chargé de diriger la construction et l'installation des Mines et fonderies de fer de Norjou (Orne). 3.000 mètres carrés de Surfaas couvertes - 200 ouvriers environ.

1er Avril 1900 - 1er Juillet 1901.
Ingénieur Directeur de la Société Franco Espagnole. Travaux de recherches et d'exploitation de mines de plomb, zinc et fer, dans la province de Santander. 200 à 250 ouvriers.

1er Juillet 1901 - 1er Octobre 1901
Travaux de recherches dans le plateau Central.

1er Octobre 1901 - 15 Mai 1902.
Directeur de la Société anonyme des Mines de Minorque (Siège Social à Bilbao). Diplôme d'Ingénieur des Mines espagnol.
Travaux de recherches et d'exploitation des gisements de l'Île de Minorque - 200 ouvriers mineurs environ.

339

. Jacques Schéfer .

Né en 1874. Religion catholique.
Sorti de l'École supérieure des Mines de Paris le 1er Juin 1899. Ingénieur civil des Mines.

Du 1er Juin 1899 au 1er Avril 1900, chargé des travaux de construction et d'installation des Usines et fonderies de Noyon (Oise).
3.000 mètres carrés de surfaces couvertes.
200 ouvriers environ.

Du 1er Avril 1900 au 1er Juillet 1901.
Ingénieur Directeur à la Société Franco Espagnole. Travaux de recherches et d'exploitation de mines de plomb, zinc et fer dans la province de Santander.
200 à 250 ouvriers.

Du 1er Juillet 1901 au 1er Octobre 1901.
Travaux de recherches dans le plateau Central.

Du 1er Octobre 1901 au 15 Mai 1902
Directeur de la Société anonyme des Mines de Minorque (Siège Social à Bilbao).
(Ingénieur diplômé du gouvernement espagnol)
Travaux de recherches et d'exploitations des gisements de l'Ile de Minorque. 200 ouvriers.

341

Na zebraniu towarzyskiem członków Tow. Rozwoju Przemysłu Przemiot i Handlu dn. 2 Sierpnia 1916 uchwalono złożyć składkę na rzecz Komitetu organizującego obchod rocznicy 5 sierpnia 1864 r.
Zebrano tk. dwanaście kop 25 (12 r. 25 k) i trzy mon. 50 pf (3 mr. 50 pf)

Julian Próchnerka
A. Górski
Skarb

A 2
2/VIII 1916

Lista 343

Opisu na rzecz kleinodu Obchodu rzemiosł

5 Sierpnia 1864r.

K. Jelli	Rb.	1.	80
Schiebank	"	1.	—
E. Schultz.	"	1.	=
S. Strakan	"	1	=
S. Beukendorff	"	1	—
Bandau	"	—	50 kop.
Borzecinski	"	—	50 "
Strojna	"	—	50 "
J. Kiesrezynski			50
Sadacjewski			30
Rau			50
			8.50

Protokół. 345

Dnia 3go Sierpnia 1916 roku

Niżej podpisani z Sieroci ofiary

na rzecz komitetu obchodu uroczy-

stości Stoletniej (5 ort.) Rocznicy Narodzenia

na Łobzowie cyrkuł Warszawskiej z 1867

roku. Z bierania ofiar miało miejsce

w Sali obrad w magistracie przez

rodzonych synów Likorskiego Szrej-

bera i p. Wankego po bliźnim w

obecności p. Dr. Flskiego okazało się

że zebrano Rubli 93 ko 10

(dziewięćdziesiąt trzy kop 10) i Matek 15

75 pf. (piętnaście marek 75 pf.

Sczerzyn Szrejber Wikorski

Jan Wanke

KOMITET OBCHODU
ROCZNICY 5 SIERPNIA 1864 ROKU

№ 2

397

Załącznik do protokułu № 4

Warszawa w Sierpniu 1916 r.

OFIARY NA RZECZ KOMITETU ORGANIZACYJNEGO
OBCHODU ROCZNICY 5 SIERPNIA 1864 ROKU.-

Typ. Mokwa - 3 r.
S. Sanitarna 1 r.
Atmański 1.—
S. Jaworzyn
Weisberg
Wawrzyw 1.
1.
Rogowski 2
1.—
Stryjeński 1—
10.—
1.
1.
S. K. 1 r.

Januszewski Rb 1,00
Wiśniewski Rb 1.00
R. Dłuski Rb 1.00
Stryjeński Rb 3.00
Przyborski Rb 50
W. 1.—
H.S. 1.00
1. do.
Bernatt 1.00
A. Pan 1.00.
Araja 1.—
K. Prytnicki 1.—
R.R.T. 1
A. Anielewicz 1.
Hurkowski 1
Wawrow 1.

347a

Rus A 11.

Po przeliczeniu pieniędzy zebranych między pp. Właścicielami składów węgla, zgromadzonymi w dn. 4 sier. b. r. w Rosji, na koszty obchodu i ustawienia krzyża na miejscu straceń Rządu Narod. dn. 5 sier. 1864 r. pozostało się Rb. siedm k. 95 (7 rb. 95 k.) i 2 bilk. — Warszawa 5 sier. 1911

Fortkowski

KOMITET OBCHODU
ROCZNICY 5 SIERPNIA 1864 ROKU

Warszawa w Sierpniu 1916 r.

Grupa weteranów 349

16 № 9

OFIARY NA RZECZ KOMITETU ORGANIZACYJNEGO
OBCHODU ROCZNICY 5 SIERPNIA 1864 ROKU.-

z grupy weteranów.

Strawecki — w 3/4
L Olszański — " 1
Pilipski — " 1
Curow — — 50 k
Czaplicki — " 1 —
Sikorski — — 50 k
Sokołowski — 1 —
Stan. Rozdowski 1 —
Mund —
Konyard
Erlich Jakob } ruble
Leon Herbr — 60 k.

Kreple 0,50 = + 50

23,10

A Stowarzyszenie Rs I.

Kr. Krzyż 1

S. Sztandar 1

ri bolec

2 1

16 — 10

Wyszarzenie rabla Stowarzyszenia Rs I. za potwierdzeniem, wydano Komitetowi obchodu

Rawicz 5-sierpnia 1864 r.

d. 4. 8. 1916 r. Hoffmann

Rub. № 23

351

Na kasyę parasiątkowy.

	Rb.	Kop.
Małgorzata Staszyńska	3	—
~~Honorata~~ Lewandowska	20	—
Antoni Margajski		20
G.		20
Z. S.		25
	1	
	3.	——
R R	5 mar.	
[illegible]	1rb.	—
[illegible]	1 r	—
[illegible]	1 r	
[illegible]	1 marka	
[illegible]	2 m	
[illegible]	1 rb	
[illegible]	1 rub	
[illegible]	1 marka.	
~~[illegible]~~	~~1 marka~~	
[illegible]	1 rb.	
W. W.	R. 0.50	
[illegible]	R 0.50	
[illegible]	1 rub.	
[illegible]	1 Marka	
Zawadzki Ludwik	1 Mk.	
[illegible]	— 1 rubel.	
Z. B.	- 30 kop	
N. N.	- 20 kop.	
W. Majewska	1 mk.	
Koło Wolskie" Ligi Kobiet polskich	rb. 25.	
"Helena Krotoszka	" 1.—	

Do przeniesienia Rb. 60.15 kop. i 15 marek

Z pozwolenia — Rb. 60. 15 i Marek 15

Kto A Ligi Robiet P. W. — Rb. 30. —
[illegible] Fuget Poznań — 3 —
z Sobockich Lubomirsko — 10 —
M. Kraków — 5.
[illegible] Ciołkowa — 1. 50 k
Kotarb
Kasper (3.)
Dent (3.)
Kto B Ligi Robiet P. W. — 20 rubli.
Od dwóch stojących Ireny i Małgosiaty — rb. 2.
Matka 2 Kalinia bów — 1 rb.
Helena Hermanstadtowa — —50 Kop.
Halina Cieglinska — 1 rb.
Bierzackie. — rb. 10.
St. Maciejowska od N. N. — -80 k.
M Koziorowska — 1 rb
J Koziorowska — 1 rb.
Wręczono mojemu mężowi w bramie (ligistka?) — rb. 1.
Zebrano w bramie Łódzkim — rb. 2 — 50.
Turczatowska — rb. 3

Razem wpłynęło — rb. 159. 45 kop
i Marek 15. — 7. 50
Ogółem wpłynęło rb. 166. 95 kop

p. Ilski, Flora 9 m. 15

Warszawa w Sierpniu 1916 r.

Sobota 2-3-4

KOMITET OBCHODU
ROCZNICY 5 SIERPNIA 1864 ROKU

353

№ 4

OFIARY NA RZECZ KOMITETU ORGANIZACYJNEGO
---OBCHODU ROCZNICY 5 SIERPNIA 1864 ROKU.-

N.2.R.	— 10.—		kwit № 31
Stronnictwo Ludowe	5.—		„ № 32
Stronn. Nar.-Radykal	25.— ✓		„ № 33
Związek Patrjotów	15.— ✓		„ № 34
M. Jankowski	3.— ✓	—	„ № 35
A.S.	3 — ✓	—	„ № 36
A Krauschar	3.— ✓		№ 37
J.R.	1.— ✓		№ 38.

Wydano Kwity:
№ 31; 32; 33; 34; 35; 36; 37; 38

KOMITET OBCHODU
ROCZNICY 5 SIERPNIA 1864 ROKU

Warszawa w Sierpniu 1916 r.

№ 8

355

~~14-85~~

OFIARY NA RZECZ KOMITETU ORGANIZACYJNEGO

OBCHODU ROCZNICY 5 SIERPNIA 1864 ROKU.-

NA OGRODZENIE KRZYŻA

Bellerth (jedn) Rub 1 =
E. Stojowski " 1.—
Skarbek " 1.—
Kazimierz Potocki " 1.—
Stanisław
Wiktor
Ut
Korczyn
Kolty

30 kop.
1.—
-50. kop.

Zebrano Rub. 10 kop. 85 i 8 skarek

Wyniosi Rub dziesięć kop 85 i osiem skarek

d. 26/8 1916. E. Stojowski

Sobczyński
J Bujeński } 1 Skarbka

Wołkanow
Gelerowa
Stepkowna
M. K.

Stan Słowiański	5, —
Rolański	5, —
Cech krawców	10, —
— pomański	3, —
— Nowicki	5, —
Cech Kapelmistrzów	5, —
Ciot-Marcinkowa	1, —
Chór Orpheon	10,
Józef Wróbel	3, —
W. Kłodnicki	2 marki
Teatr polski	5, —
Roman Pawłowski	5, —
Wacław Towarzystwo Śpiewackie Lutnia	10, —
Korporacya „Ogniwo"	—
Kmiecików kółko	—
Lekarsko-dentystyczne	5, —
Bruno Horodyński	3, —
Jan Szymański	2, —
Jagielski	3, —
Janina Olechowska	2, —
Zofia Lelewelowa	3, —
M. Lempicki	5, —
x x x	1, —
Warsz. Drużyny Harcerzy	1, —
Eugenia Waśniewska	3, —
Zofia Wyszyńska	1, —
Jakób Karpiński	1, —
Stefan Chrodowski	—, 50
pastor Gliss	20, - marek
Witold Lasczyński	1, —
Stanisł. Tyszyński	1, —
Ignacy Wsołek	1, —
Józef Jaktorowski	1, —
x x	1. —
	ℳ. 102,50
	marek 22, —

2/VIII 1916 r.

10.—
3.—
6.25
50.—
4.—
—.80
ℳ 74.05

Warschau, den 5. August, 1916.

359

Auf die gefällige Eingabe vom heutigen Tage beehre ich mich, dem "Komitee für die Feier vom 5. August 1864" ganz ergebenst mitzuteilen, dass Seine Exzellenz der Herr Generalgouverneur dessen Präsidiums=mitglieder am Montag, den 6. August, 1 Uhr Nachmittags im Schloss Belvedère empfangen wollen.

Hauptmann u. Persönl. Adjutant

Seiner Exzellenz

Herrn M. von Lempicki,

Mokotowska 57.

361

DIE OBERLEITUNG
des Akademischen Verwaltungskurses.

Warschau, den 14. November 1916.

Zur Eröffnung des Akademischen Verwaltungskurses Sonntag, den 19. November 1916 vormittags 10 45 in der Aula der Universität, Krakauer Vorstadt 26, beehre ich mich mit dem ergebensten Beifügen einzuladen, dass Herr Universitätsprofessor Dr. von Koschembahr-Łyskowski den einleitenden Vortrag über die Aufgaben der modernen Verwaltung halten wird.

Kgl. Bayr. Oberregierungsrat.

An

Herrn Michał Ł e m p i c k i ,
hier, Mokotowska 57.

KRIEGS-GEDENKSAMMLUNG
DES MANNHEIMER ALTERTUMSVEREINS E.V.
PROTEKTOR DES VEREINS: S. K. H. GROSSHERZOG FRIEDRICH II. VON BADEN

383

MANNHEIM, DEN 30. November 1916.
GROSSHERZOGLICHES SCHLOSS **FERNSPRECHER 3273**

Die Sammlung, für die der Verein gemeinsam mit dem Städtischen Archiv und dem Stadtgeschichtlichen Museum tätig ist, verfolgt den vaterländischen Zweck, das Andenken an die große Zeit, in der wir leben, mit möglichst lebendiger Anschaulichkeit festzuhalten. Sie wird sowohl nach musealen, wie nach archivalischen Gesichtspunkten ausgestaltet; ihr vorläufiges Sammelprogramm weist vier Hauptgruppen auf: 1. Mannheim und der Krieg, 2. die Mannheimer Kriegsteilnehmer, 3. der Krieg im weiteren Sinne, 4. Kunst und Gewerbe im Krieg. Die Sammlung geht somit weit über ihren lokalen Ausgangspunkt hinaus. Erwünscht sind u. a. besonders: Kriegszeitungen, Maueranschläge und sonstige Drucksachen der verschiedensten Art aus dem Felde und aus der Heimat, Bilder (Originale und Vervielfältigungen, auch eigene photographische Aufnahmen, bemerkenswerte Ansichtskarten, Karikaturen u. dgl.), Kriegserinnerungen der verschiedensten Art, Feldpostbriefe (in Original oder Abschrift), Ausländisches zur Charakterisierung unserer Feinde, bedeutsame kunstgewerbliche Erzeugnisse, Kriegs-Notgeld, Denkmünzen, ferner militärische Gegenstände, für welche die behördliche Genehmigung erwirkt werden kann. Die Aufbewahrung und — soweit die Gegenstände dazu geeignet sind — die Ausstellung findet in den Sammlungsräumen des Vereins (Großherzogliches Schloß) statt. Die jetzige Ausstellung soll zeigen, worauf es bei Verwirklichung des umfangreichen Sammelplanes ankommt; sie soll ständig erweitert und ausgebaut werden, bis das hohe Ziel einer dauernden Kriegsgedenkhalle erreicht ist.

Alle Briefe und Sendungen sind zu richten: An den Vorstand des Mannheimer Altertumsvereins, Mannheim, Großh. Schloß.

Euer Hochwohlgeboren

wollen unserer nachstehenden Bitte im Hinblick auf das vaterländische und gemeinnützige Unternehmen, dem sie gilt, gütiges Gehör schenken und sie nicht etwa mit der Belästigung durch Autographensammler auf eine Stufe stellen.

Wir sind bemüht, in unserer Kriegs-Gedenksammlung die wichtige und besonders auch für die Nachwelt bedeutsame Abteilung "Handschriftliches von hervorragenden Persönlichkeiten des grossen Krieges" möglichst vollständig auszugestalten und haben hierfür bereits zahlreiche

Beiträge erhalten. Da hierbei leider Jhre Handschrift noch nicht vertreten ist, bitten wir ergebenst, unter Benützung beiliegender Karte einen auf den Krieg bezüglichen kurzen Ausspruch oder dergleichen für den genannten Zweck niederzuschreiben und die Karte mit Datum und Namensunterschrift versehen in dem gleichfalls beiliegenden Briefumschlag an unsere Adresse zurückgelangen zu lassen.

Wir möchten in unserer Kriegsausstellung, die in den von unserem hohen Protektor, S.K.H. Grossherzog Friedrich II. von Baden, überlassenen Sammlungsräumen im Grossh. Schloss stattfindet und deren Reinertrag Kriegswohlfahrtszwecken dienen soll, Jhre Handschrift nicht gerne missen und wären daher für möglichst baldige Erfüllung unserer Bitte zu ganz besonderem Danke verpflichtet.

Mit vorzüglicher Hochachtung

ergebenst

Der Vorsitzende:

Gaspari

Direktor des Grossh. Karl Friedrichs-Gymnasiums.

368

Xawery i Izabella z Wołków Kotwiczowie,
zawiadamiając o małżeństwie córki Katarzyny
z p. Alexandrem Hattowskim, mają zaszczyt
prosić ..... na obrzęd ślubny,
mający się odbyć dnia 24go Września 1889 r. w Wilnie
w kościele Sgo Ducha i na uroczystość familijną.

u nas po ślubie

ze skł. A. SZUSTRA w Warszawie

TYMCZASOWA RADA STANU
KRÓLESTWA POLSKIEGO.

DEPARTAMENT
SPRAW WEWNĘTRZNYCH

WARSZAWA,

DN. ..... 1917.

Projekt 367
Stępowskiego

Nr. .....

Stanowisko zajęte przez władze niemieckie w sprawie rekrutacji na terenie generalnego gubernatorstwa warszawskiego, a mianowicie, że państwo niemieckie nie ma obowiązku wyrównania należności za „rekrutowanych", a poszkodowani mają prawo zwracać się po odszkodowanie przede do „własnego państwa" jest sprzeczne z artykułem 52. Konwencji haskiej z 1907 r., dotyczącej zasad prowadzenia wojny na lądzie, który odnośnie do terytorjów okupowanych mówi co następuje:

„Rekrutowanie w nich i usługach mogą być przedsiębrane w stosunku do gmin lub ludności jedynie na potrzeby armii okupacyjnej. Poniewaz być przedsiębrane stosownie do stanu zasobów kraju i jego potrzeb, ale nie zmusza ludności do brania udziału w operacjach wojennych przeciw swojemu Krajowi. Rekrutowanie powinno być urządzane tylko na rozkaz Komendanta miejscowości okupowanej. Świadczenia w naturze powinny być płacone gotówką w granicach możliwości, o ile to zaś niemożliwe, powinien być wydany kwit, a należność winna być uiszczona [illegible] jak tylko można"

1) nie frontowej

№ 58. 15-II 1917 r. 1000.

Rachunek z obchodu dn. 5 sierpnia 1916 roku.

	Rb.	Kop.
Krzyż	50	—
Kapliczki	100	—
Krowa ciemniawa	25	—
Wypolerowanie blachy, zrobienie daszka nad Chr. P., puszka cynkowa i zalutowanie	7	— 50
Pergamin do aktu	12	— 60
Napisanie aktu (Brzeziński, ul. Florentyi № 5)	10	— +
Sprowadzenie, pozłacanie i odstawienie krowicy	3	— +
Nabożeństwo w kościele św. Franciszka	50	— +
Chór w kościele i na placu	25	—
Druk pieśni (3,000 sztuk,) wraz z papierem	12	—
Karty wstępu (1,000 żałobnych i 500 czerwonych,)	27	—
Druk tych kart, oraz 1,000 innych, do których drukarz dał swój papier	9	— 20
Napiwki: zakrystyanowi	2	— +
kościelnemu		— 50 +
ludziom, którzy przywieźli karawanie i pracowali przy schowaniu dla aktu	3	— +
stróżowi magistratu		75 +
	337	— 55.

Rachunek z „wieczu" u Technikowo.

Zaproszenia	4	— 75
Koperty	2	— 90
Rozesłanie	4	— +
Woźnym		— 80 +
	12	— 45

Mk. 44
Rb. 61.25

Wydałam:

na obiad	337_55
na „wiec"	12_45
	350_00

Zebrałam:

166_95

Otrzymałam od p. Sliw.

100.

Miałam razem:

266_95.

Należy mi się:

83_05.

Uregulowano.

Małgorzata Stanyńska.

Warszawa, dn. 7/III – 916 roku.

KAISERLICH DEUTSCHES
GENERALGOUVERNEMENT WARSCHAU.

Abt. Chef Nr. 1832 geh.

Warschau, den 17. Dezember 1916.

371

An

Ex. Exzellenz Herrn Lempicki

für

Euerer Exzellenz wird in der Anlage die von Seiner Exzellenz dem Herrn Generalgouverneur am 15.12. gehaltene Ansprache sehr ergebenst übersandt.

Von Seiten des Generalgouvernements.

Der Chef des Generalstabes:

Wuhs

Oberst.

373

Wien den 24 März 1917.

Euer Wohlgeboren!

Da ich Sammler von Autographen berühmter Männer dieser großen Zeit bin, gestatte ich mir Sie zu bitten, mir Ihre Unterschrift gütigst zu übersenden. Ergebenst

Engel Paul

post 4/IV Iwicza 7/IV

375

Euer Excellenz!

Der ergebenst Gefertigte erbittet Ihr gütiges Autogramm und dankt hiefür bestens.

Hochachtungsvollst:
Otto Hescheles

Warszawa 388

Na b. stokach cytadeli, (u wylotu ul. Zakroczymskiej,) gdzie dnia 5 sierpnia 1864 roku Moskale stracili Rząd Narodowy, lud warszawski stawia krzyż, dn. 5 sierpnia 1916 roku, o godzinie 6-tej ~~rano~~. p. p.

przy rze - wodne

Komitet obchodu
rocznicy 5 Sierp. 1864 r.

Bilet pod krzyż — ~~dla organizacyi.~~

Stempel

379

CZŁONKOWIE TYMCZASOWEJ RADY STANU KRÓLESTWA POLSKIEGO MAJĄ ZASZCZYT ZAPROSIĆ J. W. P.

.....

NA UROCZYSTE NABOŻEŃSTWO, KTÓRE ODPRAWIONE ZOSTANIE W KOŚCIELE ARCHIKATEDRALNYM I METROPOLITALNYM Ś-GO JANA W PONIEDZIAŁEK, DNIA 15 STYCZNIA 1917 ROKU, O GODZINIE 10 RANO.

ZAPROSZENIE NINIEJSZE SŁUŻY JAKO BILET WEJŚCIA DO PREZBITERYUM.

A. CHOPOWIECKI,

384

Einladung

zur Sitzung über Angelegenheiten der akademischen Verwaltungs - kurse, namentlich die Entscheidung über die Aufnahmegesuche, Samstag, den 11. November 1916 nachmittags 4 Uhr in der Uni - versitätsquästur Krakauer Vorstadt 26.

Warschau, den 9. November 1916.

Die Oberleitung.

Herrn Immatrikulanten
Michał Kempicki
hochwohlgeboren
hier
Sokolowska 57.

383

Warschau, 14. Dezember 1916

Exzellenz
Se. ~~Hochwohlgeboren~~

Herrn Michał v. Lempicki

Warschau.

Im Auftrage Sr. Exzellenz des Herrn Generalgouverneurs habe ich die Ehre, Euer Exzellenz ~~Hochwohlgeboren~~ zu bitten, Freitag, den 15. Dezember 1916, mittags 12 Uhr, im Sitzungssaale des Schlosses sich einfinden zu wollen.

Der Persönliche Adjutant

v. Heynitz

K. Hauptmann.

Kais. Deutsches
Polizei-Präsidium.

Tgb. № I 3361 Pol. P.

Warschau, den 9 August 1916

385

Die Genehmigung zur Abhaltung ~~der Versammlung und~~ des angemeldeten Vortrages über die polnische Frage und seine nationalen Ziele in Lausanne im Lokal Mehrern Lokalen Restaurant am: 11. 8. 16. 7° nachm. wird hiermit erteilt.

Falls die Versammlung nicht innerhalb 1/2 Stunde nach dem angesetzten Termin beginnt, so gilt die Genehmigung als nicht erteilt und darf die Versammlung nicht stattfinden.

Z. V.

An

Herrn M. v. Lempicki

Mokotowska № 57.

1502 I. Zwayer Warschau Granicznastr 18.

387

Do Wydziału pomocy dla ludności

w Miejscu.

Wskutek zapytania z d. 30 Czerwca r.b. № 5928, mam honor podać do wiadomości W-ci że czynimy starania o zatwierdzenie statutu T-wa ucześn. powst. 1863/4 r. - i że dotychczas istnieje tylko kasa pomocy dla Weteranów Sybiraków 1863/4 r. zostająca pod opieką księcia Włodzimierza Czetwertyńskiego - Szczupłe fundusze nie wystarczają na zadosyć uczynienie potrzebom biednych Starców Sybiraków, - których liczba wzrasta stopniowo (pomimo śmiertelności); - o ratowaniu skutecznem tychże a tem więcej biednych Starców b. powstańców 1863/4 (do których właśnie należy p. X. Pietraszewicz) mowy obecnie być nie może.

K. O. m. OKRĘG II 14. LIP. 1916

W Pietraszewicz pomimo niedołęstwa starości, trudni się pobrożne kwiaciarstwem; w Święta i Stare r.b. otrzymał z kasy naszej rubli 13.- podobno - z W-ci pomocy miesięcznie pobiera 5,50 rub. na mieszkanie; - zasługuje przeto na opiekę W-ci a umieszczenie go w przytułku starców - stało by się, bodaj najskuteczniejszą rzeczą na przyszłość, - zanim to jednak nastąpi, pomoc materjalna b. dlań pożądana.

2/95.

Warszawa
6 Lipca 1916.
Wilcza 24/18.

Ks. Sprawozdanie Kasy za (15½) rok istnienia przy niniejszym wraz z podaniem Pietraszewicza dołączam.

z poważaniem.

August Krecki
ks. krecki

389

W sprawie weteranów z 1863 r.

Od lat kilkunastu istnieje Kasa Pomocy dla uczestników powstania 1863 r., założona przez grono osób, biorących udział w powstaniu . -

Założycielami Kasy, wyłącznie dla uczestników-zesłańców do ciężkich robót, osiedlenie na Syberyi, głębi Rosyi i t.d. - byli między innymi, ks. Włodzimierz Czetwertyński i August Kręcki, do dnia dzisiejszego Zarządzający Kasą. Ofjarodawcy składają pieniądze w Kasie Przemysłowców na rachunek ks. Czetwertyńskiego, lub w kasie Kredytu Hipotecznego ,,dla Sybiraków - Weteranów 1863 r."

W r.b., -gdy powstała myśl ptzyjęcia udziału w Obchodzie 3-go Maja grupy uczestników powstania r. 1863, i zrealizowaną została, - reszta pozostałych powstańców - a nie zesłańców - objawiła chęć przystąpienia do istniejącej już organizacyi. W tym celu w dniu 8 maja b.r., odbyło się zebranie połączonych uczestników i zesłańców i postanowiono założyć Towarzystwo/tytuł jeszcze nie ustalony/. -

Na zebraniu tym wybrano Zarząd do opracowania Ustawy złożony:

1/ prezydujący Jan Massalski
2/ assesorowie: Józef Zelisławski
3/ ,, Wacław Horodyński
4/ sekretarze: August Kręcki
5/ ,, Edmund Wroncki. -

Ustawa ta ma być rozszerzeniem dotąd istniejącej ustawy zesłańców i b,dzie przedstawioną na ogólne zebranie. -

Pierwsze Zebrahie 8 maja b.r. odbyło się z inicjatywy adw. przysięgłego Wacława Horodyńskiego. -

Henryk Samborski, uczestnik i zesłaniec, jest członkiem Zarządu "Kredytu Hipotecznego".

Edmund Wroncki.
(Pięknа 34 m. 4)

12 maja 1916 r.

Do Prezesa
Komitetu Urządzającego Obchody
Rocznicy 3-ciego Maja
M. Lempickiego.

391

Do Szanownego Komitetu
Uroczystego obchodu
rocznicy 3-ego Maja
w Miejscu.

Uczestnicy powstania styczniowego - po powrocie z Syberyi nie wszyscy znaleźli się w takich szczęśliwych warunkach pracy - któreby zabezpieczyły im spokój - o smutne dni na schyłku życia.

- Od lat już 15-tu pomiędzy starcami Sybiakami (18 63/64 r.) znajdują się biedni - niedołężni do pracy - schorowani weterani potrzebujący pomocy materjalnej. -

Pomoc koleżeńska - zamożniejszych towarzyszów - również starców (wymierających) - podtrzymywana jest ofiarnością osób współczujących niedoli nieszczęśliwych; lecz i ta podczas wojny zmniejsza się - a wzrastająca z dniem każdym drożyzna - zniewala do szukania nowych źródeł pomocy.

Gdy o legalizowaniu Statutu Kasy pomocy - czynimy zabiegi - i gdy się zdarza że uświadomienie wpływa na konieczne powiększenie ofiarności - mamy honor Szanowny Komitet o powyższem zawiadomić - z przeświadczeniem - że pożądane zyskamy poparcie niezbyt już długo potrzebnej pomocy.

W imieniu kolegów
August Krzecki
Edmund Wroncha

Warszawa - Wilcza 24-18.
dnia 11-go Maja 1916 r.

P.S. Sprawozdanie obrotu ofiar w roku zeszłym - przedstawiamy.

385

Apel odezwy wszystkich do osób z różnych ofer, z prośbą o ofiary —

Uczestnicy powstania styczniowego - po powrocie do kraju z Syberyi - nie wszyscy znaleźli się w szczęśliwych warunkach pracy, zabezpieczającej im spokój o smutne dni reszty życia.

Od lat ~~dwunastu~~ dziesięciu pomiędzy Sybirakami 1863/4 r. znajdują się biedni, niedołężni i niezdolni już do pracy starcy, potrzebujący wsparcia.

Pomoc koleżeńska zamożniejszych towarzyszów, również starców wymierających, podtrzymywaną jest ofiarnością osób współczujących niedoli nieszczęśliwych.

Drugostronny wykaz otrzymanych w roku zeszłym ofiar i rozchodów wyjaśnia, że, przy pamięci o niezbędnej rezerwie, wydawana jest pomoc w rozmiarach około ~~9-u~~ 80 rubli miesięcznie, co nie wystarcza na wzrastające ze starczym wiekiem i przy obecnej drożyźnie, - potrzeby.

Gdy o legalizacyę statutu Opieki czy Pomocy koleżeńskiej, ponowne rozpoczynamy starania, i gdy się zdarza, że uświadomienie wpływa na konieczne powiększenie ofiarności, mamy honor [illegible] o powyższem zawiadomić, z przeświadczeniem, że pożądane zyskamy poparcie niezbyt już długo potrzebnej pomocy.

W roku 1912 dla biednych starców sybiraków ofiarowali.

X . . . X . . . 400.00.
Ordynat hr. Zamoyski 100.00
Tenże na ręce:
Ks. Czetwertyńskiego 200.00 300.00.
I Wzajem. Kredyt przez
ks. Czetwertyńskiego – 200.00
ks. Czetwertyński – 120.00
1020.00
Hasnowski i inni 45,00.
Warsz. Tow. Ubezp. od ognia 40.00.
Zabłocki Stan. 36.00
Pracownicy I Kasy
Pożyczk. Oszczędn. 22.50.*
Łuckawska . 18.00.
Krzęcki Aug. 12.20.
Dr Dybowski B. brosz. 7.85. 181.55.
Kurnatowski M. 6.40.
Niecięcjewicz Jan. 4.80.
Kaczkowski J. 3.50.
Żywicki Wład. 2.78.
Władysław . 2.75.
Rakowiecki K. 2.66.
Rodkiewicz S. 2.65.
Baranowski J. 2.61.
Sieniecki Stefan. 2.55.
Paszkowicz 2.51. 33.21.
Modliński Teod. 1.70.
Krajewski Mieczysław 1.40.
Pytelski Max. 1.12.
Jastrzębski Ad. „ 85.
Grochowska J. „ 80.
Kopczyński „ 63.
Banachowicz „ 46.
Łącki – . „ 30.
Pomorski „ 13. 7.39.
Razem . 1242.15.
+ x1; z Rachunku = . . . 0.70.
po kop. 25:
Jocz i X. = 2x0.25 = „ 50.
po kop. 40:
Gąsiorowski i
Kalkstein = 2x0.40 = „ 80.
po kop. 50.
Śniechowski i Kochanowski 1.00.
po rublu (1.00)
Bratkowski; Ch. W. ojc.
Dębski; Ernest; Kurman,
Madkowski W., Nuoffer,
N. N. Z.; Pronaszko,
Rothert; Samborski,
Skurzyński, Tschackert,
i Uniejewski.
14x1.00 = 14.00 16.30.
do przeniesienia 1259,15.

z przeniesienia 1259,15.
po rublu i 50 kop.
Anc. P.; Cholewiński
i Rogóyski, = 3x1.50 = 4.50.
po rub. 2.00.
Grodzicki, Jasiński,
Korzeniowski, Pląskowska,
Skorupka S., i X. =
= razem 6x2.00 = 12,00
po rublu 3,00
Ch. W. syn., Duczman,
Eysymontt, Grabiński,
Karpińska, Kozłowski;
Lust. H., Maryański,
Nikodimowska, Olszewska,
Śliwicka za siebie i
za fotografję Turowskiego
Walicka fr., i Wojno ks.
razem 14x3.00 = 42,00.
po rublu 5.00.
Jabłoński, Jankowski,
Kamiński, Kasprzycki,
Krzęcki Wac., Kirlis,
Lewicki M., Sadkowski,
Tschackert,
9x5.00 = 45,00.
po rublu 6.00.
Abakanowicz Al.,
Czaplicki, Girczys,
Krzemiński S., Mączeński,
Pytliński H. St., Dr Świda J.,
Wydiga i Żebrowski,
9x6.00 = 54.00.
po rublu 10.00.
Bank Łódzki, Warsz:
Kasa Pożycz. Oszczęd:,
Kolasiński Stanisław,
Młodzianowski Stanisław.
4x10.00 = 40,00.
po rublu 12.00.
Dziekoński J., Jungier Sz.,
Dr Zasocki W., Rogóyski B.ia Hona
i Rupiewicz, Węglowska Ant.,
Węglowski K., Szubert J.
7x12.00 = 84.00
po rublu 15.00.
V Kasa poż. Oszczęd.,
i Kasa Przemysłowc.
Warszawskich.
2x15.00 = 30.00.
do przeniesienia 1570,65.

z przeniesienia . . 1570,65.
po rublu 25.00.
Pawłowicz Br., Tow. Przezorność,
Sawicki Wojciech; Ordyn. hr. Zamoyska,
Towarz. oczysz. i sprzedaży spirytusu.
5x25.00 = 125.00
po rublu 30.00.
Kasa literat. i dziennik.,
Krzęcki Jan z synami, Tytus
Kowalski (25.0 + Forelle 5.00),
Tow. pożycz. na zastaw ruch.,
4x30.00 = 120,00
po rublu 50,00.
Lubelski Wzajem. kredyt,
Lubelska Kasa Przemysł.,
Br.ia Luchtowie, Warszaw-
skie Resursa Kupiecka i
Resursa Obywatelska,
Temler Aleks.
6x50.00 = 300.00.
po rublu sto (100.00)
Bank Handlowy Warsz.
Iwański August sen.
Wagonfisz Leon (Sukcesja).
3x100.00 = 300.00
Razem Ofiar 2415.65

NB. Pracownicy V Kasy pożycz. Oszcz.

Staniszewski Stanisł. 3.00.
Chodyński S. – . . 2.50.
po rublu 1.00.
A M.; Fürstenberg, Jagiełło,
Jurewicz, Kołosowski, Lewiński,
Lineburg, Mścichowski, Reczko,
Stępkowska, Surakowska, Wyganowski;
Żółtowska = 13x1.00 = 13.00.
po kop. 50.
B. A., Junczys, Kowalewski,
Matejf, Sadowski, Sokołowski N. i Zielińska
7x0.50 = 3.50.
L. F. ofiarował – 0.20.
po kop. 15.
Piasterznak i Uziak = 2x0.15 = 0.30.
Razem 22.50.*

Za ofiarowane przez Dra Dybowskiego.
Krzemiński Sz. = 0.5; Przemyski 0.75,
Gebethner i Wolff 3.00 + Dr Świda J. 3.60. =
razem 7 r. 85 kop. –

W 1912 roku pobierali Wsparcie:

1.	Arciszewski Adam Bol. Kajdanowo	15.00.
2.	Belke Jakób w Towarz. Dobrocz.	6.00.
3.	† Bończak Sebastjan i wdowa Tamka	58.00.
4.	† Chlebowski Antoni w Tow. Dobrocz.	6.00.
5.	Ciborowski Antoni ul. Smocza 19.	110.00.
6.	Czernyszewicz Antoni - Wilno — ..	15.00.
7.	Dowiatt Władysław - Towarz. Dobr	6.00.
8.	Drążkiewicz Edward tamże.	6.00.
9.	Dubicka Kamilla - Pastow. -	120.00.
10.	Garbowski Elyasz (przytułek żydowski)	15.00.
11.	Głogowski Ignacy Nowogródzka 29.	120.00
12.	Karpowicz Józef - Wilno —	15.00.
13.	Krzeczkowski Stanisław - Odessa	100.00
14.	Krzysztoforwicz Tomasz. Litewskaq.	110.00.
15.	Kurowicki Jan - Pozrozona 6/18.	110.00
16.	Makowski Aleksander. - Tuła	110.00.
17.	Mierzejewski Leopold. Czern. Krzyż.	89.00.
18.	Mirecki Stanisław Kozia 7.	10.00.
19.	Niepokojczycki Franc. Wilno -	15.00.
20.	Nowacki Edward. Kalisz.	20.00.
21.	Oczachowski Piotr - Berdyczew.	100.00
	do przeniesienia =	1156.00

	z przeniesienia . .	1156.00.
22.	Osiński Ludwik. Towarz. Dobr.	6.00.
23.	Pawłowski Bronis. Marszałk. 81.	100.00.
24.	Przybylski Łukasz. Smocza 19.	70.00.
25.	† Rawa Antoni - Warszawa ..	39.00.
26.	Rozmanitowa Helena - Marsz.	80.00
27.	Różański Józef. Nowy Świat 19.	55.00
28.	Sochaczewski Aleks. - Wiedeń.	110.00.
29.	Świętkowski Edward. Kawęczyńska	110.00
30.	† Żeleźnyński Mikołaj - Warszawa	200.00.
31.	Tygielski Piotr. Tow. Dobroc.	6.00.
32.	Wnukiewicz Piotr Tow. Dobroc.	6.00.
33.	Zawadzka wdowa -	15.00
	Razem -	1953.00.

Pożyczek wydano:
562.00 + 90.00 = 652.00
zwrócono — ... x 165.53.
pozostało 486.47.

x Wtej sumie dawnych 47.53.

Zestawienie.

Na 1-ą Stycznia 1912 r. zostawało .. .. .. 1397.57.

W roku 1912. Otrzymano:
Ofiar = 2415.65.
% od rezerwy ... . 49.09.
przychodu 2464.74.
Było — 3862.31.

Wydano:
Wsparć, jak wyżej 1953.00.
Pożyczek „ „ 486.47.
Różne drobne wydatki 50.12.
Razem .. 2489.59.
pozostało na 1 Stycznia 1913. 1372.72.

Suma 1372,72 składała się:
w rezerwy złożonej w kasie pożyczkowo-oszczędnościowej imienia Księcia W. Czetwertyńskiego na mocy uchwały z dnia 9 Lutego 1910 roku = 950.00
+ w kasie pożyczkowo-oszczędnościowej = 250.00
i gotówki — ... — 172.72.
jak wyżej 1372,72.

A. Krecl

Z listów do redakcji.

Echa pochodu.

Nie dających się opisać, a przechodzących wszelkie marzenia nasze, wyciskających łzy — wrażeń, doznaliśmy podczas uroczystego pochodu narodowego, gdy setki tysięcy zgromadzonego ludu witały nas z zapałem — kroczących pod znakiem sztandaru naszego, sztandaru ostatniej walki o niepodległość.

Orszak nasz złożony był w pewnej części ze zgłaszających się w ostatniej chwili uczestników, którzy krócej lub dłużej brali czynny udział w wypadkach 1863 r. Z powodu braku rejestracji i trudności sprawdzenia podawanych danych, zostali jednak przyjęci. Następnie do pochodu należeli w znacznej części ci, którzy bądź ranni w bitwach, bądź w innych warunkach dostali się do niewoli, i po przebyciu więzień moskiewskich i cytadeli, wyrokami sądów polowych lub administracyjnych skazani zostali bądź do Rosji europejskiej na mieszkanie, i do rot aresztanckich, lub do Syberji, na osiedlenie z pozbawieniem praw stanu czy też do ciężkich robót. Wreszcie skazani na wygnanie wyrokami sądów murawiewoskich— mieszkańcy Litwy i Białej Rusi oraz Wołynia, Podola i Ukrainy, którym nie pozwolono wracać do rodzinnych miejsc, przeznaczając im na przymusowy pobyt— Warszawę. Zawiązane na wygnaniu w ciągu kilko lub kilkonastoletniego wspólnego pobytu stosunki, zbliżyły nas do pewnego stopnia, a po powrocie do kraju stworzyły — zamiast pożądanej organizacji, niemożliwej pod czujnem okiem dozoru policyjnego — zaledwie stosunki towarzyskie.

Szczęśliwym zbiegiem okoliczności Komitetowi Obchodu 3 Maja udało się do nas trafić z wezwaniem o wzięcie udziału w uroczystym pochodzie, co też, o ile można było wobec krótkiego przeciągu czasu i braku organizacji, dało się uskutecznić. Przechodzący wszelkie oczekiwanie rezultat niech będzie nagrodą naszą — przy sposobności niech mi wolno będzie zaznaczyć, że bądź co bądź, niektórzy z nas posiadają jeszcze pewne dane do współpracy na polu bieżących zadań ekonomiczno-społecznych lub politycznych, i że niesłusznie jesteśmy zupełnie pomijani.

Te uwagi nasunęły mi się i wypływają z chęci przysłużenia się sprawom ojczystym w chwili odrodzenia narodowego i urzeczywistniania wyczekiwanej i marzonej przez nas niepodległości narodowej. Ze względu na ogólny charakter społeczny upraszam o zamieszczenie ich w poczytnem piśmie.

Henryk Samborski,
Syberyjczyk 1863 r.

lenie własnego zmartwienia innym jest jedynym sposobem pozbycia się go.

Maj spojrzał na mnie z uznaniem i najzupełniej przekonany o prawdzie moich słów:

— Mówisz jak w „poczciwej sprawie" — odezwał się. — Poznaj zatem źródło mojego zniechęcenia. Otóż jak dotąd nazywano mnie patronem miłości — czy nie? Cokolwiek miało związek z miłością, działo się za mojego panowania i pod moją egidą. Maj był miłością a miłość majem...

Zamilkł młodzieniec i myślą pobiegł w cudowną krainę wspomnienia. Wyrwałem go stamtąd co rychlej, znając niebezpieczeństwo takich okólnych wycieczek.

— Czyżby się czasy zmieniły, drogi mój Maju?

— I ty mnie o to pytasz? Czy sam nie zauważyłeś szalonej zmiany na niekorzyść miłości?...

— Przecież ludzie żenią się, zaręczają, widuję czułe parki w Łazienkach, czytuję wiersze liryczne młodych poetek, w Salonie oglądałem kilka erotycznych pejzażów — czego jeszcze żądasz, mój przyjacielu.

Maj wzruszył ramionami i rzekł:

— Biedy feljetonisto, widzę, że nic się nie rozumiesz na miłości...

— Pozwól zatem, że będę o niej pisał, albowiem o niczem nie mówi się z takiem przekonaniem, jak o tem, o czem się nie ma pojęcia — odpowiedziałem aforyzmem, któryby oczarował nietylko Wilde'a, ale i niejednego rodaka.

A Maj mówił:

— Owszem, istnieje miłość; nie zabiliście jej, ale traktujecie, jak Kopciuszka. Miłość jest tem, o czem się nie mówi...

— Czy nie w tem jej urok — szepnąłem rozmarzony czekoladą.

— On swoje, a ja swoje — odburknął zniecierpliwiony Maj. — Maj jest dla miłości a miłość dla Maja.

Rozstaliśmy się na tem. Zamierzałem przez chwilę wygłosić odczyt o Miłości i Maju, o czyt, na któryby przyszła cała moja rodzina przyjaciele oraz kobiety, które pragną dowiedzieć się prawdy lub kłamstwa o miłości.

Lecz niema dość wielkiej sali, któraby pomieściła wszystkie kobiety, żadne takich instrukcji.

Zresztą nie mam żadnych obowiązków względem Maja, ażeby mu czynić taką propagandę.

H. Jel.

Podobne zadania podobne nazwy

Patronat i Tow. opieki nad dziećmi więźniów.

Si duo faciunt idem, non est idem. Gdy dwóch robi to samo, nie jest to już samo, choć może być równie dobre. Gorzej bywa, kiedy dwóch robi coś podobnego, gdyż wtedy wynikać mogą niepotrzebne starcia i nieporozumienia, jeżeli nawet każdy bąj rzecz swoją czyni [illegible]

399

Der Königlich bayerische Oberregierungsrat
Graf Hugo Lerchenfeld-Köfering
gibt sich die Ehre Herrn Michał Lempicki
im Hotel Bristol, Krakauer Vorstadt
zu Donnerstag, den 7. 12. 1916 Uhr 1/2 8
zur Sitzung mit nachfolgendem
~~zum~~ Abendessen ganz ergebenst einzuladen.

Antwort an Polizei-Präsidium Warschau
Oberleitung der Verwaltungskurse erbeten.

401

Feier des Geburtstages

Sr. Majestät des Kaisers

im Kasino

des Generalgouvernements.

Warschau, den 27. Januar 1917.

Speisenfolge.

Kraftbrühe

—

Karpfen blau mit Meerrettich

—

Kalbskeule mit Gemüsen

—

Diplomatenspeise

405

Der Generalgouverneur

giebt sich die Ehre das Mitglied des Staatsrats

Herrn von Lempicki, Excellenz

zu Samstag, den 27. Jan. 5 Uhr Nachm.

zum Essen ganz ergebenst einzuladen.

Warschau, Schloss, den 24. Jan. 17.

Antwort erbeten an Persönliche Adjutantur.

Vorfahrt durch Portal 1 unter Portal 6.

G. Wattson Warschau

407

Delegat c. i k. Ministeryum Spraw Zewnętrznych

ma zaszczyt uprzejmie prosić Wielmożnego Pana Michała Lempickiego na obiad w Niedzielę 13-go Sierpnia 1916 o g. 8 w.

O łaskawą odpowiedź uprasza się

Aleja Jerozolimska 70.

Varsovia 04 obed.
2 Kwiecień

System org
Zasady prenumeraty
1) Należność uiszczać (aby oszczędzić z góry wpłaty)
2) Wzrost spis pod zwer. Rady.

Delegat c. i k. Ministeryum Spraw Zewnętrznych

na zaszczyt uprzejmie prosić Wielmożnego Pana Michała Lempickiego na obiad w Niedzielę 13-go Sierpnia 1916 o g. 8 w.

O łaskawą odpowiedź uprasza się

Aleja Jerozolimska 70.

rozmowa o obiedzie z Kuczem

407

Na b. stokach cytadeli, (u wylotu ul. Zakroczymskiej,) gdzie dnia 5 sierpnia 1864 roku Moskale stracili Rząd Narodowy, lud warszawski stawia krzyż, dn. 5 sierpnia 1916 roku, o godzinie 11-tej rano.

Bilet pod krzyż.

ZA DUSZE CZŁONKÓW

RZĄDU NARODOWEGO,

Ś. P.

ROMUALDA TRAUGUTTA,
RAFAŁA KRAJEWSKIEGO,
JÓZEFA TOCZYSKIEGO,
ROMANA ŻULIŃSKIEGO,
JANA JEZIORAŃSKIEGO,

straconych przez Moskali dnia 5 sierpnia 1864 roku,

oraz za dusze wszystkich bojowników o niepodległość,

odbędzie się nabożeństwo żałobne w kościele św. Franciszka, (przy ul. Zakroczymskiej,) dn. 5 sierpnia 1916 roku, o godz. 10 rano.

O godz. 6 p. p.

~~Zaraz potem~~ będzie poświęcony krzyż na miejscu, gdzie stała szubienica.

Bilet do nawy głównej w kościele i pod krzyż.

wuj Stan Lempicki 913

Na b. stokach cytadeli, (u wylotu ul. Zakroczymskiej,) gdzie dnia 5 sierpnia 1864 roku Moskale stracili Rząd Narodowy, lud warszawski stawia krzyż, dn. 5 sierpnia 1916 roku, o godzinie 6-tej ~~rano~~. p. p.

Komitet obchodu
Rocznicy 5 Sierp. 1864 r.

wujek wuk

Lempicki

Bilet pod krzyż — ~~dla organizacyi.~~

415

Na b. stokach cytadeli, (u wylotu ul. Zakroczymskiej,) gdzie dnia 5 sierpnia 1864 roku Moskale stracili Rząd Narodowy, lud warszawski stawia krzyż, dn. 5 sierpnia 1916 roku, o godzinie 6*-tej* ~~rano~~. /:/:.

Komitet obchodu
Rocznicy 5 Sierp. 1864 *Bilet pod krzyż* — ~~*dla organizacyi.*~~

Przychód

			Mk.	Pf.	Ruble	kop.
Sierpień	2	Od uczestników zebrania organiz.			102	50
"	"	" " " "	22		11	
"	"	Od uczestników Towarzyskiego zebra-			12	25
"	"	nia w T-wie „Rozwój"	3	50	1	75
Sierpień	3	Od funkcjonarjuszy T-wa „Rozwój"			8	50
"	"	Od radnych Stoł m. Warszawy			93	10
"	"	" " " "	15	76	7	88
"	4	Od Pana Dreiszerskiego	4	–	2	–
"	"	Od Stow. Kelnerów			5	
"	"	Od T-wa Literatów i Dziennikarzy			15	
"	"	Od Pana Józefa Brzezińskiego			5	
"	"	Od Stow. Felczerów			5	
"	"	Od Stow. Restauratorów			3	
"	"	Od składników węgla człon. T-wa „Rozwój"			7	95
"	"	" — " " "	2	–	1	–
"	"	Od Kolegjum Kościeln. Zboru Ewang.			15	
"	5	Od Stow. Spożyw. „Merkury"			10	
"	"	Od Kurjera Warszawskiego			10	
"	"	Od T-wa Odontologicznego			1	
"	"	Od weteranów 1863 roku			16	
"	"	Od T-wa Zwolenników Homeopa.			10	
"	"	Od p. posła Parczerskiego				15
"	"	Od Polskiej partji Postępowej			10	
"	"	Od Stow. Artystów Teatr. Warszaw.			5	
"	"	Od. N. N.			3	
"	"	Od Ligi państwowości polskiej			10	
"	"	Na krzyż pam. zebrano przez p. Starzyńską			166	95
"	11	Od. W. B. Yl.			100	
"	"	Od p. Wieniawskiego			10	
"	14	Od T-wa Kredytowego Miejskiego			100	
"	18	Od p. Fr. Karpiński			5	
"	"	Od Stow. Techników			30	
					783	03

Rozchód

			Mk	Pf.	Rb.	kop.
Sierpień	4	Nabożeństwa żałobne			13	–
"	"	Ekspedycja listów			3	–
"	5	Stempel kauczukowy tusz i t. d.			1	60
"	"	Plan Warszawy				40
"	"	1530 sztuk kokardek			157	50
"	"	Ekspedycja listów			1	60
bez daty	"	Drukarni Leśniakowskiego			12	–
Lipiec	28	Drukarni Suchedckiego			2	10
"	"	A. Szusterowi za karty żałobne			27	–
"	29	Drukarni S. Suchedckiego			–	80
"	31	St. Winiarskiemu za pergamin			12	60
Sierpień	3	J. Rudnickiemu za wykonanie bryły			100	–
		Różne wydatki p. Skarzyńskiej			74	05
		Zakładowi blacharskiemu p Kozłowskiego			7	50
		Śpierakom p. Orczyjelskiego			25	–
		p. E. Kauerowi za wieńce			25	–
		Bcia Flotn i Kupiewicz za krzyż			50	–
		M. Łazarskiemu za druki			9	20
		" " " "			4	75
		Drukarni K. Kamieńskiego			75	–
		J. Wadowskiemu za materj. pism.			21	96
		M. Paszkowskiemu za materj. pism.			2	50
		Nabożeństwo w Kościele Zbawiciela			10	–
		A. Pszczalski za druki			3	–
		Kwitarjusz				50
		P. Skirmuntowi á/c ogrodzenia			241	–
					881	06
					881	06

Przychód

	Mk.	Pf.	Rb.	kop.
Z przeniesienia			783	03
Związek Buchalterów			5	–
Senat Akad. Uniwer. Warsz.			3	–
Narodowy Związek Robotniczy			10	–
Stronnictwo Ludowe			5	–
Stronnictwo Radykałów			25	–
Związek Patriotów			15	–
M. Jankowski			3	–
M. Sr.			3	–
A. Krauskar			3	–
J. K.			1	–
Uczestnicy zebrania w Lidze Państw. Pol.			14	85
F-wo Włościańskie			10	–
N. N.			–	18
Razem			881	06

Rozchód

	MK	Pf.	Rb.	kop.
Z przeniesienia			881	06
			881	06

425

Heute früh 9 1/4 Uhr entschlief im Alter von 49 Jahren nach schwerem Leiden, das er sich in vierjährigem opferfreudigen Kriegsdienste zuletzt beim Generalgouvernement Warschau zugezogen hatte, jedoch unerwartet, mein innigstgeliebter Mann, unser guter treuer Vater

Hauptmann a. D.

Reichsanwalt **Dr. Felix Stitzer**

Ritter des Eisernen Kreuzes I. Klasse und anderer hoher Orden.

Um stille Teilnahme bitten

Leipzig, den 5. November 1918
Grassistraße Nr. 44

Frau Kaethe Stitzer geb. Kreiss
Karl Stitzer, Leutnant d. R.
Käthe Stitzer
Jlse Stitzer.

429 Hft

HANS SCHOTTLAENDER

CHARLOTTENBURG II, den 14. März 1918.
GROLMANSTR. 42/43
PENSION HOEBEL
TEL. STEINPLATZ 9419.

Seiner Exzellenz

dem Herrn Präsidenten von L e m p i c k i

W a r s c h a u

Regentschaftsrat.

Euer Exzellenz

bitte ich gehorsamst, mir auf beiliegender Karte Euer Exzellenz Autogramm geneigtest zukommen zu lassen.

Genehmigen Euer Exzellenz den Ausdruck meiner vorzüglichsten Hochachtung, mit welcher ich die Ehre habe, mich zu zeichnen als Euer Exzellenz

ganz gehorsamster

Schottlaender

SUPERIOR

O k ó l n i k Nr. 5.

Fotografje:. Na liczne monita Panów Kolegów w sprawie nadesłania do akt Syndykatu fotografji, sekretarjat dotychczas nie ma odpowiedzi. Nie nadesłali fotografji, Kol. Jan Kowalewski, Burczak, Kunert, Rudnik, Stefański, Pałka, Zagierski, Ulatowski, Zsacki.

Deklaracje:. W aktach Syndykatu brali wrzepisowej deklaracji Kol. Krudzewskiego pomimo wysłanych trzech upomnień i Kol. Pałki.

Adresy:. Przypomina się PKolegóm obowiązki informowania sekretarjatu o każdorazowej zmianie adresu.

Składki:. Przypomina się PP Kolegów o obowiązku uregulowania składek za I półrocze r.b. Sprawa opieszałych w płaceniu członków będzie omawiana na najbliższem posiedzeniu Zarządu.

Prace Syndykatu:. Syndykat podjął usilną akcję w sprawie ulgowych biletów dla dziennikarzy. Dotychczas otrzymaliśmy odpowiedź odmowną, lecz nie zrażając się tem powtornie wysłaliśmy uzasadniony wniosek. Jednocześnie skierowaliśmy do Prezydjum Rady Ministrów wniosek, aby prasę pomorską uwzględniono przy przyszłych konferencjach prasowych w Warszawie. Wymaga tego prestige naszej organizacji.

Sprawa legitymacyj:. Sekretarjat wysyła Kolegóm legitymacje tylko w tym wypadku o ile otrzyma zlecenia od skarbnika, że należytość za nie jako też i składki są uregulowane.

Przyjęcie członków:. Na ostatnim zebraniu Zarządu przyjęto w charakterze członka nadzwyczajnego Kol. Grobelnego, w charakterze członków zwyczajnych Kol. Kowalewskiego i Kol. Michiewicza.

Prezes:
//Teska

Za zgodność:
Sekretarz.

Warszawa, dnia 20.lutego 1923 r. 433

U C H W A Ł A

RADY NADZORCZEJ Stow.Mech.

z dnia 19.lutego 1923 r.

I. Wobec tego, że Walne Zgromadzenie Stowarzyszenia Mechaników w Ameryce, odbyte w Toledo w dn.7,8.9 i 10. stycznia 1923 r., nie orjentując się widocznie w stanie organizacyjnym i finansowym przedsiębiorstw Stow. Mech., powzięło uchwały, które w skutkach swych mogą wprowadzić jeszcze większy chaos organizacyjny i finansowy

/uchwała III.-punkty 1,2,3,/ -

II. Wobec faktu, że Walne Zgromadzenie Stowarzyszenia Mechaników w Ameryce przeszło do porządku dziennego nad ~~faktem~~ istnieniem Rady Nadzorczej Stow.Mech. i ustanowiło zarys nowych władz Stowarzyszenia Mechaników.-

III. Wreszcie wobec rezolucji byłych dyrektorów z dn.9. stycznia 1923 r.

oświadczamy, że jesteśmy zmuszeni wyciągnąć konsekwencje z naszego oświadczenia, złożonego na posiedzeniu Rady Nadzorczej dnia 4.stycznia 1923 r. - i zgłaszamy rezygnację ze stanowiska członków Rady Nadzorczej Stowarzyszenia Mechaników.-

Grudziądz, dn 21 marca 1927r.

435

O K Ó L N I K Nr. I.

Nowi członkowie. Na zebraniu Zarządu w dniu 12 marca przyjęto kol. Bronisława Sawła, jako członka nadzwyczajnego, kol. Michała Zempińskiego, jako zwyczajnego, kol. Władysława Cieszyńskiego, jako zwyczajnego członka do Syndykatu Dziennikarzy Pomorskich.

Fotografje. Uprasza się pp.kolegów, Zasadzkiego, Dr. Ulatowskiego Zagierskiego, Pełkę, Stefańskiego, Teskę, Wiertelosza, Markwiosa, Kunerta o nadesłanie do sekretarjatu Syndykatu swoich fotografji, celem prowadzenia ewidencji.

Członkowie zwyczajni Na zebraniu Zarządu przyjęto jako zwyczajnych członków, którzy dotychczas byli nadzwyczajnymi kol: Stefańskiego i Szczukę.-

Zamulowano przynależność. Do Syndykatu na Zarządzie dn. 12 marca wobec wyjazdu pp. Rudolfa Torczyńskiego, Henryka Wawrzyniaka, Machalewskiego, który wyjechał i sam zgłosił ustnie wobec sekretarza wystąpienie, Djonizego Kowalskiego, który wystąpił zamulowano członkostwo p. H. Wnukówny, oraz p. Józefa Kisielewskiego.

Nowy Zarząd. Na walnym Zebraniu w dniu 12 marca wybrano Zarząd w składzie następującym: kol. Teska, prezes- kol. Wasilewski- wiceprezes- kol.- Sobociński, sekretarz- kol. Zagierski- skarbnik, zastępca sekretarza-kol. Żydko, radni kol. Formański, Purwin, Szczuka , Błoński.

Do komisji rewizyjnej wybrano: kol. Kruszewskiego, ks. Łukaszkiewicza i kol. Cieszyńskiego. Komisja ekonomiczna i wydawnicza: Koledzy Sokołowski, Żydko, Szczuka, Szyszyłowicz, Kiełbratowski.

Sąd honorowy, Koledzy: Sokołowski, Zasadzki, Makowski, jako zastępca Dr. Ulatowski.

Składki Przypomina się pp. Kolegom o składkach za I półrocze r.b. w wysokości 10 zł., które nadesłać należy na ręce skarbnika, kol. Zagierskiego, Grudziądz, Gazeta Grudziądzka.-

P r e z e s

/ T e s k a /

SYNDYKAT DZIENNIKARZY POMORSKICH

Za zgodność

S e k r e t a r z.

1927

Grudziądz, dnia 14 czerwca 1927.r.

O k ó l n i k Nr. 2.

S k ł a d k i : Zaledwie kilku kolegów zapłaciło składki za pierwsze półrocze. Przypomina się wszystkim, którzy zaniedbali obowiązki uregulowania swych rachunków, aby najpóźniej do 5 lipca r.b. swój stosunek do Syndykatu wyjaśnili, gdyż zgodnie z uchwałą Zarządu nastąpi rewizja przynależności do Syndykatu opieszałych członków . Składka za pierwsze półrocze wynosi 1o zł. Przesłać pieniądze należy na ręce skarbnika kol. Zagierskiego, Grudziądz Gazeta Grudziądzka.

O d z n a k i : Są już do nabycia srebrne ładnie wykonane odznaki przynależności do Syndykatu. Cena takiej odznaki wynosi 7 zł. z przesyłką 8 zł. Nabyć odznaki można u skarbnika za uprzedniem nadesłaniem należnej kwoty.

Zjazd Syndykatu :Na ostatnim posiedzeniu Zarząd Syndykatu postanowił Zjazd w Gdańsku odwołać, a to ze względu na nieprzyjazne stanowisko Senatu Gdańskiego. Decyzję tę Zarząd rozpowszechnił przez komunikat Pat a i Ajencję Wschodnią.

K a r y k a t u r y : Niektórzy koledzy mają wykonane przez art. mal. Franowskiego swe karykatury, które ukazały się swego czasu w Gońcu Nadwiślańskim. Wykonawca tych rysunków prosił Sekretarjat o zawiadomienie pp. Kolegów, że oryginały tych karykatur gotów jest sprzedać zainteresowanym w cenie po zł.5.- za szt.

Zazgodność

Prezes

/-/ Temke

Sekretarz

SYNDYKAT DZIENNIKARZY POMORSKICH

439

O k ó l n i k Nr. 3.

.-.-.-.-.-.-.-.-.-.-.-.-.-.-.-.-

1/. Na uroczystościach odsłonięcia pomnika Sienkiewicza w Bydgoszczy-reprezentowali Syndykat z upoważnienia Zarządu kol. Formański i kol. Sobocinski.

2/. Do Syndykatu przyjęto na Zebraniu Zarządu nowych członków : kol. Wesego /z Agencji Wschodniej Toruń/ kol.Burczaka /Pat Toruń/ oraz Ks. Zyndę w charakterze członka nadzwyczajnego.

3/. Zarząd na posiedzeniu swym w dniu 28.lipca postanowił zwołać zebranie Syndykatu do Wąbrzeźna dn.17.i 18. września br.

4/. Sprawa budowy domu Syndykatu nad morzem utknęła wskutek trudności związanych z nabyciem ziemi. Ażeby uzyskać od Min.Ref. Rol.plac pod budowę, z ramienia Syndykatu wyjedzie do p.Ministra Staniewicza delegacja w składzie następującym:

kol. Teska,kol. Wasilewski, kol. Sokołowski

5/. P.P. Kolegów uprasza się, aby składek nie nadsyłali do sekretarza syndykatu, tylko do skarbnika kol. Zagierskiego.

SYNDYKAT DZIENNIKARZY POMORSKICH

Za Wł. Zt.

-Okólnik nr.4-

441

Szanowny Kolego!

W załączeniu przesyłamy porządek obrad Zjazdu oraz program Zjazdu Syndykatu, mającego odbyć się w dn.17 i 18 września w Wąbrzeźnie.

Zjazd ma omówić i załatwić kilka ważnych spraw, miasto i powiat Wąbrzeźno poczyniły wszelkie przygotowania do należytego przyjęcia członków Syndykatu, przeto trzeba, by nikogo z kolegów nie zabrakło. Zjazd powinien być liczny i zapewne będzie, gdyż spowoduje on minimalne wydatki.

Na Zjeździe wydane zostaną n o w e legitymacje.

Dotychczasowe unieważnia się, nowe legitymacje otrzymają jedynie ci koledzy, którzy najpóźniej na Zjeździe uiszczą zaległe składki /conajmniej za okres do 30 czerwca br./

Na Zjeździe można będzie nabyć u skarbnika odznaki Syndykatu, w cenie 7 zł. Odznakę tę posiadać powinien bezwarunkowo każdy członek Syndykatu.

PORZĄDEK OBRAD ZJAZDU SYNDYKATU DZIENNIKARZY POMORSKICH

w WĄBRZEŹNIE w dn.17 września 1927 r.

1. Komunikaty i sprawozdania Zarządu.

   a/Stan kwestji biletów kolejowych-Ref.kol.Błoński

   b/Sprawa budowy domu dziennikarzy na Helu-Ref.kol.Wasilewski

   c/Kwestja płac dziennikarskich -Ref.kol.Formański

2. Wolne głosy i wnioski bez uchwał.

SYNDYKAT DZIENNIKARZY POMORSKICH

jeśli by pocuł się zwol. od cnoty

Cierp pol. nar pol. się ziem - powsk. [illegible] post. się [illegible] Gest
Naród ubóży swe pust. zyje i żeg - popeł samob.

Dni w oczes. proj - z mieni do woln - naród [illegible] [illegible] i dług
ra się [illegible] mianow. Tod Tako [illegible] i dobych [illegible]
swego bowo dusza nie odnalezł. W wasa porbyt w [illegible] zebrem
prawicz. ich wart i ich celow swego bytu, odbyt od [illegible] i od nar
swych propoz

Z ziemi nadrzęp. do życia wzięty Stały pop. duchowe
sa w naprzód, kędzia opuścić go wrodzy

Dni w ost. proj - z wiosek do miast z ciem nadzy do życ. wzięty-
mar stan się po miastow, mimo wit. do siebie drogi [Wtedy cyn
go wrodzy. Dwie drogi] Zmagają się [illegible] i ida, [illegible]
i ideały epoki [illegible] z [illegible], [illegible] z [illegible]
z [illegible] ciała. Drab [illegible] ideałów [illegible] z pozas medycyn
Cam ci prawdy Boży opis wrodz. koperji-

Zwol LUD upisze [illegible] dusz, [illegible]
nie był pew w ch odzal samy siebie, [illegible] [illegible] za wsa swego duch
ciągu za wsa dwuch pun. ojzad mu dan mędrca. Drab
a często nam myl cel zasta nie „cel. wzch a dalek"
nie zrozum pew w ciem [illegible] i na ciem pole [illegible]

Sita nar pol - w dzielu klóry dla [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] ale zrzu dla pew pucz być rad wszelko dpolsk

[illegible]
Pol. sy [illegible]

Bydgoszcz dnia 14.9.23

Wielmożny Sąd Pokoju
Bromberg

Donoszę ujmr. iż pan Kirsta był dziś i mówił że nie może w sobotę sprawy pana Lemańskiego załatwić tylko dopiero w poniedziałek w którym to poniedziałek załatwi danej W. Panu znać telegraficznie

z poważaniem

Ruszkowski

Stanisław Ruszkowski
Dom Osadniczy
Bydgoszcz, ul. Hermana Franklina 1a tel. 889

449

Polityka a ekonomja

Gospodarstwo narodowe jest częścią życia społecznego i dlatego musi być rozważane w związku z objawami społecznemi. Ustroje państwowe, prawne i gospodarcze są bowiem wzajemnie uwarunkowane i są cząstkami jednej całości. „Gospodarczość — powiedział kiedyś Schmoller — opiera się na uczuciach, na duchowym i moralnym rozwoju, na uporządkowaniu współdziałania uczuć naturalnych i sojuszy". To też wszystkie kierunki polityki państwowej odbijają się na ruchach ekonomicznych tak, jak na harfie eolskiej odbijają się wszystkie prądy atmosfery.

Te zasady musimy sobie w pełni uprzytomnić osobliwie w chwili, gdy waluta nasza ma pozyskać debit na rynku wszechświatowym. Oczywiście, oszacowanie tej waluty zależeć będzie przedewszystkiem od jej wewnętrznej wartości i od równowagi w naszym bilansie płatniczym. Ale ważki wpływ wywierać tu będą również kierunki naszej ogólnej polityki. Zwróciliśmy już na tem miejscu uwagę, że nastroje polityki zagranicznej będą współczynnikami w kształtowaniu się kursu złotego.

Jest inny jeszcze fakt polityczny, który tu jako ważki pierwiastek wchodzi w grę. Fakt ten w tej chwili już wywiera pewien ucisk na nasze stosunki międzynarodowe. Łatwo odgadnąć, że mamy na myśli sprawy naszych mniejszości narodowych. Rząd spostrzegł się dopiero w ostatnich czasach, że zagadnienie to jest fatalnie zaniedbane, że nacjonalistyczne tendencje wyrządzają nam w tym kierunku dotkliwe szkody. Szkody te niekiedy uwydatniają się bezpośrednio, narażając skarb na poważne straty. Tak było z wywłaszczeniem kolonistów niemieckich. Teraz trzeba za ten krok nieopatrzny płacić wysokie odszkodowanie. Tem niemniej dolegliwe są ujemne skutki, wynikające pośrednio z nieprzezornej i reakcyjnej polityki narodowościowej. Nie tylko osuja one reputację Polsce w świecie kultury, ale nadto dezorganizują nasz związek z Ligą Narodów, co już zupełnie konkretnie odbija się na interesach politycznych, a więc i ekonomicznych.

Trzeba stwierdzić, że niemal wszystkie wydatniejsze organy prasy ekonomicznej na całym świecie z wysokiem uznaniem odniosły się do reformy finansów, przeprowadzonej przez p. Grabskiego. Wszystkie one podnoszą szczególniej zasługę, że naprawa została dokonana samopomocą, własnemi siłami, bez przyczynienia się obcych kapitalistów. Ale równocześnie w tych samych organach spotykamy się z cierpkiemi uwagami na temat naszej polityki, zwróconej przeciw mniejszościom, a podważającej interesy gospodarcze. Z nielicznemi wyjątkami pism francuskich, zagraniczna prasa ekonomiczna, która zaleca opinji świata dążenie do pokoju, do humanitaryzmu, do zaniechania waśni, wywodzi, że rzekomo jedną z przeszkód jest drażniąca w sprawach narodowościowych polityka Polski. Rzecz prosta, iż w argumentach tych zawiera się sporo nieprawdy, fałszu i podjudzań, spływających z niechętnej, albo wprost wrogiej nam agitacji. Atoli są tu, niestety, i argumenty prawdziwe, zapewniające „dossier" Ligi Narodów. Na tym materjale skarg, umotywowanych faktami, opierają się już akty oskarżenia różnych kół finansowych, a, co gorzej, różnych stowarzyszeń, rozstrząsających sprawy społeczno - gospodarcze ze stanowiska teoretycznego.

I oto czytamy między innemi, że Polska dała dowód, iż posiada zarówno materjalne, jak intelektualne siły, aby odegrać wybitną rolę w rodzinie narodów kulturalnych, ale nie wykazała jeszcze dostatecznych sił moralnych. Polityka szowinizmu, polityka, trzymająca na uwięzi rozwój narodów, połączonych z państwem polskiem, nietylko szkodzi wewnętrznej spoistości państwa, lecz na zewnątrz tworzy podnietę antagonizmów międzynarodowych. A to nie pozwala jeszcze mieć pełnego zaufania do sanacji skarbowej, która musi spoczywać również na podwalinach wewnętrznego pokoju.

Jeżeli w odpowiedzi na to z łamów naszej prasy prawicowej rozbrzmiewają wymysły pod adresem „hajdamaków", oraz „anonimowego mocarstwa", to metoda taka nie usuwa przyczyn niechętnych nam nastrojów. A nie jesteśmy gospodarczo dość silni, by lekceważyć sobie te fakty.

Świeżo ogłoszone zostały cyfry, wskazujące udział Polski w handlu międzynarodowym. I oto okazuje się, że z pośród 8-u państw (W. Brytanji, Francji, Włoch, Belgji, Niemiec, Czechosłowacji, Polski i Rosji) suma obrotu międzynarodowego Polski stoi na przedostatniem miejscu, poczem w samym końcu następuje Rosja. Obrót nasz za rok 1923 we frankach złotych (suma przywozu i wywozu) stanowił 2,3 miljardów, gdy nawet Czechosłowacja, o połowę mniejsza od Polski, miała 3,4 miljardów. Prawda, że Polska miała bilans handlowy czynny (przewyżkę 79 milj. fr.), a Czechosłowacja miała bilans bierny, lecz bilans pasywny wykazywały wszystkie państwa. Bilans handlowy, sam przez się, czyli zestawienie przywozu i wywozu, nie określa jeszcze sił gospodarczych danego kraju. Rozstrzygającym jest tu bilans płatniczy. W każdym razie dane bilansowe przekonywują, że Polska nie rozwinęła jeszcze należycie obrotu swego handlu zewnętrznego. Obrót nasz jest 3 razy mniejszy od włoskiego, 2 i pół razy mniejszy od belgijskiego, jeśli już pominiemy wielokrotnie wyższe obroty Anglji, Francji, a nawet tak zniszczonych Niemiec. (Suma obrotów Niemiec wynosi 15.2 miljardów). Otóż Polska musi nawiązać nowe stosunki międzynarodowe, jeśli ma podążyć za ogólnym prądem gospodarczym. A w tej sferze nastroje życzliwości lub niechęci mają ważkie znaczenie. Wprawdzie góruje zawsze interes, lecz, zanim przekonać się można, czy interes będzie korzystny, rozstrzyga uczucie polityczne, które urabiane jest przez nastroje różnych żywiołów, ścierających się na rynkach światowych.

Jeśli Czechosłowacja prześcignęła nas w obrotach handlowych, to niewątpliwie dlatego, że prowadzi lepszą politykę zagraniczną, że, choć ma w swojem łonie większe bodaj od naszych antagonizmy narodowe, to jednak umie na zewnątrz tłumić ich wybuchy.

Nareszcie więc rząd nasz zrozumiał, że należy sobie ustalić program w sprawach mniejszości narodowych i stłumić niechęci, promieniujące dokoła. Jest to nakaz nietylko polityczny, lecz tak samo gospodarczy. Trzeba żyć w atmosferze pokoju, by rozwijać swój bilans ekonomiczny. A bez tego rozwoju państwo nie wzniesie się na taki poziom sił kulturalnych, którego wymagają nasze zadania dziejowe i potrzeby wewnętrznego postępu.

St. A. Kemnner

gielskiej waluty do Wolnego Miasta. Od tej chwili hasło „Gdańsk dla Gdańszczan“ zyskało szczególną sympatję tamtejszych polskich t. zw. „sfer gospodarczych“, jednak odrazu widocznem już było, iż przy zbliżających się wyborach nie odciągnie ono ani jednego głosu od list stronnictw rządowych, występujących do walki pod znakiem dobrodziejstw guldena. P. Pluciński, dla którego najwidoczniej hasło to było nade wszystko ważne, załatwił sprawę w ten sposób, iż z kolei zainspirował listę wyborczą, na której czele znajdowały się nazwiska możliwie najbardziej niepopularne— nawet wśród szerokich mas czysto polskiej ludności w Gdańsku. Z chwilą, gdy wskutek powstrzymania się od głosu ogromnej liczby polskich wyborców, lista p. Plucińskiego poniosła bezprzykładną klęskę, organ prasowy p. Plucińskiego „Gazeta Gdańska“ w całym szeregu artykułów, wywiadów, feljetonów wykazał jasno i dowodnie, że jedyną i wyłączną przyczyną katastrofy był niefortunny wybór naczelnych kandydatów. Hasło „Gdańsk dla Gdańszczan“ zostało ocalone, gdyż w przeciągu dwuch tygodni przemieniło się w hasło lojalizmu polskich mniejszości wobec „rządu“ i „państwa“ gdańskiego, proklamowane uroczyście w dniu 1 stycznia b. r. na łamach niemiecko-narodowych „Danziger Neueste Nachrichten“ przez prezesa grupy polskiej w drugim gdańskim Volkstagu i zarazem jednego z głównych przedstawicieli t. zw. sfer gospodarczych polskich w Gdańsku, p. Zygmunta Moczyńskiego.

Niebawem pod auspicjami tegoż samego p. Moczyńskiego utworzona została instytucja, która w arcycharakterystycznem rozróżnieniu subtelności nazwana została po polsku „Polsko-gdańską pomocą handlową“, po niemiecku zaś „Polsko-gdańską handlową służbą“ i której celem było ułatwienie niemiecko-gdańskim firmom ekspansji gospodarczej na Polskę i przez Polskę do Rosji południowej i Rumunji. Jak gdyby dla specjalnego zaznaczenia, że hasło „Gdańsk dla Gdańszczan“ obowiązywać może tylko w stosunku do Polski, ciekawa instytucja utworzona została nie, jak się może należało spodziewać, w połowie z obywateli gdańskich, w drugiej zaś połowie z obywateli Rzeczypospolitej, lecz w połowie z gdańszczan-niemców wyłącznie, w drugiej zaś połowie z gdańszczan-polaków i z ten uroczyście w specjalnych komunikatach gdańskiego swego od działu rozreklamować. Nacjonalistyczna prasa niemiecka w Gdańsku ponownie pochwaliła „Gazetę Gdańską“ i polską narodową mniejszość, wystrzegając się zresztą starannie jakichkolwiek najsłabszych chociażby ataków ze swojej strony pod adresem idei bojkotu. W ostatnich już dniach p. Moczyński wystąpił z nową deklaracją lojalizmu — tym razem na łamach „Gazety Gdańskiej“. Deklaracja ta natychmiast z wielkim pietyzmem zreferowana została i z wielką serdecznością pochwalona już nawet aż na łamach „Berliner Tageblattu“, przyczem organ berliński oczywiście najzupełniej fałszywie wzmożenie akcji „ugodowej“ gdańskich pupilów naszego przedziwnego nacjonalizmu połączył ze zmianą na stanowisku komisarza Rzeczypospolitej w Gdańsku, pisząc patetycznie o „nowym kursie“ polskim w Wolnem Mieście i snując sobie z tej racji jaknajświetniejsze na przyszłość nadzieje.

„Nowy kurs“, który budzi taki zachwyt ze strony nie najzupełniej zresztą czysto rasowo niemieckiego gospodarczo-wydawniczego koncernu Wolffa w Berli-

Krasina, który wywodzi, że zachowanie się rządu niemieckiego zmusza rząd sowiecki do kompletnego przerwania stosunków handlowych z Niemcami i do likwidacji urzędów, służących temu celowi. Zdaniem Krasina, Rosja winna wycofać się z udziału w wystawie kolońskiej oraz w wystawie drzewnej w Lipsku, a wreszcie zaniechać wywozu zboża i ograniczyć komunikację morską z Niemcami. Podjęcie takich kroków jest oczywiście ciężkie dla Rosji, jednakże wytrzymała ona już znacznie cięższe ciosy. Na każdy cios niemiecki — pisze Krasin — możemy odpowiedzieć dwoma. Dla wywozu rosyjskiego, zwłaszcza o ile chodzi o zboże, możemy łatwo znaleźć nowe rynki zbytu. Handel niemiecki zapłaci w ten sposób za zabawkę policji niemieckiej. Ostateczna decyzja rządu sowieckiego w powyższej sprawie może, zdaniem Krasina, nastąpić dopiero po przesłuchaniu Krestinskiego i Stomoniakowa.

Mordowanie inteligencji w Bolszewji

Moskwa, 11.5. — P. A. T. — Ko legjum kasacyjne sądu najwyż-

jalnego w sprawie kijowskiego „centrum działalności“, zostawia-

gacji handlowej w Berlinie, oburzenie opinji publicznej wzrasta. W związku z tem zwołane były liczne meetingi i manifestacje protestacyjne. W meetingu, zwołanym w Odesie, brało udział około 30 tys. ludzi, przyczem wygłoszono szereg przemówień przed gmachem, zajmowanym przez konsulat niemiecki. Pomimo ogólnego wzburzenia nie notowano żadnych ekscesów.

Berlin, 11.5. — P. A. T. — Donoszą z Moskwy, że konferencja kolejowa rosyjsko - niemiecka, która miała odbyć się w Moskwie 11 maja, została przez rząd sowiecki odwołana. W Odesie przed konsulatem niemieckim odbyły się demonstracje uliczne. Podobne demonstracje miały miejsce w Orenburgu, Charkowie, Kijowie i w innych miastach.

Moskwa, 11.5. — P. A. T. — Przybyli tutaj przedstawiciel polityczny Z. S. R. R. w Berlinie Krestinskij oraz berliński przedstawiciel handlowy Stomoniakow

:o:

Pogrzeb ś. p. Altenberga we Lwowie

Lwów, 11.5 — P. A. T. — Dzisiaj odbył się tu pogrzeb znanego wydawcy i księgarza Alfreda Altenberga. W pogrzebie wziął udział bardzo liczny zastęp publiczności ze wszystkich sfer kulturalnych m. Lwowa. Z Warszawy przybyła delegacja związku księgarzy, w osobach p. Gustawa Wolffa i Ludwika Fiszera. Nad grobem przemawiali m. in.: dyrektor biblioteki Ossolineum dr. Bernacki, który w swem przemówieniu podniósł duże zasługi kulturalne ś. p. Altenberga, jako wydawcy, Imieniem przedstawicieli warszawskich przemawiał p. Gustaw Wolff, imieniem kolegów - księgarzy żegnał zmarłego p. Kazimierz Gubrynowicz, imieniem artystów przemawiał artysta - rzeźbiarz Zygmunt Kuczyński, imieniem literatów — Stanisław Wasylewski.

:o:

Inspekcja Ministra Sikorskiego na Pomorzu

Donosiliśmy już o wyjeździe ministra spraw wojskowych, gen. Sikorskiego, na inspekcję do D. O. K. Pomorze.

Głównym celem inspekcji jest głównie zapoznanie się ze stroną administracyjną D. O. K.; jednocześnie minister spraw wojskowych przeprowadzi inspekcję marynarki przy udziale admirała Porębskiego. W związku z powyższem udać się mają na Pomorze: inspektor wyszkolenia, gen. Osiński, szef administracji wojskowej, gen. Zwierzchowski, zastępca gen. inspektora armji, gen. Kaczyński oraz szereg referentów z poszczególnych działów administracji wojskowej.

Wyjechał również na Pomorze celem towarzyszenia gen. Sikorskiemu przedstawiciel misji wojskowej francuskiej kpt. Trousseau. Powrót gen. Sikorskiego spodziewany jest w końcu b. tygodnia.

Oświata w wojsku

tem związanych przez okres 5-ciu mie
cy wyniosła 6 miljardów mkp.
Ze względu na przybycie do wojska
krutów o dużym procencie analfa-
tów komitet zaopatrzył wszystkie od
ziały na terenie całego okręgu w ze-
yty i ołówki (od grudnia do kwiet-
a wydano 33,500 zeszytów, 4,458 ołów
ów, kilkadziesiąt dużych ściennych
ap z granicami Polski, 1,925 elemen-
rzy i czytanek).
Po za tem wszystkie koła opieki po-
pieszyły również z pomocą wydatną
amodzielnie, tak że tegoroczna współ-
raca społeczeństwa z czynnikami rzą-
owemi wyraża się w cyfrach zupełnie
poważnych.
Niezależnie od akcji czysto oświato-
ej komitet i jego koła starają się
a każdym kroku zaznaczyć stałą łącz-
ość między społeczeństwem a woj
kiem, biorąc żywy udział w urządza-
iu obchodów historycznych, w uro-
zystościach pułkowych, w świętach
ożego Narodzenia i Wielkiej Nocy.
Piękne i wdzięczne jest zadanie ko-
itetu, ale też wymaga wytężonej pra
y ze strony osób, które się temu po
więciły, oraz dużych zasobów mate
jalnych.
Dzięki niestrudzonym wysiłkom
złonkiń swego zarządu pań Francisz-
owej Nowodworskiej i Wandy Kilty-
owiczowej, komitet wyszedł obronną
ęką z okresu ciężkich chwil finanso-
ych, jakie panowały w kraju, pogłę-
iając i rozszerzając swoją działal-
ość.
Dalsze pożyteczne jego istnienie w
użej mierze zależy od ofiarności serc
aszej publiczności, do których komi-
et opieki nad żołnierzem P. B. K. ma
amiar zakołatać w dniach 13 i 14 ma-
a, urządzając kwestę na oświatę w
ojsku.

Dziś 10 stron.

Polski

WA Rok XXVII.
ietnia 1924 r.
E: miesięcznie mk. 3.000.000.—
z odniesieniem „ 3.500.000.—
I miesięcznie „ 3.500.000.—
miesięcznie „ 10.000.000.—
0.000 mk.

ODDZIAŁ ADMINISTRACJI na Lwów — Biuro Dzienników S. Sokołowski i S-ka, Jagiellońska 7, na Kraków — Biuro Dzienników M. Huperzyc, ul. Jagiellońska 7. Filje Administracji na prowincji.

Bydgoszcz: Centralne Biuro Ruchu „Express" ul. Jagiellońska 70. Płock J. Malowańczyk. Sosnowiec: I. Hlawski.

Koło Księgarnia: F. Bierzwiński. Łódź: „Promień" ul. Piotrkowska 81.

Mk. 250.000, na prowincji i kolejach Mk. 300,000

TEATR OPERETKA
„WODEWIL"
Nowy-Świat 43, gmach zmowy.
DZIŚ
„NAJPIĘKNIEJSZA z KOBIET"
Operetka w 3-ch aktach W. Brommega.
z R. Niewiarowską w roli tytułowej.

Miód pszczelny
Wosk do batików
Przybory pszczelnicze
Stefan Mieszkowski
688. Wspólna 26, brama

Czytajcie „Kurjer Polski"

POWTÓRZENIE PREMJERY
Jubileusz „Qui-Pro-Quo. II. Jazd-Band. III. Szklanka kawy. Łabędzia pieśń. V. Moje tumen. VI. Aktualja. VII. Taniec szkocki.
z udziałem całego zespołu

Ś: A KU-KU!

... (Szaleństwo z miłości) Wstrząsający dramat życiowy w 7 aktach
W akcie IV-ym wykonywa taniec „ASTARTY"
wna wykonawczyni
roli w sens. obrazie „Niesamowite opowiadania"
ódź w Warszawie. Zdjęcia aktualne z ostatniej chwili.

2 serje razem.
LINA
4 całość.
w miesc zniżone.

PAN
Nowy-Świat 40
Sezjusz I.
Ostatni seans 10.30.

osobistym kierunkiem prof. tańców Valenciego ze
ółudziałem znakomitej tancerki Zofji Pflanz. b. solistki
tu Teatru Wielkiego w Warszawie, Rudolfiego wszech-
atowej sławy modernisty. Codziennie od 12-ej w nocy. 710

Tendencyjny komunikat sowiecki.

Po zerwaniu konferencji wiedeńskiej.

Moskiewska radjostacja rozesłała wczoraj komunikat iskrowy, będący typowym przykładem metody informowania zagranicy przez oficjalne organa sowieckie.

Komunikat ten omawia „przybycie do Warszawy szefa oddziału operacyjnego rumuńskiego Sztabu Generalnego gen. Florescu, który został zaproszony przez polskiego ministra spraw wojskowych celem zaznajomienia się z polską organizacją militarną". Według brzmienia komunikatu „pewne koła warszawskie uważają, że zaproszenie gen. Florescu do Warszawy podczas trwania rokowań sowiecko - rumuńskich stanowi wrogą przeciwko R.S.F.S.R. manifestację".

Powtarzając stały refren o agresywnych zamierzeniach Polski, komunikat sowiecki podaje zmyślone całkowicie wiadomości o koncentracji wojsk polskich na granicy sowieckiej i rumuńskiej i o tem, że „nad Zbruczem odbywają się manewry z udziałem kawalerji, artylerji i eskadr napowietrznych".

Równocześnie urzędowa Rosta donosi o rzekomym przyjeździe do Warszawy agentów Sawinkowa i Petlury, którzy działają jakoby w ścisłem porozumieniu z drugim oddziałem sztabu generalnego.

Tendencja tych komunikatów jest całkiem przejrzysta: Wobec zerwania rokowań sowiecko - rumuńskich w Wiedniu, rząd moskiewski zabezpiecza się, na wszelki wypadek, aby na rzekomy rumuński militaryzm zrzucić odpowiedzialność za ewentualne następstwa zerwania przez się rokowań.

Kadry armji czynnej we Francji.

Przyjęta przez Izbę francuską ustawa, dotycząca kadr armji czynnej przewiduje, iż piechota ma być zredukowana z liczby 173 pułków istniejących w 1914 r. do 68. kawalerja zaś z 78 do 45. Natomiast zwiększone mają być kadry artylerji i wojsk kolonjalnych. Nowa ustawa wprowadza znaczne oszczędności do budżetu wojskowego.

Wielka idea.

W sferze stosunków narodowościowych ostatnio zaszło kilka faktów godnych zanotowania. Pierwszy, to powstanie towarzystwa polsko - białoruskiego w Wilnie, drugi — zorganizowanie się komitetu pomocy dla ukraińców emigrantów w Warszawie. Są to niezmiernie cenne przejawy inicjatywy społecznej ku stworzeniu terenu dla porozumienia się naszego z narodami, zamieszkującemi znaczne obszary Rzeczypospolitej, porozumienia koniecznego dla stron obu, a niezbędnego dla samego państwa.

Bo myli się ten, kto sądzi, że będąc przyrodzonymi gospodarzami Rzeczypospolitej, możemy jednostronnie tworzyć nasz program postępowania z mniejszościami narodowemi. Program ten, jeśli ma być istotnie czemś żywotnem, jeśli to ma uczynić z obywateli nie-polaków prawdziwych synów ojczyzny, nie tylko formalnie lojalnych, ale istotnie przejętych ideą państwa — winien powstać na drodze wspólnego wysiłku.

Polska, walcząca ze swemi mniejszościami, — ma wewnątrz państwa jedną trzecią część ludności we wrogim obozie i połowę reszty swych sił musi zużyć na poskromienie knowań, rozsadzających jej spoistość.

Polska za cenę ustępstw wytargowanych może zdobyć zaledwie neutralność trzeciej części swych obywateli. Siła jej zewnętrzna, siła ekspansywna może odpowiadać w tym wypadku najwyżej ilości Polaków, pozostających w kraju. Roli mocarstwa tak nie osiągnie.

Mocarstwem istotnie zaczynamy być wtedy dopiero, gdy każdy obywatel zrozumie, co go łączy ze wspólną ojczyzną, gdy wszyscy solidarnie stają w szeregu do walki o wspólne cele. Cele zaś te muszą być równie drogie Polakom, jak innym narodowościom.

Piszemy te słowa na przełomie władztwa nacjonalizmu, który ogarnął świat powojenny. Czas abyśmy wreszcie zrozumieli swą misję dziejową i przejęli się należycie ideą państwową polską. Można doskonale gospodarzyć, można znakomicie stabilizować walutę i budować kolej, ale nie można się rozwinąć, gdy rozwojowi temu nie przyświeca jakiś cel jasny, promienny, ogromny, porywający ducha, zapalający umysły i serca.

Fakt, żeśmy tego celu nie mogli ukazać, żeśmy nie odsłonili przed sobą ideałów, do których ma dążyć Rzeczpospolita wolna i niepodległa pomścił się na nas. Oto dla czego najzapalniejsze umysły młodzieży porywa urok tajnych celów spiskowych Oto dla czego szerzą się, jak chwasty, różne pogotowia, loże, zakony, a z niemi razem antysemityzm, partyjnictwo zaściankowe, oszczerstwo, zanik autorytetu, niezdolność uwielbienia istotnej wielkości ducha, prawdziwego bohaterstwa, ni woli niezłomnej.

Anglja umiała ukazać swym obywatelom cel wielki — panowania na morzu. Arabowie, natchnieni ideą koranu, ruszali na wielkie światy. Syn rewolucji — Napoleon Marsyljanką rozpłomieni serca narodów, zanim mieczem szedł kreślić im prawa.

Czyż my, Polacy, nie mamy tej wielkiej idei, któraby równie magicznie mogła działać i budzić w nas siły, a podziw świata całego?

Słusznie mówił na jednym ze swoich wykładów prof. Kamieniecki, że dwie idee dziś wstrząsają ludzkością. Jedna — to dyktatura proletarjatu. Druga — to wyzwolenie małych i budzących się do życia narodów. Pierwszą podnosi Związek Sowiecki, drugiej rzecznictwo myśmy objąć powinni.

Wynika to z naszych dziejów, które w tak tęczowych barwach narysował nam A. Chołoniewski, malując obraz niebywałej, nieznanej nigdzie tolerancyjności polskiej, ciążenia do nas wszystkich uciemiężonych. Wynika to z tradycji porozbiorowej, która kazała Polakom dążyć wszędzie, gdzie krew się lała za wolność. A dalej. Przecież te narody, które się w granicach naszych znalazły, budziły swe własne poczucie narodowe przy polskiej pomocy.

Pod polskiem panowaniem rozkwitała akademja kijowska. Pierwsze teksty litewskie drukowali i opracowywali Polacy. Śród pierwszych pionierów ruchu ukraińskiego i białoruskiego spotykamy Polaków. Jest to najistotniejszą, najżywotniejszą prawdą, którą można przysłonić na chwilę, ale wytrawić z pamięci ludzkiej niepodobna, bo zawsze pozostanie w niej owo hasło szczytne co na sztandarach polskich widniało: „za naszą wolność i waszą". Idea ta, co rozsadzała świat stary musi spoić Polskę nową.

Wokoło Polski i dziś grupuje się Łotwa, Estonja. Ku niej spogląda daleka, ale pod grozą tego samego niebezpieczeństwa żyjąca Finlandja, z nią sojuszu szuka i ten sojusz zawiera Rumunja. Ku nam spoglądają Słowacy, stapiani w tyglu czeskim, od nas wyglądają pośrednictwa i bezpieczeństwa poręczeń Węgry — misja dziejowa Polski, wielka misja pokojowa narzuca się dziś z tą samą siłą, jak wtedy, gdy do tronu Jagiellonów szły miasta pruskie i Inflanty i Wołosi.

Tę misję za wszelką cenę chce nam wyrwać Rosja wytwarzając piemonty irredenty ukraińskiej czy białoruskiej, przeciw nam skierowanej. Nie lekceważymy tych prób, które już dziś doprowadziły do rozwoju średniego, a nawet wyższego szkolnictwa tych narodów, a nawet do tworzenia oddziałów wojsk o charakterze narodowym. Szachować nas pod tym względem chcą Czechy i Litwa. Mamy powody sądzić, że kolos sowiecki nie długo wytrzymać zdoła na tej drodze — Czesi i Litwini zaś zbyt są przesiąknięci jadem szowinizmu, by zdołali pod tym względem coś uczynić. Nie oni też stoją istotnie na zawadzie naszej przyszłości. Najgroźniej podmywają z obcych, zabarwych szkół wyniesiony nacjonalizm i eksterminizm wewnętrzny, okryty płaszczykiem patrjotycznego frazesu.

On to robi z naszego życia publicznego pole waśni wewnętrznych. On, drażniąc t. zw. mniejszości, pcha je do nierozważnych i szkodliwych manifestacyj, jakie urządzano w czasie uznania naszych granic, w czasie zgłoszenia pretensji Polski do Kłajpedy i przy innych okazjach. On czyni z nas państwo, do którego wewnętrznych sporów mieszają się czynniki zewnętrzne dla obrony „pokrzywdzonych."

Ioto te dwa fakty podniesione na wstępie, te dwa wydarzenia, które przeszły niemal niepostrzeżenie przeciwstawiają płytkiej i powierzchownej frazeologji nacjonalizmu twórczy czyn. Rodzi się zupełnie realna, zdrowa koncepcja Rzeczypospolitej, stojącej na straży praw tych, co w rozdrobnieniu są słabi — co razem tworzy jedną z najwalniejszych potęg świata. A im bardziej wzrastać będzie imperjalizm sąsiadów, tem większa będzie owa potęga, tem pewniejszy jej los, a w starciu z nią — Grunwald dla wrogów.

Ad. U.

Warfare zycie charakter cel

— cztowiek } zdobycie
inaczej } wiedzy

Z sali odczytowej.

455

(„Polityka zagraniczna Polski".)

Pod tym tytułem wygłosił wczoraj odczyt prof. Witold Kamieniecki.

Prelegent znakomicie scharakteryzował wzajemną zależność państw od siebie, stwierdzając, że niema zagadnienia międzynarodowego, któreby w ten czy inny sposób nie dotykało interesów każdego mocarstwa. Liga Narodów, w której o sprawach Chili może mówić Finlandia, jest żywym tego dowodem. Stąd ważność polityki zagranicznej. Ale stąd też i potrzeba uświadomienia o jej celach w społeczeństwie demokratycznem całego ogółu obywateli i dalej potrzeba tradycji dyplomatycznej.

Prof. Kamieniecki następnie omówił naszą sytuację i system obrony granic przez przymierze bałtyckie i porozumienie z Rumunją, której dobre stosunki z Węgrami muszą nam leżeć na sercu, co zapewni nam pokój na wschodzie. Na zachodzie sojusz z Czechami i Francją zapewni nasze granice. To wszystko muszą uzupełnić szczere i dobre stosunki z Anglją.

Nadzwyczajnie ciekawą była koncepcja czynnej polityki polskiej, którą podał p. Kamieniecki. Polska chlubiła się swą tolerancją. W epoce rozbiorów Polacy w dziejach rozbudzenia ruchu narodowościowego odegrali ogromną rolę. Tę rolę pełnić musimy dalej. Kształcić narodowości słabsze, budzić w nich samopoczucie, oto nasze zadanie.

Dwie idee dziś walczą o zwycięstwo idea wolności narodów i idea dyktatury proletarjatu. Niechże ta pierwsza znajdzie w nas oparcie.

Za doskonały odczyt dziękowano prelegentowi serdecznemi oklaskami. Klubowi Społeczno - Politycznemu należy się wdzięczność za urządzenie cyklu wykładów, stojących na takim poziomie.

a. s.

22/III

w sprawie niniejszej cały ciężar [illegible] twa przeniósł się na rozprawę główną. Sąd postanowił rozprawę odroczyć i odesłać akta tej sprawy do śledztwa celem uzupełnienia.

Po tej decyzji nastąpiło oświadczenie prokuratora, iż zastrzega on sobie wniesienie zażalenia nieważności co do niezatwierdzenia przez Sąd jego protestu w sprawie powołania niektórych świadków obrony.

WALNE ZGROMADZENIE SYNDYKATU DZIENNIKARZY WARSZAWSKICH.

Nadzwyczajne walne zgromadzenie syndykatu dziennikarzy warszawskich odbędzie się w niedzielę 23 b. m. w gmachu sejmu o godzinie 12-ej, względnie o godz. 12.30, bez względu na komplet. Na porządku dziennym są następujące sprawy: a) sprawa regulaminu udzielania zapomóg, b) sprawa sądu rozjemczego, c) sprawa zakupu akcji Banku Polskiego, d) sprawa osiedla dziennikarskiego.

obowiązującego emerytów do przedstawiania co miesiąc zaświadczeń policji. Wskutek tego książeczki emerytalne będą stale w kasie, a właściciele ich będą otrzymywali emerytury na zasadzie legitymacji lub dekretów, co da i kasie możność obliczania zawczasu należności każdego emeryta. Do czasu wprowadzenia, tej inowacji wydano polecenie bardziej uprzejmego traktowania emerytów, (ze szczególnem uwzględnieniem słabych, chorych, i mieszkających daleko i nie zmuszania ich do dwukrotnego przyjazdu po odbiór emerytury).

OPŁATY ZA PASZPORTY.

Rada Ministrów dn. 10 marca uchwaliła powierzyć komisji w składzie ministrów: spraw wewnętrznych, skarbu oraz przem. i handlu pod przewodnictwem min. reform roln. p. Ludkiewicza opracowanie w jaknajbliższym czasie projektu rozporządzenia, normującego opłaty za paszporty zagraniczne. (PAT.)

Wszelki postęp ludzkości na jakiemkolwiek polu, każde zdobycie przez ludzkość „dobra", czy to moralne, czy materialne, okupione są zawsze większą lub mniejszą ofiarą; jest to reguła i zarazem tajemnica życia na ziemi. Wielka wojna zadała narodom Europy głębokie rany, społeczne i gospodarcze, które nie łatwo zabliźnią się mogą być zagojone; ale jednocześnie ta sama wojna przyniosła możność wielu ciemiężonym dotychczas narodom, wprowadziła w stosunki międzypaństwowe zasadę sprawiedliwości międzynarodowej, prawo samostanowienia o sobie narodów.

Jakkolwiek okupiony wielkim rozlewem krwi i ogromem prywatnych nieszczęść, został jednak zrobiony duży krok ku lepszemu jutru ludzkości. Teraz chodzi o to, aby w przyszłości, dodatnie wyniki i zmiany, od których istotny postęp zależy, były osiągane przy możliwie najmniejszej sumie ofiar.

Nauczona bolesnem doświadczeniem ostatniej wojny, Europa

459 1.

Rola dziejowa Polski w „Przedświcie".

1. Warunki i okoliczności towarzyszące napisaniu poematu. 2/ Mesjanizm a Krasiński 3/. Filozofja Krasińskiego 4/ Trzy wizje w „Przedświcie" 5/. Zgubienie nie pieśni, wskazanie cryjny mojej.

Abyśmy uświadomić sobie rolę dziejową Polski w „Przedświcie" musimy poznać wszelkie warunki towarzyszące jego powstaniu, a więc: niemalże odwieczne narodu celem odzyskania niepodległości, cały kraj jęczący pod ciężką ręką zaborcy, a przedewszystkiem najważniejszy czynnik: idea mesjanizmu, która w owym czasie (crasie) wzięła początek najświatlejszych umysłów. Rzecz prosta że i nasi trzej Wieszcowie nie byli wolni od tego: Asygnatu, który wywarł decydującego wpływu na ich dzieła. Wierzyli że gdy wszystkie

środki zawiodły nie pozostaje nic innego jak zdać się na Łaskę Bożą, lecz nie można poddawać się zwątpieniu, które jest prostą drogą do spodlenia. Polska w upadku i poniżeniu - to kara za grzechy ojców, lecz Bóg w swoim nieskończonym miłosierdziu daruje winy i udzieli nam nagrody w postaci wolności.

Zapoczątkowali społeczeństwo z tą ideą liczni mariaperci jak: Brodziński, Mickiewicz, lecz najdalej posunął się Krasiński rozwijając myśli zawarte w „Księgach Pielgrzymstwa" i nazywając Polskę Chrystusem narodów.

Żeby zrozumieć to określenie które, jak chce Krasiński, ma być filozoficzną prawdą a nie poetycką przenośnią, musimy poznać głębiej wytyczne idei mesjanistycznej.

W prądzie tym tkwi przekonanie społeczeństwa o swej wyższości nad innymi narodami, poeta

481

drgącej z przypisywania sobie wyjątkowego posłannictwa charakteru wyższego, religijnego.
Wprawdzie inne narody też ulegały mistycyzmowi, lecz nie w tak wysokim stopniu jak Polska.
Ideę tą wzniecił Towiański, a Krasiński przyjmuje ją i doprowadza do najdalej idącego następstw. Według niego, rola Polski, jako Mesjasza jest tylko wtedy możliwą do pomyślenia kiedy możemy logicznie wyprowadzić zadania narodu - duchowego wodza innych społeczeństw i jeśli okaże się, że naród ten może przyjąć tak ciężkie brzemię na swoje barki. Stwierdza że nadchodzący okres wyjmaga państwa pierwowzoru i określa jego cechy, które mu się wyróżniać. Naród taki musi przebyć męczeństwo, aby dać dowód nieśmiertelności, mieć znaczoną tą przeszłość a w niej ukazywać cechy przyszłości. Kwalifikujące go do roli pierwowzoru. Rzecz jasna, że tylko

Polska nadaje się do tej roli i wykazuje wszelkie cechy niezbędne.

Jak wszystkie kierunki naukowe tak i mesjanizm ma jakieś głębsze podstawy filozoficzne. Rozwijali je liczni uczeni, że wspomnę tylko: Hegla, Hoene-Wrońskiego, Cieszkowskiego i inni.

Podstawą filozofji Krasińskiego stało się hegelowskie pojmowanie świata. Istotą świata jest duch myślący, a więc prawa myśli są prawami świata. Myśl przechodzi od jakiegoś pojęcia do jego przeciwieństwa a potem oba zespala w wyższą całość. Jest to prawo trójcy dialektycznej: teza + antyteza = synteza.

Dopełnia to Cieszkowski stwarzając nową filozofję historji. Według niego trzy pojęcia stanowiące istotę świata to: byt, myśl, czyn. Była epoka najwyższego rozwoju bytu - świat starożytny.

najwybitniejsza przewaga myśli dotyczy się w okresie chrześcijańskim, a teraz musi nastąpić epoka czynu. Stanie się to wtedy, gdy ludzkość potrafi myśl zrealizować i w byt zamienić.

Oto są główne podstawy filozofji autora „Przedświtu" propagatora hasła: pozytywalności przyszłości.

Byt i myśl zespolone, czyli ciało i dusza, rozwijają się niewspółmiernie i stąd u człowieka walka ciała i duszy, w której naprzemian obie ulegają. Gdy walka ta ustanie a byt stanie się myślą duch będzie doskonały i wstąpi w sferę rozwoju zaziemskiego. Zanim do tego dojdzie duch musi ewolucję twórczą przebyć na ziemi. Wartości i zdolność do takiej przemiany przyniesie z sobą trzeci nadchodzący okres Królestwa Bożego na ziemi, epoka Ducha Św.

Nastąpi epoka uświęcenia i uniesmiertelnienia narodów. Polska u Krasińskiego nie będzie apostołem nowej idei, tylko jej twórcą i wzorem.

I wystawiają się przed natchnionym wzrokiem poety trzy wizje. Pierwsza starej, umarłej Polski, obie następne Tej co będzie, Ojczyzny-Mesjasza.

Odpadają płyty grobowców, rozwierają się trumny i wychodzą z nich przedstawiciele dawnej Polski:

"..... etnikenaty"
"Dawne Króle, radne panny"
"Tryczery i hetmany".

Zgoła „dawno się wrył w te erota" bo jaśniejsze na nich wiara i nadzieja:

„Dwi się szlachty stara zmiendosić"
I niewoli wzgarda bucha."

I z głębi zbolałego serca Wieszcza wyrywa się

Pytanie: Dlaczego roztrwoniliście Ojczyznę?
Potomkom waszym nic nie zostało:
„... ni potęgi, ni pieniędzy"
tylko „ rozebrane Kraju ciało"
Widma wzdychają, wyciągają opancerzone
żelazem prawice jakby do przysięgi, że zarzut
jest niesłuszny, a wódz nieskazitelny tej
co „ ani z woli ani z woli" powstał, udziela od-
powiedzi: że Bóg miłosierny nie zezwolił by
Polska wzorem innych narodów spodlała,
lecz spuścił karzącą rękę aby Ojczyznę wyrwa
z pod niej lepszą i była wzorem dla innych.
„Los nas przebrał w wyższą dolę"
„Ku tej Polsce która będzie."
Jeszcze w tym wieku z krwi i niedoli wyjdzie lud
wybrany, silny duchem jak stal, lepszy. Spełni
się Chrystusowa ofiara Polski.
I zdaje się paccie że widzi Królową Koronę

Polskiej na czele zbrojnych hufców. Powiewają
bunczuki, szumią skrzydła husarskie, szczę-
kają miecze i kopje a oni postępują ze wzrokiem
utkwionym w najwyższą Panienkę.
Poeta wierzy że naród Polski, lud Matki
Bożej, zwycięży wtedy dopiero gdy:

"... na tym świecie
wzrosną życia kształty trzecie"

Lecz kiedy to nastąpi Bóg tylko jeden wie.
Ukazuje się trzecia wizja.
Polska zmartwychwstała, triumfująca.
Każdemu rycerzowi, mieczu na piersi zawiesz-
iny, a na nim „trzy Korony"

„po trzech dawnych świata panach".

Ręką ściska głownię szabli, a na dłoni ma
wyryty „Chrystusowy znak boleści", stygmat
męczeństwa z którego ścieka krew. A wokoło
niej gromadzą się inne duchy, lecz nie tak

464

potężne, nie tak wielkie i imponujące.
Są to chmury „tego świata który będzie", wcielenia innych narodów gdzieś za Polską przewodniczką.
Obsypują ją różami i przykrakując witają ją jako „Boże piękno" i dają koronę świata. Et z nieba słychać głos Pana nad Polską:

„Jak ja syna miłego dałem"
„Tak ja Polskę daję ciebie!"

Stwórca wita Polskę za córkę i oświadcza że ona - a tu prawda cała to jedno. Daje duchowe przewodnictwo nad innemi narodami i rozkazuje wieść świat „czynów chórem".
I jak wszystkie chmury w idealnej zgodzie wzięwszy się pod ręce poszły za Polską, tak i wszystkie narody będą naśladowały naszą Ojczyznę.
Krasiński wierzy że nadszedł czas odkupie-

ma świata przez Polskę i woła: „zginie nie pieśń, wstańcie czyny moje", bo już nadeszła ta wielka chwila Kiedy myśl przyobleczona w kształty słowa umarła zamienić w czyn.

X Ił 2 grech powszy kary

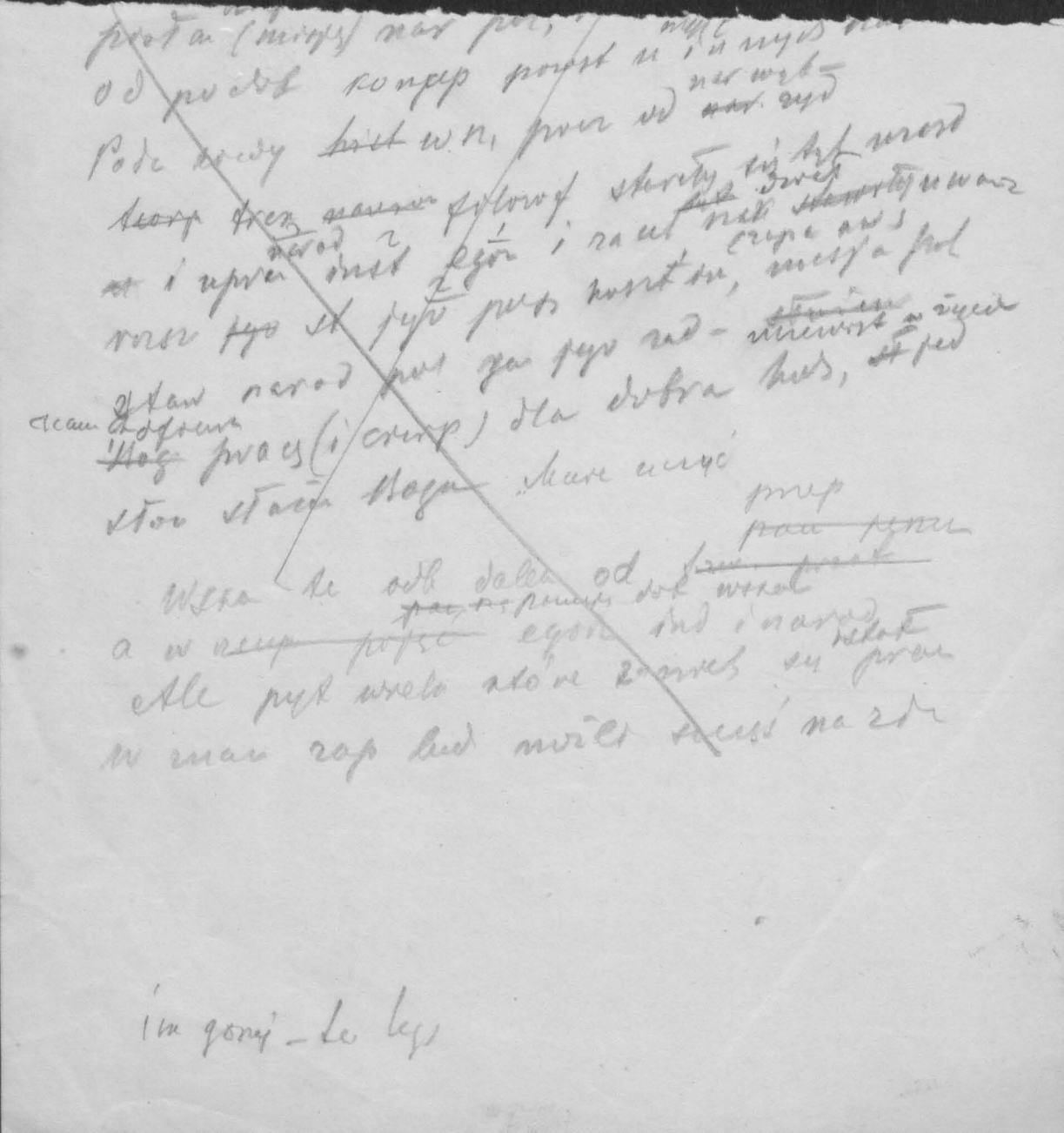
Grecha perk, perdi' naród hermyska morowe
(krwawe), dacce mu od Boga dary ducha (a takich
2 przyp ewangelicznej), i nad, słów zapow. heb
lexem swe prost — projet zawsze:

Sola naród pol w odcalizm

1) Pola nult na wsch: prawo wtamyś
dadzyrodz (Ojcowa) na Krat nie Bysto mogą ewe
kolor — nikkwa polska nie dopuścić kolz — mu
2) Na nowym gruncie polem nult zawsze
pogrzeby: dusza chrześcijańska, ks. Cuka, jak
anielski duch w ciele

odrzyca nadrzeczy drzyzyca rzeczywista
od rzeczy dziwnej

Czystkrzaczy na ekspedycje
morale

Polska na zjeździe Unji Intelektualnej.

Prof. Haleski o idei religijnej jako podstawie historycznej bytu Europy.

Niemiec Curcius nazywa prof. Zielińskiego — polskim Cyceronem.

W „Epoce“ (nr. 298 z 30 z. m.) znany literat Jarosław Iwaszkiewicz zamieszcza korespondencję ze zjazdu Unji Intelektualnej, w którym brał udział jako jeden z delegatów Polski. Ponieważ udział Polski zaznaczył się bardzo dodatnio jak to wynika m. in. ze sprawozdania tygodnika „Die Menschheit“ streszczamy sprawozdanie p. Iwaszkiewicza.

Przed czterema laty ks. Rohan utworzył szereg grup w poszczególnych państwach, do których weszli ludzie, którym zależało na kulturalnem i umysłowem zbliżeniu Europy. Corocznie odbywają się zjazdy takich grup. Unja intelektualna niema nic wspólnego z ruchem pacyfistycznym czy paneuropejskim. Przeciwnie, niektóre grupy jak włoska lub niemiecka są zabarwione mocno nacjonalistycznie. Organizatorom związku chodzi o to, aby każdy kraj reprezentował właśnie to, co jest w nim najbardziej odrębnego, i ten swój skarb wkładał do ogólnego zbiornika kultury europejskiej.

Zwołanie zjazdu do Heidelberga, na teren niemiecki nadawało mu ciekawy charakter. Pozatem zjazd za nieniono na szereg konferencyj na temat z góry określony, który brzmiał: „Rola historji w świadomości narodów“. W szeregu odczytów na ten obszerny i ciekawy temat brało udział **siedmiu wybitnych** uczonych i literatów, świetnych w dodatku mówców. Przewodniczył rozprawom prezes grupy niemieckiej, słynny profesor archeologji Ludwik Curtius z Heidelberga.

Zjazd był bardzo silnie obesłany.

P. Iwaszkiewicz wyliczył cały szereg nazwisk francuskich i włoskich, poczem stwierdza, że pierwszy wykład wygłosił prof. Mendelssohn-Bartholdy, jeden z redaktorów publikacji aktów dyplomatycznych od 1870—1914; drugim był Anglik prof. Philipps z Dublina.

Trzeci przemawiał prof. Halecki. Mowa jego była szczytem klasycznej przejrzystości, wypowiedziana znakomicie. obok świetnego materjału naukowego zawierała ów ton serca tak właściwy temu uczonemu. **Jego przemówienie było bezwzględnie** najpiękniejsze ze wszystkich. Mówił o „historji jako podstawie życia narodu“. Nie ograniczając się jednak do okresu porozbiorowego, prof. Halecki mówił **o idealistycznej treści całokształtu historji polskiej;** obok idei **jedności państwa, obok wielkiej idei Jagiellońskiej, obok idei mesjanistycznej** — treścią deologiczną dziejów **polskich był zawsze pęd do wolności,** pojmowanej jaknajszerzej. Z tej idei rodziły się nasze wszystkie moce i słabości. Przechodząc od własnego kraju do ogólnoludzkich zagadnień, prof. Halecki stwierdził brak i potrzebę zasadniczej wielkiej idei, któraby mogła stać się podstawą historyczną bytu Europy. Za taką ideję prof. Halecki **uważa ideję religijną.**

Huczne jak po żadnej mowie oklaski nagrodziły przemówienie naszego uczonego. Ogólnie podobało się miejsce, w którem prof. Halecki powiedział, iż mowę swą pomyślaną po **polsku, napisaną po francusku, wypowiada w języku kraju, którego jest gościem.** Rozległy się tu oklaski i wszystkie pisma, które zresztą bardzo życzliwie oceniły mowę, powtórzyły to zdanie.

„Die Menschheit“ zamieściła szersze streszczenie wywodów prof. Haleckiego niż „Epoka“ i jakiekolwiek pismo polskie.

Na trzeci dzień zjazd przeniósł się do Frankfurtu, gdzie wysłuchano dalszych odczytów. Po odczytach odbyła się dyskusja, w której znów zabrał głos prof. Halecki, tym razem po francusku.

Obok publicznych przemówień odbyło się tylko jedno posiedzenie unji poświęcone sprawom organizacyjnym, w znacznej części wypełnione **uroczystemu przyjęciu do związku nowopowstałej grupy polskiej.** Reprezentowana ona była przez jej prezesa **prof. Tadeusza Zielińskiego, prof. Haleckiego, p. Henryka Dembińskiego,** korespondenta „Czasu“ w Berlinie i przez p. Iwaszkiewicza. Podczas przyjęcia mowę ze strony polskiej powiedział **prof. Zieliński,** powitał Polaków ze strony komitetu naczelnego unji prof. Henriquez, potem prof. Curtius wypowiedział pod adresem prof. Zielińskiego kilka znamiennych i głęboko odczutych wyrazów **o roli, jaką powinni grać uczeni dwóch narodów i serdecznie uścisnął** dłoń autora „Religji starożytności“, którego nazwał **polskim Cyceronem.**

Podczas całego zjazdu wydano szereg wspaniałych przyjęć, nacechowanych wyjątkową serdecznocią i gościnnością. Przyjęcia te były **okazją dla wygłoszenia przez delegację polską kilku przemówień.** Najwspanialszy był obiad wydany na zakończenie zjazdu przez miasto Frankfurt w czarodziejskich salach „Römeru“. W średniowiecznej jadalni zasiadło około 400 osób do stołu. Wypowiedziano 15 przemówień; najpiękniej mówił p łacinie Badrero, po nim prześliczną, wzruszającą i dowcipną, głęboką i trafną mowę powiedział **prof. Zieliński.**

SKI i POMORZA

ińskim zakładzie wczym.

y „Dziennika Bydgoskiego").

ków było ono miłą sensacją i rozrywką, dla nauczycieli i sympatyków zaś chętnie spełnionym obowiązkiem okazania serca tym, których los znienawidził i im własnego domu nie dał.

Zaznaczyć wypada, że w ciągu całego dnia nie zaszedł żaden zgrzyt dysharmonji, nie było żadnego incydentu. Sympatja ze strony nauczycieli i gości była szczera, przez wychowanków zaś dobrze zrozumiana i przyjęta z równie szczerą wdzięcznością.

Zakład wychowawczy w Szubinie opiekuje się młodzieżą męską w wieku szkolnym oraz starszą — do roku 21-ego. Wychowankowie pochodzą z wszystkich warstw społecznych: są tam mali włóczędzy, którym od miejscowości, gdzie ich schwytano, nadano nazwiska (jest między nimi np. niejaki Ostrowski, bo go pod Ostrowem znaleziono), są tam synowie nałogowych pijaków i zbrodniarzy, również synowie prostytutek, oddani do zakładu przez sądy opiekuńcze — ale przebywają także w zakładzie chłopcy ze stanu średniego z wrodzonemi skłonnościami zbrodniczemi. Ub. niedzieli np. widzieliśmy kilka matek z zamożniejszych sfer społeczeństwa, które odwiedziły swych synów. Niejeden z nich miałby najstaranniejszą opiekę w domu i żyłby w dostatku — ale cóż? tak się prowadził, kradł i szukiwał, że niepodobna trzymać go w domu. Ale również w zakładzie próbują niejedni swych sztuk — zbiory wytrychów własnego wyrobu, zbierane przez dyrektora zakładu, są bogate.

Nad 160 chłopcami otacza swą opiekę 9 wychowanków, 3 nauczycieli i dyrektor. Wychowawcy są zarazem majstrami - rzemieślnikami, uprawnionymi do szkolenia uczni. Po wyjściu ze szkoły chłopcy obierają sobie sami zawód (krawiecki, kowalski, szewski, szczotkarski itp.), niektórzy z nich wychodzą nawet na bardzo porządnych ludzi, będących chlubą społeczeństwa. Kilku skierowano również na urzędników.

Zakład utrzymywany jest przez państwo i starostwo krajowe, własne gospodarstwo 280-morgowe zaś również dużo przysparza środków (koszta niedzielnych dożynków pokryło gospodarstwo!), pozatem daje chłopcom możność pracy w polu. Służby zakład nie utrzymuje, wszystko czyni się własnemi siłami — a przyznać należy, że gmach zakładu oraz park i gospodarstwo poprostu lśnią czystością i porządkiem. Zasługa to w pierwszym rzędzie umiejętnego i energicznego kierownictwa, jak również chętnych i gorliwych urzędników.

Gasawa.

ik Burstyński z

KUJAWY.

ZŁOTNIKI KUJAWSKIE, pow. inowrocławski. Nieszczęśliwy wypadek. Dnia 24 ub. m. na pastwisku wydarzył się nieszczęśliwy wypadek, którego ofiarą padł skotarz Franciszek Czołgoszewski ze Złotnik Kujawskich. Otóż na łące gospodarza Walerjana Łosińskiego ze Złotniczek, napadł stadnik, który chodził z bydłem na pastwisku, na Czołgoszewskiego, wywrócił go na ziemię, przyczem złamał mu kilka żeber. Wskutek odniesionych ran Czołgoszewski zmarł w szpitalu powiatowym dnia 26 ub. m.

PŁONKÓWKO, pow. inowrocławski. Pożar. Dnia 25 ub. m. o godzinie 4 popoł. spalił się stóg siana na łąkach gminy Płonkówko, własność gospodarza Leona Klóskowskiego z Rojewa. Wartość spalonego stogu wynosi około 1000 zł. Pożar spowodował 12-letni Wilhelm Hoffmann, syn rolnika Hoffmanna, zamieszkałego w Jezuickiej Strudze, który pasł bydło na łące i wzniecił ogień w pobliżu stogu.

LISEWO KOŚCIELNE, powiat inowrocławski., Zapił się! Dnia 28 ub. m. w nocy zmarł na drodze Lisewo Kościelne włódarz Andrzej Szelągowski z Jordanowa, powiat inowrocławski. Znaleziono go dopiero nad ranem w rowie. Poprzednio miał być Szelągowski w jednej z okolicznych oberży, gdzie sobie „porządnie" popił. Zachodzi więc przypuszczenie, że zmarł wskutek zatrucia alkoholem. Pozostawił żonę oraz kilkoro dzieci.

MURZYNKO. Pobił batem i chciał ciąć kosą po głowie wracającego do domu kolonjalistę Fr. Morawskiego, człowieka w podeszłym wieku i zarazem powszechnie szanowanego obywatela, niejaki Tomasz Z. z Gniewkowa, właściciel warsztatu reparacyjnego, który w ten sposób wymierzył sobie po pijanemu „sprawiedliwość" za zupełnie słusznie nie oddane mu pieniądze za źle wykonaną robotę. Sprawą zajęła się policja. P. M. odniósł silne obrażenia ciała.

SUCHATÓWKA. Głośny proces przeciw znanemu tu rolnikowi Wojc. Bartkowiakowi o znieważenie leśniczego z Zajezierza F. Krawczyka, został na razie odroczony. Głośna ta sprawa, budząca zainteresowanie nietylko samej Suchatówki ale i okolic, odbędzie się przy końcu tego roku.

Gniewkowo.

Pożar powstał we wtorek nad ranem w koszarce drożnika kolejowego Marka, gdzie stanęła nagle w płomieniach piwnica. Zaalarmowana miejsc. straż ogniowa pośpieszyła natychmiast na pomoc i jej to zawdzięczać należy, że ogień ugaszono, zanim wybuchł całą siłą. Ogień powstał wskutek samozapalenia się węgla w piwnicy. Szkody minimalne.

Dziury w chodnikach czas już załatać. W niektórych miejscach, zwłaszcza na ul. Kilińskiego są one rażące i zdradliwie czyhają na przechodniów w godzinach wieczornych. Usu- właścicielom kamienic

473

Anna bar. Helmersen

ma zaszczyt zawiadomić o ślubie córki swej

Ireny z p. Karolem Rogalskim

synem Henrykostwa Rogalskich.

Henrykostwo Rogalscy

mają zaszczyt zawiadomić o ślubie syna swego

Karola z p. Ireną Helmersen córką

ś. p. Wiktora i Anny bar. Helmersenów.

Obrzęd ślubny odbędzie się w Bydgoszczy w kościele Serca Jezusowego dnia 5-go lipca 1922 r., o godz. 5-ej po poł.

Bydgoszcz
Śniadeckich 52

maj. Izdebno
poczta Laskarzew, ziemia Siedlecka.

A. DITTMANN, BYDGOSZCZ

$R^2 = \sqrt{\frac{1{,}08 \times 10^{24}}{9}}$ $10^{10^{10^{10}}}$

Niestety, Polska, zwolniona z więzów niewoli, nie znalazła wśród swych synów, mężów wielkiego serca, skromności, a mocarnego ducha i ewolucji, któryby „rozdając siebie samego swej braci", umocnił i uzdrowił swój naród, wydobył ukryte w nim siły twórcze i wyprowadził go na drogę nowego życia, wskazując mu jego przeznaczenie dziejowe.

Natomiast dzieją się u nas rzeczy niesamowite. ~~Mąż stanu,~~ ~~Człowiek,~~ w którym naród pokłada wszystkie swe nadzieje, który reprezentuje przed światem ideę polską, zbrukał ~~przedstawicielstwo narodowe~~ postępowaniem swoich i dawnych ~~ministrów~~ ~~samego narodu~~, wyrażami najwyższej pogardy, można powiedzieć, wylewa na ich głowy ~~swoje zadanie~~ kubeł cuchnących pomyj. Jednocześnie, były kierownik nauki państwowej wydaje broszurę („Wychowanie

vdg. 12/II 29 r.

Warszawa, dn. 10 Stycznia 1929 r. 445

Wielmożny Pan

inż. Michał Łempicki

w BYDGOSZCZY.

Jestem wdową po ś.p. Kazimierzu Telakowskim, zmarłym w r. 1918 w Kryndaczówce, ziemi donieckiej.

Ponieważ ś.p. mąż mój wielokrotnie mówił mi o wielce życzliwym stosunku W.Pana do niego, przeto pozwalam sobie zwrócić się w sprawie następującej:

Ponieważ jestem, z 15-letnim synem - uczniem gimnazjum, bez środków utrzymania /bolszewicy rozgrabili doszczętnie nasze mienie/, przeto chciałabym skorzystać z możności otrzymania prawa do pewnych zapomóg miesięcznych, przyznawanych wdowom po byłych skazańcach politycznych.

Muszę w tym celu przedstawić odpowiednie papiery, a te nieliczne, które były, zaginęły podczas reemigracji z Rosji. Funkcjonarjusze zaś tutejszych archiwów nie chcą podjąć się żmudnych poszukiwań w zdekompletowanych wielce papierach, zanim nie podam im bardziej dokładnych danych o czasie i procesie.

Ufając, że W.Pan zechce zadać sobie trud przypomnienia owych czasów, gdy był zwierzchnikiem ś.p. męża mego, proszę jaknajuprzejmiej o nieodmówienie mi, o ile W.Pan sobie przypomni, podania wiadomości:

a/ kiedy ś.p. mąż mój był aresztowany i wysłany,
b/ w jakiej sprawie /podobno w sprawie zabicia szpiega/
c/ jaki był wyrok i czy sądzony był przez władze administracyjne piotrkowskie czy warszawskie.

Będę wielce wdzięczna W.Panu za podanie mi przypomnianych przez Niego szczegółów.

4177

Będę czyniła wszelkie starania o pozyskanie potrzebnych mi papierów, lecz, w razie zupełnego niepowodzenia w tym względzie, pozwolę sobie zwrócić się powtórnie do W.Pana z prośbą o wydanie odpowiedniego zaświadczenia, oraz wskazania osoby, która w tymże czasie była w Zagłębiu, sprawę znała i mogła to samo zaświadczenie podpisać. Takie bowiem zaświadczenie dwóch znanych osób może wystarczyć.

Dziękując z góry W.Panu i przepraszając za utrudzenie Go memi prywatnemi sprawami

ślę wyrazy głębokiego szacunku:

Helena z Rogowskich Tatkowska

Warszawa, ul. Piękna 22 m. 10

Jeden z czytelników pyta nas, co my właściwie rozumiemy pod wyrażeniem „warszawscy ludzie". Bo zwrot ten niejednokrotnie powtarza się w Dzienniku. Między innemi czytać można było i onegdaj o obieszałości „warszawskich ludzi".

Ano - wyrażenie tego w żadnym razie nie należy uważać za komplement. A co my przez to rozumiemy, postaramy się niżej wytłomaczyć.

Polska współczesna jest mechanicznym zlepem odmiennych kultur. Bo do zupełnego zespolenia bardzo jeszcze daleko.

Ale już w dotychczasowym przebiegu tego zespolenia duchowego zaznaczyło swe działanie prawo powszechne, że zwyciężają elementy ilościowe liczniejsze, choć jakościowo niższe. W konsekwencji tego prawa dwie trzecie obywateli polskich, pochodząc z pod zaboru rosyjskiego, masą swą rozstrzyga o charakterze państwa. A nasiąkłszy cywilizacją wschodnią, krzewią ją nadal.

Nikt tak dobrze jak my, Wielkopolanie, nie pamięta, jak krok po kroku trzeba było ustępować z placówek, atakowanych nahalnie i bezwzględnie przez „zaborców z kongresówki" (bo jakżeż ich nazwać inaczej?) i godzić się na fakty obce naszej całej psychice, i to nieraz odrażająco obce. W walce tej z naszej strony nie było „zawiści o posady", jak to twierdziła Warszawa. Był to lęk przed zalewem wschodniego chaosu i barbarzyństwa. Warszawa dla nas, tak surowo pojmujących swe obowiązki, jest uosobieniem nieładu, lekkomyślności, blichtru i marnotrawstwa.

Pierwsze lata naszej niepodległości stały pod silnym wpływem Małopolan. Oni budowali władze naczelne, z ich szeregów rekrutowała się najwyższa biurokracja, oni wreszcie nadali państwu ustrój najbardziej współczesny - demokrację parlamentarną.

Ale wpływ ten począł rychło słabnąć. Do głosu przyszła potężna fala ludzi byłego zaboru rosyjskiego. Ją wcisnąć we formy życia publicznego, stworzone przez Małopolan, okazało się niemożliwem. Po prostu nie dorośli do tego duchowo. Skompromitowali parlamentaryzm, a liberalizm pojmowali jako brak poszanowania władzy i anarchję.

W ten sposób rozpoczął się odwrót ku formom, dostosowanym do psychiki większości: od parlamentaryzmu do władzy niemal absolutnej, od form samorządowych ku centralizacji i wybujałości funkcji administracyjnej.

To wszystko trąci rosyjskim dziegciem, ale też najlepiej odpowiada naszym rodakom z b. Kongresówki. Ilekroć buntujemy się przeciw bezrozumnej formalistyce, przeciw ograniczeniom, krępującym wolność osobistą obywatela, i wglądającym w jego życie prywatne, niezapominajmy, że większość obywateli polskich takie właśnie przepisy są potrzebne. My zaś jesteśmy mniejszością tylko i żyjemy pod obuchem - warszawskich ludzi!

MATO GROSSO
BIBLIOT